

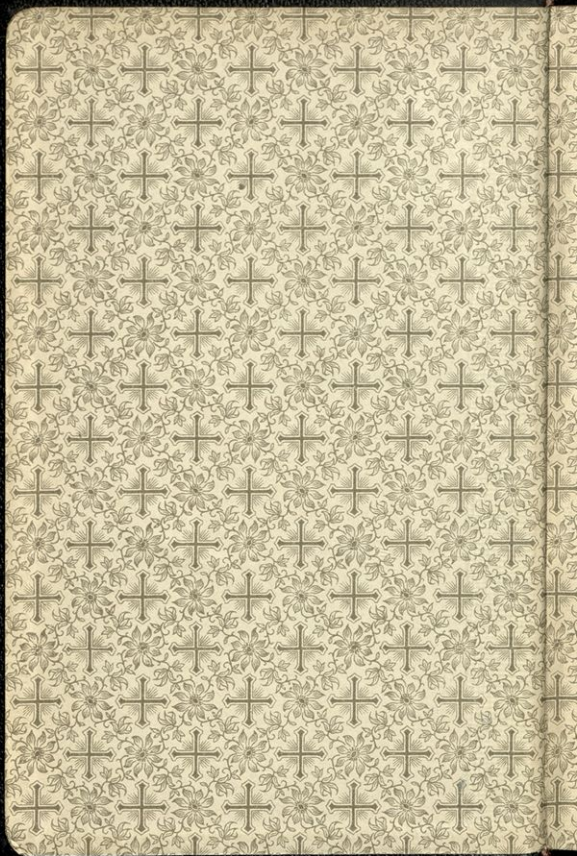
62810

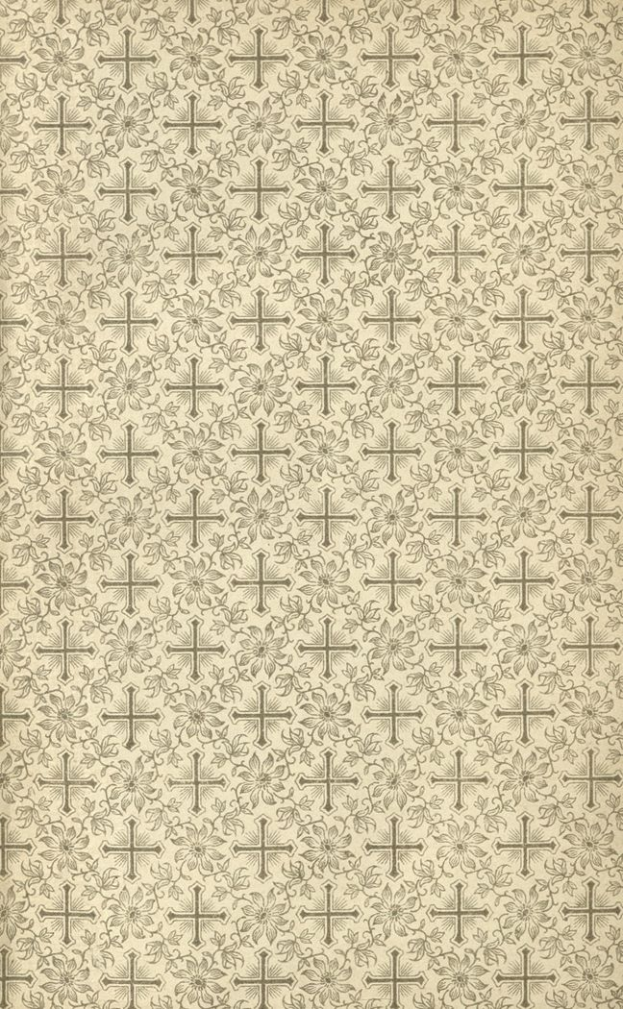

Vin življenja in svetosti

INJA

ISTI

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo.«

Vir življenja in svetosti.

Molitvenik
v čast presv. Srcu Jezusovemu.

Sestavil
p. Janez Pristov,
duhovnik družbe Jezusove.

Izdala in založila
Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Celovec 1908.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja.

62810

25. 11. 1941

Z dovoljenjem
prečastitega kn. šk. ordinarijata krškega v Celovcu
z dne 21. oktobra 1907, št. 5309.

J. Vidovic
kn. šk. kancelar.

Natisk te knjige je dovolil prečastiti
p. provincijal Franc Ks. Schwaerzler, S. J.,
s pismom z dne 11. avgusta 1907.

030048798

Predgovor.

Naše slovensko ljudstvo je v jedru dobro in verno. Zato se zanima za Cerkev, se bojuje za njeno slavo in razširjanje, oklepa se pa tudi rado cerkvenega, krščanskega življenja in raznih pobožnosti.

Kršćanstvo ni namreč nekaj mrtvega, zastarelega, ampak ima poleg določenih verskih resnic in določenega cerkvenega bogoslužja še moč, da prikljuje iz njega razne pobožnosti, ki dajo Cerkvi pravi ugled, pravo moč, cerkvenemu življenju pa različnost in prijetnost.

Ni čuda, če torej tudi Slovenci kot verni sinovi sv. Cerkve goje razne cerkvene po-

božnosti, posebno pa se jim vedno bolj pri-
ljublja pobožnost presv. Srca Jezu-
sovega. In res, ta pobožnost zasluži, da
jo začno gojiti tudi tisti Slovenci, ki je do-
zdaj niso morda dosti poznali, ali se pre-
malo brigali zanjo. Saj nam jo vsem pri-
poročajo goreči duhovniki in redovniki, naši
prevzvišeni škofje, tako zelo priporočajo
papeži Leon XIII. in sedanji Pij X., ki pri-
čakuje le od presv. Srca Jezusovega pomoči
v naših hudih časih, in ki je l. 1906. podelil
velike odpustke onim, ki celi mesec junij
slovesno obhajajo v cerkvah pobožnost
presv. Srca. Zakaj pač tako priporočajo
ravno to pobožnost?

Že predmet te pobožnosti je tak, da nas
zelo zanima. Saj častimo najsvetejše božje
Srce Jezusovo. Ta pobožnost je Jezusu
posebno ljuba, ker jo je sam razodel bla-
ženi Margareti Alakok, in je hotel, da se
vpelje v katoliški Cerkvi; pobožnost je
prav ljubka, saj govori o neskončno
dobrem, usmiljenem Srcu Jezusovem, pri-
poveduje, kako nas je to Srce ljubilo, kaj
vse za nas storilo, na križu prelilo zadnjo
kapljo svoje krvi. Zato je ni pobožnosti, ki
bi bolj ugajala človeškemu srcu, ki je ustvar-
jeno, da ljubi, in sicer svojega Boga in

bližnjega. Človeška srca se vžigajo ob Srcu Jezusovem za pravo božjo ljubezen. Zato je zelo primerna našemu času, ko mnogo kristjanov ne ljubi več Boga in njegovega Sina, in je silno mrzlih za božje reči, za cerkveno življenje. Po tej pobožnosti pa začno zopet ljubiti Srce Jezusovo, gospoda Jezusa samega, to, kar je ustanovil, sv. Cerkev in njene naprave. Zato je Gospod to pobožnost prihranil za naše čase, da se svet zopet vname za stvari, ki so vredne njegove ljubezni. Ta pobožnost je tudi posebno za moške, katerim je presv. Srce Jezusovo kot moško srce najlepši vzor. Obrodila je tudi že mnogo dobrih sadov.

Zato pač ni odveč, da izda Družba sv. Mohorja to-le knjižico, da ne samo posamezni ljudje in stanovi, ali posamezne župnije, ampak da vsi stanovi, vsi Slovenci povsod spoznajo, ljubijo in časte najsvejtejše Srce Jezusovo.

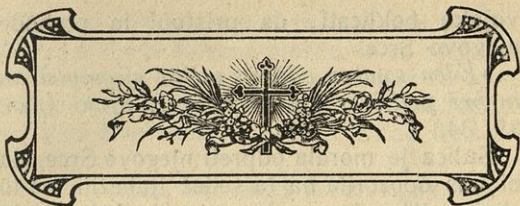
V ta namen sem, spisovaje knjižico, rabil dobre vire, zlasti oo. jezuitov: Noldina, Hausherr-ja, Hattlerja, Meschler-ja, Celinščaka, dalje knezoškofa dr. Ant. Jegliča itd. Obenem se zahvalim onim, ki so mi kaj pomagali, zlasti svojemu tovarišu p.

Engelbertu Rakovcu, S. J., ki je obdelal nekaj poglavij. Za duhovnike je na koncu knjige pridejan poseben »Dodatek«.

Ti pa, knjižica, poleti v vse slovenske hiše, uči in vnemaj vse Slovence, naj prav časte božje Srce Jezusovo, da bo moglo nanje izliti svoj obilni blagoslov in prevelike svoje milosti, da bodo vsi Slovenci — ljudstvo božjega Srca Jezusovega.

Pisatelj.

V Ljubljani, prvi petek julija 1907.

Prvi del.

Pouk o pobožnosti presv. Srca Jezusovega.

I. Razodetje te pobožnosti.

1. Skrit zaklad.

Bilo je veliki petek popoldne okoli tretje ure. Odšli so že farizeji in množica ljudstva. Postalo je tiho in samotno na Golgoti. Mati Jezusova, sv. Janez in svete žene so stale žalostne pod križem.

Obraz Gospodov je že obledel. Glava, s trnjem ovenčana, se je že nagnila na prsi — v smrt, in oči so izgubile svoj sijaj. Umirajoč je nagnil glavo, kakor da bi hotel pokazati kraj za rano na desni strani in

vojaka poklicati, da pristopi in prebode njegovo Srce.

»Eden vojakov odpre s sulico njegovo stran in brž pritečeta kri in voda iz nje.« (Jan. 19, 34.)

Sulica je morala odpreti njegovo Srce, da bi nas opozorila na ta sedež ljubezni, na to skrito delavnico vseh njegovih čednosti in radi tega tudi najbogatejši vir vseh milosti.

Tukaj na Kalvariji se je odprlo Srce Jezusovo. Odtod so kakor iz svojega vira začele teči dobrote in milosti presv. Srca, ki so vedno okrepčevale in napajale izmučena in žejna srca človeška; odtod tečejo, kakor neusahljiv studenec vsa stoletja Cerkve do naših dni.

Seveda v prejšnjih časih pobožnost presv. Srca ni bila tako razvita kakor dandanes. Kakor se navadno vse cerkvene pobožnosti iz majhnega začetka polagoma razvijajo bolj in bolj, tako se je tudi razvijala prelepa pobožnost presv. Srca Jezusovega.

V prvih časih se je morala Cerkev bojevati za glavne resnice sv. vere. V teh viharjih se je utrdila vera v najpoglavitnejše skrivnosti sv. Trojice in božanstva Jezusa Kristusa. Posebne pobožnosti se takrat niso mogle razviti. Vendar zasledujemo pobožnost presv. Srca do najstarejših časov.

Neki zgodovinar, ki opisuje (krog l. 177.) mučeništvo sv. diakona Sankta, vpraša:

»Kako je vendar mogel ta mučenec prenašati razbeljene železne plošče, ki so njegovo telo izpremenile v eno samo rano?« in sam odgovarja: »Njega je napojil in pokrepčal vir tiste žive vode, ki teče iz Srca Jezusovega.«

Tudi Origen, sv. Janez Zlatoust, sv. Peter Damijan in sv. Bernard govore o Srcu Jezusovem.

Sv. Bernard prelepo piše: »Ker že govorim o presladkem Srcu Jezusovem in ker je dobro za nas tu biti, se nikar ne pustimo izlahka odtrgati od njega, o katerem je pisano: Kdor se oddaljuje od tebe, bo zapisan v zemljo (v pesek, kar se hitro izbriše). Pojdimos torej k tebi, in veselili se bomo in radovali, spominjajoč se tvojega Srca. O, kako je dobro in prijetno bivati v tem Srcu; da, vse bom rajši dal, svoje misli in želje bom opustil in svoje mišljenje obrnil k Srcu Gospodovemu in me bo okrepčalo brez prevare. V tem svetišču, v tej skrinji zaveze bom molil ime Gospodovo, govoreč z Davidom: Našel sem svoje srce, da bom molil svojega Boga. Tudi jaz sem našel Srce kralja, brata in prijatelja — milega Jezusa. Sprejmi torej, presladki Jezus, moje prošnje v svoje svetišče, da, sprejmi me vsega v svoje srce. Zato je bila prebodena tvoja stran, da nam je odprt vhod. Zato je bilo ranjeno tvoje Srce, da

moremo tamkaj stanovati ločeni od vnanjega nemira. Pa tudi zato je bilo prebodeno, da vidimo po vidni tvoji rani nevidno rano ljubezni. Kako bi se mogla ta ljubezen bolje pokazati, kakor s tem, da ni bilo ranjeno samo telo, ampak tudi Srce. Telesna rana nam torej kaže dušno rano. Kdo bi ne ljubil tega ranjenega Srca, kdo bi tudi ne ljubil tako ljubečega? Mi torej, ki še živimo v svojih telesih, ljubimo, kolikor moremo, in objemimo svojega Križanega, kateremu so brezbožniki prebodli roke in noge, stran in Srce; in prosimo te, da naše še vedno trdo in nepokorno srce vkleneš v vezi svoje ljubezni in raniš s sulico svoje ljubezni.«

In sv. Bonaventura pravi: »Sedaj se nočem več ločiti od Križanega. V njem hočem postaviti tri šotore, enega v njegovih rokah, drugega v njegovih nogah, tretjega v njegovi sv. strani. Tukaj hočem govoriti k njegovemu Srcu in od njega bom dobil vse, česar želim. O najmilejša rana našega Gospoda Jezusa Kristusa! Ko sem stopil vanjo, sem prišel v najbolj skrito notranjost njegove ljubezni. Ako bi bil jaz sulica, bi ne bil šel več iz strani Kristusove, ampak bi rekel: *»To je moje počivališče na vekov veke; tukaj bom bival, ker sem ga izbral.«* (Ps. 131, 14.) O duša, glej, tvoj sladki ženin ti je odprl iz prevelike ljubezni svojo stran, da ti podari svoje Srce.«

Takrat, v 13. stoletju, sta tudi Srce Jezusovo posebno častili dve svetnici iz reda sv. Benedikta, sv. Jedert (Gertruda) in sv. Mehtilda. Knjige, ki sta jih spisali, so polne najsrčnejših molitvic in ginljivih pobožnosti do Srca Jezusovega. Tako koristna in prijetna se je zdela ta pobožnost sveti Jederti, tako globoko in jasno je spoznala zaklade presvetega Srca, da je v zamaknjenju vprašala sv. Janeza, zakaj je tako malo pisal in odkril o njegovem presv. Srcu, ko je vendar pri zadnji večerji slonel na prsih Gospodovih.

Landsberger, ud strogega kartuzijanskega reda, ki je živel okrog l. 1500., je tudi poznal pobožnost Srca Jezusovega in jo sam gojil in širil. On je prvi opozoril na spise sv. Jederti in jih dal natisniti. Razširjeval je tudi podobice Srca Jezusovega, in po njegovem zgledu je imel vsak menih kartuzije v Kolinu pri sebi ali v svoji celici podobico Srca Jezusovega.

Čim bolj se bližamo 17. stoletju, tem več srečujemo častivcev presv. Srca, tem jasnejša in določnejša postaja ta pobožnost; toda častijo ga le bolj na tihem in v svojih zasebnih molitvah.

V začetku 17. stoletja imamo sv. Frančiška Saleškega. Ta je bil, kakor v drugih rečeh, tako tudi v pobožnosti Srca Jezusovega, mož božje previnosti. Pri-

pravljaj je tej pobožnosti pot. Redu Marijinega obiskovanja, ki ga je ustanovil, je dal za grb in pečat srce, ovenčano s trnjevo krono, in nad njim križ. Sestram tega reda pa je posebno priporočal najljubše čednosti presv. Srca, krotkost in ponižnost, sploh skrito življenje Gospodovo. Dovolil je tudi, da se smejo imenovati hčere evangelija ali hčere Srca Jezusovega. In res, v njegovem redu se je pobožnost presv. Srca začela in gojila. Odtod se je razširila po celi katoliški Cerkvi, njegov red je bila zibelka te pobožnosti.

2. Blažena Margareta Marija Alakok.

Ko se je torej približal čas, ki ga je Bog določil po svojih večnih sklepih, da razodene to pobožnost, je bilo za to že vse pripravljeno. Koga si bo pač Bog izbral, da uvede to pobožnost v katoliško Cerkev? Zopet se je pokazalo, da si izvoli božja modrost najrajši slabotne in neznatne ljudi, da izvrši velika dela v svoji Cerkvi. Kakor si ni izbral v 13. stoletju niti svetega Ludovika, francoskega kralja, niti svetega učenjaka Tomaža Akvinskega ali svetega Bonaventure, da uvede praznik sv. Rešnjega Telesa, ampak ubogo in nepoznano Julijano v samostanu v Litihu, — ravno tako tudi ni izbral svetega cerkvenega učenika Frančiška Saleškega,

ne drugega takratnih slavnih mož, da razodene in razširi pobožnost Srca Jezusovega, ampak najubožnejšo in najponižnejšo hčer iz reda obiskovanja Marijinega, Margareto Marijo Alakok (Alacoque). »*Kar je abotno pred svetom, je izbral Bog, da osramoti modrijane, in kar je nizkega in zaničevanega pred svetom, je izbral Bog, in kar ni nič, je izvolil Bog, da pokonča to, kar ima kaj veljave.*« (I. Kor. 1, 27. sl.)

Margareta Marija Alakok se je rodila 22. julija 1647 v župniji Verur (Veroure), v pokrajini Burgonj (Bourgogne). Že kot otrok se ji je po posebni milosti božji studil vsak, tudi najmanjši greh. V svojem lastno-ročno pisanem življenjepisu¹ se z ginljivimi besedami zahvaljuje Bogu, da je občutila že v prvi mladosti tolik stud nad grehom. To so njeni domači dobro vedeli. Da bi ukrotili njeno mladostno živahnost in otročje izbruhe, je bilo dosti, da so jo opomnili: to žali Boga. Ta stud nad vsem pre-

¹ V njem pripoveduje svoja razodetja in prikazni. Sv. Cerkev je vse preiskala in našla, da ni ničesar krivega ali spotikljivega v njenem lastnem življenjepisu in v njenih pismih, ampak, da ji je Kristus to razodel — njej in vernim v dušno korist. Gotovo je, da je Cerkev potrdila tri prikazni, ki so za pobožnost Srca Jezusovega najbolj važne, in nam s tem dala gotovost, ki je potrebna in v teh rečeh mogoča. Margaretine besede pa seveda nikakor nimajo dogmatične veljave, radi tega jih moramo previdno rabiti.

grešnim se je pokazal tudi v občeivanju z bližnjim. Kot štiriletna deklica je prišla v hišo svoje botre. Ta je imela v službi dve ženski. Prva je bila zelo pobožna, toda stroga in osorna; druga ni imela veselja do pobožnosti, a bila je jako prijazna. Vendar dobro dete ni maralo za prilizovanje lahkomiselne dekle, raje se je oklenilo čemerne služkinje.

S studom nad grehom je bilo združeno hrepenenje po deviški čistosti. »Nekaj me je,« tako piše sama, »neprenehoma sililo, da izgovarjam besede, ki jih še nisem umela: Tebi, o Gospod, posvetim svojo čistost, tebi obljubim vedno devištvo. Nekoč sem jih izgovorila pri sv. maši med povzdigovanjem. Nisem umela, kaj sem storila, niti nisem vedela, kaj je obljuba, kaj je devištvo. Toda od tedaj sem hrepenela skriti se v samoto; zadrževal me je le strah, da morebiti naletim tam na moške.«

In vendar, še celo ta otrok, v katerem je delovala milost božja tako očividno, ni bil stanovit in vztrajen. Sicer ni zašla nikoli na grešna pota, toda njena pobožnost je začela pojemat, njena prva gorečnost se je ohladila. Postajala je ničemurna in prevzetna, lahkomišljena in raztresena. Toda kmalu jo je Gospod pripeljal s čudno kaznijo k prejšnji gorečnosti. Razveseljevanja,

katerim se je vdala z vso svojo živahnostjo, so ji delala notranji nemir; dolgotrajne in mučne bolezni so ji vzele počasi veselje do uživanja in razposajenosti; na posled so vplivale tudi zunanje razmere, da se je utrdila v boljših sklepih. Zaradi te male blodnje se je poniževala in strogo pokorila celo svoje življenje. Duša, ki je čista in ob enem okrašena s spokornimi solzami, ima v očeh božjih večjo ceno in lepoto.

Tako je preživela svoja mlada leta doma v nedolžnosti in pobožnosti, v 24. letu pa je stopila v Paré le Monial (Paray le Monial) v red Marijinega obiskovanja.

Od tedaj je bil Gospod po posebni milosti vedno pri njej tako, da je čutila njegovo pričujočnost. Vsled tega je vedno bolj spoštovala božje veličastvo in se bala razžaliti ga s kakim grehom. Seveda brez človeških slabosti tudi ni bila; toda to ji je pomaglo do zaželjene dušne čistosti, po kateri je hrepenela in jo tudi dosegla. Teh slabosti in napak se je izpovedovala z velikim kesanjem in obžalovanjem, in se resno in goreče prizadevala, da se poboljša. K temu ji je na poseben način pomagal Zveličar sam. Posvaril jo je za vsako napako in nepremišljenost. Ko enkrat ni bila odkritosrčna, ji je rekel: »Vedi, da sem svet in da ne morem trpeti madeža; ti moraš torej

v preprostosti srca z odkritosrčnostjo in s čistim namenom hoditi pred menoj; jaz ne trpim niti najmanjše hinavščine.« Nekoč je začutila v sebi neko ničemurnost. Gospod jo je takoj grajal rekoč: »O, ti prah in pepel, kaj imaš, s čimur bi se hvalila? Sama ob sebi nisi nič; tega ne smeš pozabiti nikdar.« Najstrože je grajal Zveličar na njej, če ni bila zbrana in če ni dovolj spoštljivo molila pred najsv. zakramentom, če ni imela pravega, čistega namena in če se je pregrešila zoper ponižnost in ljubezen, zoper pokorščino in če se je tudi samo v srcu upirala poveljem predstojnic.

Da bi njeno srce obvaroval tudi najmanjših napak, ji je pokazal Gospod v podobi, kako tudi male pregrehe omadežujejo dušo. Kako ostudne so tudi najmanjše napake, je spoznala tako jasno, da se jih je zelo bala in bila pripravljena, rajša pretrpeti največje muke, kakor z omadeževano dušo stopiti pred najsvetejše oči božje. Po teh izrednih milostih je zadobila tako občutljivo in nežno vest in tako čisto srce, da se moramo čuditi.

Drugo, kar je Bog izvel v njeni duši, je bilo popolno zaničevanje sveta in vsega posvetnega. Naše srce se le prerado nagiba k posvetnemu, ljubimo ugod-

nost, raztresenost, uživanje in čast; radi imamo, če kdo pokaže svojo ljubezen do nas. To nam je vse prirojeno. Srce Margarettino se je moralo od vsega tega odtrgati, da je mogla postati vredna oznanjevalka zakladov Srca Jezusovega. Te milosti začutila je prvič pri prvem sv. obhajilu. »Prvo obhajilo,« tako piše sama, »je izlilo na vse male zabave moje dobe tako grenkobo, da mi niso nič več ugajale, četudi sem jih v začetku še iskala. Kadarkoli sem se hotela s prijateljicami malo razveseliti, sem čutila nekaj v sebi, kar me je odvrčalo in vleкло proč v kak skrit kotiček, in nisem imela prej miru, dokler nisem poslušala tega glasu.«

Od tedaj jo je vodil Bog v svoji šoli vedno dalje, dokler ni svojega srca popolnoma odtrgala od vseh posvetnih stvari. Gotovo ji je bilo to vkljub vsem milostim, s katerimi jo je Bog obsipal, težavno in zelo se je morala zatajevati, dokler ni popolnoma iztrgala posvetne ljubezni iz svojega srca.

Zgoraj smo povedali, da je bila v mladosti rada vesela, toda kmalu jo je ozdravila milost Gospodova te napake, in sicer tako, da je vedno bolj pozabljala sebe in svet, združevala pa se je z Bogom. Bog je dopustil, da so njene služabnice več let tako trdo in nevljudno ravnale z njo in

jo mučile, da je mnogo trpela. Zgodilo se je pa tako-le: Njena mati ni mogla sama oskrbovati hiše; zato je vzela v službo dve dekli, ki sta si prisvojili, čeravno nizkega stanu, kmalu vse gospodarstvo. Z materjo in hčerjo sta pa ravnali zelo odurno in krivično. Te dve osebi je porabil Bog, da je Margareto še bolj utrdil v zaničevanju sveta.

Sama pripoveduje, kako se ji je godilo v očetovi hiši. »Midve (z materjo) nisva imeli v hiši prav nič ukazovati in tudi si nisva upali brez njunega dovoljenja ničesar storiti. Nikdar ni bilo miru. Vse je bilo pod ključem, tako, da sem si morala izposoditi obleko, če sem hotela iti k sv. maši. Tu sem začela čutiti, da sem jetnica, a vse eno sem se rada vdala v to; ničesar nisem storila, tudi ven nisem šla brez dovoljenja onih oseb. Od takrat sem iskala vse svoje veselje, vso svojo tolažbo le v najsvetejšem zakramentu. Cerkev je bila daleč. Ker sem pa smela iti v cerkev le, ako sta mi dovolili dekli, se je večkrat pripetilo, da mi je ena dovolila, druga pa prepovedala. Če sem pa vsled tega svojo žalost topila v solzah, sta rekli, da sem nekoga naročila in se sedaj jezim, da ne morem k njemu z izgovorom, da grem v cerkev. Nato sem se skrila v kak kot v vrtu ali hlevu, kjer sem kleče v solzah olajšala svoje srce pred

Bogom. Ostala sem tam po več dni brez jedi in pijače. Včasih so mi dali dobri ljudje na večer mleka ali sadja. Kadar sem se vračala domov, sem se vselej zelo bala in tako tresla, kakor bi bila kaka hudodelka, ki je na potu, da sliši svojo obsodbo. Srečnejša bi bila, ko bi bila prosila kot beračica kruha od hiše do hiše, kakor pa da sem morala tako živeti. Kakor hitro sem prestopila hišna vrata, začeli sta me zopet kregati in zmerjati, češ, da nisem skrbela za hišo. Niti besedice nisem smela izpregovoriti, ampak morala sem takoj s služabniki na delo. Noč mi je prešla ravno tako kakor dan, jokala sem pred svojim Križanim.«

Te bridkosti in težave so odtrgale njeno srce od posvetnosti in jo združile z Bogom.

Dolgo je trajalo, da so bile raztrgane vse vezi, ki so jo vezale na minljivo in posvetno, in da je postalo njeno srce popolna božja last. Čutila je nežno prijateljstvo do neke sestre, ker je bila pobožna. Vsi učitelji duhovnega življenja grajajo taka skrivna prijateljstva, ker motijo in ovirajo napredek v kreposti. Božji Zveličar ji je to očital in zahteval, da pretrga to prijateljstvo. S tem je zadel najnežnejšo stran njenega občutljivega in mehkega srca; tri mesece se je borila sama s seboj, preden se je odločila za žrtev. Šele, ko ji je Zveličar dejal, da svetno, neurejeno prijateljstvo

odteguje Bogu nekaj ljubezni, ki mu jo je dolžna in da ovira njegove milosti, in posebno, ko ji je pretil, da jo zapusti, ako se ne loči od stvari, čutila je dovolj moči, da pretrga zadnje vezi, ki so jo vezale na svet. In sedaj je vsem posvetnim rečem popolnoma odmrila. Med duhovnimi vajami, ki jih je napravila pred zadnjimi obljubami, je pisala: »To so moji sklepi, ki morajo trajati do konca mojega življenja, ker mi jih je narekoval moj ljubi Zveličar. Po sv. obhajilu mi je rekel: ,Ti moraš odslej živeti življenje svojega Zveličarja; živeti moraš, kakor da ne bi živela ti, da bom jaz popolnoma živel v tebi; misliti moraš na svoje telo in njegove potrebe, kakor da bi ga ne bilo več. Biti moraš gluha, nema in slepa za vse pozemeljsko. Živeti moraš, kakor da ne bi imela ne lastne želje, ne lastnih misli, ne kakega nagnjenja, ne druge volje, kakor samo to, da si meni všeč. To mora biti cela tvoja sreča.«

Posvetitev, s katero je Margareta obljubila izpolniti željo in voljo Zveličarjevo, je spisala s svojo lastno krvjo in se podpisala: »Sestra Margareta Marija, mrtva za svet«.

Tretje, v čemer je Bog vabil Margareto, da jo pripravi za njen poklic, je bila ljubezen do križa in trpljenja. S to ljubeznijo napolnjuje Gospod vse, katere je izvolil za velike stvari v svoji sveti Cerkvi.

Hrepeneče želje junaških duš, ki so molile s sv. Terezijo: »trpeti ali umreti«, in zopet s sv. Magdaleno Paciško (de Pazzis) »ne umreti, ampak trpeti«, te želje so gorele tudi v srcu blažene Margarete.

Ravnokar smo pripovedovali, koliko je trpela v hiši svojih staršev. O tem piše: »Jezus mi je bil vedno pred očmi kot križani ali kot ‚Ecce homo‘, ali ko nese težki križ. Te misli so me navdajale s sočutjem in ljubeznijo do njega. Ker sem tako želela trpeti, so se mi zdele vse moje muke lahke in majhne; želela sem le postati podobna trpečemu Jezusu.«

Posebno močno je zahrepenela po trpljenju, ko je prejela zakrament sv. birme. »Kako srečna bi bila,« je rekla, »moj ljubi Jezus, ako bi v moje srce vtisnil podobo svojih bolečin in svojega trpljenja!« Ko je bila že v redu, je čutila na vernih duš dan v sebi veliko kesanje, ker je malomarno molila in prejemala sv. zakramente, in močno željo, da bi zadostila za to zanikarnost. Tedaj ji je dejal Gospod: »Pomisli, da je Bog, kateremu se hočeš darovati, križani Bog; zato moraš postati njemu enaka in se odpovedati vsem zabavam. Zate ne bo več ure brez križa.«

Iz čiste ljubezni do Jezusa trpeti brez vsake tolažbe, brez olajšave, brez sočutja drugih ljudi, da postane tako podobna Kri-

žanemu — to je odslej edino želela, za to molila. Če je potem vneta od te želje prosila trpljenja, ji je Gospod včasih pokazal velik križ, včasih samega sebe na križu, rekoč; »Križ, ki te čaka, bo tako težak in tako velik, da ga ne boš mogla nositi, ako bi te ne podpirala moja vsemogočna roka.«

V življenju bl. Margarete beremo o prikazni, o kakršni nam poročajo tudi življenjepisci drugih svetnikov in svetnic. »Nekoč«, tako piše sama, »sem videla ljubega Zveličarja. V eni roki je držal podobo, ki je predstavljala najsrečnejše življenje redovnice, ki uživa popoln mir, notranjo in zunanjo tolažbo, ki je vsa zdrava, katero druge časte in čislajo, sploh, ki ima vsega obilno, kar le ugaja človeški naravi. V drugi roki je imel podobo življenja, ki je revno, nizko, polno telesnega in dušnega trpljenja, življenja, v katerem bi bila poniževana in zaničevana. Nato mi reče: Izberi si, kar ti najbolj dopade; a dal ti bom vendar ravno iste milosti. Nato padem ponižno predenj in rečem: Gospod moj, nočem drugega, kakor tebe in kar mi ti izbereš. A zopet me sili, naj sama izvolim, in jaz mu zopet odgovorim: Ti mi zadostuješ, o moj Bog, izberi ti zame, kar bo bolj v tvojo čast, ne glede na mojo korist in na mojo željo. Potem mi poda podobo zatajevanja in trpljenja in reče: Glej, to sem

ti izbral, to mi je najbolj všeč, da se izpolnijo moje namere, in da boš ti meni bolj podobna. Vzajem torej podobo zatajevanja in poljubim roko, ki mi jo je dala, čeravno mi je trepetalo celo telo.« Njeno življenje je bilo res polno vsakovrstnega trpljenja. Po njenem vstopu v samostan je sledila bolezen za boleznijo; ena njenih prednic je rekla, da je bila Margareta v šestih letih komaj pet mesecev zdrava. Vse bolezni so se ji poznale na telesu, tako da na njem ni bilo več zdravega mesta.

Mnogo hujša pa, kakor vse telesno trpljenje, je notranja dušna bol, na pr. če te ne cenijo, če te zaničujejo, preganjajo; in ta notranja bol postane skoraj neznosna, ako te ponižujejo tisti, od katerih pričakuješ varstva, pomoči in ljubezni.

Tudi iz tega keliha bridkosti je morala piti Margareta. Mnogo zaničevanja je prestala od dveh domačih dekel. Da je njena plemenita in nežna narava pri takem ravnanju strašno trpela, razumemo, če bi nam tudi sama tega ne povedala; toda bolj kakor to nerazumljivo ravnanje služabnic nas preseneti ljubezen in ponižnost Margaretina. »Nekaj me je neprenehoma sililo,« tako piše sama, »njima izkazovati vso mogočo ljubezen in vljudnost, in nisem imela večjega veselja, kakor njima storiti kaj dobrega in o njih dobro govoriti. Nisem bila jaz, ampak

moj najvišji Gospod je bil, ki ni pripustil, da bi se mene polastila kaka nezadovoljnost, tožba ali sovraštvo do ljudi.«

Margareta Marija Alakok.

Z notranjim trpljenjem je rasel tudi heroizem — junaštvo — da je potrpežljivo prenašala trpljenje, ko je stopila v samostan. Prednice so jo najstrože izkušale, da bi se prepričale, če je njena čednost in pobožnost

res prava; in ker so se prednice večkrat menjavale, začela se je izkušnja in z njo cela vrsta raznih poniževanj vedno iznova. Tudi v življenju bl. Margarete beremo o dogodku, kakor večkrat pri drugih svetnikih. Izgubila je namreč veselje do vsega, kar je imela opraviti; studilo se ji je vse, da, Bog je celo pripustil, da ni mogla niti najnavadnejših in najpreprostejših stvari storiti brez nekega notranjega odpora. Tudi take stvari, pri katerih navadni človek čuti veselje, so ji bile vedna muka. Nadzorovala je gojenke zavoda, toda le z največjo nevoljo. O potrebnih jedi in pijači, o nočnem počitku, o odmoru, ki je v samostanih v navadi, o obiskih in drugih takih stvareh je rekla, da trpi pri tem več, kakor če bi imela mrzlico. Vendar ni mogel tega nihče opaziti; po zunanje je bila popolnoma mirna in zadovoljna. Bogu pa se je enkrat bridko potožila: »Moj Bog, kako težko mi je vse to veselje.«

Da bi se kupica njenega trpljenja napolnila do vrha, je Bog pripustil v njeno izkušnjo, da je sploh niso prav spoznale; zato so jo prezirale in zaničevale. Pridelile so jo za pomočnico sestri, ki je stregla bolnikom. Ta je bila zelo živahna in pri svojem delu hitra; grajala je vedno mirno in tiho delo Margaretino. Pritoževala se je, da nič ne dela, in če dela, dela slabo in počasno.

Zaradi nenavadnih stvari, ki jih je Bog v nji deloval, so jo imeli večkrat za prenapeto in sanjavo. Mnogim so se zdele njene neprestane molitve, njeno strogo spokorno življenje, njena boječa natančnost v izpolnjevanju pravil, njena ponižna preprostost sumljive ali celo kaznive posebnosti. To vse je prenašala stanovitno, zelo potrpežljivo in vdano. Neka gojenka je Margareti rekla: »Čudim se, da vas tako malo cenijo v samostanu.« A Margareta ji odgovori: »Ljubo dete, ti ljudje me poznajo bolje kakor jaz sama. Zahvali z menoj Boga, ker to je milost, ki mi jo izkazuje.« Neka sosestra ji je dejala, da ima gotovo veliko čednost, ker vse to lahko pretrpi; pa ji odgovori: »Ljuba sestra, pojdive v cerkev in prosive tam Jezusa, da nama odpusti najine napake, molive ob enem tudi za tiste, ki mi dajejo priložnost, da trpim za Jezusa.« Tako je Margareta postala podobna Sinu božjemu, ki ga tudi do smrti niso spoznali, ampak preganjali in zaničevali, ki pa je vse to trpljenje potrpežljivo prenašal. To je edino, to je pravi duh Kristusov: trpeti, celo rad trpeti: »*Ki so Kristusovi, so križali svoje meso z grehi in željami vred.*« (Gal. 5, 24.) »*Nočem se z drugim hvaliti, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je meni svet križan in jaz svet.*« (Gal. 6, 14.) Tega duha pa moramo vsi

biti, ker »tistim, katere je Bog naprej vedel, je tudi prej določil, da bodo enaki podobi njegovega Sina, da je on prvorojeni med mnogimi brati.« (Rim. 8, 29.) Tako je božji Zveličar privedel svojo nevesto v kratkem času do vrhunca popolnosti. Sedaj je čas, da ji razodene svoje Srce, da ji odpre zaklade bogastva in milosti svojega Srca.

3. Razodetje pobožnosti Srca Jezusovega.

Bilo je 27. decembra 1673 na dan sv. Janeza evangelista. Margareta je klečala pred tabernakljem. Tu se ji prikaže božji Zveličar in ji pokaže svoje Srce v odprtih prsih. Bilo je, tako piše Margareta, kakor v ognju in plamenu, obdano od žarkov, svetlejše od solnca in prozorno kot kristal. Rana, ki jo je prejel na križu, se je dobro videla. Trnjeva krona se je vila okrog presv. Srca in nad njim se je dvigal križ.

Potem reče Zveličar Margareti: »Moje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več pri sebi zadrževati žarkov te goreče ljubezni, temveč je prisiljeno, da jih s tvojo pomočjo razširi in ljudem razodene, da jih obogati z zakladi, ki so v tem Srcu. Ti zakladi so milosti zveličanja in posvečenja, ki edino morejo človeka rešiti iz prepada pogubljenja. Izvolil sem zato tebe vkljub tvoji nevrednosti in nevednosti, da boš izvršila ta moj namen; tako se bo

pokazalo tem bolje, da je vse samo moje delo.«

Leto pozneje (1674) razodel se ji je Zveličar drugikrat. Tedaj je Margareta čula iz njegovih ust milo tožbo radi nehvaležnosti ljudi. Ta nehvaležnost ga boli bolj, kakor vse, kar je prestal v svojem trpljenju.

Rekel je: »Ako bi ljudje povračevali mojo ljubezen z ljubeznijo, bi se mi malo zdelo vse, kar sem zanje storil, in želel bi še več storiti zanje. Ali pri njih najdem le nezvestobo in mlačnost, in na moja prijazna vabila odgovarjajo mi le s preziranjem. Tolaži me vsaj ti s tem, da nadomestiš njih nehvaležnost, kolikor moreš.« Vsa izven sebe se opravičuje Margareta, da je nesposobna in nezmožna. Toda Gospod jo pomiri in ji pokaže, kako naj časti njegovo Srce. Najprej naj prejme sv. obhajilo, kolikorkrat ji bodo dovolili, potem naj vsak prvi petek v mesecu pristopi k mizi Gospodovi, naposled naj v noči od četrтка do petka med 11. in 12. uro vstane in naj se zedini z njim v molitvi, da utolaži jezo božjo in grešnikom izprosi odpuščanja.

Tretje in glavno razodetje, ki je postalo tako znamenito in slavno, in ki se mora smatrati kot glavni začetek javnega in splošnega češčenja presv. Srca, je bilo dne 16. julija 1675. Bila je nedelja v osmini sv. Rešnjega Telesa. Ko je Margareta mo-

lila pred Najsvetejšim in bila vsa prešinjena
hrepenenja, da povrne Gospodu ljubezen

Jezus razodene svoje Srce.

za ljubezen, je zopet stal pred njo Zveličar
v vidni podobi ter ji rekel: »Ne moreš mi

izkazati večje ljubezni, kakor če storiš, kar sem že tolikokrat zahteval od tebe.« Potem ji odkrije in pokaže svoje Srce in pravi:

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbalo, ampak se popolnoma izcrpilo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen. Za plačilo pa prejemam od večine ljudi le nehvaležnost, ker se nespoštljivo obnašajo pred menoj, me božjeropno prejemajo v sv. obhajilu, ker me zaničujejo in so mrzli do mene v tem zakramentu ljubezni. Še bolj pa me boli, da tako delajo duše, ki so meni posvečene. Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu. Ta dan naj prejmejo verniki sveto obhajilo in s slovesno spravno molitvijo naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so mu jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljeno na oltarjih. Obljubujem ti pa, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilno svojo ljubezen na vse, ki mu bodo izkazovali to čast in se trudili, da mu jo izkazujejo tudi drugi.«

Boječa redovnica se seveda nemalo prestraši težke naloge, ki je presegala njene moči, ter odgovori: »O Gospod, na koga se obračaš? Na ničvredno stvar, na tako grešnico, da bi že sama njena nevrednost mogla preprečiti tvojo namero.«

»Ali ne veš — ji odgovori Zveličar — da izberem slabotne, da osramotim močne, in da kažem svojo moč najsijajneje v majhnih in ubogih v duhu.« — »Tedaj pa mi daj« od-

Pater de la Kolombier.

govori Margareta, »sredstvo, da izvršim, kar velelaš.«

Nato ji reče Gospod: »Obrni se na mojega služabnika, patra Kolombiera (de la Colombière),¹ ki sem ti ga poslal, in reci mu

¹ Bil je to pater iz družbe Jezusove.

v mojem imenu, naj se trudi na vso moč, da vpelje to pobožnost in razveseli moje Srce. Naj se ne straši težav, ne bo jih manjkalo; ali pomisli naj, da je vsemogočen, ki ne zaupa sam nase, temveč vse svoje zaupanje stavi v mene.«

Pater Kolombier je prišel l. 1675. na povelje svojih predstojnikov v Paré le Monial (Paray le Monial), kjer je imela družba Jezusova hiša. Ko mu je Margareta povedala, kaj Gospod želi, je najprej poizkušal njo in preiskaval njena razodetja dolgo časa in zelo skrbno. Ko je jasno spoznal, da ni goljufana, ampak da jo vodi duh božji, je najprej samega sebe, svoje zmožnosti in darove popolnoma in za vselej daroval in posvetil Srcu Zveličarjevemu. Kmalu je izkusil na sebi, kako dobro je zanj, ako časti presv. Srce: njegovo delovanje je bilo povsod zelo uspešno. To ga je še bolj utrdilo v prepričanju, da je ta pobožnost prava in dobra in da prihaja od Boga.

Toda kmalu potem, ko je začel širiti to pobožnost, so ga poslali predstojniki iz Paré le Moniala na Angleško. Tako je morala Margareta zopet sama delati in se truditi. Po človeški sodbi ni mogla kot skrita in slabotna redovnica kaj velikega začeti, da se razširi ta pobožnost. Zato je izkušala storiti kaj vsaj v svojem samostanu. Ali le prekmalu je izkusila, da dela božja na-

vadno spremljajo težave in nasprotja. Preden je dosegla svoj namen, je morala hoditi po dolgem trnjevem potu. Gospod ji je to napovedal, pa tudi pristavil: »Ne boj se, moja hči, zmagal bom vkljub vsem svojim sovražnikom in vsem tistim, ki mi bodo nasprotovali.«

To jo je potolažilo in ji dalo poguma. Odslej jo je to navduševalo in izpodbujalo, da žrtvuje vse moči in zmožnosti svojega telesa in svoje duše za razširjevanje te pobožnosti, — ne samo povelje Gospodovo, ampak mnogo več želja presv. Srca, da bi ga ljudje spoznali bolj in bolj.

4. Pobožnost se širi vkljub velikemu nasprotovanju.

Margareta si je prizadevala razširiti pobožnost presv. Srca najprej v svojem samostanu. Njeno sveto življenje in posebno njena ponižna in pohlevna pobožnost je zelo pospeševala to pobožnost pri njenih sosestrah.

Toda glej! Prvo nasprotovanje se je pokazalo že med samostanskimi zidovi. Večkrat so govorile nekatere sestre zelo neprijazno o tej novi pobožnosti, ne iz zlobne volje, ampak ker so se bale, da bi Margareta ne varala sama sebe in da bi še drugih ne zapeljala na kriva pota. Toda to ni trajalo dolgo; duh Srca Jezusovega je prešinil kmalu vse prebivavke samostana,

in čim večje so bile v začetku zapreke, čim občutljivejša so bila poniževanja, ki jih je Margareta zaradi tega trpela, tem sijajnejši so bili sedanji uspehi.

Ravno tiste sestre, ki so poprej najbolj nasprotovale novi pobožnosti, so jo sedaj najbolj pospeševale. Slikale so se podobe Srca Jezusovega; l. 1686. se je začela zidati prva kapelica Srca Jezusovega. Pater Kroazé (Croiset), Družbe Jezusove, je napisal prvo učeno knjigo o tem razodetju in tej pobožnosti.

Pobožnost je kmalu prestopila samostanski prag. Kmalu je bila znana ne le v okolici Paré le Moniala, ampak tudi daleč črez meje škofije Otén (Autun). Margareta je vesela vzkliknila: »Sedaj si ne želim ničesar več, ker se spoznava Srce Jezusovo, sedaj rada umrjem.«

Tu se vzdigne močan in srdit sovražnik zoper razcvitajočo se pobožnost. Začel se je ljut boj proti njej, ki je trajal več kot sto let. Že samo to, da ga je pobožnost Srca Jezusovega prestala, dokazuje dovolj, da je prava in dobra. »Če je to delo od ljudi, bo razpadlo; če je pa od Boga, ga ne morete razdehati.« (Dej. ap. 5, 38.)

Ti sovražniki so bili janzenisti, pristaši krive vere, ki se je pojavila v sredini 17. stoletja na Francoskem. Ta kriva vera se je precej razširila in je imela mnogo vpliva. Katoliški bogoslovni učenjaki, ki so kmalu

spoznali njeno nevarnost, napovedali so ji boj, dokler ni končno Rim obsodil te krive vere.

Janzenizem je učil marsikaj napačnega o milosti, o človeški prostosti, posebno pa je bil kriv njegov nauk o prejemanju sv. zakramentov. Ker so za vredno pripravo k sv. obhajilu zahtevali veliko, zato so ljudje le redko prejemali sv. obhajilo, marsikdo šele črez več let.

Naravno je, da je bila ta kriva vera sovražnica pobožnosti presv. Srca, ki je vabila vernike k pogostemu prejemanju sv. obhajila in vnemala v njihovih srcih zaupanje in ljubezen do božjega Zveličarja.

Povod boja proti pobožnosti Srca Jezusovega je bilo pismo, s katerim je papež Klemen X. dovolil škofu mesta Kutans (Coutances), da ustanovi v svoji škofiji bratovščino Srca Jezusovega. Štirinajst let se ni upal škof razglasiti papeževega pisma, in ko je to naposled storil, je izbruhnil vihar. »Satan vzbuja to nevihto« — piše blažena Margareta. — »Jezi se, da je izgubil že toliko duš, o katerih je menil, da so že njegove. Zaradi Srca Jezusovega moramo vztrajati v vseh napadih in v preganjanju. Govorijo, da se bo prepovedalo vsem župnikom vpeljati novo pobožnost v svojih župnijah. Na nekaterih krajih pravijo, da so to pobožnost naravnost prepovedali. Nadalje se govori, da ne sme v bodoče noben tiskar

kaj tiskati o tem predmetu. Toda ne čudim se. Tako trdno upam, da bo Gospod izvel, kar je začel, da ne bi omahovala, če bi bilo nasprotovanje tudi še hujše.«

Kar neverjetno je, kako sovražno in zvito so postopali janzenisti v tem boju. Nobeno sredstvo jim ni bilo prepodlo, niti laž, niti obrekovanje, niti posmehovanje. Govorili so, da ta pobožnost ni nič drugega, kakor kriva vera Nestorijeva (iz 3. veka), samo v drugi obliki, ker loči srce od božanstva, ravno tako, kakor je Nestorij učil dve osebi v Kristusu, ne samo dve naravi.

Častivce Srca Jezusovega so imenovali »Kafarnaite«, »oboževavce mesa«, »malikovavce«, »alakokiste«.

Enim se je zdela ta pobožnost preveč mesena in čuvstvena, drugim sanjarska, prenapeta ali neumevna in neprimerna za ljudstvo. Drugi so jo zvali naravnost veliko sramoto za Cerkev.

Posebno so se spotikali nad podobo Srca Jezusovega. Svarili so krščansko ljudstvo pred temi napačnimi, krivoverskimi, brezbožnimi podobami.

Na Avstrijskem si je pridobil janzenizem pri cesarju Jožefu II. in njegovih uradnikih mnogo vpliva; zato so prepovedali pobožnost Srca Jezusovega. Podobe Srca Jezusovega so se morale odstraniti iz cerkvâ

in določena je bila denarna kazen za tiste, ki bi širili knjige o presv. Srcu.

Jožef II. je imenoval to pobožnost nespametno in sanjarsko in je svojevoljno zatrl bratovščine presv. Srca. Da, zapovedalo se je vsem avstrijskim uradnikom, naj bero pastirsko pismo nekega janzenistiškega škofa, ki je bilo naperjeno proti nevarni »novotariji«.

Na Laškem je zbral janzenistiški škof Riči (Ricci) sinodo (shod) v Pistoji, kjer so proglasili to pobožnost za krivoversko in jo obsodili. Toda izpolnila se je tudi tu beseda Gospodova: »Zmagal bom vkljub svojim sovražnikom.«

Katoliško ljudstvo ima dober čut za vse, kar prihaja od svetega Duha. Kmalu je opazilo, da je ta pobožnost popolnoma katoliška. Povsod se je razširjala vest, da se je božji Zveličar prikazal neki redovnici in ji tožil o nehvaležnosti ljudi; premišljevalo je o tej tožbi in jo našlo opravičeno. Zato je žalovalo in bilo ginjeno.

ln če so janzenisti trdili, da je ta pobožnost pretirana in neumevna, je odgovorilo katoliško ljudstvo, da dobro ve, kaj pomenijo besede Zveličarjeve: »Glej to Srce, ki je ljudi tako ljubilo v zahvalo za to dobivam od večine ljudi le nehvaležnost.« Še Indijanci v gorah države Dakota v Ameriki so brez težave razumeli, kaj po-

menja srce s trnjevo krono in s križem. Da, čim bolj so hrumeli sovražniki, da je ta pobožnost nevarna, tem bolj se je utrjevalo prepričanje katoliškega ljudstva, da mora biti ta pobožnost nekaj velikega in blagonosnega.

Vkljub vsem zaprekam in preganjanju se je širila bolj in bolj in vnela povsod ogenj ljubezni.

L. 1690. umrje Margareta blažene smrti, in že l. 1692. najdemo cerkev Srca Jezusovega v Konstancu, l. 1698. najdemo to pobožnost v Mogunciji (Mainz) in kmalu potem v Vratislavi (Breslau), Augsburgu, Inomostu, Solnogradu itd. Kakor orel je razširila svoja krila proti zapadu v Kanado v severni Ameriki (1720), v Meksiko in južno Ameriko, proti vzhodu v Kino, kjer se je že l. 1720. opravljala pri Pekingju, in l. 1734. celo v cesarski palači. Kmalu potem je prišla v Sirijo, Perzijo in Indijo. Leta 1765. je bila ustanovljena bratovščina Srca Jezusovega na 1096 krajih.

Vendar zagrizeni janzenisti niso prenehali s svojimi napadi do l. 1789. Tedaj pa se je ta pobožnost nenadoma in hitro rešila tega sovražnika. Toda vzdignila se je druga moč, ki ji je imela postati zelo nevarna, dà, pogubonosna.

To je bila francoska revolucija, ki je sama deloma izvirala iz janzenizma in

njegovega delovanja, ki je bilo naperjeno proti vsaki zakoniti oblasti.

Tla so bila že izdavna pripravljena. Ne-nravnost in nevera sta bili izpodkopali temelje človeške družbe. Tako je umevno, da je bila revolucija, ki je privrela iz takih virov, zagrizena sovražnica pobožnosti Srca Jezusovega.

V Parizu je umorila neka deklica krvo-loka Marata, in njemu v čast so postavili oltar. Na njem so izpostavili v dragoceni posodi njegovo srce. Pred njim so gorele noč in dan svetiljke, in molile so se litanije srca Maratovega — s katerimi so zlobno oponašali litanije Srca Jezusovega.

Še več. L. 1794. so ujeli člana mestnega sveta v Bordo-u (Bordeaux), de la Tuš (Touche), ker so opazili v njegovi denarnici podobico Srca Jezusovega. Naslikano je bilo Srce, obdano s trnjevo krono, prebodeno z dvema žrebljema, spodaj pa so bile besede: »Cor Jesu, miserere nobis.« — »Srce Jezusovo, usmili se nas!« To je bilo dovolj. Obsodili so ga na smrt, in še tisti dan obglavili. Njegove zadnje besede so bile: »Coeur de Jesus!« — »Srce Jezusovo!«

Častivci Srca Jezusovega se niso dali s tem krutim postopanjem ustrašiti, ampak so širili pobožnost s tem večjo vnemo. Pri redovnici Katarini Žusman (Joussement), ki je bila v Nantu obglavljena, so dobili 250

podobic Srca Jezusovega, ki jih je hotela razdeliti. Sestra Viktorija od sv. Luka je morala umreti, ker je bila redovnica in na sumu, da širi 'praznoverske' podobe.

Revolucija ni samo zatirala pobožnosti Srca Jezusovega, ampak krščanstvo sploh; hotela je uničiti vse, kar spominja na katoliško vero. V nesrečnih letih 1789—1796 se je prelilo mnogo človeške krvi, posebno v Parizu, v Nantu in Lionu. Pri tem preganjanju je pa bila pobožnost presv. Srca velika tolažba. Katoličane je krepila, jim dajala poguma v jetnišnicah in pred giljotino.

Kraljica Marija Antonija (Marie Antoinette), hči cesarice Marije Terezije, je bila v ječi, z njo tudi njen sin Ludovik in hči Elizabeta. Nekega dne pride k njim nenadoma četa sirovih orožnikov, da zaslede pri njih kaka pisma. Našli so samo nekaj pisemskih zavitkov, pečatni vosek in — o nevarno odkritje — podobico Srca Jezusovega z molitvijo za ubogo Francosko, ki se je glasila: »In mi ti posvečujemo z gorečo ljubeznijo vsa srca tega kraljestva, vso našo deželo, vse njene prebivavce; sprejmi jih, vžgi v njih ogenj božje ljubezni, blagoslovi jih, posveti jih, potem bo rešena cela Francoska in bo zopet oživela sveta vera.« Podobica je bila podpisana z besedami: »Marija Antonija, Elizabeta Marija.« Seveda je bilo to veliko hudodelstvo!

Kmalu potem so tirali Marijo Antonijo, najnesrečnejšo vseh kraljic, pred revolucijsko sodišče. Že naprej je vedela, da jo bo zadela ista usoda, kakor leto poprej njenega moža, Ludovika XVI. Med drugimi dokazi za njeno veleizdajo je bil tudi škapulir, ki ga je prej nosila. Bila je to mala, enostavna, z roko na papirju narisana podobica s čipkami. Predstavljala je Srce Jezusovo, obdano s trnjevo krono in prebodeno s puščico, nad njim križ; pod njim pa besede: »Srce Jezusovo, usmili se nas!«

Dne 2. in 3. septembra l. 1792. so prepustili odlične duhovnike in može, ki so bili vneti za monarhijo, besnosti pariške druhali in jih dali poubiti po ječah in ulicah. Pri večini umorjenih so našli podobico, ki je predstavljala dve srci z rano, trnjevo krono ter s križem in z besedami: »Najsvetejši Srci, branita nas!«

Reka Loar (Loire) in kamenolomi pri Gigantu in l'Esperonièru, bi nam mogli pripovedovati o tisočih in tisočih, ki so bili žrtva krvoločnega Kariera. Večinoma so bili starci, žene in otroci. Pa skoraj vsi so nosili škapulir Srca Jezusovega. Vse to nam je dokaz, da je groza revolucije tudi sama povzročila, da se je zatekalo ljudstvo k božjemu Srcu, iskajoč si tu tolažbe in moči v težkih časih.

Vandejci (prebivavci okraja Vendée), to junaško ljudstvo na zahodnem Francoskem, so se nadejali, da bodo zatrli revolucijo s silo, in so iskali za to podjetje pomoči pri božjem Srcu. Pod poveljem Henrika de Roš Žakelen (de Roche-Jaquelin) je stopala njihova vojska, obstoječa iz plemenitašev in kmetov, proti vzhodu. Vsi brez izjeme so imeli podobico Srca Jezusovega pripeto na prsih, da bi jasno pokazali, kje je njih zadnje upanje in vir njihovega poguma. Prihrumela je tropa »sankilotov« (tako so se imenovali za francoske revolucije vojske vzete iz nižjih slojev ljudstva) pred mesto Sv. Luka. Prebivavci so se postavili v bran, ali zaman; morali so pred velikim nasiljem bežati. Sovražniki so se maščevali s tem, da so postrelili 425 ljudi, ki so jih ulovili na begu. Med temi je bilo mnogo starčkov in otrok. Štiri tedne pozneje so jih pokopali v skupnem grobu. Duhovniki pa so prav skrbno zapisali njihova imena. L. 1863. so izkopali njih ostanke. Razen kosti našli so rožne vence, nekoliko strelnih krogel, ki so jih ubile, in — škapulirje Srca Jezusovega!

Tako je divjala strašna francoska revolucija s kruto besnostjo po celi deželi, umorila najplemenitejše sinove in hčere naroda pod giljotino. Uničila je brezštevne blagodejne ustanove, zatrla vse, pa tudi janzenizem. Toda pobožnost Srca Je-

zusovega je ostala, in ljubezni do tega presv. Srca niso mogli zatreti potoki krvi. Kakor hitro so časi postali mirnejši, zacvela je pobožnost na novo. Pokazalo se je, da je krepkejša od revolucije.

Sedaj se je mogla ta pobožnost zmagovalno razširjati po svetu, po vsej katoliški Cerkvi. Pobožnost, ki je preživela in pretrpela toliko boja, premagala toliko sovražnikov, je morala imeti lepo bodočnost.

5. Končna zmaga — delo božje.

Pobožnost Srca Jezusovega se je torej, kakor smo videli, razširila vkljub sovraštvu janzenistov in grozovitemu preganjanju od strani revolucije. Cerkev jo je tedaj dovolila, pripustila, čeravno ne naravnost pospeševala, kakor sploh postopa Cerkev pri pobožnostih jako previdno. Častivci presv. Srca so se trudili, da se uvede praznik Srca Jezusovega. Ali vse, kar so dosegli v začetku od rimske stolice, je bilo, da je leta potrdila bratovščino Srca Jezusovega in jo obdarovala z odpustki.

L. 1697. je prosil red obiskovanja Marijinega apostolsko stolico, da dovoli posebno sv. mašo za praznik Srca Jezusovega in cerkvene dnevnic. Toda prošnja ni bila uslišana; le maša k sv. peterim ranam se je dovolila za dotični praznik.

L. 1726. so prosili Friderik Avgust, kralj poljski, Filip V., kralj španski, in škofje krakovski in marsejski, da bi se smel obhajati praznik Srca Jezusovega za vso Cerkev s posebno mašo presv. Srca. Več kot sto nadškofov in škofov, mnogo občin in društev bratovščine Srca Jezusovega se jim je pridružilo.

Povod tej prošnji je bil, da je bilo mesto Marseja (Marseille) l. 1720. čudežno rešeno kuge. Že je pograbila ta strašna bolezen 40.000 ljudi; bali so se, da bo izmrlo celo mesto. V tej stiski je sklenil ondotni škof, posvetiti mesto in vso škofijo presv. Srcu, da tako izprosi pomoči in rešitve. Štiri mesece so molčali zvonovi cerkvâ; sedaj pa so klicali vse ljudstvo k tej slovesni posvetitvi. Škof je šel, spremljan od duhovnikov, bosonog z vrvjo krog vratu v procesiji k oltarju, ki je bil postavljen pod milim nebom. Tam je daroval sv. mašo in molil svečano posvetilno in spravno molitev k presv. Srcu. Od tega trenutka so ljudje manj mrli, dokler ni kuga prenehala popolnoma. Še dandanes obnavlja Marseja vsako leto to posvetitev. Skoraj vsa večja mesta v Provansi (Provence) so posnemala ta zgled, da se obvarujejo kuge; tako Tulon (Toulon), Arl (Arles), Karpantr (Carpentres), E (Aix) in Avinjon (Avignon).

Po tem dogodku so zopet prosili v Rim. Toda še niso bili uslišani. Odgovor se je

glasil, da se mora pobožnost še dalje in natančneje preiskati.

Okrog leta 1763. so prosili poljski škofje, poljska kralja Stanislav I. in Avgust III., francoska kraljica Marija Karolina, vojvoda Klemen Franc Kleve-Berg in 148 škofov in redovnih generalov apostolsko stolico, da jim dovoli posebno sveto mašo in brevir Srca Jezusovega. To pot je bila njih prošnja uslišana; toda to, kar so želeli, je bilo samo dovoljeno, ne pa še zapovedano.

Na veliko žalost častivcev Srca Jezusovega je ravnal Rim prav previdno.

Razodetje Margareti Alakok, njeno življenje, čudeži, ki so se dogajali po njeni smrti, posebno pa predmet in bistvo pobožnosti Srca Jezusovega, vse to so preiskavali zelo natančno, kakor kake sumljive stvari.

Kako naj si to raztolmačimo? Ali so imeli papeži predsodke? Nikakor ne. Mnogi izmed njih so bili goreči častivci Srca Jezusovega. Toda tako postopa Cerkev vedno pri vsaki novi pobožnosti. Če se ta ne pokaže očitno kot napačna, dopusti Cerkev, da jo ljudstvo goji, medtem pa dalje preiskuje. Šele ko je popolnoma prepričana, da se vse ujema z načeli in nauki svete vere, in da res duh božji deluje v srcu ljudstva pri tej pobožnosti, jo uradno in pravomočno potrdi in priporoči. Cerkev je namreč za to od Boga pooblaščen; njena sveta dolžnost je pa-

ziti, da ne dovoli zmot, ki zapeljujejo ljudi na kriva pota.

V teku časa se je pokazalo vedno jasneje, da je pobožnost Srca Jezusovega prava in njeno razodetje resnično. Cerkev je spoznala, da je božja volja, da se časti presv. Srce Jezusovo, in od tedaj ni bila apostolska stolica več tako nezaupna.

Ko so janzenisti v Italiji l. 1794. pobožnost še enkrat napadli in jo na sinodi v Pistoji obsodili, je izdal papež Pij VI. bulo (okrožnico): »Auctorem fidei«, ki je za vselej naredila konec tem napadom in pobožnost Srca Jezusovega na najslavesnejši način cerkveno potrdila. To je bilo zadnje svečano delo umirajočega stoletja v proslavo Srca Jezusovega, in kakor ognjeni steber je svetila vernikom, ko so šli skozi rdeče morje revolucije, kot nosivka novih milosti za mirnejše čase in kot tolažnica v dnevih polnih krvi in hudodelstva.

Sedaj je sledila zmaga za zmago. Kralj Don Pedro in kraljica Marija Frančiška na Portugalskem sta dala v Lisabonu sezidati prekrasno cerkev Srca Jezusovega v spravo za zločinstva, ki so se bila dogodila pod ministrom Pombalom. — L. 1796. se je posvetila vsa tirolska dežela Srcu Jezusovemu, ki naj jo varuje pred francoskimi revolucijskimi četami, ki so gospodovale in ple-nile po južni Bavarski in severni Italiji.

Pobožnost je zelo pospeševal papež Gregor XVI. Ko je prišel Pavel Rikabona (Riccabona) pred odhodom v Sirijo k papežu, da čuje njegove zadnje želje in povelja, mu je rekel le besede: »Promove devotionem erga Ss. Cor Jesu.« — »Razširjajte pobožnost Srca Jezusovega!«

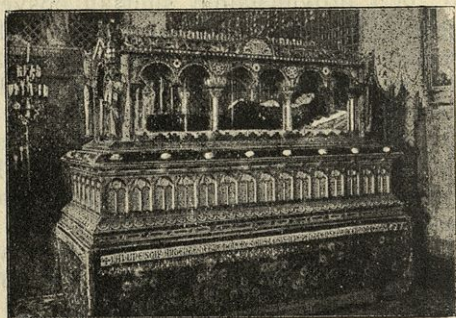
L. 1850. so sklenili francoski škofje svečano, na 7 provincijalnih sinodah posvetiti svoje škofije presv. Srcu, in so prosili takoj svetega očeta, naj praznik Srca Jezusovega uvede ne samo kot dovoljen, ampak kot zapovedan praznik v Cerkvi.

Papež Pij IX. je mogel v začetku svojega vladanja reči, da ni več škofije na zemlji, ki še ni prosila, da se prizna praznik Srca Jezusovega kot splošen praznik.

Leta 1854. je Pij IX. razveselil ves svet, ko je proglasil brezmadežno spočetje Marijino za versko resnico. Črez dve leti je pa izpolnil najiskrenejše želje katoliškega ljudstva glede pobožnosti Srca Jezusovega. Dne 26. avgusta 1856 je določil, naj se praznuje praznik presv. Srca Jezusovega po celi katoliški Cerkvi, t. j. vsak duhovnik naj v petek po osmini svetega Rešnjega Telesa moli brevir in bere sveto mašo Srca Jezusovega. Tako se je izpolnila želja, ki jo je izrazil Gospod v Paré le Monialu. Cerkev obhaja sicer ta praznik prav slovesno, pa ne kot zapovedan

praznik, zato ta dan vernikom ni treba iti k sveti maši.

Dne 19. avgusta 1864 je proglasil papež Pij IX. Margareto Marijo Alakok za blaženo — nov dokaz, da je njeno razodetje resnično; in to pobožnost vnovič priporoča. Odslej je postal Paré le

Grob bl. Margarete.

Monial, kjer počiva njeno telo, božja pot za častivce presv. Srca Jezusovega iz vseh dežel. Dne 29. junija 1873 je prišlo 25.000 romarjev v Paré, vsi so imeli podobico Srca Jezusovega na prsih. Tukaj na grobu blažene so zajemali novo ljubezen in navdušenje za božje Srce, izprosili si blagoslova zase, za svoje, za svojo domovino.

Rekli smo, da je praznik Srca Jezusovega l. 1856. postal cerkveni praznik. Vatikanski zbor (1870) je hotel svečanost tega praznika še povečati.

Večina zbranih škofov je prosila sv. očeta, naj povzdigne praznik Srca Jezusovega v praznik prve vrste. Njih prošnjo so podpisali sledeče leto 1871. nemški katoličani. V njih pismu se bere: »V teh nemirnih časih, ko se narodi vzbujajo in države propadajo, ko ni nikjer varne zaslombe in miru, mislimo, da ni drugod mirnega zavetišča, kakor tam, kjer nam Bog sam v svoji dobroti in usmiljenju odpira pribežališče in podaja zdravila za vsa zla: v presv. Srcu, v katero lahko vstopimo. V to ladjo zavetja in zveličanja se lahko zateko vsi, ki nočejo poginiti v skalnatem morju.«

Do l. 1874. se je posvetilo mnogo škofij svečano presv. Srcu. Prve so bile škofije v Belgiji, kmalu so sledile angleške, irske (tudi vseučilišče v Dublinu) in vseh 50 škofij v Ameriki. Republika Ekvador (v južni Ameriki), kateri je bil predsednik znameniti, izvrstni katoličan Garcia Moreno, je določila praznik Srca Jezusovega kot narodni praznik, in postavila vso deželo pod varstvo Srca Jezusovega.

Za čas kulturnega boja so pastirski listi nemških škofov neprenehoma in živo izpodbujali, naj se pridružijo vsi tej blago-

dejni in tolažilni pobožnosti. Mogunski škof Ketteler, duhovit mož, znan po svojem socialnem delovanju, piše: »Prebodeno Srce Jezusovo je zadnje in najvarnejše zavetje pri vseh naših bojih, v vseh naših hudih stiskah. Tukaj naj išče vsaka duša, tukaj naj išče vsa Cerkev pomoči, tudi, kadar ni najti nobene druge pomoči več.«

Vlada papeža Leona XIII. je privedla pobožnost Srca Jezusovega do najlepše zmage in slave. Ta papež je povzdignil praznik Srca Jezusovega v prvo vrsto cerkvenih praznikov. V nekem nagovoru se je izrazil tako navdušeno o tej pobožnosti, da še celo najgorečnejši častivci Srca Jezusovega niso pričakovali večje priporočitve in toplejše hvale. Rekel je: »Pobožnost Srca Jezusovega dandanes lahko imenujemo posebno (specifično) znamenje prave Cerkve, ladjo (t. j. up) njenega zveličanja, zastavo njene bodoče zmage, temelj vseh naših nad v boljšo bodočnost.« (11. okt. 1893).

Leta 1899. je izdal Leon XIII. okrožnico o presv. Srcu Jezusovem in določil, naj se ves katoliški svet posveti Srcu Jezusovemu. V nedeljo dne 11. junija 1899 so se vzdigovale molitve celega sveta proti nebu, z molitvami pa so se posvetila tudi srca vernih božjemu Srcu, in sicer prostovoljno in nepreklicno.

Slovensko ljudstvo se je s svetim navdušenjem odzvalo želji sv. očeta. To posvetitev ponavljajo pobožni Slovenci prvo nedeljo v mesecu ali vsaj o prazniku Srca Jezusovega.

V dunajski stolni cerkvi sv. Štefana pa so se posvetili naš presvetli cesar Franc Jožef I. Srcu božjega kralja Jezusa Kristusa; njemu so izročili vso avstrijsko državo, vse podložne narode.

Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani l. 1900. je postavil na čelo vsem drugim sklepom kot prvo resolucijo: »Slovensko ljudstvo, zbrano ob koncu 19. stoletja na drugem slovenskem katoliškem shodu, se klanja Kristusu, nesmrtnemu kralju vseh vekov, in se posvečuje v 20. stoletju njegovemu presv. Srcu.«

Dragi čitatelj, ki se ponašaš, da si katoličan, Avstrijec, Slovenec, na vsak način si posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Dal Bog, da bi se posvetile milemu Srcu Zveličarjevemu vse posamezne družine. Tako bodi ves slovenski narod ena, nepremagljiva četa pod zastavo Srca Jezusovega!

II. Predmet te pobožnosti, ali kaj častimo?

»Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbal, ampak se popolnoma izcrpilo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen.«

S temi besedami je Zveličar sam jasno označil svojo željo, kaj naj častimo pri tej pobožnosti. Pri onih besedah je odkril svoje božje Srce, da se je videlo. To srce je bilo upodobljeno od Svetega Duha v devici Mariji, je (33 let) s svojo dragoceno krvjo vzdrževalo telesno življenje Zveličarjevo, na Oljski gori občutilo celo težo in grenkobo trpljenja. To je vojak na križu prebodel s sulico, in še sedaj živi in utriplje v prsih zmagoslavnega Zveličarja.

Toda ne častimo samo telesnega Srca. Zveličar nam razodeva še nekaj posebnega; pravi namreč: »Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo.« Ljubezen Jezusova je torej tudi predmet te pobožnosti.

Če torej vprašamo: Ali je hotel Jezus, naj bl. Margareta časti njegovo telesno Srce, ki je utripalo in utriplje v prsih Zveličarjevih, naj širi slavo onega Srca, ki je bilo prebodeno na križu? Odgovoril bo vsak: »Gotovo, ker Zveličar je odkril svoje Srce, ki je v svojih prsih nanj pokazal in rekel: »Glej to Srce.« To živo, utripajoče

Srce torej spada brez dvoma k predmetu pobožnosti. In če nadalje vprašamo: Ali je hotel Jezus, naj Margareta premišljuje in svetu oznanjuje ljubezen Jezusovo do nas? Odgovoril bo zopet vsakdo: »Da, ker ravno na ljubezen opozarja Zveličar in naglaša velikost te ljubezni in hoče, da spoznajo ljudje to njegovo veliko ljubezen. Po besedah Jezusovih spada torej brez dvoma telesno Srce in ljubezen Jezusova k predmetu pobožnosti, ki jo je razodel blaženi Margareti.

Pa vpraša kdo: Torej častimo dve stvari: Srce in ljubezen? Odgovor: Ne, samo eno stvar imamo in eno pobožnost. Kako to? Ako bi vzkliknila bl. Margareta po onih besedah Zveličarjevih: »O Srce Jezusovo!« ali »O Srce Jezusovo, ki si se darovalo popolnoma iz ljubezni do nas ljudi!« ali bi s tem vzklikom označila pravi in resnični predmet pobožnosti? Gotovo, ker bi rabila ravno tiste besede kakor Zveličar. Ali je imenovala pa s tem eden ali dva predmeta? Le enega: namreč Srce Jezusovo, ker je samo Srce nagovorila, o b e n e m pa je hotela označiti s temi besedami tudi ljubezen Jezusovo. In če izgovorimo tudi samo besede: »O Srce Jezusovo«, mislimo Srce, ki se je popolnoma žrtvovalo v ljubezni. S svojim razodetjem je dosegel Zveličar, da ne mislimo, kadar pogledamo ali

imenujemo njegovo Srce, samo na telesno Srce, ampak ob enem tudi na neizmerno ljubezen Jezusovo do nas ljudi. Ta pomen ima beseda »Srce Jezusovo«.

Tudi sv. Cerkev umeva tako predmet te pobožnosti. V cerkvenih spisih vedno bemo: Srce Jezusovo se časti kot znak, podoba, znamenje ali »simbol« ljubezni Jezusove do ljudi. Znak, simbol? Kaj si mislimo pri tej besedi?

Kaj pomeni večna luč, ki gori noč in dan pred tabernakljem? Pomeni, da je v tabernaklju pričujoč Jezus Kristus pod podobo kruha. Kdorkoli stopi v cerkev in vidi to luč, ve, da je tukaj v tabernaklju pričujoč Zveličar. Kaj je torej večna luč? Znamenje je, znak pričujočnosti Kristusove.

Zveličar pa nam je hotel dati tudi znamenje, ki bi nas spominjalo njegove neizmerne ljubezni do nas. Pa ni hotel vzeti luči, plamena, četudi bi nam tudi to lahko kazalo njegovo ljubezen. Tudi ni hotel vzeti za to križa ali kakega orodja svojega trpljenja, ampak je vzel svoje lastno telesno Srce, ki je za nas utripalo, na križu bilo prebodeno, iz svoje rane darovalo za nas vso svojo dragoceno kri. Ni moral ravno izbrati svojega Srca; pa, ker ga je izbral, smemo reči, da je izbral v vsakem oziru primerno znamenje.

Zakaj prvič zasluži ta znak sam ob sebi, da ga molimo, ker je Srce Zveličarjevo, z njegovo božjo osebo bistveno zedinjeno, torej božje Srce in del njegove božje osebe.

Drugič velja v vseh jezikih srce vedno za znak ljubezni, ker se kaže ljubezen čutno v srcu. Vsak, tudi manj olikan narod ve, kaj pomeni beseda »srce«. Ko govorim o človekovem srcu, mislim tudi na njegove dobre in slabe dušne lastnosti, na njegove vrline ali hudobije, zlasti pa na njegovo ljubezen ali sovraštvo, sočutnost ali brezčutnost. »Človek brez srca«, pomeni sebičnega človeka, ki ostane neobčuten pri tuji bedi in bolesi. Na Srce Jezusovo misliti torej pomeni: misliti na vse, kar je Jezus, misliti na njegovo božansko dobrohotnost, s katero je delil in še deli svoje dobrrote; na njegove solze in njegovo kri, na vse, kar je za nas storil iz ljubezni od jasic do križa. Skratka: beseda »Srce Jezusovo« nas ne spominja samo njegovega telesnega Srca, temveč tudi njegove ljubezni do ljudi.

Tretjič je Srce Jezusovo prav primerno znamenje ljubezni Jezusove, ker ni le utripalo za nas, ampak ker si je dal Jezus kot zadnji dokaz svoje ljubezni do nas prebosti svoje Srce, ko je bil že mrtev. Iz ljubezni do nas je hotel žrtvovati še zadnje kapljice svoje Rešnje Krvi.

Ker je Zveličar sam tako govoril in ker je Cerkev potrdila to pobožnost v tem pomenu, ima tedaj beseda »Srce Jezusovo« v cerkvenem govoru, v cerkvenih molitvah, pri sv. maši, v litanijah popolnoma določen pomen, ki se ne more več izpremeniti. Papež Klemen XIII. pravi v svojem dekretu dne 26. jan. 1765, da je praznik Srca Jezusovega vpeljan, da »bi se verniki spominjali najpoglavitnejših dobrot njegove ljubezni«. Pij VI. pravi v pismu z dne 29. jun. 1781: »Namen pobožnosti je, da v podobi Srca Jezusovega premišljujemo in častimo neizmerno ljubezen božjega Zveličarja.« Cerkevna molitev se glasi: »V Srcu Jezusovem se spominjamo najpoglavitnejših dokazov njegove ljubezni do nas.« Leon XIII. govori v svoji okrožnici z dne 21. majnika 1899 o posvetitvi človeštva Srcu Jezusovemu: »Ker je v Srcu Jezusovemu znak in podoba neskončne ljubezni Jezusa Kristusa, ki nas izpodbuja, da ga ljubimo tudi mi, zato se spodobi, da se posvetimo temu najsv. Srcu.« Torej je popolnoma v duhu sv. Cerkve, da častimo Srce Jezusovo kot podobo, znak ljubezni Jezusove. Telesno Srce Jezusovo in ljubezen Jezusova do nas sta v cerkveni pobožnosti en sam predmet, tako da se ne more imenovati in ne misliti eno brez drugega. Zadostuje imenovati le Srce Jezusovo, da se spomnimo takoj ljubezni Jezusove.

Ko pa častimo Srce Jezusovo in v Srcu ljubezen Zveličarjevo, častimo celega Zveličarja, njegovo božje-človeško osebo, ker je njegovo Srce zedinjeno z njegovo osebo in se ne da ločiti od nje. »Vsa čast, vse molitve, vso ljubezen, ki jo izkazujemo božjemu Srcu, izkazujemo resnično in istinito Kristusu samemu,« pravi Leon XIII. v prej omenjeni okrožnici. Srce dobiva ves pomen in vso čast od božje osebe.

Nevidna ljubezen božjega Srca se razodeva vidno v presv. telesnem Srcu.

Iz starih krščanskih časov imamo sliko, ki nam predstavlja božjo ljubezen in usmiljenje. Ta podoba kaže nebeškega Očeta kot ribiča; ribice v vodi so ljudje, vaba na trnku pa je sv. človeška narava Kristusova.

V naši pobožnosti je nekaj podobnega. Srce Jezusovo hrepeni, da bi njegovo ljubezen spoznali, da bi se vnelo naše srce ljubezni do njega, in da bi postali deležni njegove božje narave. V ta namen nam kaže svoje sladko, sveto, ponižno, krotko in ljubezni polno Srce, obdano z žarki božanstva, in nam kliče: Glejte to Srce, ki vas je tako zelo ljubilo!

Ali je kakšna stvar v nebesih ali na zemlji bolj vzvišena, bolj ljubezni vredna, kakor ta: namreč ljubezen Boga-človeka, ki se nam vidno predstavlja v njegovem presv. Srcu?

Kateri človeški jezik bi jo mogel opisati in hvaliti tako, kakor zasluži?

To je božja ljubezen, neizmerna, kakor božja narava sama.

Koliko ljubezni je že tukaj na zemlji! Pa vzemimo ljubezen vseh ljudi skupaj: ljubezen očetovsko, materinsko, ljubezen otrok do staršev in ljubezen zakonsko, ljubezen družinsko in prijateljsko. Dasi se tisoč- in milijonkrat nahaja na zemlji, z vso svojo močjo in prisrčnostjo, je vendar le kakor kaplja, ki je padla iz neizmerne morja ljubezni božje; le iskra ljubezni, ki je v Bogu. Ta je izvir in vzor ljubezni človeške. Od vekomaj je mislila na nas, ljubila nas, delovala za nas, nji so služile in pomagale vse druge lastnosti božje: vsemogočnost, modrost, svetost in usmiljenje.

Ljubezen učlovečenega Boga je pa tudi ob enem človeška ljubezen. Ljubezen božja, ki je gorečnejša kakor serafska, ustvarila si je organ (telesni del) iz mesa in krvi, da nas more ljubiti tudi s človeškim čutom in sočutjem in z vso nežnostjo, s katero ljubi materino srce.

V Srcu Jezusovem bije za nas neskončna božja in človeška ljubezen. To Srce je božje in človeško srce.

S svojimi učenci je prišel nekoč Jezus v Betanijo, kjer je stanoval Lazar. Prišel je namreč sel s poročilom: »Gospod, glej, ki

ga ljubiš, je bolan.» (Jan. 11, 3.) Gospod je že blizu doma svojega prijatelja, toda hiša je polna žalosti — Lazarja ni več med živimi. Tu priteče Marta Gospodu naproti, pade mu jokaje pred noge in reče: »*Gospod, ko bi bil ti tukaj, ne bi bil umrl moj brat.*» (Jan. 11, 21.) In ko je druga sestra, Marija, čula, da je Gospod blizu, mu je šla tudi naproti in mnogo žalujočih jo je spremljalo. Vsa v solzah se vrže pred Gospoda in zakliče: »*Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi ne bil umrl moj brat.*» (Jan. 11, 32.)

Gospod vidi žalost obeh sestrâ, vidi bol vseh okrog stoječih — bili so ljudje kakor on — tu ga prevzame sočutje, »*zgrozil se je v duhu*» (Jan. 11, 33), solze mu stopijo v oči in padejo na lice, tako da reko celo njemu sovražni judje: »*Glejte, kako ga je ljubil.*» (Jan. 11, 36.)

Da, božji Zveličar ima dobro in človeško čuteče srce. »*Glej to srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo!*» Naš brat je. In to Srce ima še sedaj za nas v tabernaklju. Da bi tega ne pozabili, spomnil nas je s svojim razodetjem bl. Margareti, da bije v njegovih prsih še ravno tisto srce, da devetnajst stoletij ni prav nič izpremenilo njegove ljubezni.

Ravno tako ljubko, kakor njegova ljubezen do nas, je pa tudi znamenje ali znak, ki ga je izbral Zveličar, da nam odkrije to svojo ljubezen.

»Glej to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo!«

Častimo pet svetih ran Gospodovih. Kako so lepe, te častitljive, rožnobarvene rane Zveličarjeve! Srečen, kdor bi jih mogel poljubiti! Pa odkod prihaja kri, ki teče iz teh ran in jim daje rdeči sijaj? Od teh ran vodi skrita pot globlje v sveto človeško naravo Jezusovo; še je nekaj globokejšega, nekaj lepšega v našem Gospodu!

Častimo križ, na katerem je Gospod izkrvavel. Cela zemlja si je prizadevala, da bi ga dobila; v tisočernih ostankih, vkovanih v zlato in drage kamene, so ga raznesli narodi v svoje dežele.

Častimo trnjevo krono, žeblje in sulico, ki je prebodla Jezusovo Srce. V visokih, krasnih stolnicah so te stvari shranjene. Te zaklade so si priborili križarji, ko so si osvojili sveto zemljo. Toda križ in trnjeva krona, žreblji in sulica — niso srce! Zakaj pa te tako cenimo? Ker so bili poškopljani s krvjo, ki je tekla po žilah Zveličarjevih in ki jo je prelilo božje Srce.

Naši predniki v 11. in 12. stoletju so bili navdušeni za Kristusa. Kar celi narodi so zgrabili meč in kopje, da bi si osvojili sveto deželo in grob Gospodov. Redko so dospeli tja. Kadar se jim je pa posrečilo dobiti sv. grob v svojo oblast, jim je bilo to dovolj plačila. In vendar je bil ta grob prazen; Gospod je od mrtvih vstal.

Kar pa je bilo na Kristusu in v Kristusu najlepše in najglobokejše, najljubkejše in najnežnejše, — kar nam vse pové, kar nas popolnoma zadovolji, tega ni več v grobu, to živi še vedno v njem, ki je slavno premagal svet, ki sedi na desnici božji, to je njegovo božje-človeško Srce.

Vzdigni svoje oči k tabernaklju, tam je pričujoče zveličano Srce Jezusovo. Ob enem pa je ravno to Srce na desnici Očetovi v nebesih, svetlo kot solnce, čistejše kot svetloba, obsijano z bliščem božanstva, središče nebeške slave; in trume angelov leže pred njim na svojih obličjih ter ga molijo: Srce svojega kralja in svojega Boga, tabernakelj in zakladnico presv. Trojice.

»Hčere sinajske, pridite in pogledjte kralja Salomona s krono, s katero ga je ovenčala njegova mati dan njegovega zaročanja in radosti za njegovo srce.« (Vis. pes. 3, 11.)

Naša doba ljubi, kar vidi. Tukaj pa, v presv. Srcu, je ljubezen božja, katere ne opisujejo suhe besede, ampak kaže telesno, vidno Srce. Tukaj se ne razodeva Bog-Jahve, kakor na Sinaju, med bliskom in gromom, tako, da so Izraelci prestrašeni rekli Mojzesu: *»Govori ti nam in poslušali bomo; nikar pa naj nam ne govori Gospod, da ne umremo.«* (II. Mojz. 20, 19.) Nam prikazuje ljubeznivi Zveličar — prijatelj človeškega rodu — svoje Srce in nas vabi k

sebi, rekoč: »*Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.*« (Mat. 11, 28.) Tukaj je ljubezen božja v človeški, prisrčni ljubeznivosti!

Ljubezen pa zahteva za povračilo zopet ljubezen. Le ljubezen je plačilo ljubezni. Spoznajmo ljubezen božjo! Ljubimo božje Srce! Ni zvestejšega srca kakor je to Srce, niti v nebesih, niti na zemlji. Srce učlovečenega Boga je zvestejše kakor materina ljubezen, ker je sam rekel: »*Ali more pozabiti žena svoje dete, da bi se ne usmilila sina svojega telesa? In če bi ga tudi ona pozabila, jaz te ne bom pozabil.*« (Iz. 49, 15.)

III. Namen in nagibi te pobožnosti, ali zakaj častimo presv. Srce Jezusovo?

Pregledali smo dosedaj zgodovino pobožnosti Srca Jezusovega in njen predmet. Preiskujmo sedaj, kaj je namen in kateri so nagibi, ki naj nas nagibajo, da goreče častimo Srce Jezusovo.

Zakaj je Zveličar razodel to pobožnost? Kaj naj nas izpodbuja, da bomo prav goreči častivci presv. Srca?

1. Prvi namen je, vzbuditi v nas ljubezen do Jezusa.

Odgovor na prvo vprašanje je dal Zveličar sam svoji učenki Margareti. V nekem

pismu (pismo 59. v zbirki njenih pisem) pravi: »Glavni namen te pobožnosti je, napolniti duše z ljubeznijo do Jezusa.« In Gospod je razodel Margareti, da »se je vsled želje, naj bi ga vsi ljudje popolnoma ljubili, odločil razodeti svoje Srce in z njim jim tudi odkriti ves zaklad ljubezni, usmiljenja, milosti, svetosti in zveličanja. Vsi, ki bi mu hoteli vrniti ljubezen in čast, naj bi obogateli s tem obilnim božjim blagoslovom, ki mu je vir to Srce.«

In zopet na drugem mestu pravi: »da izkuša s to pobožnostjo zadnjikrat njegova ljubezen, kristjane nagniti k ljubezni, in sicer k pravi ljubezni«.

Zveličar nas hoče torej geniti, da ga res ljubimo, da ga bolj ljubimo, kakor dozda, da bi ne bili tako hladni do njega.

Krščansko življenje ni samo zunanje izpolnjevanje božjih zapovedi, ampak naše srce, naša notranjost mora služiti Bogu. »*Sin moj, daj mi svoje srce*«, govori Bog v sv. pismu. (Preg. 23, 26.) Bog hoče imeti zase naše srce, t. j. naše prepričanje, naše misli, naše želje in našo voljo.

Ravno tako je govoril tudi papež Pij IX., ko je uvel praznik presv. Srca za vso Cerkev. To je storil, da »ima krščansko ljudstvo nov nagib, ljubiti in se vneti za Srce Jezusovo, ki nas je ljubilo in nas očistilo s svojo krvjo naših grehov«.

Da bi bolj gotovo vnel v nas ogenj svoje ljubezni, vzbuja v nas hvaležnost s tem, da nas opozarja na svoje dobrote. »Glej Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo, da se je popolnoma zanje žrtvovalo«; opozarja na svoje trpljenje, da s tem vzbudi naše sočutje; opozarja na nehvaležnost in mrzloto mnogih ljudi, da za to od nas dobi spravo in zadoščenje za tolike nečasti. Hvaležnost, sočutje, zadoščevanje, to so čuvstva po želji Gospodovi bistveno lastna ljubezni do Srca Jezusovega. Ta čuvstva mora torej gojiti v svojem srcu vsak častivec in ljubitelj Srca Jezusovega.

a) H v a l e ž n o s t. Kajti »nehvaležnost ljudi«, toži Zveličar v neki prikazni svoji učenki »me bolj boli, kakor vse, kar sem prestal v svoje trpljenju. Če bi mi bili le količkaj hvaležni, bi za vse, kar sem storil zanje, ne upošteval, in bi rad trpel zanje še več, ko bi bilo mogoče.« (Lastni življenjepis).

Kdorkoli je bil poln one hvaležne ljubezni do Jezusa, ki jo zahteva pobožnost njegovega presv. Srca, je izkusil pri sebi vso zaželeno pomoč z neba.

Neki prijateljci piše, »naj ohrani presv. Srcu trdno zvestobo. Ljubi ga kakor svojega dobrega Očeta, ki te je sprejel v neizrečnih bolečinah na lesu križa za svojega

otroka. Pač je pravično, da si tudi ti popolnoma njegova s tem, da počivaš na njegovih prsih in mu izročiš vse skrbi zaradi sebe.«

b) Sočutje. Pristrčno sočutje se mora gotovo vzbuditi v nas, ako premislimo, koliko je Jezus storil, trpel za nas, kako nam je odprl vse zaklade svojega Srca, da nas je povzdignil do časti otrok božjih, kako nas vedno in vedno obsipa s svojimi milostmi, kako je pripravljen vsak čas dati nove milosti, vedno večje in večje, če bi mi hoteli. Za vse to pa dobiva od večine ljudi le nehvaležnost; ranijo ga vedno iznova, ker ga spoštujejo mnogo premalo, prejemajo sv. obhajilo božjeropno, ker so mrzli in mlačni do njega. Še bolj ga pa boli, ker ravnaajo tako celo njemu posvečena srca.

c) Sprava in zadoščenje. Zato je zahteval Gospod, da se uvede poseben praznik v čast njegovemu Srcu, da bi se s prejetjem sv. obhajila in s svečano pravno molitvijo zadostilo za vsa žaljenja, ki se mu gode, ko je izpostavljen na oltarjih.

»Kaj si ti, o moj Zveličar«, tako zakliče blažena Margareta v neki prikazni božjemu učeniku, »kaj si ti vse storil, da pridobiš srca ljudi! Pa ti jih ne dajo, da, ne redkokrat te še izganjajo iz njih.«

»Res je, moja hči«, ji je odgovoril Gospod, »moja ljubezen me je silila, da sem

vse žrtvoval zanje, a hvaležne ljubezni ne dobim od njih. Zato hočem, da vsaj ti zadostiš po zaslugah mojega srca za njih nehvaležnost.«

»Oltar naših spravnihi žrtev naj bo presv. Srce, ker to božje Srce lahko umiri jezo božje pravice, ki smo jo razjezili z mnogimi svojimi grehi.« (Pismo 110.)

Večkrat se je Jezus prikazal Margareti kakor trpeči Kristus, kot »Ecce homo«, s križem na rami, v neizrečeno tužnem stanu. Nekoč je učenki svojega Srca tako-le tožil: »Glej, kako me mučijo in zaničujejo grešniki. Ali ni nobenega, ki bi z menoj žaloval in z menoj delil bolečine, ko me vidi v tako tužnem stanu (bili so ravno pustni dnevi), v katerega me spravljajo grešniki.«

Da, Jezus v Pilatovi palači je živa podoba tega, kar delajo nehvaležni ljudje svojemu najvišjemu Gospodu in največjemu dobrotniku.

Kaj torej zahteva Gospod? Da z njim žalujemo, da mu zadostimo. — Res je, Jezus sedaj ne more več trpeti; pa zato so mu grešniki, o katerih se sedaj pritožuje, prizadejali tedaj, ko je za nas trpel, v resnici one bolečine, o katerih govori v razodetju. Če se oziramo na voljo hudobnih ljudi, bi Jezusa tudi sedaj tako mučili s svojimi grešnimi dejanji, ko bi mogel trpeti.

Tako pravi sv. Pavel, da tisti, ki se odpo-vedo krščanski veri, »*Sina božjega na novo križajo in sramote*«, in tisti, ki greše, »*teptajo njega z nogami*«. (Hebr. 6, 6; 10, 29.)

In res, grešnik tudi še sedaj sramoti Boga. Edino, kar more prejemati Bog, sam ob sebi neizmerno srečen in blažen, od svojih stvari, in kar so mu dolžni izkazovati, je zunanja čast, priznanje, molitev in ljubezen. Če mu ne dajo tega, mu v resnici delajo krivico, ga žalijo in sramote. In če zaradi tega toži, ima popolnoma prav, čeravno ne more več čutiti bolečine. Kar je rekel po preroku, je razodel tudi bl. Margareti: »*Čakal sem, da bi se komu smilil, pa ni ga bilo; da bi me tolažil, pa ga nisem našel*«. (Ps. 68, 21). Tako se je nekoč prikazal svoji učenki in ji rekel: »Nikogar ne najdem v svojem trpljenju in v svojih bolečinah, ki bi mi dal prostora, da se odpočijem.« Potem je zahteval od duš, ki ga ljubijo, da ga tolažijo v bolečinah in zadoščujejo za krivice in žaljenja, ki jih dobiva od nehvaležnih ljudi.

Pa to je človeku tako rekoč vsadila sama narava v srce. Kadar eden izmed otrok razžali očeta ali mater, izkušajo drugi otroci, da razžaljene starše kolikor morejo razvesele in tolažijo z dobrim obnašanjem. Ravno tako nas priganja prava ljubezen do Jezusa, da ga razveseljujemo z bogo-

ljubnimi deli, da ga nekako tolažimo zaradi žaljenj, ki jih mora še vedno trpeti.

Vsa naša dobra dela, ki jih storimo v milosti božji in s tem namenom darujemo Bogu, morejo potolažiti presv. Srce Jezusovo. Kajti kakor zmanjšujejo grehi njegovo čast, tako jo množijo in pospešujejo naša dobra dela; in kakor so grehi, sedaj storjeni, Jezusu za časa njegovega bridkega trpljenja prizadejali težke bolečine, tako so ga dobra dela, sedaj storjena, že takrat tolažila, in ga tolažijo tudi sedaj; ker njegovo Srce se more radovati še sedaj, četudi ne more sedaj več trpeti.

Toda naša dobra dela bodo imela posebno vrednost pred Bogom le, kadar jih zedinimo z neizmernimi zaslugami Jezusovimi. On pa nam daruje celo svoje Srce z vsemi zakladi svojega zasluženja. To je neizmerno bogastvo, s katerim lahko pokrijemo svojo revščino. Odtod — iz presv. Srca — vzemimo torej, s čimer hočemo Gospoda tolažiti, razveseliti, umiriti tako, kakor je njemu ljubo, nam pa koristno.

»Ali nisi storil vsega«, je rekla pri neki prikazni Margareta Zveličarju, »da si pridobiš človeška srca? A ne dajo ti ga; ženejo te celo iz njega!«

»Da« — ji odgovori Jezus, — »moja ljubezen je storila, da sem vse prestal zanje; pa vendar je nočejo vrniti. Zato želim, da

ti nadomestiš njihovo nehvaležnost. Dal ti bom svoje Srce.»

To zadoščenje je bistven znak za pobožnost presv. Srca Jezusovega, ki jo je uvel Jezus po bl. Margareti. Zato je namen vseh pobožnosti presv. Srca, ki se javno opravljajo prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu, ta, da se dá presv. Srcu nekako zadoščenje. Tudi praznik presv. Srca se največ zato praznuje v Cerkvi, da se zadosti Jezusu za vse žalitve, ki jih prejema v presv. Rešnjem Telesu.

Odtod izvira tudi društvo zadostilnega sv. obhajila. Razen tega je tudi mnogo duš, ki žive z molitvijo, delom in trpljenjem življenje pokore in sprave, in sicer iz čiste ljubezni do Srca Jezusovega, ki je nasičeno od nehvaležnih ljudi z zasramovanjem.

2. Drugi namen: Posnemanje čednosti Srca Jezusovega.

Pobožnost presv. Srca Jezusovega ima še drug namen. Jezus ni izrecno razodel bl. Margareti, da je posnemanje čednosti njegovega Srca namen pobožnosti božjega Srca. Vendar je to tesno zvezano. Zakaj, kdor res ljubi presv. Srce, mu bo izkušal postati podoben, ga bo posnemal. O tem pa bomo govorili več spodaj v IV. pogl.

Povijmo sedaj v en šopek vse, kar smo povedali o namenu pobožnosti presv. Srca Jezusovega:

Glavni namen je, da vrnemo ljubezen Jezusu, ki nas je prvi tako zelo ljubil, in to svojo ljubezen odkril in pokazal posebno v svojem bridkem trpljenju in svoji smrti, in tudi v presv. Rešnjem Telesu.

Potem moramo zadostiti Jezusu za preveliko nehvaležnost ljudi in za vsa žaljenja, ki jih Gospod neprestano trpi, posebno v presv. zakramentu.

3. Nagibi k pobožnosti Srca Jezusovega.

1. Pobožnost sama.

Še vedno jih je mnogo, ki se nočejo sprijazniti s to pobožnostjo. Četudi sije kakor solnce opoldne in ogreva celo Cerkev, se vendar odtegujejo njegovemu blagonosnemu vplivu. In sicer po krivici. Da pridobimo in navdušimo verno srce za pobožnost presv. Srca, zadostuje, da pokažemo to pobožnost v pravi luči. — Poglejmo le njeno zgodovino.

V resnici, zgodovina njenega postanka in razširjanja nosi na sebi tako jasne znake božjega vpliva in božjega delovanja, da se mora opaziti na njih delo božje roke. Blagoslov, ki ga širi vsepovsod, je tako velik in čudovit, da jo moramo prištevati cerkvenim pobožnostim, ki jih plačuje Gospod Bog najobilneje.

Njen predmet je tako vzvišen, tako svet, tako veličasten in ob enem tako lep in ljubezniv, da si višjega in lepšega ne

moremo misliti. Telesno Srce Jezusovo in njegova usmiljena ljubezen, ki je bila vzrok in nagib vsega dela odrešenja, vseh skrivnosti njegovega življenja, trpljenja in smrti, in vir vseh milosti in dobrot, ki jih dobivamo mi, ubogi ljudje, sta predmet te pobožnosti. Že ime Jezusovo deluje tako močno in zmagovalno na pobožnega kristjana, da je rekel sv. Bernard, da ni ljubeznivejše in ne sladkejše stvari, kakor ime Jezusovo. Mučeniki so se, izgovarjaje to sveto ime, krepili in navduševali za mučeništvo. Ali ne bo rodilo v naših prsih enake radosti in moči Srce Jezusovo, ki nam predstavlja neskončno ljubezen Gospodovo do nas?

Vaje te pobožnosti obsegajo najlepše čednosti: vero, molitev, zaupanje, ljubezen, zahvalo, spravo, daritev samega sebe. To so najlažje, najprijetnejše, najtolažilnejše vaje bogoljubnosti, ki ob enem na prijeten način pospešujejo našo popolnost in posvečujejo nadnaravno duhovno življenje. Če hočemo s pobožnimi vajami častiti Boga in si zagotoviti svoje zveličanje, ne moremo doseči tega dvojnega namena bolje in popolneje, nego s to pobožnostjo, kajti njene vaje so Bogu nad vse dopadljive, za nas prijetne in koristne.

Namen te pobožnosti je najsvetejši in najplemenitejši, popolnoma vreden srca, ki

ljubi svojega Gospoda: ljubezen povračevati z ljubeznijo in usmiljenemu Zveličarju zadoščevati za nehvaležnost in žalitve. Gotovo je pobožnost tem dragocenejša in popolnejša, čim nesebičnejši je njen namen. Zato smemo reči, da v tem oziru pobožnost presv. Srca Jezusovega prekosi vse druge, kajti njen namen so dejanja najplemenitejše ljubezni.

Njeni sadovi so tako bogati, krasni in izvrstni, kakor jih sploh more imeti kaka bratovščina. Vzemimo pred vsem le enega, ki poganja iz te pobožnosti kakor njen pravi sad: ljubezen do Jezusa Kristusa, našega Gospoda in kralja, našega večnega velikega duhovnika. Katero srce bi ne molilo čestokrat in z gorečim hrepenenjem za dar najlepše čednosti?

V tej pobožnosti — pravi učeni P. Noldin — imamo najlažje in najgotovejše sredstvo, da dosežemo v kratkem času namen svojih želja in molitev. Po dveh potih — pravi P. Galifé (Galliffet) — dosežemo ljubezen do Jezusa Kristusa. Najprej po radodarnosti božji: če namreč usliši naše molitve, ali če nam podari to veliko milost kot nekako plačilo za bogoljubna dela. Potem tudi po lastnem sodelovanju: če rabimo taka sredstva, ki nam morejo vžgati, ohraniti ali pomnožiti ogenj ljubezni do Jezusa. Poglavito sredstvo pa je premišljevanje ne-

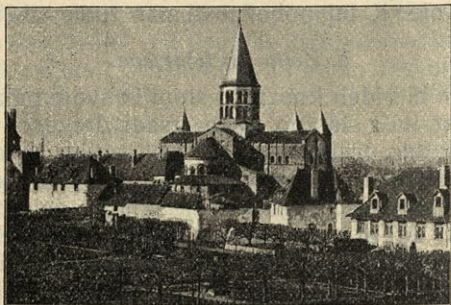
dosežne popolnosti Jezusa Kristusa, njegove ljubezni do nas in dobrot, ki nam jih deli radodarno. Pobožnost Srca Jezusovega pa nas vodi po teh dveh potih bolj kakor druge pobožne vaje, kajti nobene milosti si ne žele častivci božjega Srca bolj, kakor ljubezni do Jezusa, svojega Zveličarja. Nadalje nam ta pobožnost vedno kliče v spomin ljubezen božjega Srca in njegove dobrote. K tej pobožnosti nas tudi vabi

2. *Želja Zveličarjeva.*

Če bi videli kneza, ki stopi iz svoje palače v vrt in z lastno roko vsadi drevesce in vsak dan pride, da ga pogleda, zaliva in obrezuje, ali bi ne mislili: to je gotovo dragoceno drevesce, gotovo je knezu zelo pri srcu? Ali ni ravno tako s pobožnostjo presv. Srca Jezusovega? Kristus jo je sam vsadil v vrt in vzgojil. Sam se je prikazal blaženi Margareti in ji razodel predmet, nagib, način in namen pobožnosti, zopet in zopet je prišel in jo podučil o vsem; z njegovo pomočjo se je pobožnost vkljub mnogim in mogočnim nasprotnikom povsod razširila in se je priljubila katoliškemu ljudstvu. Gotovo mu je zelo pri srcu.

Pa razodel nam je tudi svojo željo popolnoma jasno in določno. Opetovano je izrekel Margareti svojo voljo, naj se časti njegova ljubezen pod znakom njegovega

presv. Srca in vsi naj opravljajo to pobožnost. Očitna želja Gospodova je tudi nagnila sv. Cerkev, da je sprejela in vpeljala to pobožnost. Dolgo je ni potrdila, ker ji ni bila dovolj jasna volja božja v tej točki. Ko se je pa prepričala o volji božji, je pospeševala pobožnost ravno z najmočnejšimi in izdatnimi sredstvi. Zato pravi Pij IX. v

Paré le Monial.

dekretu (pismu), s katerim prišteva Margareto blaženim: »da je začetnik in izpopolnjevalec naše vere, Bog, hotel, da se uvede v Cerkvi češčenje in pobožnost k njegovemu srcu.«

Ali je treba še kaj drugega, da se vnamemo za pobožnost, kakor gotovost, da Jezus to tako želi in pričakuje? Ali nam

ni on vse, in ali se nimamo za vse, kar imamo in pričakujemo, zahvaliti njemu? Ne zasluži li, da izpolnimo to željo njegovega Srca? »O,« pravi bl. Margareta, »ko bi vendar mogla celemu svetu povedati, kar vem o tej ljubeznivi pobožnosti! Povem pa zaupno, če bi vedela, kako je ta pobožnost všeč Zveličarju, bi ne bilo nobenega kristjana, če še tako malo ljubi, ki bi je ne sprejel.«

3. *Obljube Gospodove.*

Da nas Zveličar še uspešneje pridobi za to pobožnost, je dal častivcem svojega Srca velike obljube, kakršnih še ni dal nikdar nobeni drugi pobožnosti.

V spisih bl. Margarete je veliko število obljub za češčenje Srca Jezusovega. Toda vsaka obljuba ni dana za vse ljudi brez izjeme. Nekatere so veljale samo za blaženo Margareto, druge za posamezne osebe Margarete dobe, druge zopet veljajo za vse poznejše čase. Pa tudi te zadnje obljube niso za vse ljudi, tudi ne za vsak način češčenja. Obljube, ki jih dobite večkrat tiskane v roke, niso tako splošne in brez-pogojne, kakor se glase. Treba jih je torej razumeti v onem zmislu, v katerem jih je dal Jezus po blaženi Margareti. Kdor jih hoče izkusiti na sebi, mora izpolniti pogoje one vaje, za katere so bile dane. Vestni in na-

tančni preiskovavci pisem bl. Margarete delé obljube, ki so raztresene v njenih spisih, v sledeče vrste:

a) Za tiste, ki prejmejo na praznik Srca Jezusovega zadostilno obhajilo in opravijo javno spravno molitev:

»Zato ti obljubim, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilico svoje božje ljubezni na vse, ki mu bodo izkazali to čast in izpodbujali tudi druge k temu.« (Lastno-ročni življenjepis II., str. 414.)

b) Za tiste, ki sploh časte Srce Jezusovo:

»Obilico vseh darov, ki napolnjujejo njegovo Srce, bo izlil v srca onih, ki ga bodo častili.« (Pismo 126.)

c) Za tiste, ki se velikodušno in za vselej posvete presv. Srcu, in to stanovitno izvrše:

»Nihče se ne bo pogubil, kdor pobožno časti presv. Srce in se mu je posvetil.« (Pismo 33.)

č) Za tiste, ki časte podobo Srca Jezusovega:

Blaženi Margareti je Zveličar obljubil, »da bo ta podoba prinesla vsakovrstne darove in milosti, kjerkoli bo izpostavljena v posebno češčenje.« (Pismo 126.)

»Vse blagodare, ki izvirajo v tem Srcu, bo delil povsod, kjerkoli se bo izpostavila ta podoba v povzdigo ljubezni in

češčenja tega ljubezni polnega Srca. S tem sredstvom bo razdvojene družine zopet združil. Varoval bo tiste, ki so v stiski; izlil bo sladkost svoje goreče ljubezni na vsa društva, ki bodo častila to podobo. Če so z grehom izgubila njegovo milost, bo odvrnil od njih kazni pravične jeze božje in jih zopet sprejel v stan milosti.« (Pismo 32.)

d) Za vse, ki pospešujejo to pobožnost:

»Vse one, ki Srcu Jezusovemu na vso moč izkazujejo svojo ljubezen in čast in jo širijo tudi pri drugih, bo bogato obdaroval z nebeškimi zakladi, ki jih najdemo v tem Srcu.« (Pismo 126.)

»Ti zakladi so tako veliki,« piše bl. Marg. drugje, »da nimam za to besedi. Le to bi mogla reči, kar je jasno slišala po sv. obhajilu o treh osebah, ki so pridno širile pobožnost: Da, jaz jih bom združil s seboj v edinosti ljubezni na veke.« (Pismo 82.)

In o nekaterih drugih osebah piše: »Gospod mi je pokazal, da so imena mnogih zapisana v njegovo Srce, ker so hrepeli pospeševati njegovo čast, in da nikdar ne bodo izbrisana odondod.« (Pismo 34.)

»Za tiste pa, ki se mu v ta namen darujejo in posvete, da mu sami izkazujejo vso čast in ljubezen in skrbe, da mu jo izkazujejo tudi drugi,« imenuje bl. Margareta »božje Srce brezdno, ki ima

v sebi za one le zaklade ljubezni in milosti.« (Pismo 82.)

Malo pred svojo smrtjo je pisala blažena Margareta patru Kroazetu (Croiset): »Zveličar je obljubil: Ne bo dopustil, da bi bili pogubljeni tisti, ki se mu darujejo in posveté v ta namen, da mu napravijo to veselje (da namreč širijo to pobožnost) po svoji zmožnosti in s sredstvi, ki jih jim bo dal. Varno zavetje jim bo proti vsem zasedam njihovih sovražnikov, posebno ob smrtni uri. Sprejel jih bo z ljubeznijo v to božje Srce in zavaroval njih zveličanje. Skrbel bo, da bodo posvečeni in poveljani od večnega Očeta v isti meri, kakor so se potrudili za razširjanje kraljestva njegove ljubezni.« (Pismo 100.)

e) Za redovne osebe:

Tem je obljubilo presv. Srce, »da bo izlilo sladkost in moč svoje ljubezni na vse redovne družine, ki ga bodo častile in se izročile njegovemu posebnemu varstvu. Ohranil bo vsa srca v edinosti, da bodo vsi le eno srce z njim; odvrnilo bo od njih kazni božje pravičnosti in jim podelilo svojo milost, ako so jo izgubili.« (Pismo 33. in 100.)

Bl. Margareta dostavlja, da bodo redovne osebe »našle v tej pobožnosti pripomoček, ki bo že sam zadostoval, da se obnovi v manj gorečih redovih prva gorečnost in natančno izpolnjevanje pravil. Tiste pa, ki so na

dobrem potu, bo vodil do vrhunca popolnosti.« (Pismo 132.)

f) Za duhovnike:

»Tisti, ki se trudijo za zveličanje duš, bodo dobili milost, ganiti tudi najtrdovratnejša srca, in njih dela bodo imela čudovit uspeh, če bodo le sami polni pristrčne pobožnosti do tega božjega Srca.« (Pismo 132.)

g) Za krščansko ljudstvo sploh:

»Zedinil bom zopet razdvojene družine. Varoval in podpiral bom (Jezus) one, ki so v potrebi, ako se bodo le z zaupanjem zatekali k temu Srcu.« (Pismo 32.)

Margareta še dostavlja: »Ljudje med svetom bodo našli s to pobožnostjo vsako potrebno pomoč za svoje družine, podporo pri svojem delu, nebeški blagoslov pri svojih podjetjih, tolažbo v stiskah. Da, v tem Srcu bodo našli varno zavetje v svojem življenju in posebno ob smrtni uri.« (Pismo 132.)

Omenimo še »veliko obljubo«, o kateri bomo pa v IV. poglavju več pisali. Jezus je rekel bl. Margareti: »V neizmernem usmiljenju svojega Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sv. obhajilo devet mesecev zapored vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njih varno zavetje.« (Pismo 82.)

Včasih pa dobite te obljube tiskane skupaj. Naštevajo jih posebno 12; vendar je pomniti, da jih Jezus ni dal bl. Margareti v tem redu. Pobrane so iz njenih pisem in se morajo tako umeti, kakor smo prej opozorili. Glase se:

1. Dal jim bom vse njihovemu stanu potrebne milosti.

2. Njihovim družinam (ki časte presveto Srce) bom dal mir.

3. Blagoslovil bom stanovanja, kjer se izpostavi in časti podoba mojega Srca.

4. Tolažil jih bom v trpljenju.

5. V življenju in zlasti ob smrtni uri jim bom varno zavetje.

6. Blagoslovil bom bogato vsako njihovo podjetje.

7. Grešniki bodo našli v mojem Srcu vir in neizmerno morje usmiljenja.

8. Mlačne duše bodo postale goreče.

9. Goreče duše se bodo povzpele prav kmalu do velike popolnosti.

10. Duhovnikom bom podelil milost, da bodo ganili tudi najbolj zakrknjena srca.

11. Imena vseh tistih, ki širijo to pobožnost, bodo zapisana v mojem Srcu in se ne bodo nikdar več izbrisala iz njega.

12. Že zgoraj omenjena »velika obljuba«.

To so obljube, ki jih je dal božji Zveličar častivcem presv. Srca.

Nekega dne je Gospod dejal slovesno bl. Margareti: »Jaz sem večna resnica, ki ne more varati; jaz sem zvest v svojih obljubah, in milosti, ki sem jih izkazal tebi, lahko prestanejo vsako poizkušnjo ali preiskavo.« (Lastno-ročni življenjepis. II., str. 343.)

Gospod torej obljubuje milosti v življenju in še več, v odločilni smrtni uri. In kakor da bi bilo vse to še premalo, pristavi, da »svojim milostim ne bo postavil ne mere ne kraja za one, ki jih bodo iskali v njegovem presv. Srcu«.

In kar je obljubil, je tudi držal. Trideset perijodično izhajajočih časopisov »glasnikov« prinaša mesec za mesecem stotine in tisoče zahval v različnih jezikih in oblikah in iz raznih krajev. Ti »glasniki« jasno dokazujejo, da zaupanje ni bilo zastonj; pričajo, da je Kristus izpolnil, kar je obljubil.

4. Trpljenje Kristusovo.

Posebno močan nagib, da goreče častimo presv. Srce, je ljubezen, ki nam jo je Gospod pokazal v svojem trpljenju. Srce Jezusovo se je prikazalo bl. Margareti s trnjevo krono in z rano, to je, z znamenji trpljenja. Kaj to pomeni? Bl. Margareta piše, da ji je Kristus sam razložil pomen; s tem nam hoče Gospod pokazati, »da je

bila njegova neskončna ljubezen do ljudi vir vsemu trpljenju, ki ga je za nas prestal.« (Pismo 126.)

Gospod nas hoče gotovo opozoriti, ne samo, da je trpel neizrečne dušne in telesne bolečine, temveč tudi, da je vse rad prestal iz ljubezni do nas, da je za nas krvavi pot ptil, da je za nas težki križ nesel, da je za nas bil križan, da je iz ljubezni do nas prelil svojo dragoceno kri, da nas za to neskončno ceno odkupi iz sužnosti sata-nove, greha in smrti. Človeško srce se najhitreje vname za ljubezen, ako vidimo, da kdo dela in trpi za nas iz nesebične ljubezni. V trpljenju se poizkusi ljubezen, kakor zlato v ognju. »*Večje ljubezni nima nihče, kakor če da življenje za svoje prijatelje.*« (Jan. 15, 13.) Kako bi torej ne častili Srca, ki je občutilo vso bridkost sramotilnega trpljenja, ki se je čutilo zapuščeno celo od nebeškega Očeta? Kako bi se ne spominjali radi s sočutno hvaležnostjo ljubezni Jezusove, ki ga je tirala v tako grozovito in sramotno smrt? Vernemu srcu je treba le pogledati podobo Srca Jezusovega, da zagori ljubezni do njega, ki je za nas trpel in umrl. Tako lahko razumemo obljubo Srca Jezusovega, da hoče po svoji podobi omehčati najtrša grešna srca. Kaj naj nas pa še močno gane in vname, da vedno bolj gojimo tako ljubeznivo, tako

koristno pobožnost presv. Srca Jezusovega? Odgovor se glasi:

5. Zaničevana ljubezen.

V sv. Rešnjem Telesu je Kristus resnično in bistveno pričujoč kot darilno jagnje in kot hrana dušam — nov, velik dokaz njegove ljubezni do nas.

Pri sv. maši se polnijo vsako jutro kelihi na naših oltarjih s krvjo Jezusovo, ki je vedna daritev nove zaveze.

Pri sv. obhajilu pride božji Zveličar v naše srce, ter se v tem zakramentu kar najtesneje zedini z nami. Zato ga imenujemo zakrament ljubezni.

V tabernaklju naposled biva božji Zveličar noč in dan pri nas pod podobo kruha. Podoba hostije je kakor belo zagrinjalo, ki nam ga zakriva. Hranjen v ciboriju je navzoč v tabernaklju, svetišču ljubezni; tu je njegov prestol. Jetnik ljubezni je. Tu v beli hostiji je Sin človekov, Sin Marijin, v radosti vstajenja; tu je ono božje obličje, v katero željno gledajo angeli; tu so častiljive petere rane, tih in nem govor njegovega Srca; tu je naposled ljubezni žareče Srce Jezusovo, ki me ljubi in ki me je odrešilo.

Kralj je nebes in zemlje od dne stvarjenja; z odrešenjem nas je pridobil iznova; in sedaj, ko stoluje na prestolu oltar-

jevem, hoče, da ga časti in moli odrešeno človeštvo.

Lahko bi se pokazal na oltarju v veličastvu in mogočnosti, lahko bi prisilil ljudi, da pridejo pred njegov prestol. Tega pa noče storiti, noče biti kralj sužnjev, ampak kralj src. Z ono ljubeznivostjo, ponižnostjo in lepoto, s katero je takrat stal med apostoli in rekel: »*Dotaknite se me,*« — je tukaj v zakramentu kot Odrešenik, kot brat, kot prijatelj. Hoče, da ga ljubimo prostovoljno. »*Ko bom povišan od zemlje, bom vlekel vse k sebi.*« (Jan. 12, 32.)

Mislili bi, da bodo vsi ljudje hiteli k božjemu Zveličarju v presv. zakramentu, da ga ljubijo, se mu zahvaljujejo, da z njim prijazno občujejo. Njegovo bivanje med nami v tabernaklju bi moralo biti prijetno, njegovo kraljestvo na zemlji kraljestvo hvaležne, srečne ljubezni. Da, tako mislimo. Toda je li res tako? Glejmo, če se je izpolnila želja njegova, če je res doživel mnogo veselja z nami ljudmi.

V treh letih svojega javnega delovanja se je pritoževal zelo redko, ker ima veliko-dušno in močno Srce.

Šele kratko pred smrtjo, ko je šel iz Betanije proti Jeruzalemu in z Oljske gore gledal lepo mesto s templjem, s stolpi in z zidovi in s cvetočimi vrtovi, obšla ga je žalost in notranja bol, videl je že v duhu

rimskega poveljnika Tita, ki je vzel mesto z naskokom, videl je mrliča na cestah ležati in celo mesto razdejano in je dal svoji žalosti duška v besedah: »O, da bi spoznalo tudi ti, in sicer ta svoj dan, kar je tvoj mir! Sedaj pa je skrito pred tvojimi očmi.« (Luk. 19, 42.)

Kmalu potem ga vidimo na Oljski gori potrtega od tuge in velike žalosti. Sledeči dan naj bi žrtvoval svoje mlado življenje sramotni smrti na križu; to ga je potrla na zemljo, in ponižna, vdana tožba je prišla iz njegovih ust: »Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene!« (Mat. 26, 39.)

Zadnjikrat se je pritožil v svoji zapuščenosti na križu, ko se je pridružila vnanjim telesnim bolečinam še dušna osamelost. »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« (Mat. 27, 46.) V resnici pa to ni bila tožba, ampak dokaz njegove ljubezni do nas; hotel nam je razodeti, da je trpel tudi notranjo zapuščenost, da nam zasluži tolažbo za tiste ure, ko smo popolnoma zapuščeni in potrti.

Božji Zveličar ne toži tako hitro, ne pretirava. Toda če kdaj toži, potem pazite in poslušajte njegov glas vsi, ki ljubite svojega Boga in Gospoda; gotovo je skrivnost polna bridkosti in bolečine.

V Paré le Monialu je Gospod tožil radi nehvaležnosti in mrzlotе ljudi do njega,

zlasti v presv. zakramentu. Ima li vzrok za to tožbo? Ali ga je odrešeno človeštvo varalo v njegovih nadah?

Poglejmo sedanji čas.

Sedaj živi okrog 1563 milijonov ljudi na zemlji. Od teh je 800 milijonov poganov in 216 milijonov mohamedanov. Kaj so ti za božjega Zveličarja?

Ne verujejo niti v Kristusa niti v njegovo odrešenje. Stojе izvun Cerkve, ki edina vodi v nebеса. Brez zveze z živo trto žive v tmini nevere. Sv. Rešnje Telo ne najde pri njih ne vere ne ljubezni.

Ali ni to pretresljiva resnica: dve tretjini vsega človeštva nista Kristusovi! In to še v 20. veku, ko je vendar Cerkev razširjena po vsej zemlji. Ali nas to ne iznenadi?

Ostane še 500 milijonov kristjanov. Pa tudi ti niso vsi Kristusovi. Mnogo milijonov je ločenih od Cerkve v grškem razkolu; pred tristo leti je odtrgala takozvana reformacija zopet mnogo milijonov od Cerkve — mnogo lepih zemljâ in krepkih narodov, tako, da je sedaj okrog 170 milijonov kristjanov ločenih od telesa prave Cerkve. Protestantje nimajo pravih posvečenih duhovnikov, torej tudi ne sv. maše, ne sv. Rešnjega Telesa in sv. obhajila.

Med tem velikim številom so tolike množice otrok, ki so še nedolžni in ki bi vsi morali priti k obhajilni mizi, k božjemu

prijatelju otrok, ki tako ljubi otroke. Ali ne bodo nikdar prišli k njemu? Ne, o Gospod, ne bodo prišli! Pač so njih srca še čista; pač so njih duše žejne in gladne nečesa, pa sami ne vedo, česa; pač bi morali to hrano, sv. obhajilo, uživati, da dobe milosti in pomoči. Pač čakaš ti, božji prijatelj otrok, noč in dan v tabernaklju, da pridejo, da moreš bivati v njih srcih, pa ne morejo priti, ne puste jih k tebi; nikdar ne bodo uživali tvojega pravega telesa in tvoje prave krvi, če jim ne izkažeš na poseben čudežen način svoje milosti in svojega usmiljenja. »Otročiči zahtevajo kruha, pa ni nikogar, ki bi ga jim lomil.« (Žal. pes. 4, 4.)

Kolika bolečina je to za božjega Zveličarja! A kako je s katoličani? Otroci prave Cerkve imamo celo bogastvo milosti Zveličarjevih; imamo Zveličarja noč in dan v tabernaklju pri sebi.

Same sebe že smemo strožje soditi. Ali ima z nami Zveličar mnogo veselja?

V katoliški Cerkvi, v samostanih in izvan njih, jih je mnogo, ki žive zares sveto. Odmrli so duhu sveta in so dosegli popolno ljubezen do Boga. Z vsemi močmi hodijo za Križanim in so radost njegovega Srca. Tudi je na milijone zvestih duš, ki žive v resnici krščansko in nikoli ne grešijo smrtno, se resno bore celo proti malim grehom tako,

da le redkokdaj padejo v popolnoma preiščljene in prostovoljne male grehe. Ti imajo svojo pravo hrano in svoje pravo življenje, svojo moč in svoje veselje v presv. Rešnjem Telesu.

Razen tega je še mnogo milijonov katoličanov, ki sicer pogostoma padejo, ki se pa vendar vselej vzdignejo, se z Bogom spravijo v pokori in v sv. obhajilu iščejo pokrepčanja. Potem je Zveličar z njimi zopet zadovoljen, jih ozdravlja in krepča, in njegova sv. kri jih bo naposled rešila.

Toda koliko jih je med 270 milijoni katoličanov, nad katerimi nima Gospod nobenega veselja!

Tu so tisti, ki imajo le ime katoličana, ki ne hodijo več v cerkev, razen na kakšno svatbo ali k pogrebu. Žive v verski malomarnosti in brezbržnosti; in teh ni malo, posebno v večjih mestih.

Tu so zopet drugi, ki živijo celo leto v smrtnem grehu; živijo tako, da je sramota za kristjana; nikakor se ne potrudijo, da bi se osvobodili greha in utolažili svojo vest. In vendar pokonča ravno greh kraljestvo Kristusovo v srcih. Ta sovražnik božjega Zveličarja napravlja toliko škode v dušah, da je odrešenje zanje zastoj. Tega sicer ne vidimo, pa Zveličar v tabernaklju ve to in mora vse to gledati z nepopisno bolečino.

Drugi zopet pristopijo prav redkokrat k sv. obhajilu. Pa če bi vsaj takrat prišli z ljubeznijo h Gospodu! Toda zakaj pridejo? Ker se mora vsaj enkrat v letu priti! Kako hladne besede: »Ker se mora priti!« Da, ne prišli bi, ko bi jih ne vezala k temu Cerkev pod smrtnim grehom in jih takorekoč vlekla k obhajilni mizi, kakor bi morali trinogu zadovoljiti. Ali se more to še imenovati ljubezen do Zveličarja?

Koliko je pa število nevrednih obhajil? Kristjani, ki dobro vedo, da ne smejo v smrtnem grehu prejeti sv. obhajila, ampak da se morajo prej skesati in izpovedati, silijo božjega Zveličarja, da stopi v njih nečisto dušo in store s hladnim srcem božji rop. Kakšna trnjeva krona za božje Srce!

Pa tudi duše, ki so Zveličarju na poseben način posvečene, ga zasramujejo in zaničujejo.

Nad temi žaluje božji Zveličar v posebni tožbi: »Kar me pa še mnogo bolj boli, je to, da še celo meni posvečena srca tako postopajo z menoj.«

Kako žalostne so te izkušnje za Gospoda! Gotovo napolnjuje taka nehvaležnost tebe z žalostjo in gnusom; ti misliš, da bi ne mogel biti tak. Toda poglej naposled tudi v svojo lastno dušo in preiskuj, če ti tvoja vest ničesar ne očita. Ali bi te ne

mogel tvoj angel varih, ki pozna tebe in tvoje obnašanje že toliko let, zatožiti, kako si pri sv. maši, kako poklekuješ, kako privoliš večkrat popolnoma ali napol prostovoljno v raztresenost, kako se pripravljaš na sv. obhajilo, ali imaš božjemu Zveličarju tudi kaj povedati ali mu predložiti kakšno prošnjo po sv. obhajilu, ali se mu vsaj četrť ure zahvališ po sv. obhajilu itd.

Ne mislimo, da je ta malomarnost do ljubezni Gospodove v najsv. zakramentu smrten greh. Gotovo ne. Toda tvoje obnašanje kaže, da se ne zavedaš z živo vero pričujočnosti Kristusove. In ko nam govori Gospod k srcu, kolikokrat smo gluhi za njegove opomine, kako smo skopi in trdi, ko zahteva od nas malo žrtev! Ali mar ni tako? Zares, malo veselja užije Srce Jezusovo pri nas!

* * *

To so v resnici temne sence, ki padajo na pričujočnost Jezusovo v tabernaklju. Le majhen del vsega človeštva pripada njemu, in med njegovimi koliko mrzloste, nehvaležnosti, polovičarstva! Ali je to res vse, kar je dosegel s svojim trdom, s svojo potrpežljivostjo, s tem, da se je dal bičati, s trnjem kronati in križati, da je trpel tri ure na križu tako grozno, in to vse prostovoljno, le ker nas je ljubil? Ali

je to ves sad, ki so ga obrodili krona, križ in rana?

Res, ljubezen, ki jo goji Jezus do človeštva, je nesrečna.

»Možje so zoper mene vstali brez usmiljenja in niso prizanesli moji duši. Silo so storili, ki so se polastili mojega življenja.« (Brevir veliki petek.)

»Hči mojega ljudstva je neusmiljena kakor noj v puščavi.« (Žal. pes. Jerem.)

»In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ni ga bilo; da bi me tolažil, pa ga nisem našel. Dali so mi za jed žolča, in v žeji so me napojili s kisom.« (Ps. 68, 21. 22.)

»O vi vsi, ki greste mimo po poti, ozrite se in glejte, ali je katera bolečina taka, kakor je moja bolečina.« (Žal. pes. 1, 12.)

Ni torej čuda, da je Gospod v novejši dobi tako očitno raztrgal zagrinjalo svojega božjega veličastva, da je v Paré le Monialu rabil novo sredstvo, katero je izumila njegova iznajdljiva ljubezen ter je v onem razodetju kakor v šopku cvetic podal najlepše dokaze svoje ljubezni, namreč: Srce, trnjevo krono, križ, rano in plamen. Skupno nam predstavljajo »podobo Srca Jezusovega«, kakor umotvor, ki naj bi ganil naša trda srca. To ljubeznivo in vendar tako tužno podobo nam je Kristus sam raztolmačil: »Glej to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo, da se ni

zbalo ničesar, ampak se popolnoma žrtvovalo in izcrpilo, da jim pokaže svojo ljubezen.«

In potem se je njegova žalost izlila v bridke besede: »Za plačilo za to dobivam od večine ljudi le nehvaležnost, ker se ne spoštljivo obnašajo pred menoj, ker me božjeropno prejemajo v sv. obhajilu, ker so mrzli do mene, ker me zaničujejo v zakramentu ljubezni.« — »Če bi mi ljubezen povračali le količkaj s hvaležno ljubeznijo, bi komaj upošteval vse, kar sem storil zanje, in bi hotel še več zanje storiti, če bi bilo mogoče.«

Kako rani nehvaležnost srce očeta, matere, prijatelja. Toliko si se morda trudil, živel si le za srečo drugega; pričakoval si vsaj, da spozna tvojo ljubezen, ali vsaj da ti ne bo naravnost nehvaležen. Vsled nehvaležnosti pa se tvoja ljubezen premeni v žalost. To je bridko, tako bridko, da bi najrajši dal življenju slovo in legel v grob k mrtvim.

Spodobi se in pravično je, da obudimo v svojih srcih sočutje, da uberemo na strunah svojega srca pesem žalostinko radi te usode našega dragega Gospoda.

Spodobi se in pravično je, da poslušamo njegovo bridko tožbo, da jo preudarjamo in si jo vtisnemo globoko v svoje srce. Žalovati bi morali kakor nekdaj

prerok Jeremija nad razdejanjem jeruzalemskega mesta in templja.

Za ljubeče srce je dovolj, če ve, da mnogi Jezusa žalijo. Sicer smo občutljivi in rahločutni za svojo lastno bolečino. Če komu razodemo svojo žalost in težave, hočemo, da čuti vso težo naše nesreče, da razume do malega našo bol, da čuti z nami; in kako nas užali, če se ne izpolni naša nada!

To užaljenje moramo po svoji moči odvrniti od Jezusa. Želimo razumeti njegovo bol, hočemo z njim imeti sočutje. In to pričakuje od častivcev svojega Srca.

Ravno to je posebni duh in značaj pobožnosti Srca Jezusovega: zadoščenje, ki ga dajemo božjemu Srcu. Pobožnost Srca Jezusovega je bistveno zadostilna pobožnost. Ta duh zadoščevanja mora poživljati vse pobožnosti onega, ki hoče častiti Srce Jezusovo tako, kakor je razodel sam.

Med letom pa so tudi časi, ko ljudje Boga žalijo bolj kakor sicer, ko se razliva kakor povodenj grešna razbrzdanost po mestih in vaseh. To se godi posebno o predpustnih dneh. Nasprotno pa hite ravno v teh dnevih katoliški kristjani vseh dežel, možje in žene, mladeniči in dekleta mnogoštevilno v cerkve, da obišejo jetnika ljubezni v izpostavljenem zakramentu. Obhajilne mize so polne, ure in ure kleče pred sv. Rešnjim Telesom;

svoj ljubezni žareč obraz imajo uprt v sv. hostijo, na svojega skritega, dragega, užaljenega Gospoda in Zveličarja. Povedo mu, da so ga prišli tolažit, mu izkazovat svojo ljubezen in razodet svojo žalost radi žaljenj, ki jih trpi. Povedo mu, da mu hočejo zadostiti, da bi se radi popolnoma darovali v goreči pobožnosti in v ljubezni žrtvovali, kakor žgalen dar, kakor tiho goreča blagoslovljena sveča na oltarju. To zadoščenje je krasen pojav katoliškega življenja. Išči ga zunaj katoliške Cerkve, išči ga, kjer hočeš, nikjer ga ne dobiš, da, še razumejo ne, kaj je zadostilna pobožnost.

Ali nimamo mar mi, slovenski katoličani, dovolj povoda, da damo posebno mi zadoščenje presv. Srcu Jezusovemu? Kako redka so po nekaterih krajih sv. obhajila! Koliko je moških po deželi, še več pa v mestih, ki zanemarjajo nedeljsko sv. mašo, ki leta in leta ne prejmejo vredno sv. obhajila! Kako trgajo duše Jezusu iz rok mnogi lakomni krčmarji po deželi, ki prodajajo pijačo domačim možem in mladencem brez vsake potrebe med službo božjo! Kako se sramoti presv. zakrament po mnogih protiverskih časnikih! Kar naravnost hujskajo svoje čitatelje, naj odpadejo od edine, katoliške Cerkve in naj pristopijo k rusko-srbskemu razkolu ali k protestantizmu, t. j. k oni krivi veri, ki ne pripozna sv. Rešnjega

Telesa, ki nima ne tabernaklja, ne oltarja, ne sv. obhajila, ne sv. maše. Kako zasmehujejo pobožne osebe, zlasti neustrašne moške! Udrihajo pa najbolj po duhovnikih, ne meneč se za to, da ti udarci zadenejo tudi Jezusovo Srce, ker delajo razpor med duhovščino in ljudstvom, ker jemljejo ljudem zaupanje do svojih dušnih pastirjev. Ravnajo se po navodilu: »*Udaril bom pastirja in ovce črede se bodo razkropile*« (Mat. 26, 31), in volk jih bo lahko podavil, ker ga nimajo, ki bi jih branil. Zlasti po mestih še vedno raste število zapeljanih nesrečnežev, ki se za Jezusa v presv. zakramentu prav nič ne zmenijo, da, ki celo Jezusa sovražijo in še druge ljudi, zlasti neizkušeno mladino, odvrčajo od njega, ki nas edini more zveličati.

Ne bo to zvestemu ljubitelju Srca Jezusovega dovolj, da se bo odločil, dati Jezusu v presv. zakramentu obilno zadoščenje po pobožnosti Srca Jezusovega? Prinesimo torej Jezusu ta dar sprave in zadoščenja. Darujmo se mu kot žrtev za one, ki ga ne ljubijo.

Kogar ljubezen do Jezusa in lepota njegovega Srca ne more ganiti, da vstopi med vnete in stanovitne častivce božjega Srca, ta bo vendar gojil to pobožnost iz ljubezni do samega sebe. Velika je korist, ki jo prinaša ta pobožnost ne samo posamezniku,

* Srce Jezusovo.

temveč tudi celim družinam, občinam, deželam in državam. Le beri V. poglavje o sadovih prave pobožnosti do presv. Srca. Kar želi Kristus od svojih častivcev, je malo in prijetno; ta mali trud pa poplača z dušnimi in telesnimi darovi, z velikimi dobrotami za čas in večnost. Bodi velikodušen do Jezusa, gotovo se ti bo izkazal neskončno radodarnega.

IV. Kako častimo presveto Srce Jezusovo?

Komaj se je znalo v katoliški Cerkvi za pobožnost presv. Srca Jezusovega, že so iskali verni ljudje načine, kako bi častili to božje Srce. Kakor prikljujejo spomladi iz rodovitne zemlje mnogovrstne in raznobarvene cvetke, tako so se razvile iz pobožnosti do presv. Srca najraznovrstnejše vaje. Imamo na pr. bivališča v Srcu Jezusovem, devet služb, častno stražo, sv. uro, škapulir, rožni venec; pa kdo ne pozna tudi molitvenega apostolstva, zadostilnega sv. obhajila, bratovščine, litanij, devetdnevne, malih dnevnic in brezštevilno drugih molitev v čast presv. Srcu!

Nekatere vaje je Gospod Jezus Kristus sam omenil in priporočal blaženi Margareti

Alakok, mnogo drugih je pa potrdila in z odpustki obdarila sv. Cerkev; pa zato vendar ne smeš misliti, da je vsaka teh vaj za vsakega in vselej pripravna.

Najprej je teh vaj, s katerimi častimo presv. Srce, toliko, da ne zmore vsak vseh; potem pa je vsaka taka vaja več ali manj osebna, t. j. primerna je bila osebnosti tistega, ki jo je začel in rabil. Kar je pa primerno za enega, ni dobro za drugega. Vse drugače namreč moli človek, ki prebiva na gorkem jugu, kakor kdor živi na mrzlem severu; drugače moli svetnik, drugače človek, ki je zakopan in zatopljen v minljivi svet. Zato se zgodi prav lahko, da kaka molitev ali vaja, ki nam ni všeč, drugim zelo ugaja. Vsak naj si torej izbere tiste načine in vaje, ki se mu zde najprimernejše, ki najbolj ugajajo njegovi naravi, ki najbolj pospešujejo njegovo pobožnost in posvečenje; zato pa ne sme obsojati drugih ljudi, ki morda drugače časte presv. Srce Jezusovo. Sv. Cerkev je dovolila razne vaje le zato, da si vsak izbere to, o čemer misli, da je zanj najboljše.

Naj bodo pa omenjene vaje te ali one vrste, vedno pa morajo biti take, da z njimi res prav častimo presv. Srce Jezusovo. In kdaj prav častimo presv. Srce? Gotovo takrat, ako je častimo tako, kakor Jezus sam želi in kakor je hotel, da se goji

v katoliški Cerkvi. Gospod pa želi in hoče, da ne častimo tega Srca le z vnanjimi vajami, na pr. da molimo kake molitvice, litanije, ako nosimo njegov škapulir, ali storimo kaj drugega njemu v čast. To je sicer nekaj dobrega, ako storimo iz pravega namena in pobožno, toda to še ni vse. Vse to vnanje češčenje presv. Srca mora oživljati pravi duh, prava notranja pobožnost. Prava pobožnost do presv. Srca Jezusovega mora prevzeti vse naše misli, želje, besede, vse naše trpljenje, vsa naša dejanja, naše srce, našo dušo, poseči mora v naše celo življenje in delovanje. To notranje češčenje je pravo, je poglobitveno, je bistveno.

Zato hočemo o tem najprej nekaj splošnega povedati; potem bomo našteali posebne vaje, s katerimi častimo presv. Srce, in ki jih je Gospod sam želel, nazadnje pa pridejo na vrsto vse druge vaje, ki jih je potrdila sv. Cerkev.

A. Kako sploh prav častimo presv. Srce Jezusovo?

To storimo s tem, da presv. Srce 1. molimo, ker je božje Srce; 2. da povračamo temu Srcu ljubezen za ljubezen, ker je najljubeznivejše Srce; 3. da zadostujemo temu Srcu, ker ga ljudje tako žalijo; 4. da to Srce posnemamo, ker je kot najsvetejše Srce vzor vseh čednosti in vse

svetosti. Izpregovorimo o vsaki točki vsaj nekaj. Prav častimo presv. Srce Jezusovo s tem, da ga

1. molimo, t. j. izkazujemo presv. Srcu tisto najvišje češčenje, ki gre Bogu samemu, katerega moramo moliti zato, ker je najpopolnejše bitje, stvarnik, najvišji gospodar in zadnji cilj vseh stvari. Umevno je torej, da gre to češčenje presv. Srcu, ako nam velja Srce Jezusovo isto, kakor volja in ljubezen božja, zakaj te dve ste isto kot božanstvo.

Toda tu posebno menimo telesno Srce Jezusovo in nadčutno, duhovno Srce, v kolikor pomeni voljo in delovanje Boga-človeka. Pa četudi v tem zmislu vzamemo Srce Jezusovo, gre temu Srcu ona najvišja čast, ki jo označimo, ko pravimo, da Boga molimo.

Seveda si pri tem presv. Srca ne smemo misliti kot nekaj, kar je samo zase, kakor bi bilo odtrgano od presvete človeške narave Jezusove, h kateri spada kot važen del, ampak predstavljati si moramo Srce Jezusovo kot tako, ki je najtesneje združeno s človeško naravo Kristusovo. Ravno tako si moramo misliti, da je tudi človeška narava Jezusova sama vedno zedinjena, združena z božjo naravo Sina božjega, brez katere Jezus ni nikdar bil in nikdar ne more biti. Moliti moramo torej presv. Srce

Jezusovo ravno zato, ker je najožje (bogoslovci imenujejo »hipostatično«) t. j. v eni in isti osebi zedinjeno z božjo naravo Jezusovo, ker je to telesno, človeško Srce Jezusovo ob enem Srce druge božje osebe, torej božje Srce, kakor pripada tudi telo Jezusovo in njegova človeška narava osebi Sina božjega. Kakor torej Jezusa kot človeka molimo samo zato, ker je njegova človeška narava po učlovečenju postala narava Sina božjega, ki si je človeško naravo privzel k božji naravi, katere ni izgubil in katera se tudi ni izpremenila; tako molimo presv. Srce Jezusovo samo zato, ker to Srce po »hipostatični« združitvi pripada Sinu božjemu, ker je božje Srce.

Če torej vprašamo, kaj častimo, ako molimo presv. Srce, moramo odgovoriti: častimo božjo naravo Jezusovo in njegovo človeško srce kot en sam predmet (tako imenovani »materijalni« predmet); če pa vprašamo, zakaj častimo ta en, skupni predmet, moramo reči: zavljo božanstva, božje narave, ki je s presv. Srcem Jezusovim nerazdelno združena (»formalni« predmet). Molimo božjo naravo zato, ker je sama velika in vzvišena, telesno Srce Jezusovo pa le zavljo prednosti in vrlin, ki jih dobiva od božje narave. »Hipostatična« združitev z drugo božjo osebo je torej »dogmatični« vzrok, zakaj molimo

presv. Srce. Odtod izvirajo vse razne vrste pobožnosti do presv. Srca: sv. maša, božja služba, litanije, posvetitev in mnogo drugih podobnih vaj in molitev.

Pravi častivci pa ne molijo samo presv. Srca, ampak 2. vračajo Srcu Jezusovemu ljubezen za ljubezen.

Ljubezen vračamo tistemu, ki nas je prej ljubil, ki je kaj storil iz ljubezni za nas. In kaj je storil Gospod Jezus iz ljubezni do nas? Iz ljubezni do nas postal je revno, slabo dete; iz ljubezni do nas je hodil po sveti deželi, učil ljudi, delal čudeže, trpel uboštvo in zaničevanje, bil za nas kronan, nesel težki križ, umrl na križu in dal zadnjo kapljico krvi za naše zveličanje. Iz ljubezni do nas je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, v katerem biva noč in dan v vseh katoliških cerkvah, po celem svetu, in nas ljubi sedaj s čisto neomajno ljubeznijo, kakor pred tisoč leti. In da bi nihče o tem ne dvomil, je sam razodel bl. Margareti svoje Srce, rekoč: »Moje božje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več v sebi zadrževati plamena svoje goreče ljubezni.« In zopet ji reče že znane besede: »Glej to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo«

Ni torej dvoma, da nas je Srce Jezusovo res ljubilo, in zato zasluži, da vsi, zlasti pa še častivci presv. Srca, ljubimo to naj-

ljubeznivejše Srce, in sicer tako, kakor želi in zahteva. To je jasno povedal Gospod v svojem življenju: »*Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, ta je, ki me ljubi.*« (Jan. 14, 21.) In zopet: »*Ako me ljubite, izpolnjujte moje zapovedi.*« (Jan. 14, 15.)

Pravo ljubezen do sv. Srca pokažemo torej le takrat, če ne rečemo samo z jezikom, da Jezusa ljubimo, ampak če res dejansko izpolnjujemo vse božje in cerkvene zapovedi in dolžnosti svojega stanu. To je prvo in poglavitno. Kdor bi torej mislil, da prav časti presv. Srce, pa bi ne izpolnjeval zapovedi in stanovskih dolžnosti, bi se zelo motil. Ker pa izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi le tisti, ki se varuje greha, zlasti smrtnega, se mora vsak pravi častivec presv. Srca na vso moč ogibati posebno velikih, smrtnih grehov, ki najbolj žalijo presv. Srce. Premagovati mora hude izkušnje, zatajevati mora svoje grešne strasti, ogibati se prostovoljnih bližnjih priložnosti, sploh vsega, kar je že smrten greh ali pa, kar nas vodi vanj.

Kdor pa sam res časti in ljubi presv. Srce, skrbi za to, da ga ljubijo tudi drugi; skrbi, da ne delajo prostovoljnih smrtnih grehov, ampak, da izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi. Ko torej vidi ljudi, ki žalijo Srce Jezusovo s smrtnimi grehi, in takih ljudi ne manjka nikdar, ko vidi, kako so mnogi

mlačni, mrzli in s tem žalijo presv. Srce, izkuša nadomestiti čast, ki so mu jo vzeli grešniki. Takrat sam

3. z adostuje presv. Srcu za vsa žaljenja, ki jih dobiva presv. Srce, posebno v zakramentu presv. Rešnjega Telesa.

Nobene stvari ni Gospod Jezus od blažene Margarete večkrat, odločneje in jasneje zahteval, kakor to, da zadoščuje njegovemu Srcu za vso nehvaležnost, mrzloto, zaničevanje in božje rope, s katerimi žalijo grešniki in drugi mlačneži presv. Srce v zakramentu ljubezni. To zadoščenje presv. Srcu je pobožnosti presv. Srca Jezusovega tako bistveno, da si brez njega niti misliti ne moremo one pobožnosti presv. Srca, ki jo je Gospod razodel in po bl. Margareti vpeljal v svoji sv. Cerkvi.

4. Posnemajo presv. Srce Jezusovo.

1. Bog nas je ustvaril, da se zveličamo, da pridemo enkrat v sveta nebesa. Zato je pa treba, da po volji božji živimo in v milosti božji umremo; ali z drugo besedo, da se posvetimo. To zahteva tudi Bog od nas: »*To je volja božja, vaše posvečenje.*« (1. Tesal. 4, 3.) Da se pa res posvetimo, da res sveto živimo, je treba dveh reči: namreč, da se varujemo greha, zlasti smrtnega, in vsega, kar nas naravnost vodi vanj; drugič pa, da opravljamo dobra dela in v svoje srce vsajamo lepe cvetke krščan-

skih čednosti. To dvoje pa ni tako lahka stvar. Zakaj? Ker smo po grehu prvih staršev bolj k slabemu nagnjeni, kakor k dobremu, v naših udih tli poželjivost, ki je kazen za greh. Poleg tega tudi hudobni duh in slabi ljudje nikdar ne mirujejo in nas izkušajo zapeljati v greh. V tem trdem, neprestanem boju potrebuje naše revno, nestanovitno srce lepega, svetega vzora in zgleda. Kje pa najdemo lepši, popolnejši, svetejši vzor in zgled za vse, kakor je tisti, ki ga nam je Gospod Jezus sam pokazal, sam najbolj priporočal, vzor, katerega posnemati nam je vsem zapovedal? Ta vzor je njegovo presveto Srce.

In kako to? Jezus je prišel na ta svet, da nas reši s svojo smrtjo na križu greha in večne pogube, razen tega pa tudi zato, da nas podučí, kaj moramo verovati, kako moramo živeti, da se zveličamo. In res je to storil z besedo. Da bi se pa nihče ne izgovarjal, da nas je Jezus le učil, sam pa ni storil tega, kar je učil, je Gospod Jezus vse, kar je učil, vse, kar je zapovedal drugim, naj store, prej sam storil. Tako nas je učil prej *»z zgledom, kakor s besedo.«* (Dej. ap. 1, 1.) Ker je pa Jezus ob enem tudi naš Bog in naš kralj, ker nas je ustvaril in odrešil na križu, ker je *»pot, resnica in življenje«*, in *»ker nihče ne more priti k Očetu, kakor po meni (Jezusu)«*, (Jan. 14, 6), zato

lahko postavi samega sebe vsem za zgled, lahko vsem zapove, da ga posnemamo. In za kar je imel pravico, to je tudi večkrat storil.

Pri zadnji večerji je umival svojim učencem noge, in dovršivši to ponižno delo ljubezni, reče navzočim: »*Zgled sem vam dal, da ravno tako tudi vi storite, kakor sem jaz vam storil.*« (Jan. 13, 15.) Res je sicer, da so veljale te besede najprej pričujočim učencem, toda nedvomno veljajo za vse, ki so po veri v Kristusa pravi njegovi učenci. Kaj pa jim je priporočal Gospod, kaj jim je zapovedal? Naj umivajo tudi ti drugim noge, t. j. naj opravljajo ponižna dela ljubezni do bližnjega, naj se vadijo v dveh čednostih: v ponižnosti in ljubezni. In kar je Gospod govoril o teh dveh čednostih, krepostih, lahko rečemo o vseh drugih, saj je dal svojim učencem lep zgled vseh čednosti. Po apostolih je pa Gospod govoril tudi nam vsem, zato zahteva tudi od nas vseh, da posnemamo čednosti njegovega presv. Srca. Še bolj jasne so te njegove besede: »*Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.*« (Mat. 11, 29.) Te besede so pa splošne, in zato niso namenjene določenim osebam, temveč veljajo za vse stanovce. Učiti se morajo torej od Jezusa ne samo preprosti, neuki ljudje, ampak tudi gosposki in učeni; ne samo

revni, ampak tudi bogati; ne samo duhovniki, temveč tudi posvetni ljudje; ne samo stari, ampak tudi mladi; ne samo ženske, ampak tudi moški; ne samo zdravi, temveč tudi bolni, skratka vsi ljudje brez izjeme. In če to velja za vse ljudi, velja gotovo za prave častivce presv. Srca.

2. In česa naj se učimo od presv. Srca? Učiti se moramo, posnemati moramo njegove čednosti. Za zgled nam navede Gospod sicer le dve čednosti, ki sta mu najljubši, pa učiti se moramo od njega vseh, saj je njegovo presv. Srce vzor vseh čednosti, je »brezдно vseh čednosti«, kakor molimo v litanijah presv. Srca. Presv. Srce Jezusovo je božje Srce, kot tako je neskončno sveto; njegovo Srce je pa tudi človeško srce, pa tudi kot tako je najsvetejše izmed vseh src, zato, ker je to telesno, človeško srce nerazdeljivo združeno z drugo božjo osebo.

Pravi častivec presv. Srca ga torej posnema. Saj je ljubitelju lastno, da izkuša postati podoben tistemu, katerega goreče ljubi. Dober, zvest in ljubeč prijatelj misli isto, kar njegov prijatelj, isto ljubi, kot on, isto sovraži, kar sovraži on, isto govori, isto dela, kar dela prijatelj, skratka, dober prijatelj izkuša biti v vsem podoben svojemu prijatelju. Ako pa opazi, da sta si v kaki reči nasprotna, zataji svoje lastno mišljenje

in hrepenenje in se izkuša v vsem prilagoditi svojemu prijatelju, da sta oba enega duha in enega srca; brez tega ni pravega, trdnega, resničnega prijateljstva. Zato izkušaj tudi ti kot prijatelj presv. Srca, da isto misliš, želiš, sovražiš, govoriš in delaš, kar je mislilo, želelo, govorilo, sovražilo in delalo božje Srce Jezusovo, izkušaj postati kolikor mogoče podoben presv. Srcu. To pa ni drugače mogoče, kakor da božje Srce premišljuješ, se vglobiš v to presv. Srce.

3. Kako pa boš to storil, me poprašuješ? Na to ti odgovorim: Poslušaj pridige, ki ti pripovedujejo, kaj je Jezus govoril, delal in trpel, vzemi v roke zgodbe sv. pisma nove zaveze, sv. evangelije in iz njih premišljuj besede in dela Gospodova. Iz njegovih besedi in del boš spoznal polagoma njegovo Srce. Kaj pa storiš, če hočeš spoznati, kakega duha je ta ali oni človek, kako srce ima? Ti paziš na to, kaj govori, in kaj dela. Zakaj? Ker dobro veš, da se srce dotičnega najprej in najbolje spozna iz njegovih besedi, njegovih del, iz njegovega življenja. Saj ti je znan pregovor: »Česar je polno srce, rado iz ust gre.« Tako boš tudi ti iz besedi in del Gospodovih gotovo in najhitreje spoznal, kako je mislil, kaj je želel, ljubil, kaj je sovražil, po čemer je hrepenel. Sicer pri ljudeh

včasih ne spoznaš tako hitro njihovih dušnih lastnosti, njihovega mišljenja, ker so zviti in drugače govoré, kako v srcu mislijo, drugače delajo, kakor želé; toda pri Jezusu, ki se ne more hliniti, tega ne smeš misliti; zato so njegove besede vedno resnične, njegova dejanja vedno odkrita. Po njegovih besedah in delih brezdvomno vselej pogledaš v njegove misli in želje, v njegovo dušo, v njegovo Srce.

Ko torej premišljuješ Jezusa v bornem hlevcu kot revno dete, spoznaš, kako je ljubilo uboštvo; drugič vidiš, kako je to Srce ponižno in krotko; kako prijazno, ljubeznivo srce je imel do ubogih ljudi, kako usmiljeno in dobrotljivo do sirot, bolnikov, posebno do ubogih grešnikov; kako prizanesljivo svojim sovražnikom, kako jim je odpuščalo vse krivice in žalitve; kako čuteče z nadlogami in potrebami ljudi. Opaziš, kako je ljubilo to Srce svojega nebeškega Očeta, kako je delalo samo v čast božjo; kako ljubilo ljudi, da je zanje trpelo toliko hudega, nazadnje celo smrt za zveličanje njihovih duš; kako je bilo požrtvovalno, se ni strašilo truda in zaničevanja in bridkosti; kako potrpežljivo v svojih bolečinah in z napakami svojih apostolov in učencev. Bilo je moško, odločno in neupogljivo proti ljudskim sovražnikom,

hinavskim farizejem in pismarjem, odkrivalo je njihovo hinavščino, dobro vedoč, da ga čaka zato preganjanje in celo sramotna smrt na križu. Bilo je zvesto Srce vsem, na pr. apostolom, četudi so ga vsi zapustili v trpljenju in na križu. V vseh svojih besedah in delih kazal je Gospod to ali ono lepo stran svojega presv. Srca, zlasti pa v svojem trpljenju in svoji smrti.

Pa tudi še sedaj je ostalo presv. Srce isto, kakor nekdanj, ima še vedno iste čednosti v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Tu živi tiho, skromno, ponižno, potrpežljivo; živi življenje polno krasote, polno veličine, polno čednosti, polno vse svetosti. Ali ne bo to Srce osvojilo tvojega srca, ali ti ne nagiba, da je posnemaš, da svoje srce upodobiš po njegovem najsvetejšem Srcu? Gotovo.

4. Zato pa moraš svoj pogled od Srca Jezusovega obrniti v svoje lastno srce; poglej dobro, kakšno je tvoje srce, in našel boš morda, kako je še vdano jezi, kako je sovražno, nepokorno, nezmerno, nečisto, mlačno za svete reči, kako ničemurno, nepotrpežljivo, lažnivo, kako išče le posvetnega, morda celo grešnega veselja, kako malo ljubi Boga in bližnjega v pravi krščanski ljubezni, kako malo je podobno presv. Srcu. Ko tako premišljuješ velik razloček, ki je med tvojim grešnim, nepopolnim srcem in

med najsvetejšim, božjim Srcem Jezusovim, se ti vzbudi gotovo želja in zazori v tebi sklep, grehe in napake svojega srca polagoma odpraviti. Kaj ti je torej storiti? Pomisli najprej dobro, kateri greh in katera strast prevladuje v tvojem srcu, katere napake moraš odpraviti, ki so bile vzrok, da si tolikokrat, morda celo s smrtnim grehom žalil presv. Srce. In temu svojemu glavnemu grehu, tej svoji grešni strasti napovej vojsko na smrt, odločno in pogumno se vojskuj zoper nje dan za dnevom. Zjutraj se spomni presv. Srca in iz ljubezni do njega skleni, da se hočeš varovati ves dan tiste svoje priljubljene strasti in napake prav skrbno, da se boš skesal, ako bi morda zopet črez dan padel vanje. Zvečer pa si kratko izprašuj vest, ali si se varoval greha in napak, ali ne. Če ti vest reče, da si se poboljšal, hvali Boga, ki ti je pomagal s svojo milostjo; ako se pa nisi nič poboljšal, to prav srčno obžaluj in skleni jutri se skrbneje varovati. To delaj dan za dnevom, teden za tednom, mesec za mesecem, celo, leto za letom. Zakaj kaka strast je tako huda, da ji ne boš kos kar v začetku, ampak jo moraš z mnogim trdom, z velikim potrpljenjem, z gorečo molitvijo popolnoma premagati. Če se boš tako resno in odločno vojskoval, ti bo gotovo pomagalo tudi presv. Srce, ki je izvor vseh mi-

losti, tako, da bo tvoje srce vedno ponižnejše, krotkejše, čistejše, pokornejše, potrpežljivejše, vedno svetejše, dokler ne bo zelo podobno božjemu najsvetejšemu Srcu, da boš lahko rekel z apostolom Pavlom: »Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.« (Gal. 2, 20.) Posnemati presv. Srce je torej potrebno častivcem presv. Srca Jezusovega. Res je torej, kar je napisal veliki učitelj duhovnega življenja: »Prava čednost in pobožnost bo cvetela le tam, kjer se res časti presv. Srce Jezusovo, ne samo pri posameznikih, ampak v družinah in občinah. Prava pobožnost je posebno v tem, da posnemamo čednosti tega ljubeznivega presv. Srca.«

B. Kako častimo presv. Srce?

Ko smo našli, kako sploh prav častimo presv. Srce, naj naštejemo zaporedoma poglobitve posebne načine, kako častimo to božje Srce, in kar začnimo s tistimi vajami, ki jih je Gospod Jezus Kristus sam hotel od svoje učenke bl. Margarete. Zahteval je od nje trojno, naj *a)* obhajamo praznik presv. Srca, *b)* prvi petek v mesecu, in *c)* častimo podobo presv. Srca.

a) Praznik presv. Srca Jezusovega.

1. Gospod Jezus je zahteval večkrat jasno in določno, naj se vpelje v cerkvi praznik

* Srce Jezusovo.

presv. Srca. Kako se je praznik začel, nam opisuje bl. Margareta tako-le:

»Ko sem bila nekega dne v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa pred najsvetejšim zakramentom, sem prejela od svojega Boga preobilne milosti njegove ljubezni. Začutila sem v srcu, naj njemu nekaj podarim in mu vrnem ljubezen za ljubezen. Nato mi reče: »Z nobeno rečjo mi ne moreš izkazati večje ljubezni, kakor da storiš, kar sem že tolikokrat zahteval od tebe.« Nato ji odkrije svoje Srce in se bridko pritožuje, da ga hudobneži zaničujejo, žalijo z mrzloto in z božjimi ropi. Potem pa ji reče: »Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini praznika sv. Rešnjega Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu.«

2. To je početek praznika, pa kako ga obhajajmo? Tudi to je Gospod sam določil. »Ta dan«, reče bl. Margareti, »naj prejmejo verniki sv. obhajilo in s slovesno spravno molitvijo (prošnjo za odpuščenje) naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so mu jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljeno na oltarjih.«

Gospod pa res želi, naj mu izkazujemo svojo ljubezen s tem, da slavimo poseben praznik v čast njegovemu Srcu. O tem priča jasno to, da je Gospod obljubil velike milosti tistim, ki ga tako častijo.

»In jaz ti obljubim«, reče svoji ljubljeni učenki, »da se bo moje Srce razširilo in bo bogato obdarilo z milostmi svoje ljubezni tiste, ki mu izkažejo to čast in se prizadevajo, da mu jo izkažejo tudi drugi.«

Akoravno ta dan ni zapovedan praznik, vendar po želji Gospodovi prejmi ta dan: *a)* sv. obhajilo kot zadoščenje za vse žalitve, ki jih prejme to Srce v najsvetjšem zakramentu v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa; *b)* moli javno v cerkvi z drugimi spravno molitev ali prošnjo za odpuščanje. Ako tega ne moreš storiti skupno in javno z drugimi v cerkvi po sv. obhajilu, stori ali črez dan, ko obiščeš presv. Rešnje Telo, ali pa doma.

Te milosti in obljube Gospodove veljajo častivcem presv. Srca, ki opravljajo sv. obhajilo in spravno molitev v petek. Kaj pa, če bi kdo ta petek ne mogel tega storiti, ali veljajo obljube Jezusove tudi, ako bi omenjene vaje opravil prihodnjo nedeljo? Ker mnogo ljudi praznika presv. Srca pri najboljši volji ne more praznovati na delavnik, so nekateri škofje prenesli praznik presv. Srca na prihodnjo nedeljo. Ako torej to nedeljo vse tako opraviš, kakor zahteva Gospod za petek, smeš trdno pričakovati, da boš deležen vseh milosti in obljub Gospodovih, kakor če bi praznoval praznik presv. Srca v petek. Gospod božji

Zveličar nam je namreč zapovedal sam, naj se v vseh rečeh ravnamo po navodilih sv. Cerkve, ki je njegova namestnica na zemlji in ki nam zapoveduje v njegovi moči in oblasti. Ako torej živiš v škofiji, kjer se po škofovem ukazu obhaja praznik presv. Srca za ljudi mesto petek, tretjo nedeljo po bin-koštih, obhajaj ga tudi ti v nedeljo, ako ga res ne moreš v petek, in Gospod, ki ne zahteva od nobenega kaj nemogočega, bo nate izlil svoje milosti.

3. Pa tudi sv. Cerkev odpre vernikom na praznik presv. Srca svoj zaklad, in podeli vsem popolni odpustek, ako gredo k spovedi in k sv. obhajilu, obiščejo cerkev ali javno kapelo, kjer se obhaja praznik presv. Srca Jezusovega, in tam molijo v papežev namen. Sv. oče Leon XIII. je podelil 28. junija 1889 vsem vernikom, kateri so na praznik Srca Jezusovega pri božji službi, ki se vrši pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom vse odpustke, katere morejo prejeti oni, ki so v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa pri božji službi.

Da boš pa ta praznik obhajal z večjo pobožnostjo in da boš imel večje koristi, zato se nanj pripravljaj s kako tridnev-
nico ali devetdnevnicco.

4. Devetdnevnicca v čast presv. Srcu. Tako devetdnevnicco opraviš lahko,

kadarkoli hočeš med letom; toda posebno se priporoča ravno pred praznikom presv. Srca, kot izvrstna priprava za ta praznik.

Ta devetdnevnic a bo presv. Srcu toliko ljubša in tebi tolikanj koristnejša, kolikor bolj izpolniš te-le reči: *a)* Bog ne usliši rad grešnika; zato skrbi najprej, da boš v milosti božji, t. j. brez smrtnega greha; *b)* prav posebno se ogibaj vsake grešne priložnosti; vojskuj se odločneje in vztrajneje proti izkušnjavam. Bodi ljubezniv z vsakim ter junaško zatajaj sam sebe; *c)* teh devet dni stori kako dobro delo, ki ga sicer nisi dolžan storiti. Moli pogosteje in srčneje za neprijatelje, želi jim od srca vse duševno in telesno dobro. Ako moreš komu izkazati kako uslugo, ne opusti je. Morda lahko koga obvaruješ greha, ali bližnje grešne priložnosti; o, stori to, in Srcu Jezusu si napravil veliko uslugo, za katero ti bo hvaležno. Pazi na svoje oči in svoja ušesa! Brzdaj svoj jezik in ne govori nič slabega; *č)* ako le moreš, pojdi vsaj enkrat med devetdnevnic o k spovedi in sv. obhajilu; *d)* vsak dan moli kako posebno molitev v čast presv. Srcu, in če moreš, pred podobo presv. Srca Jezusovega, na pr. kako posvetilno ali darovalno molitev, litanije presv. Srca itd.; *e)* pojdi vsak dan k sv. maši, ako le moreš.

Odpustki za tako devetdnevnic so:

- a) 300 dni vsak dan devetdnevnic, ako se pobožno in skesano opravijo take vaje.
- b) Popolni odpustek pod navadnimi pogoji enkrat v devetdnevnic ali enkrat v osmini te devetdnevnic. (Pij IX., 5. jan. 1849.)

5. Ker torej Cerkev podeli popoln odpustek in s tem vabi vernike, naj praznik presv. Srca obhajajo kar najslovesneje, in ker je Gospod sam zapovedal tak praznik, ni čuda, če verni ljudje povsod ta praznik prav slovesno obhajajo.

Na Tirolskem je praznik presv. Srca, ki se praznuje v nedeljo, eden največjih praznikov. Ta dan je vse ljudstvo na nogah. Prav mnogo jih prejme sv. zakramente, poslušajo pridige o presv. Srcu, so pri slovesni sv. maši v cerkvi, obnove zvezo s presv. Srcem, ki so jo sklenili njihovi pradedi pred več kot sto leti (1796).

Prav slovesno se vrši ta praznik presv. Srca pri Slovaki na Ogrskem. V mestu Trnovo pride tri dni pred praznikom na tisoče pobožnih ljudi. V teh dneh prejmejo sv. zakramente; nad vse slovesen je praznik sam, ki je v nedeljo. Nad 10.000 Slovakov iz vseh krajev prihiti z zastavami v mesto.

Isto tako obhajajo Hrvatje ta praznik, posebno v Bosni, v Travniku in Sarajevu. Tam se zbere na poziv gorečega apostola presv. Srca, nadškofa dr. Stadlerja,

15 do 20 tisoč vernikov. Pred praznikom se obhaja tridnevnic; v nedeljo, na praznik, ima navadno nadškof sam pridigo o presv. Srcu in pontifikalno sv. mašo. Velikansko procesijo po mestu Sarajevu občudujejo celo Turki in Srbi.

Pa tudi po Slovenskem se s tridnevnici pripravljajo na praznik. Vendar še ni povsod velikega navdušenja. Zato naj bi se ta praznik po vsem Slovenskem praznoval kot eden največjih praznikov v letu.

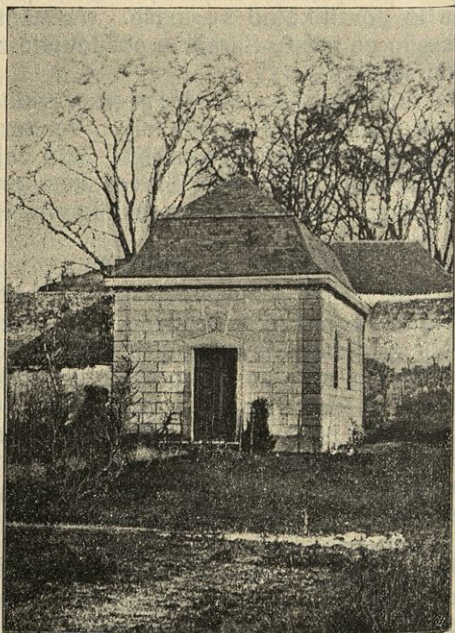
b) Prvi petek v mesecu.

1. Presv. Srce Jezusovo je bilo v petek na križu s sulico prebodeno, v petek je prelilo za nas zadnjo kapljico svoje dragocene krvi, in tako pokazalo svojo neskončno ljubezen in usmiljenje do nas. Zato je v pobožnosti presv. Srca Jezusovega petek posebne važnosti; odkar je pa Jezus razodel bl. Margareti svoje presveto Srce, je posebno važen dan pobožnosti vsak prvi petek v mesecu.

Prve petke v mesecu ji je razodel Gospod najpoglavitnejše stvari glede pobožnosti presv. Srca. Neki prvi petek se ji je prikazal Gospod in ji ukazal, naj »prejme vsak prvi petek v mesecu sv. obhajilo.«

Praznovanje »prvega petka« v mesecu priporočala je bl. Margareta vsem, ki so hoteli posebno počastiti božje Srce.

Prvi petek vsakega meseca so prejemale redovnice v Paré le Monialu že, ko je bila

Prva kapelica presv. Srca (v samostanskem vrtu).

bl. Margareta še živa, sv. obhajilo v čast presv. Srcu. Ta dan so šle nune v procesiji

na samostanski vrt, kjer je bila kapelica presv. Srca; tam so odmolile spravno molitev ali prošnjo za odpuščenje, in se vnovič slovesno posvetile božjemu Srcu. Že takrat je bilo več kapelic, v katerih se je brala vsak prvi petek sv. maša, katero so preskrbeli častivci presv. Srca Jezusovega.

To je tudi nam navodilo, kako naj posvetimo vsak prvi petek v mesecu presv. Srcu.

Gospod Jezus sam želi, da se prvi petek v mesecu obhaja enako, kakor praznik presv. Srca Jezusovega. Praznik presv. Srca, smo rekli, bodi dan zadoščenja, prošnje za odpuščenje za vse žalitve, ki jih dobiva to Srce v osmini praznika presv. Rešnjega Telesa; prvi petek v mesecu pa bodi tudi dan zadoščenja in spravne molitve za vsa žaljenja, ki jih prejme Gospod tekom meseca od nehvaležnih in mrzlih ljudi, zlasti še od onih duš, ki so se mu posebno posvetile, ki večkrat prejemajo sv. obhajilo mlačno ali celo nevredno.¹

¹ V Rimu, v cerkvi nadbratovščine presv. Srca Jezusovega, se vrši javna mesečna pobožnost v čast presv. Srcu tako-le:

Vsak prvi petek v mesecu se moli »Mali rožni venec presv. Srca Jezusovega«; nato je sv. maša presv. Srca Jezusovega. Med to mašo gredo verniki k sv. obhajilu, pred obhajilom pa ima duhovnik kratko pridigo. Po sv. maši moli duhovnik kleče »posvetilno molitev« k presv. Srcu, potem odide. Za njim pride drug duhovnik.

Potem se moli prošnja za odpuščenje ali pravna molitev za vse žalitve presv. Srcu; tej sledi posvetitev presv. Srcu. Nazadnje želi Gospod, da se ta dan posebno časti njegovo bridko trpljenje.

2. Kako pa najbolje zadostimo Gospodovemu Srcu za te žalitve? Ako prejmemo v čast presv. Srcu Jezusovemu zadostilno sv. obhajilo.

To je zahteval Jezus od bl. Margarete. »Ko je bilo nekoč izpostavljeno presv. Rešnje Telo«, tako sama pripoveduje, »pride k meni Jezus, moj učenik, v velikem sijaju, in odkrivši svoje Srce, mi reče: »Pazi dobro na moje besede in na to, kar zahtevam od tebe. Vsak prvi petek v mesecu prejmi sv. obhajilo, da mi zadostuješ, kar najbolj moreš, za žaljenja, ki sem jih prejel tekom meseca v presv. Rešnjem Telesu.«

»Neki petek med sv. mašo«, piše bl. Margareta, »začutim v sebi gorečo željo, da počastim trpljenje svojega na križu razpetega ženina. Reče mi, naj ga triintridesetkrat počastim na lesu sv. križa, ki je prestol njegovega usmiljenja: ponižno naj poklekнем k njegovim nogam in izkušam obuditi

Ta izpostavi presv. Rešnje Telo, moli kratko molitvico v čast pres. Srcu, litanije presv. Srca Jezusovega, nato »Tantum ergo«, na koncu dá blagoslov z Najsvetejšim.

v svojem srcu ista čuvstva, ki jih je imela Marija devica ob času njegovega trpljenja, ko je darovala svoje bolečine skupno z bolečinami Sina božjega nebeškemu Očetu, da izprosi od njega izpreobrnjenja trdovratnih grešnikov. — Onim, ki bodo to zvesto opravljali, bo milostljiv ob smrtni uri.«

Gospod Jezus Kristus je pri zadnji večerji postavil daritev sv. maše, ki bodi vedni spomin njegovega trpljenja in njegove smrti. Ako torej Gospod želi, da se spominjaš njegovega bridkega trpljenja na križu zlasti v petek, je to popolnoma umevno, ker je Gospod ravno veliki petek toliko trpel za nas.

Razen tega se odmolijo lahko prvi petek litanije presv. Srca v cerkvi ali doma.

Tako posvete pobožni častivci presv. Srca Jezusovega vsak prvi petek v mesecu. To delajo sicer iz čiste ljubezni do presv. Srca, da ga tolažijo, da mu nadomeste čast, ki mu jo jemljó grešniki, nehvaležni in mlačni ljudje. Ob enem naj ne pozabijo izrednih milosti, ki jih obljublja Jezus tistim, ki izkazujejo njegovemu Srcu na omenjeni način svojo ljubezen.

3. Oglejmo si te milosti.

a) Prva milost je posebna pomoč ob smrtni uri. Slišali smo bl. Margareto, ki nam zatrjuje, da bo Gospod milostljiv ob smrtni uri onim, ki ga bodo vsak petek triintridesetkrat počastili na križu.

b) Druga milost je, da si pridobimo presv. Srce, da usliši naše molitve.

Ko je o. Kroaze (Croiset) priporočal bl. Margareti poklic nekega mladeniča v molitev, mu je odpisala 17. januarja 1690 tole: »Ne bom opustila moliti h Gospodu za mladeniča, o katerem mi pišete, naj ga razsvetli, da spozna, v kateri stan je poklican po najsvetejši volji božji. Če se vam zdi prav, glejte, da gre mladenič iz tega namena v čast presv. Srcu Jezusovemu pet petkov k sv. obhajilu. In ako se mu prikupi način vašega življenja, naj se ga oklene (brez strahu), ker zaupam v milost svojega Boga, da donese po mnogih borbah lepih sadov.«

Bl. Margareta je rabila navadno ta pomoček, kadar so ji priporočali, naj moli za kakega bolnika. Tako je izprosila zdravje tudi svojemu bratu Jakobu, ki je bil za smrt bolan.

c) Tretja milost je moč in tolažba za žalostna srca. »Eden izmed vzrokov, da mi je zapovedal moj božji učenik sv. obhajilo prvi petek v mesecu, je tudi ta, da sem voljno prenašala težko breme vsakovrstnih bolečin. Zdelo se mi je, da ne morem več živeti brez trpljenja; toda sama bi bila gotovo večkrat podlegla, da me ni podpiral moj božji učenik s svojo močno milostjo.«

Dodajmo še č) četrto milost: in to so odpustki.

Popoln odpustek je podelil 7. septembra 1897 papež Leon XIII. vernikom brez izjeme, ki gredo prvi petek v mesecu k sv. spovedi in obhajilu, molijo na papežev namen in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca — in to velja za vse, če so udje bratovščine presv. Srca Jezusovega, ali pa če niso.

Ako res ne moreš prejeti sv. zakramentov in opraviti dotičnih molitev prvi petek, stori to vsako prvo nedeljo v mesecu, in dobiš ravno tako popoln odpustek. Za druge petke v mesecu je pa podeljen nepopolni odpustek 7 let in 7 kvadragen (1 kvadragena = 40 dni).

Ako je pobožnost prvo nedeljo meseca, je prikladno, da se izpostavi za eno ali več ur presv. Rešnje Telo, da se moli molitvena ura, da je pridiga o presv. Srcu, da se molijo ali pojo litanije presv. Srca, da se odmoli spravna molitev in posvetitev presv. Srcu. Ravnati se je pa treba po ukazih in navodilih dotičnega škofijstva.

4. V Paré le Monialu, v samostanu, kjer je sveto živela bl. Margareta, se opravlja pred vsakim prvim petkom v mesecu devetdnevnic z namenom, da se dobi ta ali ona milost, ki si jo želimo. Tej devetdnevnici se lahko pridružujejo vsi kristjani širom sveta. V ta namen se bere tam vsak prvi petek sv. maša, in vse sestre gredo k sv. obhajilu. Vsak dan devetdnevnice molijo a) posvetilno molitev, b) litanije presv. Srca, c) molitev sv. Bernarda »Spomni se«. Isto tako darujejo vsak dan vse notranje duševne poskušnje, ki jih

Bog pripusti, presv. Srcu. Združijo jih z nameni in deli bl. Margarete, da si tako izprosijo od Boga njeno mogočno priprošnjo. Vse to pa darujejo Bogu zato, da s tem časte presv. Srce, proti kateremu so ljudje tako mrzli in brezbržni.

Bl. Margareta je naročala dušam, ki so z njo prosile Boga kake milosti, naj svoja dela vedno združijo z molitvijo.

Vsak dan je bl. Margareta obujala devet čednostnih dejanj: Štiri dejanja ljubezni, da s tem počasti gorečo ljubezen presv. Srca, in pet dejanj ponižnosti, da nadomesti tista ponižanja, ki jih je moral Jezus prestati v svojem trpljenju.

Kadar torej česa potrebujemo, pridružimo se tudi mi tej devetdnevni v Paré le Monialu. Božje Srce nas bo raje in hitreje uslišalo, če molimo skupno z njegovimi nevestami in posebno z njegovo najljubšo učenko — z bl. Margareto.

5. Opomnimo še, da je sv. stolica v Rimu dovolila, da se sme brati prvi petek v mesecu ena votivna sv. maša presv. Srca Jezusovega v vsaki cerkvi, kjer se obhaja prvi petek s kako slovesnostjo.

Paziti je na to: a) ta maša ima, kakor druge slovesne votivne maše, eno oratio z gloria in credo; b) maša je lahko peta ali tiha; c) zjutraj naj se očitno opravijo ali α) litanije presv. Srca Jezusovega in

posvetitev, ali β) prošnja za odpuščenje (spravna molitev v čast presv. Srcu); ali se γ) prejme sv. obhajilo, ali je δ) slovesna božja služba (pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom, ali pa tudi ne) s pridigo (tudi če v tem kraju ni kanonično ustanovljene bratovščine presv. Srca Jezusovega, niti apostolstva molitve niti kaj drugega podobnega). To pa velja le tedaj, ako se te pobožne vaje opravljajo zjutraj (»mane«), ne pa, ako se vrše popoldne.

„Velika obljuba“ ali devet prvih petkov v mesecu.

Kako ljuba je ta pobožnost prvega petka v mesecu Jezusu, je pokazal s tem, da je dal »veliko obljubo« tistim, ki prejmejo presv. Srcu v čast zaporedoma devet prvih petkov v mesecu sv. obhajilo.

Neki petek med sv. obhajilom je slišala bl. Margareta iz ust Gospodovih te-le znamenite besede: »V neizmernem usmiljenju svojega Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sv. obhajilo devet mesecev zapored vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njihovo varno zavetje.« (Pismo 82.)

To vajo »deveterih prvih petkov v mesecu« lahko imenujemo zato po pravici »milostno devetdnevnicu« k presv. Srcu Jezusovemu. Ker je med Slovenci še premalo znana, je dobro, da o njej tu govorimo obširneje. Poglejmo torej najprej

a) Kaj ti je storiti, da boš deležen te velike milosti?

1. Prejeti moraš devet prvih petkov sv. obhajilo, in sicer pobožno in vredno, t. j. v posvečujoči milosti božji. Treba je, da se dobro pripraviš na sv. obhajilo in se pobožno po sv. obhajilu zahvališ, in da imaš trdno, resnično voljo varovati se greha, in res krščansko živeti. Kdor bi torej prejel to obhajilo nevredno, t. j. v smrtnem grehu, ali brez pobožnosti, ne bo deležen obljube, zakaj Bog plačuje le dobro, ne hudega. Kdor bi pa celo mislil: »dobro, opravil bom devet prvih petkov v mesecu, potem se pa lahko brez skrbi vdam grehu in strastem«, bi s tako mislijo grešil zoper sv. Duha, in mesto usmiljenja božjega bi si nakopal le prekletstvo božje.

To obhajilo prejemaj kot zadostilno obhajilo, ker ima vsak prvi petek v mesecu znak zadoščanja, in ker presv. Srcu najbolj zadostiš, ako prejmeš sv. obhajilo. Milosti, ki jih je Jezus obljubil za to pobožnost deveterih prvih petkov, nam pričajo, kako ljubi

so mu oni, ki tako obhajajo prve petke. Dalje je hotel dati Jezus z »veliko obljubo« le sredstvo, da se pobožnost prvih petkov kar najbolj razširi.

2. Dan, kdaj prejemaš sv. obhajilo, je prvi petek vsakega meseca. Ne moreš torej obhajila odložiti na prvo nedeljo.

Obhajilo moraš prejeti vsak prvi petek devet mesecev zapored nepretrgano, noben prvi petek ne sme izostati. Ako bi torej ne mogel devet prvih petkov zapored (radi bolezni ali vsled kateregakoli drugega vzroka) iti k sv. obhajilu, in bi na pr. izpustil le en petek, bi moral začeti iznova. Le če je prvi petek ravno veliki petek, lahko ta petek izpustiš, ker sv. Cerkev prepoveduje ta dan prejeti sv. obhajilo. Sicer ne grešiš, ako teh petkov ne opraviš, zato ker to ni nikjer zapovedano, ne prejmeš pa obljubljenih milosti.

Morda je to zate včasih nekoliko težavno, pa Jezus je Gospodar svojih dobrot, in jih deli komur, kadar in kakor hoče. Gospod je gotovo vedel za te težave in zapreke, toda le tiste poplača, ki so goreči in kaj žrtvujejo zanj. Večkrat je treba le močne volje, in vse težave premagaš. Kaj morda vse storiš za svoje premoženje, za svoje zdravje? zakaj bi tudi česa ne daroval za zveličanje svoje neumrjoče duše, ki je vredna veliko več. Da ti bo vse to laglje, poglejva

b) Kaj obljublja Gospod za pobožnost deveterih petkov?

1. Nekaj prav velikega, namreč: milost, da bodo spokorno in srečno umrli.

To kažejo besede: »Ne bodo umrli v moji nemilosti«. Kako to umeti? Lahko se primeri, — in to se lahko zgodi vsakomur, ker človeška strast in slabost ste včasih prav veliki — da kristjan potem, ko je dobro in pobožno opravil sv. obhajilo deveterih petkov, postane mlačen, pade zopet v smrtne grehe, dolgo živi v njih in je v nevarnosti, da se vekomaj pogubi. Takih se hoče Gospod usmiliti in jim dati milost, da se pred smrtjo spokoré in umro v milosti božji.

Obljuba torej velja naravnost le za grešnike, za pravične šele posredno. Pravičnim bo dal Jezus milost, da do smrti vztrajajo v milosti božji. In to je še večja milost. Ali ni več, če je kdo celo življenje vedno zdrav, kakor pa, če je smrtno bolan in le s težavo uide smrti? Zato je mnogo večja milost, če kdo do smrti živi brez smrtnega greha, kakor pa, če pade v smrtne grehe in se spokori šele tik pred smrtjo. Bogoslovci zato imenujejo milost stanovitnosti do konca »velik milostni dar božji«, ker to ni samo ena milost, ampak cela vrsta milosti.

A vsled tega nihče ne sme reči, da se bo popolnoma, nezmotno gotovo zveličal,

ako opravi devet petkov. Zakaj ne? Zato, ker Cerkev to prepoveduje, in ker nikdar nismo prav neovrgljivo gotovi, da li smo zadostilno obhajilo tako prejeli, kakor bi morali. Pa če prav ne smeš reči, da se boš nezmotno gotovo zveličal, vendar lahko gotoveje upaš, ker je Jezus to obljubil. Zdravila tudi človeka ne ozdravijo nezmotno gotovo, vendar jih zato pameten človek ne prezira.

2. Za spokorno smrt je pa treba navadno sv. zakramentov. Zato obsega ta velika obljuba to, da se bo grešnik pred smrtjo spovedal in tako zadobil odvezo in odpuščenje. Ako to ni mogoče, bo prejel zakrament sv. poslednjega olja, ki tudi odpušča smrtne grehe, ako ima dotični vsaj nepopoln kes, t. j. če se smrtnih grehov kesa zato, ker je greh ostuden, ker je z grehi izgubil nebesa in zaslužil pekel. — Ako bi pa vsled kateregakoli vzroka ne mogel prejeti ne spovedi ne sv. poslednjega olja, bo pred smrtjo prejel milost, da se resnično skesa svojih smrtnih grehov s popolnim kesom, da zadobi odpuščenje grehov in se tako zveliča. Zato ne pravi »velika obljuba«, da bo vsak, kdor je devetkrat zapored prvi petek prejel zakramente, prav nedvomno ob smrtni uri prejel sv. zakramente, ampak svoje zakramente, t. j. tiste, ki jih potrebuje in zmore v okoliščinah

prejeti. O prav izrednih slučajih, na pr. če koga nenadoma ubije strela, obljuba ne govori.

To vsak dobro ve; in zato te bo morda zanimalo

c) Kako so verniki po svetu sprejeli to »veliko obljubo« ali devetdnevnic?

Od l. 1875. so oznanjevali to obljubo duhovniki v Belgiji in po severnem Francoskem. Marsikje v Belgiji je nastalo tako navdušenje za sv. obhajilo deveterih prvih petkov v mesecu, da so najodličnejše gospodične delile na predvečer pred vsakim prvim petkom vabilne listke po delavnicah. Seveda so tudi goreči duhovniki neumorno spovedovali mnogoštevilne spovedance.

V nekem belgijskem mestu so slišali o tej veliki obljubi tudi oskrbovavci javnih svetiljk. Zelo jim je bilo žal, da se je niso mogli udeleževati, ker so imeli posla s svetilkami ravno v jutranjih urah. Kaj storé? Naprosijo duhovnika, da jim je delil sv. zakramente že ob dveh ponoči; prišli so vsi v cerkev.

Med Valonci (Wallon) v Belgiji je mnogo ljudi v premogokopih. Tudi ti so v obilnem številu prejemale sv. obhajilo. Potem so pa šli zopet navdušeni po goreči ljubezni Srca Jezusovega v temne podzemeljske prostore.

Cerkve so bile prve petke v mesecu tako polne, kakor na Veliko noč.

Na več krajih v Belgiji se je udeleževala te pobožnosti tretjina, včasih celo polovica vseh ljudi, in ne samo navadni, preprosti ljudje, ampak iz vseh stanov. Večkrat so opazili mnogo, včasih 50 vseučiliščnikov pri mizi Gospodovi.

Da, zares krasni sadovi pobožnosti!

Toda vsaka dobra stvar se mora tako-rekoč poizkusiti v ognju. Tako tudi ta.

Nekaj preprostih ljudi je napačno umelo to obljubo in je mislilo, če le prejmejo devet prvih petkov sv. obhajilo, da se bodo prav gotovo zveličali, akoravno bi delali smrtne grehe. To je seveda popolnoma napačno, kakor je bilo že povedano. O tem so izvedeli tudi v Rimu, in so hoteli prepovedati te petke. Pa glej, v Rimu samem je izšla knjižica, ki je govorila o tej obljubi, in dobila potrjenje. V zadnjih 15 letih se je glas o tej veliki obljubi vedno bolj širil po zemlji, in sicer po spisih blažene Margarete, po raznih knjigah in časopisih o presv. Srcu. V Ameriki vleče ta pobožnost Indijance skalnatega gorovja več dni daleč v cerkev, da obhajajo »veliki dan« presv. Srca, kakor imenujejo prvi petek v mesecu.

Na Španskem se udeležuje te pobožnosti celo kongregacija (družba) častnikov vojakov.

Na Portugalskem pojo med sv. obhajilom prvi petek v mesecu posebno pesem o »veliki obljubi«.

In tako je razširjena pobožnost deveterih petkov v mesecu v severni Ameriki, na Angleškem, v Avstraliji in v južni Afriki. Posebno pa na Irskem. P. Kuln (Cullen) piše: »Povsod obhajajo devet petkov. — O kaka pobožnost do presv. Srca je sedaj na Irskem! — Deveteri petki polnijo naše cerkve z obhajanci.«

Da jo spoznajo tudi vsi Slovenci, naj pripomore zares krasen zgled, kako Korošci v Sv. Štefanu pri Wolfsbergu goreče in stanovitno opravljajo te petke.

Sv. Štefan je vas blizu Wolfsberga na Koroškem. V tej vasi žive večinoma samo dobri, trdni kmetje. Tu je tudi premogokop, v katerem dela okoli 150 delavcev. V vasi je majhna, pa krasna cerkvica, v kateri je na glavnem oltarju velik in lep kip Srca Jezusovega. V tej cerkvici so v postu vsak četrtek postne pridige za otroke, h katerim pa prihajajo tudi odrasli. Pridigo ima navadno kak skolastik jezuitskega reda iz Št. Andraža. Zadnji postni četrtek l. 1903. je govoril o tej veliki obljubi. Kmalu se oglase tri deklince za to pobožnost. Prišle so prvi petek v romarsko loretsko cerkev oo. jezuitov v Št. Andraž, kjer so opravile spoved in sv. obhajilo. O tem so izvedeli

kmalu odrasli. Tudi tem je govoril drug pridigar o pobožnosti. Kmalu se jih je oglašilo nekaj. P. rektor jim obljubi poslati tja (v Sv. Štefan) vsak prvi petek v mesecu enega patra, ako jih bo 60 opravljalo to pobožnost. Ljudje so obljubili, da jih bo prišlo gotovo 60. Mesto 60 pa jih je prišlo že prvikrat (meseca junija 1903) 133, in ne samo otroci in ženske, marveč tudi možje in mladeniči. Meseca julija jih je prišlo 142, avgusta 157, septembra 163, oktobra 170, novembra 185, decembra (ker adventna spoved) celo 212. Kakor se torej razvidi iz števil, so vedno novi začenjali z deveterimi petki; in ko so končali prvi, so sami prosili, da bi nadaljevali mesečno sv. obhajilo prvi petek v mesecu. Isto so storili tudi drugi in tretji. Ljudem se je ta pobožnost tako priljubila, da je ne morejo pustiti, in sedaj po dobrih treh letih (1907) še vedno cvete. Opravili so to pobožnost skoro vsi kmetijski prebivavci v Sv. Štefanu, pa tudi več delavcev, zlasti njihovih ženâ. Ljudje komaj čakajo prvega petka, in ko pride, pravijo: »Prvi petek je tu, sedaj gremo k spovedi.« In res ljudje prav pridno prihajajo. V četrtek popoldne pred prvim petkom začneta dva patra spovedovati od 5—9, 10 zvečer in v petek zjutraj od 4—7, osmih. Včasih morata že ob treh v spovednico. Ko pridejo prvi domov, gredo

drugi domači k sv. zakramentom. Vselej je 160—200 obhajancev, izredno veliko za tako vas. Ne zadrži jih ne mraz, ne vročina, ne lepo, ne grdo vreme, ne poljsko, ne drugo delo. Vse odlože in darujejo nekaj ur presv. Srcu Jezusovemu. Prvi petek se izpostavi presv. Rešnje Telo, bere se sv. maša presv. Srca, moli se posvetitev. Presv. Srce si je osvojilo srca teh ljudi, kraljuje nad njimi, in sipa očividni obilen blagoslov na njihove hiše, njihova polja, njihovo premoženje. Pri posameznikih, v družinah, v celi občini, ki se je z županom in občinskimi odborniki na čelu že parkrat posvetila presv. Srcu, vladajo pobožnost, duh in čednosti presv. Srca.¹

c) Češčenje podobe presv. Srca Jezusovega.

1. Tretje, kar želi Gospod Jezus od častivcev presv. Srca, je razen praznika presv. Srca in prvega petka v mesecu, češčenje podobe njegovega Srca. To češčenje je pobožnosti presv. Srca bistveno. V njem imamo takorekoč vnanje znamenje, okoli katerega se vrše posebno pri skupnih slovesnostih vnanje svečanosti. Po podobah presv. Srca se nam čutno predstavlja predmet pobožnosti presv. Srca.

¹ Več o tej »veliki obljubi« najdeš v knjigi: P. Haettenschwiller, »Die große Verheißung des göttlichen Herzens Jesu«.

Podobe so sploh važne v življenju človekovem. Podobe nam čutno predstavljajo reči, osebe, ki se nam trajno in jasno začrtajo v našem spominu. To je popolnoma utemeljeno v človeški naravi. Človek ni samo duh, ampak ima tudi čutno naravo. Bog mu je dal razne čute, po katerih prihajajo v našo domišljijo, v naše srce, v našo dušo razne slike iz čutnega sveta. Po podobah se vzbujajo v našem umu misli, v našem srcu želje, te rode v volji sklepe, ki jih potem vršimo v dejanju. Kakršna je torej podoba, slika ali kip, take misli in želje vzbuja v nas. Nenravne podobe provzročajo v domišljiji grde slike, v umu nesramne misli, v volji grešne želje; iz teh se izcimijo mnogokrat nenravna dejanja. Lepe, pobožne in svete podobe provzročajo čiste misli, pobožna čuvstva, svete želje, ki nas nagibajo k dobrim in svetim dejanjem. Čutne reči napravijo na človeka sploh močnejši, bolj trajen vtis, kakor nevidne duhovne stvari. To dobro ve tudi Gospod Jezus, ki pozna človeško naravo, in zato je tudi hotel vplivati po podobi svojega Srca na čutne ljudi. Zato je želel od bl. Margarete, da se napravijo take podobe. Poslušaj, kaj ji govori pri prvem razodetju l. 1673.

»Božji Zveličar mi je zatrdil, kako mu je všeč, ako se časti v podobi svojega teles-

nega srca, in hoče, naj se javno izpostavi ta podoba, da po njej vname mrzla človeška srca.» (Pismo 128.)

To željo Gospodovo je hitro izpolnila pokorna učenka presv. Srca. Po njenem navodilu je napravila prvo podobo presv. Srca novinka bl. Margarete v samostanu v Paré le Monialu. Podobico je napravila s peresom in črnilom na 115 cm dolgem in 14 cm širokem papirju. Hrani se še sedaj kot svetinja v samostanu reda »Obiskovanja

Prva podobica presv. Srca.

bl. device Marije« v Turinu na Laškem. Po Margaretini želji se je izpostavila ta podoba na oltarčku, ko so v Paré prvič (tiho) obhajali praznik presv. Srca. Dne 20. julija l. 1685. se je pred to

podobo obhajala prvič javno pobožnost božjega Srca, zato je zgodovinsko važna.

Razen te podobice imamo izza časa, ko je živela bl. Margareta, še drugo podobico, ki jo je poslala s posvetitvijo vred 15. septembra 1686 v Mulen (Moulin) na Francoskem, odkoder je prišla v Nevers.

Kaka je ta podobica? Okoli presv. Srca sta dva venca, v katera so vpletena človeška srca. V notranjem vencu brez trnja

je ovitih 15 src, v vnanjem trnjevem pa le osem. Margareta je to lepo razložila tako, da je manj kristjanov, ki nosijo križ za Jezusom, kakor tistih, ki iščejo le tolažbe pri svojih pobožnih vajah. Ta podobica in posvetitev k presv. Srcu, ki jo je Margareta sama spisala, se hrani v samostanu reda »Obiskovanja bl. device Marije« kot dragocena svetinja. To podobo častimo zato, ker je bila bl. Margareti zelo všeč. Ravno zato jo je sama rada delila svojim novinkam in drugim častivcem božjega Srca.

Pozneje so začeli razširjati razne podobe presv. Srca; kajti kjerkoli se je razširjala ta pobožnost, tam se je razširjalo tudi vnanje znamenje te pobožnosti. Dandanes ni skoro več katoliške cerkve, kapele in hiše, kjer bi ne imeli podobe presv. Srca. Kiparji in slikarji kar tekmujejo, kdo bi napravil lepšo podobo.

2. Ni čuda, če imamo več vrst podob presv. Srca. Prva in najbolj preprosta je pač slika, ki nam predstavlja presv. Srce samo z mučilnim orodjem, z rano, s trnjevim vencem in križem odzgor, kakor jih je videla bl. Margareta sama na Gospodu. In ta je bila v njenem času najbolj v navadi. Vendar naj se ta podoba ne rabi, javno ne izpostavlja v češčenje, ker bi lahko kdo častil to Srce samo zase, ločeno od osebe Jezusove; to pa ni prava pobožnost presv. Srca.

Druge vrste podob predstavljajo osebo Gospodovo, ko odkriva blaženi Margareti svoje Srce, ali ko molijo presv. Srce bl. devica Marija, sv. Frančišek Salezij in č. p. de la Kolombier, spovednik bl. Margarete. Razen teh je še mnogo drugih podob. Najbolj navadna in najbolj razširjena je sedaj pač podoba, ki nam predstavlja Gospodovo osebo ali celo ali samo doprsno, kako z eno roko kaže na svoje Srce, ki se vidi sredi prs, z drugo pa kaže proti nebu ali proti gledavcu.

3. Pa tudi po velikosti niso vse podobe enake. Gospod sam želi imeti podobe trojne velikosti: velike, srednje in male.

Slišali smo, kako želi imeti podobe, ki naj se »izpostavijo v javno češčenje«. Javno se pa časte podobe le v cerkvi, v kapelah in na oltarjih. Zato naj bodo te podobe ali kipi tako veliki, da jih lahko vidi vsakdo. Po teh podobah hoče Gospod »omehčati mrzla človeška srca«; češčenju takih podob je obljubil Gospod: »da hoče obilno razliti v srca vseh, ki časte to podobo njegovega Srca, vse milosti in darove, katerih je polno presv. Srce; da hoče povsod sipati vsakovrsten blagoslov, kjer se izpostavi ta podoba.«

Tudi sv. Cerkev priporoča češčenje takih podob; zato podeljuje vsem, ki pobožno in skesano obiščejo podobo presv.

Srca, ki je izpostavljena očitno v češčenje, bodisi v cerkvi ali kapeli ali na kakem oltarju, in tam nekaj časa molijo v papežev namen, odpustek sedem let in sedem kvadragen. (Pij VI., 2. jan. 1799.)

Poleg teh velikih češčenju izpostavljenih podob želi Gospod, kakor veli bl. Margareta, videti podobe svojega Srca tudi v zasebnih stanovanjih. To so slike srednje velikosti; pa tudi take »male podobice« so mu všeč, ki jih more vsak »pri sebi« nositi, na pr. v molitveniku.

Za te srednje in male podobice ne veljajo sicer izrecno milosti in odpustki, ki so podeljeni le podobam, ki se izpostavijo v javno češčenje, vendar bo dal Gospod tistim, ki jih imajo in časte, brezdvomno marsikatero milost; sicer bi ne bil tako odločno zahteval, naj se take podobe napravijo in širijo med ljudstvom.

Da bi se širila pobožnost presv. Srca v vsaki, tudi najmanjši podobi, dovoljuje Cerkev za posvetilno molitev, ki se izmoli skesano in pobožno pred katerokoli (tudi najmanjšo) podobo presv. Srca, enkrat na dan, odpustek 100 dni; enkrat v mesecu pa popoln odpustek pod navadnimi pogoji, ako se vsak dan skesano moli pred kako podobo Srca Jezusovega.

Opomba. To molitvico najdeš v II. delu med raznimi pobožnimi vajami.

Da boš torej deležen od Gospoda obljubljenih milosti in od Cerkve podeljenih odpustkov, moraš podobe presv. Srca res častiti. Ni zadosti, da bi bila na oltarjih po cerkvah, da bi krasile tvoje stanovanje in tvoje knjižice. O tem si sedaj gotovo prepričan, pač pa ti je na jeziku drugo vprašanje:

4. Kako naj častim podobo presv. Srca? Tudi na to kratek odgovor.

Ako dá mati svojemu otroku pri odhodu v tujino svojo podobo, kaj pač s tem namerava? Mati pričakuje, da otrok obesi njeno sliko na dostojen kraj, da jo ceni, večkrat pogleda, da se s tem spominja svoje dobre matere, in da ne omrzne v svoji ljubezni do nje. Isto želi doseči po podobah svojega Srca naš Gospod. Hoče, da podobo njegovega Srca obesimo na dostojno mesto, da jo večkrat pobožno ogledujemo, da se od podobe v duhu vzdignemo do osebe Jezusove same in njegovega presv. Srca, da se vname zanj naše mlačno in mrzlo srce. Gospod želi srca človeška, ki se ogrevajo le za čutno, celo grešno ljubezen in ki so tako omrzela za vero, za Cerkev, za Jezusa, za Boga, za krščansko življenje; ta srca hoče Gospod potegniti iz teme nevere in brezboštva in greha. Želi jih povzdigniti, da začno ljubiti le njegovo Srce, in po tem Srcu se povzpeti do prave,

dejanske vere, da se vnamejo ljubezni do Cerkve, do Boga, do nebeške slave, do nadnaravnih dobrot. In kako bi se ne vnelo tvoje srce, ako večkrat pobožno ogleduješ podobo ljubeznivega Srca Jezusovega? Glej na podobi, kako kaže Gospod na svoje Srce! In kaj vidiš? Dobro si to oglej! To božje Srce je prebodeno, obdano s plamenom in žarki in z mučilnim orodjem, s trnjevo krono in križem. Kaj ti vse to govori?

Plamen, ki šviga iz srca, ti govori, kako goreče nas je ljubil naš božji Zveličar in nas še ljubi.

Križ, zasajen v srce, te spominja največjega dokaza njegove ljubezni, da je zate umrl na Kalvariji.

Velika rana v srcu ti glasno pravi, da je za nas prelil zadnjo kapljico krvi, da so največje hudo smrtni grehi, ki so mu zadali to rano, in da je njegovo presv. Srce odprto tudi vsem grešnikom, ki skesano obžalujejo svoje grehe in se resnično spokoré. Dá nam varno zavetje in vir neskončne dobrotljivosti in usmiljenja, vir vseh milosti in tolažbe.

Trnjeva krona ovita okoli srca opominja, kako smo ga žalili in kako smo mu nehvaležni za njegovo ljubezen.

Žarki, ki se iz srca širijo na vse strani, pomenijo darove in milosti,

ki jih hoče Gospod dati vsem, ki časte njegovo božje Srce.

Z roko kaže na svoje srce, kakor da ti hoče vnovič reči: »Glej srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo zato pa prejema le nehvaležnost.«

Podoba presv. Srca, oziroma presv. Srce, ki ga podoba predstavlja, bodi v tvoji hiši največji prijatelj, takrat, ko si vesel, pa tudi, ko si žalosten, ko ni miru in zadovoljnosti. Samo en zgled, kako napravi to Srce mir v družini.

Pošten mož ni vedel, kako bi ustregel svoji sitni ženi. Karkoli je rekel in storil, ji ni bilo všeč, veden nemir je bil v hiši. Mož premišljuje, kako bi zopet mirno živeli med seboj. Kupi si lep kip presv. Srca Jezusovega, postavi ga v sobi na najlepši kraj in vsak večer po večerni molitvi moli še očenaš za domači mir. Žena in otroci molijo z njim. Žena gre v sé, spozna svojo napako, se poboljša in zopet se vrne lep, trajen mir in prava sreča v družino.

Lepo je, če pred to podobo prižgeš kako lučco, posebno vsak petek, vsako prvo nedeljo v mesecu, zlasti pa celi mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu. Podobo tudi lahko okrašaš z lepimi cvetkami. Opravljaj pred to podobo svoje jutranje, večerne in druge molitve. Ako tarejo vašo hišo nadloge, skrbi, trpljenje in bolezni, zatecite se

vsi k podobi, oziroma presv. Srcu Jezusovemu samemu, in molite skupno in zaupno v vseh težavah, telesnih in dušnih:

O najslajše, najdobrotljivejše Srce, ti si že tolikim pomagalo, pomagaj tudi nam, ki k tebi pribežimo. Tvojemu Srcu izročamo to nevarnost, to skrb, to zadevo, vate trdno in neomajno zaupamo. Daj, da bomo deležni tvojih milosti in obljub.

Napravite kako devetdnevnico; in če niste uslišani po eni, napravite drugo in obljubite, da boste prejeli zadostilno obhajilo, da boste dali za sv. mašo v čast presv. Srcu, da boste žrtvovali to ali ono, povedali tudi drugim, sporočili zahvalo kakemu »Glasniku« presv. Srca.

In ko ležiš bolan na postelji, imej v obližju tako podobo, poglej nanjo in se tolaži, koliko je Gospod trpel. Moli včasih:

Presv. Srce, vse ti darujem, kar trpim, kot zadoščenje za vse žalitve. Posvetim ti vse svoje bolečine, in želim zate še več trpeti.

Srce Jezusovo ti bo v tolažbo v življenju in ob smrtni uri.

Zato na delo! Časti in razširjaj podobe presv. Srca in Jezus bo zapisal tvoje ime v svoje Srce.

C. Kako še častimo presv. Srce?

Te tri dosedaj navedene vaje: praznik presv. Srca, prvi petek v mesecu

* Srce Jezusovo.

in češčenje podobe presv. Srca so gotovo glavne vaje pobožnosti do presv. Srca, ker so podlaga vsem drugim vajam, s katerimi častimo presv. Srce tako, kakor je sam želel in jih priporočal po bl. Margareti. Poleg teh treh je pa še mnogo drugih vaj in načinov, ki so vseč Jezusovemu Srcu in jih je tudi Cerkev potrdila. Oglejmo si jih.

1. Posvečenje presv. Srcu Jezusovemu.

Da bo stvar jasnejša, jo hočemo razpravljati redoma in povedati: *a)* kaj je to posvečenje; *b)* kakšno bodi in *c)* zakaj naj se posvetimo.

a) Kaj je to posvečenje?

Posvetiti sploh se pravi, kako stvar tako izločiti iz posvetne rabe, da služi le svetim namenom. Škof posveti kelihe, oltarje, cerkve; s tem jih odloči izključno za božjo službo. Ko bi se te reči rabile v posvetne namene, bi se s tem oskrunile. Škof posveti bogoslovca v mašnika; kot tak mora sam le Bogu služiti in vernike voditi v nebesa. Redovnik se z obljubami prostovoljno pod smrtnim grehom odpove svetu in vsemu grehu in mora služiti le Bogu, svojo dušo rešiti s tem, da izpolnjuje evangeljske svete po redovnih pravilih. Sedaj nam bo jasno, kaj se pravi posvetiti se presv. Srcu.

Presvetemu Srcu Jezusovemu se posveti, kdor trdno sklene, voljo božjo (božje in cerkvene zapovedi, dolžnosti svojega stanu) izpolnjevati iz ljubezni do presv. Srca Jezusovega, ki nas je neizmerno ljubilo. Ta posvetitev, ta trdni sklep, ima lahko več stopinj, kakor je lahko en človek svetejši kot drugi. Imaš lahko trdno voljo, iz ljubezni do presv. Srca služiti Bogu vsaj tako zvesto, da ga ne maraš več žaliti s smrtnim grehom. Pa me ne smeš napačno umeti. Trdni sklep, da se hočeš vedno in povsod varovati vsakega prostovoljnega smrtnega greha, moraš že tako vedno imeti, če hočeš Bogu služiti in svojo dušo zveličati. Ako se pa posvetiš presv. Srcu, tudi skleneš se varovati smrtnega greha, toda to skleneš iz ljubezni do presv. Srca.

Bolj se posveti presv. Srcu, kdor se hoče resno varovati tudi preiščenih malih grehov. Najpopolneje se posveti, kdor se hoče pogosteje zatajevati v rečeh, ki niso prepovedane niti pod malim grehom, in kdor hoče kaj več storiti, kakor je zapovedano, samo, da ustreže Srcu Jezusovemu. In kolikor velikodušneje hočeš ustreči željam Gospodovim, toliko bolj popolna in zaslužna je tvoja posvetitev.

Res nekaj velikega daruješ Jezusovemu Srcu s tem posvečenjem, namreč samega sebe; vendar s tem ne storiš nič novega.

Ali nisi že tako z vsem, kar si, kar imaš in kar moreš, lastnina Gospodova?

Ako cesar umre, je njegov prestolonaslednik z dnem, ko nastopi vladarstvo, naš cesar. Od tega dneva mu morajo biti pokorni vsi državljani brez razločka, izpolnjevati morajo njegove postave, če le ne nasprotujejo božjim in naravnim zapovedim. Novi cesar pa obišče kako deželo. Napravijo njemu v čast velike slovesnosti, pokloni se mu duhovščina, uradniki in ljudstvo. Ali pravijo s tem, sedaj šele te pripoznamo za svojega vladarja, šele sedaj imaš pravico, nam dajati dobre postave, šele odslej te hočemo ubogati? Ne, s temi slovesnostmi ga le počaste, mu z besedo, po zunanjem pokažejo, da je to vladar, da mu hočejo zvesti biti in ga ubogati, da bodo radi naredili vse, kar so že tako dolžni storiti. In ko vladar vidi, kako so mu zvesti in vdani, kako ga ljubijo, je tega iz srca vesel.

Isto je, ako se posvetiš presv. Srcu. Jezus je tvoj Gospod in kralj že z dnevom, ko te je ustvaril, ko te je s svojo presv. krvjo odrešil v strašnih bolečinah na lesu sv. križa. Kakor hitro se rodiš in si krščen, pripadaš njemu kot popolna last. Služiti moraš le njemu, le njegovo sveto voljo, t. j. izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi in dolžnosti svojega stanu in varovati se smrti.

nega greha. Ako se mu torej iznova posvetiš, s tem le pripoznaš in z besedo izrečeš, da mu hočeš storiti prostovoljno in z veseljem, kar si že tako dolžan, namreč le njemu služiti. In tega je Jezus vesel, ako se mu prostovoljno pokloniš, kot pametno, prosto bitje, ako se nepri-siljeno odločiš sam od sebe zanj, ako ga drage volje pripoznaš za svojega kralja, Gospoda in Boga.

S tem smo pa že povedali

b) Kakšno bodi to posvečenje.

1. Bodi prostovoljno;

2. popolno.

Jezus je rekel: »*Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli.*« (Mat. 22, 37.) On zahteva celo srce. »*Sin, daruj mi svoje srce.*« Zahteva, da rabiš vse, kar si, kar imaš in kar moreš, le v čast božjo. Zahteva tvoje premoženje, da ga prav rabiš, tvoje oči, da ne gledajo nič slabega, tvoja ušesa, da ne poslušajo, tvoja usta, da ne govore brezverskih, nesramnih reči, obrekovanja in opravljanja. Zahteva, da rabiš svoje roke, noge v to, za kar so. Zahteva tvojo pamet, da misli le dobro, tvojo voljo, srce, da ne ljubi pregrešnih reči, ampak le njega, zahteva tvoje delovanje, tvoje trpljenje, zahteva tebe vsega z dušo in

s telesom. Vse to pa daruj presv. Srcu ne samo z besedo, ampak kaži to v dejanju. Delaj, kar je Gospodu všeč. Celo tvoje življenje bodi potrdilo tvojega posvečenja presv. Srcu.

3. Slednjič pa bodi posvečenje nepreklicno. Kar si enkrat obljubil presv. Srcu, ne smeš več preklicati in prelomiti, drugače nisi mož beseda. Kdo spoštuje človeka, zlasti moža, ako sne dano besedo? Zato naj ne velja tvoja posvetitev samo za en dan, en teden, mesec, eno leto, ampak do groba, zvestoba do presv. Srca bodi trajna — večna. Služi presv. Srcu podnevi in ponoči, ob nedeljah in delavnikih, v postu in predpustu, v veselju in trpljenju, v življenju in v smrti.

Pa si misliš, to je težko. Saj vem, kakšno je moje srce; danes se ogreva za Boga in nebesa, jutri pa zopet išče veselja v minljivih zabavah, danes eno stvar obsoja, jutri jo zopet hvali, danes je goreče, jutri zopet mlačno in mrzlo. Res je to. A vendar je naše srce večkrat tudi prav močno in zvesto, ako najde le pravih nagibov. Zato premišluj še

c) zakaj naj se posvetimo presv. Srcu?

1. Najprej Gospod to sam želi. To nam pove zopet učenka njegovega Srca, bl. Margareta. Prav velikokrat govori o tem v svojih pismih. Enkrat piše tako-le:

»Kristus Gospod bi se prav zelo veselil, ako bi mu večkrat popolnoma darovali svoje srce in to dejansko izpolnili.«

2. Svojemu bratu pa piše blažena to-le: »Mislim, da se tisti, ki so se posvetili presv. Srcu, ne bodo pogubili, in ne bodo prišli v oblast hudobnega duha po smrtnem grehu, t. j. ako se izroče temu Srcu povsem in se prizadevajo, ga na vso moč častiti, ljubiti in poveličevati s tem, da se popolnoma navzamejo njegovih najsvetejših načel. Pobožni oče de la Kolombier je hrepenel le po tem, in tako se je povzpел v kratkem času do tolike popolnosti.«

Torej Srce Jezusovo varuje tiste, ki so se mu popolnoma posvetili, s svojo milostjo, da ne padejo v smrtne grehe in se ne pogube.

3. Srce Jezusovo take brani in izliva nanje vse svoje zaklade. Za zgled ti bodi bl. Margareta.

Ta ni samo priporočevala drugim, naj sebe popolnoma posvete presv. Srcu, ampak se je sama z vsem, z dušo in s telesom, za vedno, nepreklicno darovala božjemu Srcu, in obljubila, kar bo v njeni moči, razširjati povsod pobožnost presv. Srca. To posvečenje je spisala na list in ga je podpisala s svojo lastno krvjo: Sestra Margareta, učenka božjega Srca Jezusovega. In kaj ji je dal Gospod za to? Govoril ji je

te-le besede: »Podeduj moje Srce in vse njegove zaklade za čas in večnost; privolim ti, rabi jih, kakor sama hočeš. Obljubim ti, da te le takrat ne bom podpiral, kadar bode meni manjkalo moči. Na veke boš moja preljubljena učenka, predmet mojega dopadenja in žrtva moje ljubezni. Hrepeni vedno le po mojem Srcu; to bo nadomestilo vse tvoje napake in zadostovalo za tvoje dolžnosti.«

4. Gospod pa ne želi samo, da se mu posvetiš, ampak ti dá sam najlepši zgled. Sam se že takoj, ko pride na svet, daruje. Sv. Pavel govori o tem, ko je prišel Kristus na svet, in je rekel: »*Daritev in darov nisi hotel, ampak pripravil si mi telo . . . potem sem rekel: Glej, pridem, o Bog, da izpolnim tvojo voljo.*« (Hebr. 10, 5. 7.)

In to voljo je vedno izpolnjeval, saj je bilo to »njegova jed«; žrtvoval se je popolnoma v čast božjo in zveličanje neumrjoch duš. Daroval je svoje premoženje, svojo čast, svoje življenje, svojo kri, sebe vsega, in je bil pokoren Očetu do smrti, do smrti na križu. Celo njegovo življenje je torej nepretrgana daritev. In to vse zate, iz ljubezni do tebe! Ali je torej preveč, če ti sam sebe popolnoma posvetiš presv. Srcu?

5. Pa še nekaj je, kar naj te navduši, da se posvetiš presv. Srcu posebno skupno, očitno z drugimi.

Poglej le malo po svetu in lahko vidiš, kako se vedno več ljudi vzdiguje zoper Boga in njegovega maziljenca, Jezusa Kristusa. Kakor ga Judje niso marali, da bi kraljeval nad njimi, tako tudi sedaj kriči cela vrsta izobraženih in neukih ljudi na Jezusa in ga noče za »kralja in središče vseh src«. Izgnati ga hočejo ti brezbožni iz src nedolžnih otrok, iz šol, iz družin, iz deželnih in državnih postav, iz umetnosti, iz slovstva, hočejo biti brez Jezusa, brez cerkve, brez duhovnikov, brez Boga. In tega ne delajo skrito, doma po hišah, ampak javno po shodih, zborih, slabih knjigah in časnikih; ni jih več sram, da so zoper kralja Jezusa, ampak se še s tem očitno bahajo in zasmehujejo pokorne ovčice Jezusove. Te pa ne morejo dalj časa gledati tega bahanja z nevero, tega kričanja »proč od Cerkve, od Jezusa, od Boga«, in zato jih žene ljubezen, da spoznajo Jezusa za edinega kralja vseh src, vseh šol, vseh postav, vseh zborov in držav, kar pokažejo s tem, da se skupno z drugimi očitno posveté presv. Srcu.

Tako se posvete cele družine, cele škofije, cele države presv. Srcu Jezusovemu. Leta 1899. je pa papež Leon XIII. slovesno posvetil 11. junija ves svet presv. Srcu in ga tako kot namestnik Kristusov na zemlji pripoznal za vse ljudi celega sveta, da je Jezus kralj in središče vseh src, da »mu je

dal ime, ki je nad vsa imena, da se v imenu Jezusovem pripogiba vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da izpričuje vsak jezik, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.» (Filip. 2, 9—11.)

2. Zatajevanje samega sebe.

Da vedno to res izpolnjuješ, kar si sklenil v posvetitvi, se pa moraš zatajevati. Tu je za pravega častivca presv. Srca mnogo dela. Saj ima v vseh razmerah, vsak korak, takorekoč vedno priliko, da se v tej ali oni reči zatajuje in premaguje. Ob enem pa lahko pokaže s tem, da prav in močno ljubi presv. Srce, ker je zatajevanje samega sebe naši naravi težko in neprijetno.

Častivec presv. Srca se pa seveda najprej zatajuje v rečeh, v katerih se mora premagovati kot kristjan že tako. Zatajevanje samega sebe je sploh bistveno krščanski veri; torej ne more biti nihče pravi kristjan in katoličan, kdor se ne premaguje in zatajuje. To zahteva Gospod Jezus od vsakega: »*Kdor hoče priti za menoj, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj.*« (Mat. 16, 24.)

Torej se mora tudi častivec presv. Srca zatajevati. Če je pa tako, si morda misliš, ne vem, kako častivec presv. Srca s tem, da se zatajuje, časti presv. Srce? Glej, to

je prav lahko. Kar je častivec presv. Srca že tako dolžan storiti, namreč zatajevati se, to stori iz ljubezni do presv. Srca, in s tem časti presv. Srce.

Iz ljubezni do presv. Srca se bojuje zoper neukročene strasti, na pr. jezo, mesenost, napuh. Varuje se bližnjih priložnosti, na pr. slabih knjig in časnikov, oseb in hiš; zatajuje svojo radovednost, se premaguje, da ne govori grdih, nesramnih, brezverskih, neresničnih, obrekljivih in sovražnih besedi; premaguje svojeglavnost, uboga svoje starše in predstojnike itd.

Pravi častivec presv. Srca pa stori še več. Ne zatajuje se samo v rečeh, v katerih se mora že tako, marveč p r o s t o v o l j n o žrtvuje presv. Srcu še kaj takega, česar ni dolžan. Odpove se kakemu nedolžnemu veselju ali kaki zložnosti, katere bi lahko užival brez greha, ravna se po želji in volji drugih, ne gleda reči, katere bi smel gledati, se ne zagovarja, ako ni res potrebno, in še v mnogo drugih rečeh. Vse to daruje presv. Srcu kot nadomestilo, ob enem pa opravi kako kratko in prisrčno molitvico.

Taki častivci presv. Srca so zares blage duše. Ako delajo tako pogosto in stano-
vitno, so prišle v popolnosti že daleč.

In če jih zadene kako trpljenje, ne to-
žijo o tem najprej pri svojih znancih in sorodnikih, ampak mislijo takoj na božje

Srce, darujejo mu vse kot zadoščenje, in izkušajo biti vedno tega duha. — Božje Srce Jezusovo se prav gotovo zelo veseli takih duš, ko vidi, da mislijo celo v trpljenju in bridkosti bolj nanj, nego nase.

3. *Bratovščina presv. Srca Jezusovega.*

Kar je za posameznika težko, to je lahko z združenimi močmi. To velja tudi za pobožnost presv. Srca Jezusovega, in posebno za one vaje, ki bolj zadevajo vnanje češčenje, in katerih glavni namen je ta, da z velikim vnanjim sijajem pospešujejo pobožnost Srca Jezusovega. V ta namen pa imamo verska društva in bratovščine, katerih je glede na pobožnost presv. Srca lepo število.

Na prvem mestu je bratovščina presv. Srca Jezusovega.

1. Kako je nastala in se širila?

Bratovščina sploh ni nič drugega, kakor prostovoljna družba (društvo) kristjanov za posebno, Bogu ljubo delo, ki ga človeku ne predpisujejo ne božje ne cerkvene zapovedi; pač pa je sredstvo, da se lažje in bolj izpolnjujejo zapovedi božje.

Da je taka zveza ob enem tudi cerkvena bratovščina, jo mora cerkveni poglavar, škof, po določenih pravilih ustanoviti in jo nadzirati.

Taka cerkvena bratovščina je bratovščina presv. Srca Jezusovega.

To posebno, Bogu ljubo delo, radi katerega se udje bratovščine presv. Srca Jezusovega medsebojno združujejo, je goreče češčenje presv. Srca Jezusovega.

Bratovščina sega tja do bl. Margarete. V krogu svojih prijateljic je vsejala seme raznih pobožnih društev, da bi se častilo, ljubilo in poveljevalo presv. Srce Jezusovo. V pismu, ki ga je pisala neki čistivki presv. Srca, kaže svoje veliko veselje nad tem, da se je v Kutansu (Coutances) na Francoskem ustanovila bratovščina v čast presv. Srcu in da se bo druga v kratkem ustanovila v Parizu.

Niso še pretekla tri leta po smrti Margaretini († 1690), že je bila v samem Paré-u kanonično ustanovljena »bratovščina presv. Srca Jezusovega«. Leta 1728. jo je potrdil papež Benedikt XIII. in ji podelil odpustke. Leta 1729. je ustanovil sv. Leonard Portomavriški s p. Galife, S. J., v Rimu samem, v cerkvi sv. Teodora, novo »bratovščino v čast presv. Srcu Jezusovemu«. Ta je bila povsod z veseljem sprejeta tako, da jo je povzdignil papež Klemen XII. v »nadbratovščino«, t. j. »mater-bratovščino«, da je mogla tudi izvan Rima pridruževati si enake bratovščine in jim podeljevati svoje odpustke. L. 1743. je bilo teh pridruženih krajevnih

bratovščin 702, in po treh desetletjih jih je bilo po vsem svetu 1090.

Vojske koncem 18. stoletja in potem razpustitev jezuitskega reda so vplivale, da ta bratovščina ni imela več v sebi prave življenske moči; vendar pa ni popolnoma prenehala.

Novega življenja je dala pobožnosti presv. Srca nova bratovščina, ustanovljena v Rimu l. 1801. od gorečih duhovnikov, ki so med seboj osnovali »pobožno društvo sv. Pavla« v cerkvi »St. Maria ad Pineam«, imenovani »in Capella«. Papeževim pismom dne 25. januarja 1803 je bila ta bratovščina povišana v nadbratovščino s pravico, da si sme pridruževati tudi izvun Rima vse druge bratovščine, ki imajo isto ime in isti namen, in jim podeljevati tudi vse svoje odpustke. Od l. 1827. ima ta nadbratovščina svoj sedež v Rimu, v cerkvi »S. Maria della Pace« (Marija miru).

Ta nadbratovščina je prav zelo razširjena. Pri štetju 1. junija 1881, torej 80 let po ustanovitvi, ji je bilo pridruženih krajevnih bratovščin nič manj kakor 9768. Tudi vse naše kanonično ustanovljene bratovščine Srca Jezusovega so združene s to rimsko nadbratovščino, od katere dobivajo vse odpustke in druge duhovne milosti, če so le v Rimu prosile pridružitve in so to tudi dobile.

2. Namen bratovščine.

Zadnji namen bratovščine je: častiti božje Srce Jezusovo, vračati mu ljubezen za ljubezen, zahvaljevati se mu, da je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, in zadoščevati mu za mrzloto, nehvaležnost in žalitve, s katerimi mu pogosto plačujejo ljudje njegovo neizmerno ljubezen v najsvetejšem zakramentu.

Bližnji namen je pa: s složnim delom medsebojno se podpirati in pridobiti si pravnih sredstev, da se čim bolje doseže zadnji namen.

Zato je navadno v cerkvah, kjer je bratovščina ustanovljena, vsak mesec — navadno prvo nedeljo — slovesna očitna bratovska pobožnost, h kateri se zbirajo udje, poslušajo pridigo, molijo litanije presv. Srca Jezusovega, prošnjo za odpuščanje ali spravno molitev, posvetitev, pojo pesmi presv. Srca, dobe blagoslov z Najsvetejšim.

Kdo bi se torej ne hotel vpisati v to tako milo in koristno bratovščino, ko se s tem po besedah nekega pobožnega pisatelja tako rekoč vpiše v »knjigo življenja«?

3. Vstop v bratovščino.

Da kdo postane ud bratovščine, se mora

a) sam osebno obrniti na duhovnika, ki je v to pooblaščen, in b) dá vpisati svoje ime v imenik bratovščine. Ta vpis v ime-

nik je neobhodno potreben, da postane kdo ud bratovščine.

Vse druge vnanjosti (formalnosti) pa niso bistvene, da bi brez njih kdo ne bil veljavno sprejet v bratovščino, akoravno se ne smejo grajati. Zato je priporočati, da se vpisanemu udu dá takoimenovana »sprejemnica«.

Niti obiskovanje »bratovskega shoda« (požnost) niti opravljanje »bratovskih molitev« ni tako potrebno, da bi nehal biti ud bratovščine, ki bi jih opuščal. Vseeno pa bo prihajal vsak goreč ud bratovščine marljivo v cerkev na te »bratovske shode«, in bo vestno — kolikor pač more — izmolil predpisane molitve.

Za vpis v bratovščino in za sprejemnico, kjer se daje udom, je strogo prepovedano kaj zahtevati; toda prostovoljni doneski v namene bratovščine niso zabranjeni.

4. Dolžnosti in vaje bratovščine.

Tu izrecno opomnimo, da tu ni govora o dolžnostih, ki bi vezale pod kakim, tudi najmanjšim grehom. Kdor bi jih torej nalašč opuščal popolnoma, nima zato niti najmanjšega greha. Vendar je dobro pomniti, da ima prav malo ali nobene koristi, kdor bi se samo vpisal v bratovščino. Tak ne dobi niti odpustkov in drugih milosti,

ki jih podaja bratovščina; niti se sme nadejati onih obljub in milosti Jezusovih, do katerih imajo takorekoč nekako pravico tisti, ki goreče vrše bratovske dolžnosti.

Brez pomena je torej, če se kdo vpiše v bratovščino, a noče izpolnjevati njenih dolžnosti in ne opravljati, kolikor more, pobožnih vaj, h katerim nas navaja bratovščina. Te vaje so pa trojne:

Posebne vaje bratovščine.

a) Če le moreš, pridi vsak mesec prvo nedeljo v bratovsko cerkev na »bratovski shod« ali sestanek, na pr. k pridigi o presv. Srcu, k litanijam Srca Jezusovega, k prošnji za odpuščanje, posvetitvi in k blagoslovu. Ako si res zadržan, opravi doma vse one molitve, ki se molijo javno v cerkvi, posebno pa prošnjo za odpuščanje ali spravno molitev k presv. Srcu.

b) Prejemaj pogosto sv. zakramente, posebno ob dnevih, ko se morejo dobiti odpustki.

c) Moli vsak dan (takoimenovane) bratovske molitve, brez katerih nikakor ne dobiš vsaj enega dela odpustkov. Te molitve so: vsak dan 1 očenaš, 1 češčena-marija, apostolska vera in vzdihljaj: »Sladko Srce Jezusovo, daj, da te vedno bolj ljubim«.

300 dni odpustka vsakikrat, enkrat v mesecu pa popoln odpustek pod navadnimi pogoji

(obisk cerkve in molitev v papežev namen. Pij IX., 26. novembra 1876).

Splošne vaje, ki jih priporočamo.

Od vseh častivcev presv. Srca, še bolj pa od udov bratovščine, moramo po pravici pričakovati:

a) Da vsako leto obhajajo prav pobožno praznik presv. Srca s tem, da prejmejo sv. obhajilo in molijo spravno molitev.

b) Da prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu enako obhajajo kakor sam praznik presv. Srca.

c) Da časte sami podobo presv. Srca, in si prizadevajo, da jo časte tudi drugi.

Druge vaje, da si zagotovimo posebno ljubezen Srca Jezusovega.

a) Posveti se presv. Srcu.

b) Posnemaj njegove čednosti: ponižnost, krotkost, potrpežljivost, ljubezen, čist namen, popolno vdanost v voljo božjo.

c) Bodi goreč pospeševavec in razširjavec pobožnosti presv. Srca z molitvijo, besedo in zgledom.

5. Koristi bratovščine.

Ako vestno opravljaš bratovske dolžnosti, se smeš nadejati tudi sledečih duhovnih koristi:

a) Deležen boš vseh molitev in dobrih del, ki jih opravljajo udje bratovščine po

vsem svetu. V Rimu se beró vsak mesec tri sv. maše za umrle ude bratovščine.

b) Deležen boš še posebnih molitev in dobrih del, ki se opravljajo v vsaki krajevni bratovščini pri mesečnih shodih ali ob drugih prilikah za žive in umrle ude bratovščine.

Tudi se lahko, na pr. s prostovoljnimi prispevki udov pri mesečnih sestankih zbere toliko denarja, kolikor je potrebno, da se lepo okinča bratovski oltar z mnogimi svečami in cveticami, da se shodi vrše kar najbolj slovesno, da se preskrbe sprejemnice ali male knjižice o presv. Srcu, ki se darujejo udom.

Mnogo bi tudi koristilo, ako bi se s prostovoljnimi doneski nabralo toliko, da bi se lahko vsak mesec (na pr. prvi petek), ali celo vsak teden (v petek) brala zadostilna maša v čast presv. Srcu na oltarju tega Srca za vse žive in umrle ude krajevne bratovščine. Tako bi se doseglo ob enem troje: 1. počastilo bi se presv. Srce Jezusovo; 2. pospeševala bi se bratovščina; 3. in od tega bi imeli njeni udje veliko duhovno korist in tolažbo.

c) Deležen boš sledečih odpustkov.

6. Odpustki bratovščine

so dvojne vrste, ene morejo dobiti udje le, ako opravljajo vsak dan bratovske molitve; druge pa morejo dobiti tudi brez teh molitev.

Prvi oddelek.

Odpustki samo za ude, ki so vpisani v bratovščino ter vsak dan molijo bratovske molitve. Za popolne odpustke je treba še sv. spovedi, sv. obhajila in molitve po namenu Cerkve.

Popolni odpustki.

1. Na dan vpisa v bratovščino. — 2. Na praznik Srca Jezusovega (ali naslednjo nedeljo ****). — 3. Prvi petek ali prvo nedeljo vsakega meseca. — 4. Še enkrat v mesecu, kadar hočeš. — 5. Ob smrtni uri, ako skesano, vsaj v srcu, ako ne moreš z usti, zakličeš presladko ime Jezus. — 6. Tudi odpustki (popolni) drugega oddelka.

Nepopolni odpustki.

1. Odpustek 7 let in 7 kvadragen (1 kvadrigena = 40 dni), ako se štiri nedelje pred praznikom presv. Srca Jezusovega moli po namenu sv. Cerkve. — 2. 60 dni odpustka za vsako dobro delo, katero opravi kak ud črez dan. — 3. Tudi odpustki sledečega drugega oddelka.

Drugi oddelek.

Odpustki tudi za tiste ude, ki so se sicer vpisali v bratovščino, pa ne molijo vsakdanjih predpisanih molitev, samo če izpolnijo druge pogoje, katere (*) označuje.

Popolni odpustki.

Med temi tudi odpustki rimskih postaj.

1. Na praznik brezmadežnega spočetja Marijinega, 8. dec. (*) 2. Na Božič, 25. dec. (**) 3. God sv. Janeza evangel., 27. dec. (*) 4. Na Svečnico, 2. februar. (*) 5. God sv. Gregorija, 12. sušca. (*) 6. Praznik sv. Jožefa, 19. sušca. (*) 7. Praznik Marijinega oznanjenja, 25. sušca. (*) 8. Veliki

četrtak. (**) 9. Velikonočno nedeljo. (**) 10. Praznik Kristusovega vnebohoda. (**) 11. Vsako tistih 6 nedelj ali petkov, ki so pred praznikom Jezusovega Srca. (***) 12. Praznik presv. Srca Jezusovega ali naslednjo nedeljo. (****) 13. 5. maja (**) obisk bratovske cerkve ali kapele od prvih večernic (Pij IX., 11. marca 1873). 14. Praznik sv. apostolov Petra in Pavla, 29. junija. (*) 15. Praznik Marijinega vnebovzetja, 15. avg. (*) 16. Praznik Marijinega rojstva, 8. sept. (*) 17. Praznik vseh svetnikov, 1. novemb. (*) 18. Na vernih duš dan, 2. novembra (*).

Zgornje zvezdice pomenijo sledeče pogoje:

(*) Razen sv. spovedi in sv. obhajila je še treba obiskati »bratovsko cerkev«. Vsakdanje bratovske molitve niso potreben pogoj.

(**) Razen sv. spovedi in sv. obhajila je treba še obiskati »bratovsko cerkev« in moliti v papežev namen. Vsakdanje bratovske molitve niso potreben pogoj.

(***) Kakor zgoraj (**), samo, da se sme mesto »bratovske cerkve« obiskati katerakoli cerkev ali javna kapela, kjer se obhaja praznik presv. Srca, in ondaj se mora še moliti v papežev namen.

(****) Razen sv. spovedi in sv. obhajila je treba samo moliti v papežev namen.

Ako udje res ne morejo obiskati dotične cerkve, dobe te odpustke, ako namesto obiska cerkve opravijo kako drugo pobožno delo, ki ga jim je naložil spovednik.

Nepopolni odpustki.

Med temi tudi odpustki rimskih postaj.

1. Vsak dan devetdnevnic pred praznikom presv. Srca Jezusovega odpustek 7 let in 7 kvadranten. Pogoji: obisk cerkve ali javne kapele, kjer se obhaja ta praznik, in molitev v papežev namen.

2. Na vse druge praznike Matere božje in sv. apostolov, kadar ni popolnega odpustka. Pogoji: obisk bratovske cerkve.

Slede nepopolni odpustki rimskih postaj, za katere je treba obiskati bratovsko cerkev in moliti v papežev namen.

3. Odpustek 30 let in 30 kvadragen (1 kvadrigena je 40 dni), zadobiš prve tri dni po Božiču, Novega leta dan, v praznik Sv. treh kraljev, tri nedelje pred pepelnično sredo, veliki petek, veliko soboto, vsak dan v velikonočnem tednu (vštevši belo nedeljo), sv. Marka dan, prve tri dni križevega tedna, binkoštno nedeljo in vsaki dan binkoštnega tedna.

4. Odpustek 25 let in 25 kvadragen: Cvetno nedeljo.

5. Odpustek 15 let in 15 kvadragen: tretjo adventno nedeljo, dan pred Božičem, sveto noč, pri drugi sv. maši božičnega praznika, pepelnično sredo in 4. postno nedeljo.

6. Odpustek 10 let in 10 kvadragen: prvo, drugo in četrto adventno nedeljo, vsak dan štiridesetdanskega posta, izvzemši dneve, ki so zgoraj že omenjeni, binkoštno soboto in kvatrine dni v adventu in septembru.

Opombe: 1. Udje bratovščine, ki so zakonito zadržani, na pr. vsled bolezni, potovanja, in ne morejo obiskati predpisane bratovske cerkve, morejo vseeno dobiti odpustek, ako opravijo mesto predpisanega obiska cerkve kako drugo dobro delo, katero jim v ta namen naloži spovednik.

2. Na praznik presv. Srca Jezusovega, naj bi se obhajal katerikoli dan, ki ga je določil škof dotične škofije, morejo dobiti vsi verniki popoln odpustek. Pogoji: sv. spoved, sv. obhajilo, obisk cerkve ali javne kapele, kjer se obhaja ta praznik, in molitev v papežev namen.

3. Isto tako morejo dobiti vse zgoraj omenjene odpustke tudi drugi verniki, četudi niso vpisani v bratovščino presv. Srca Jezusovega, samo, če živijo v krajih, kjer se ali ne more ustanoviti ta bratovščina ali, ako bi se težko vpisali v to bratovščino; zato pa morejo točno izpolniti vse za odpustek predpisane pogoje.

4. Vsi ti odpustki se lahko darujejo tudi dušam v vicah.

Kako se bratovščina vpelje, glej na koncu knjige v »Dodatku«.

4. *Apostolstvo molitve.*

1. Kaj je?

Apostolstvo molitve je zveza (društvo) kristjanov, ki s svojimi molitvami, deli in trpljenjem delajo in molijo za ohranjenje in razširjevanje božjega kraljestva na zemlji in za zveličanje neumrjočih duš, — a vse to store zedinjeni s Srcem Jezusovim.

Ta zveza (društvo) se imenuje: apostolstvo, ker hoče napraviti iz vseh svojih udov prave apostole, ki hočejo delati za čast božjo in za zveličanje duš.

Imenuje se »apostolstvo molitve«, ker mu je molitev, če ne edino, pa vsaj najpoglavitnejše sredstvo, ki ga uporablja.

Zveza je to Srca Jezusovega, ker se a) udje med seboj združijo s presv. Srcem Jezusovim, ki je pravi vzor gorečnosti in božji zgled molitve; b) ker se udje tega apostolstva prizadevajo, da se razširi če-

ščenje presv. Srca, in da se v človeški družbi ustanovi in širi njegovo kraljestvo.

Molitveno apostolstvo torej ni niti bratovščina niti kongregacija (družba), ampak je sveta zveza (društvo), ali bolje »po-božno delo«, kakor ga imenuje sv. rimska stolica.

2. Namen apostolstva molitve.

Jezus Kristus je prišel na zemljo, da posreduje med grešnim človeškim rodом in razžaljenim nebeškim Očetom. Na križu je daroval sam sebe Bogu, in tako vse odrešil. Pa še sedaj je Jezus Kristus naš edini in večni duhovnik in posredovavec, in kot tak po besedah sv. apostola Pavla *»živi vedno, da za nas prosi«*. (Hebr. 7, 25.) Neprenehoma moli v nebesih in na naših oltarjih, da se rešijo duše, spokore grešniki, ohranijo nedolžni, utrdé pravični, ohrani sv. Cerkev, skratka, da se ohrani in razširi kraljestvo božje na zemlji. — To so najsvetejši in najblažji nameni presv. Srca! Častivci presv. Srca pa te namene in zadeve Jezusovega Srca vzemo za svoje namene, in združeni s tem Srcem in po njegovem zgledu molijo v namene Jezusove. Zato se imenujejo apostoli molitve.

Poveličevati slavo božjo in delati za zve-
ličanje duš so sicer prvi poklicani tisti, ki

morajo, pooblašчени in poslani od Gospoda Kristusa, nadaljevati njegovo delo na zemlji. To so duhovniki v katoliški Cerkvi. Ti morajo oznanjevati po vsem svetu sveti evangelij, brati sv. mašo, deliti vernikom sv. zakramente, vladati v cerkvi in vernike voditi v nebesa. Toda še sedaj vedno velja: *»Žetev je sicer velika, delavcev pa malo«*. (Mat. 9, 37.)

Časovne razmere zahtevajo vedno več od duhovnika; kako bo ta kos ogromnemu delu? Česa je treba, da bo vse delo duhovnikovo imelo mnogo uspeha in blagoslova? Gotovo je treba za to milosti, te pa si treba izprositi, treba je moliti. Seveda duhovnik sam moli, pa opravljati mora še druge važne reči, braniti resnico in pravice sv. Cerkve, stopiti mora na branik za ohranitev in razširjanje sv. vere. Zato mu morajo priskočiti na pomoč tudi verniki. Ne morejo sicer pridigovati, deliti sv. zakramentov in opravljati drugih duhovskih opravil, pač pa lahko pomagajo duhovniku z besedo, z zgledom, zlasti pa z molitvijo. Tako postanejo apostoli molitve.

Ali je še kaj višjega, plemenitejšega, bolj božjega, kakor združeno s presv. Srcem in po njegovem zgledu delovati za najvišji namen: da se slavi Bog in zveličujejo neumrljive duše? Zato je apostolstvo molitve izmed najboljših in najpopolnejših

pobožnih vaj v čast presv. Srcu Jezusovemu.

3. Kako se je začelo in razširilo apostolstvo molitve?

V Valsu na Francoskem je 3. decembra leta 1844. v skolastikatu družbe Jezusove tamošnji duhovnik p. Frančišek Ksaver Gautrelet, S. J., zamislil prekrasen načrt. Zasnoval je med svojimi kleriki molitveno društvo, ki ga je imenoval: »Apostolstvo molitve združeno s Srcem Jezusovim«. Papež Pij IX. je to apostolstvo potrdil leta 1866. in ga obdaril z mnogimi odpustki. Sv. oče Leon XIII. pa je dal l. 1879. društvu nova pravila, katera je 11. julija 1896 še izpopolnil.

Apostolstvo molitve se je izredno hitro razširilo po vsem svetu in šteje sedaj nad 20 milijonov udov. Tudi po slovenski zemlji se razvija čedalje lepše.

4. Pobožne vaje in odpustki apostolstva molitve.

Pobožnim vajam molitvenega apostolstva prištevamo pred vsem molitve, navzočnost pri sv. maši in prejemanje sv. zakramentov. Potem sploh vsako drugo dobro delo: post (t. j. vsa spokorna dela) in miloščino (t. j. dela krščanskega usmiljenja) in vsako dejanje čednosti; slednjič vsa druga dela, ki

jih storimo iz nadnaravnega namena: domača, kmetška, obrtniška, tovarniška dela in vse, kar moramo trpeti, in celo vse poštene zabave, ki si jih privoščimo, če jih uživamo iz nadnaravnega namena.

V apostolstvu molitve so pa tri posebne pobožne vaje, ki jih je dovolila in potrdila sv. rimska stolica.¹ Te tri pobožne vaje ločijo ude v tri vrste, katerih vsaka ima svoje posebne odpustke.

V prvi vrsti so tisti, ki združeni s Srcem Jezusovim darujejo vsak dan vse svoje molitve, svoja dela in svoje trpljenje v one namene, za katere naš Gospod neprenehoma moli in za katere se vsak dan daruje na naših oltarjih.

Za to darovanje ni potrebna kaka določena ustna molitev, lahko jo napraviš samo v srcu. Vendar je dobro, če rabiš določeno ustno molitev, ki jo lahko najbolj opraviš po jutranji molitvi in ki je obdarovana z odpustkom:

Molitev vsakdanjega darovanja.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Srcu in ga še sedaj po vsem svetu neprenehoma

¹ Glej Dr. Anton Bonav. Jeglič: »Molitvenik in pouk o pobožnosti presv. Srca Jezusovega«, Ljubljana 1904, str. 108 sl.

hvališ v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, ti darujem po zgledu presvetega Srca preblažene, brezmadežne device Marije, danes in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čuvstva in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII., 19. decembra 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za tvojo sv. Cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Ali pa krajše:

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblažene device Marije ti darujem vse molitve, dela in trpljenje današnjega dne v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, s teboj pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu ti sam vsak dan daruješ naših oltarjih. Amen. (»Cerkveni molitvenik«.)

To vsakdanje darovanje združeno s presv. Srcem je najvažnejše in bistveno, zato je zapovedano za vse tri vrste molitvenega apostolstva; kdor bi to opuščal, ne more dobivati odpustkov, ki so podeljeni trem vrstam apostolstva molitve.

Udje prve vrste torej darujejo presv. Srcu vsak dan svoje molitve, svoja zatajevanja,

telesna in duhovna dela usmiljenja, svoje stanovske dolžnosti, sploh vsa svoja dela, križe, težave in trpljenje, celo pošteno razvedrilo, posvečeno z dobrim namenom. Ta dela in molitve imajo pa večkrat vsled naše človeške slabosti kak madež, da manj veljajo pred Bogom. Tega se dobro zavedajo apostoli molitve, in zato združijo svoja dela, trpljenje in molitve s presv. Srcem Jezusovim in jih darujejo v tiste najvišje, božje namene, za katere presv. Srce neprenehoma moli in se daruje vsak dan na oltarjih. S tem dobe njih dela veliko večjo notranjo vrednost, se očistijo, ublaže in povzdignejo. Presv. Srce samo takorekoč izbriše madeže njihovih del in molitev, jih posveti, nadomesti, kar je nepopolnega, in tako očiščena, izpopolnjena, posvečena dela in trpljenja daruje nebeškemu Očetu. In ker so njegovi nameni najsvetejši, ker so njegova dela božja dela, in ker so nameni in dela apostolov molitve združena s presv. Srcem, dajo Bogu res največjo čast in pomagajo najbolj k zveličanju duš.

Odpustki za prvo vajo vsakdanjega darovanja.

Popolni odpustki:

1. Na dan sprejema. (*)
2. V praznik brezmadežnega spočetja Marijinega. (*)
3. V praznik presv. Srca Jezusovega (ali naslednjo nedeljo). (*)

4. En petek, katerikoli, vsakega meseca razen velikega petka. (*)

5. Še en drugi dan vsakega meseca, ki si ga sme vsak sam izbrati. (*)

6. Popolni odpustek dobé tisti udje, kateri od solnčnega zahoda v četrtek do solnčnega vzhoda v petek eno uro ustmeno molijo ali premišljujejo Jezusove smrtne težave na Oljski gori ali druge skrivnosti trpljenja Gospodovega. Za odpustek te tako imenovane »sv. ure« je potrebno, da se spovedo, v četrtek ali petek prejmejo sv. obhajilo in molijo v papežev namen. (13. maja 1875.)

Ta odpustek se dobi tudi katerikoli dan v tednu in ob katerikoli uri, če voditelj molitvenega apostolstva določi dan in uro, in udje tedaj skupaj v cerkvi ali javni kapeli opravijo »sveto uro«. (30. marca 1886.)

7. Popolni odpustek na dan tistega svetnika, ki ga odloči voditelj udom molitvenega apostolstva kot mesečnega posebnega patrona.

Pogoji: spoved in sv. obhajilo. Kdor pa tisti dan ne more k spovedi in sv. obhajilu, dobi popolni odpustek katerikoli drugi dan, ko prejme zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. (30. marca 1866.)

Za odpustke ki imajo zvezdo (*), je treba razen zakramentov še obiskati cerkev ali javno kapelo.

Nepopolni odpustek 100 dni.

1. Za vsako molitev in vsako dobro delo, ki je udje opravijo v namen, ki ga napove glavno vodstvo apostolstva molitve. (26. februarja 1861.) (Ta namen naznanjata »Glasnik« in »Bogoljub«.)

2. Nepopolni odpustek 100 dni vsakikrat, kadar koli udje, ki nosijo na prsih podobo ali škapulir božjega Srca z napisom: »Pridi k nam tvoje kraljestvo«, in te besede ustno ali vsaj v srcu izmolijo. (14. junija 1877.)

3. 7 let in 7 kvadragen, ako nosijo udje molitvenega apostolstva to podobo presv. Srca očitno pri javnih procesijah, ali če pol ure molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. (R. 14. junija 1877.)

V drugi vrsti so tisti udje, ki so še bolj goreči za pobožnost presv. Srca. Ti molijo, kakor oni v prvi vrsti, »molitev vsakdanjega darovanja«, razen tega pa si izberó prečisto devico Marijo za svojo pomočnico pri apostolskem delu za zveličanje duš in molijo njej v čast vsak dan en »očenaš« in deset »češčena marij« v tisti namen, ki ga sv. oče za vsak mesec posebe določi in blagoslovi, in se naznani začetkom vsakega meseca udom. Zato pa vseeno niso udje družbe »živega rožnega venca« in ni jim treba pri desetih češčena-marijah premišljevati kake skrivnosti sv. rožnega venca, kakor to veže ude »živega rožnega venca«.

Odpustki za pobožno vajo druge vrste.

(Resc. 24. avgusta 1884 in 18. novembra 1903.)

1. Popolni odpustek:

a) v praznik »molitve našega Gospoda Jezusa Kristusa na Oljski gori«, t. j. v torek po 1. pred-pepelnični nedelji;

b) v praznik »Srca Marijinega«, t. j. nedeljo po osmini vnebovzetja Marijinega (Velike gospojnice);

c) v praznik »Varstva sv. Jožefa« (tretjo nedeljo po veliki noči).

Ti popolni odpustki se dobé pod navadnimi pogoji (tudi obisk društvene ali župnijske cerkve in molitev v namen sv. očeta).

2. Nepopolni odpustek 300 dni, kadar odmolijo en očenaš in deset češčenamarij v omenjeni namen.

V tretji vrsti apostolstva molitve so tisti, ki opravljajo pobožno vajo prve vrste (vsakdanje darovanje), poleg tega pa enkrat na mesec ali enkrat na teden prejmejo sv. obhajilo v zadoščenje za mnoge in velike grehe, s katerimi neprenehoma žalijo grešniki presv. Srce Jezusovo. S tem hočejo razžaljeno Srce Jezusovo tolažiti in ga ganiti, da usliši naše molitve. Da zadobe odpustke te tretje vaje, združijo se med seboj v skupine po 7 ali 30 udov, izmed katerih prejme vsak zadostilno sv. obhajilo svoj določen dan v tednu, če se združi 7 udov, drugače pa določen dan v mesecu, če se združi 30 udov. Oni, ki se tako združijo, so s tem tudi že udje »zveze (društva) zadostilnega sv. obhajila« in morejo dobiti vse odpustke te zveze.

Odpustki za pobožno vajo tretje vrste.

Popolni odpustki: 1. Na dan, ko je kdo uvrščen s sedmimi ali tridesetimi udi za zadostilno sv. obhajilo, ako opravi spoved in prejme sv. obhajilo.

2. Tisti dan, v tednu ali mesecu, ko je kdo na vrsti za zadostilno sv. obhajilo. Pogoji: spoved, sv. obhajilo v zadoščenje za krivice, storjene božjemu veličastvu, obisk cerkve ali

javne kapele in molitev po namenu sv. očeta. (Pij IX., 9. avg. 1861 in 19. maja 1863.)

Če kdo ne more tega storiti tisti dan, ko je na vrsti, si lahko izbere drugi dan v tistem tednu, oziroma v tistem mesecu. (Pij IX., 7. julija 1864.)

3. O velikonočnem času, če udje po opravljeni velikonočni dolžnosti še enkrat prejmejo sv. obhajilo, in sicer zato, da zadosté — Bogu bodi potoženo! — ker se velikonočna dolžnost tako pogosto zanemarja. (20. aprila 1882.)

4. En dan v mesecu, katerega krajevni voditelj molitvenega apostolstva določi udom za skupno sv. obhajilo. (14. junija 1877.)

Opomba. Kdor hoče dobiti odpustke katerekoli vrste molitvenega apostolstva, mora opravljati pobožno vajo prve vrste. Kdor hoče na pr. dobiti odpustke za vajo druge ali tretje vrste, mora razen vsakdanjega darovanja opraviti še vajo druge, oziroma tretje vrste. Ni pa treba, da dobiš odpustke za vajo druge, oziroma tretje vrste, izpolniti vajo tretje, oziroma druge vrste. Kdor pa želi dobiti odpustke vseh treh vaj, mora seveda opravljati vse tri vaje.

5. Sredstva, da vedno cvete in se razširja molitveno apostolstvo.

V to pomagajo posebno štiri sredstva.

1. Skupne in javne pobožnosti. Po teh udje vedno bolj upoznava duha apostolstva in vedno gorečneje opravljajo razne njegove vaje. Tako bi se na pr. udje sešli vsako prvo nedeljo v mesecu morda v cerkvi ali na drugem pripravnem kraju. Na tem shodu bi duhovnik a) imel kratek govor; razložil jim splošen mesečen molitveni namen; priporočil jim posebne namene; b) izmolil z njimi 1 očenaš in 10 češčena-marij po namenu apostolstva molitve; c) dodal bi po potrebi še kako molitvico k presv. Srcu

* Srce Jezusovo.

Jezusovemu (litanije, posvetitev); č) nazadnje bi se zapela kaka pobožna pesem. Ponekod se dá koncem te skupne, mesečne pobožnosti blagoslov z Najsvetejšim.

2. Da se obnovimo in okrepimo v pobožnosti presv. Srca in po tej tudi v molitvenem apostolstvu, je posebno pripraven dan prvi petek v mesecu. Kake važnosti je prvi petek v pobožnosti presv. Srca, smo že omenili, tudi, da dobe udje bratovščine presv. Srca ta dan popolni odpustek. Enako dobe udje apostolstva vsak mesec popolni odpustek en petek, kadar hočejo.

V mnogih župnijah, kjer udje molitvenega apostolstva prvi petek opravljajo posebne pobožne vaje, se je opazilo, da je z mnogimi in velikimi milostmi to združeno; posebno zato, ker pridejo ta dan verniki k sv. obhajilu v prav obilnem številu.

Kako bi se to povsod doseglo? Naj sledi tu le nekaj blagohotnih nasvetov, ki jih je potrdila izkušnja:

a) V nedeljo pred prvim petkom opozori krajevni voditelj apostolstva dotične gorečnike ali gorečnice, ti pa opomnijo z ljubeznivimi besedami zopet tiste, za katere imajo skrbeti.

b) Dan pred prvim petkom se lepo okinča oltar ali podoba (kip) presv. Srca. Kjer kaže, se dá z zvonom znamenje, da je sedaj lepa prilika prejeti sv. zakramente.

c) V jutro prvega petka je sveta maša pri olepšanem oltarju. Med sv. mašo se pojo pobožne pesmi (o Srcu Jezusovem). Priporočé se nameni molitvenega apostolstva, in — če je mogoče — je kratek govor. Nato je — to je najpoglavitejše — zadostilno sv. obhajilo za žalitve, ki jih je Jezus prejel; na koncu se da blagoslov s presv. zakramentom.

č) Med drugim se pozovejo verniki, naj pridejo prihodnji prvi petek še obilneje kakor

danes. Tiste, ki niso prišli danes, je treba opomniti, naj pridejo vsaj prihodnjo (prvo) nedeljo k spo-vedi in sv. obhajilu.

Pogosto je treba povedati vernikom: kako je presv. Srce dobrotljivo, kako neskončno darežljivo in velikodušno, ne pusti, da bi ga mi prekosili v velikodušnosti; da nas bo za tiste trenutke, ki jih posvetimo Njemu, preobilno blagoslovilo v posvetnih opravilih, če je v korist našim dušam.

3. Zelo važno je, da se praznik presv. Srca Jezusovega obhaja s čim večjo slovesnostjo.

4. Velike važnosti so slednjič gorečniki in gorečnice.

a) Njihova skrb je, da povsod širijo molitveno apostolstvo. Zato se glasi 6. pravilo apostolstva: »Gorečniki in gorečnice naj se potrudijo, kolikor morejo, da dan za dnevom pospešujejo slavo božjo, zveličanje duš in češčenje presv. Srca Jezusovega; a vse po pravilih molitvenega apostolstva«.

Zato je povsod, kjer je uvedeno apostolstvo, treba gorečnikov, ako ni število udov prav majhno. Kako se to doseže?

Ko se je v kakem kraju molitveno apostolstvo prav vpeljalo, na pr. v župniji, razdeli krajevni voditelj apostolstva vse vpisane ude v skupine, najbolje v skupine po 15 oseb. Ti skupini se postavi na čelo eden najuglednejših in najgorečnejših udov, ki se more in se tudi hoče brigati, da se živa ohrani v udih prvotna gorečnost za molitveno apostolstvo, ali kar je isto: za presv. Srce Jezusovo. Odslej se ta gorečnik — ako je ženska gorečnica — posebno briga za svojo skupino, »seveda po pravilih molitvenega apostolstva«.

b) Izmed teh gorečnikov ali gorečnic se odbero najboljši v poseben odbor, v predstojništvo molitvenega apostolstva.

Predstojništvu načeluje vedno krajevni voditelj. Ako pa ta res ne more predsedovati, se to

lahko poveri kakemu drugemu gorečemu duhovniku, ali še celo kakemu pobožnemu in večjemu svetnemu človeku.

Udje tega zbora so sami gorečniki, ki naj bodo delavni in goreči, pa tudi blagi in modri. Kjer je več gorečnikov in gorečnic, se lahko razdele v dva zbora: eden za moške, drugi za ženske.

V vsakem zboru se voli vsako tretje leto odbor: predsednik, namestnik, tajnik in blagajnik.

Najpripravnější kraj za sestanke tega odbora je kaka cerkvena hiša ali samostan, ali če ni drugod pripravnega prostora, hiša kakega gorečnika.

K posvetovanju se zbira zbor vsak mesec. S krajevnim voditeljem na čelu razpravljajo o napredku molitvenega apostolstva, posvetujejo se, kako bi najbolje pospeševali želje in zadeve presv. Srca. Vsak ud lahko stavi nove predloge. Na vse mislijo, kar se tiče slave božje, poučevanja nevednih, izpreobrnjenja grešnikov, podpore ali zasnovanja novih koristnih zavodov.

Koliko dobrega lahko naredi v župniji te goreče duše, ki združene med seboj v presv. Srcu pod spretnim vodstvom dušnega pastirja skupno delajo, da se izpolnijo kolikor mogoče vsi nameni presv. Srca.

c) Sv. Cerkev je gorečnikom in gorečnicam podelila te-le odpustke, ako skupno prejmejo sv. obhajilo za papeža, za Cerkev in potrebe duš, in sicer:

1. Popolni odpustek sledeče dneve: 1. Sv. Genovefe (3. januar.). 2. Sv. Frančiška Saleškega (29. jan.). 3. Sv. Ignacija mučenika (1. febr.). 4. Sv. Katarine Riči (Ricci) (13. febr.). 5. Sv. Frančiške Rimske (9. marca). 6. Sv. Jožefa (19. marca). 7. Sv. Vincencija Ferer. (5. aprila). 8. Sv. Katarine Sijenske (30. apr.). 9. Sv. Monike (4. maja). 10. Sv. Gregorija VII., papeža (25. maja). 11. Sv. Klotilde, kraljice (3. jun.). 12. Sv. Petra in Pavla (29. jun.).

13. Sv. Marije Magdalene (22. jul.). 14. Sv. Ignacija Lojolskega (31. julija). 15. Sv. Dominika (4. avg.). 16. Sv. Ivane Frančiške (21. avg.). 17. Sv. Katarine Genov. (15. sept.). 18. Sv. Mihaela nadangela (29. sept.). 19. Sv. Frančiška Asišk. (4. oktob.). 20. Sv. Terezije (15. okt.). 21. Sv. Martina škofa (11. nov.). 22. Sv. Elizabete (19. nov.). 23. Sv. Lucije (13. dec.). 24. Sv. Janeza evang. (27. dec.).

Gorečniki, ki javno nosijo znak svoje službe, t. j. križ, okinčan s podobo presv. Srca, dobe popoln odpustek; in to prvič, kadar se jim izroči ta častni znak (križ), in se posvete presv. Srcu, potem pa še dvakrat v letu, ko obnove svojo posvetitev (na praznik presv. Srca Jezusovega in brezmadežnega spočetja Marijinega). (Pij XI., 13. aprila 1862 in 14. junija 1877.)

2. Nepopolni odpustek 300 dni, kadarkoli ali vsi gorečniki ali vsaj dvojica pridejo k zboru, da se med seboj posvetujejo in navdušujejo, kako bi pospeševali čast božjo. (R. 13. aprila 1862.)

c) Da je kdo gorečnik v molitvenem apostolstvu in da ga za takega priznajo tudi drugi, ne zadostuje, da kar sam od sebe začne širiti na poseben način pobožnost presv. Srca, ampak ga mora službeno za gorečnika priznati in potrditi kak voditelj molitvenega apostolstva. Šele takrat, kadar se to potrdilo pokaže in se mu podeli diploma gorečnika, mu gre službeni naslov »gorečnika«, in šele tedaj ima pravico do odpustkov, ki jih je podelila sv. Cerkev gorečnikom.

d) Udje molitvenega apostolstva in pobožnosti presv. Srca imajo po svetu svoje liste. Ti zastopajo in pospešujejo zelo zadeve apostolstva, zadeve Srca Jezusovega. Tisk je dandanes sploh velika moč; rabijo ga sovražniki vere in Cerkve, in ne brez uspeha. Ni čuda, da so tudi apostoli presv. Srca prijeli za to orožje, in ustanovili razne liste, da se po njih povsod razlega glas o presv.

Srcu, ki naj vname vsa srca ljubezni do njega. Po listih se ohrani in utrdi edinost in sloga, posebni notranji duh udov apostolstva in častivcev presv. Srca.

Sedaj širi molitveno apostolstvo in pobožnost do presv. Srca po vsem svetu v raznih jezikih 33 »Glasnikov«. Nekateri so prav zelo razširjeni: angleški ima 30.000, irski 54.000, nemški 40.000, skoraj ravno toliko španski, hrvaški 26.000, poljski celo 150.000 naročnikov. — Kdo bi ne hotel biti ud apostolstva, če premislimo še

6. Koristi molitvenega apostolstva.

1. Udje tega apostolstva opravljajo molitve in trpljenja in dela apostolstva iz najvišjega namena, iz najčistejše ljubezni do Boga, zato so najboljša dobra dela. In ker so ob enem združena z nameni in deli presv. Srca, zato so ta dela

2. prava apostolska dela.

Posebno moč pri Bogu ima skupna molitev. V apostolstvu je pa zbranih nad 20 milijonov udov, med njimi prav svetih duš, torej velikanska vojska molivcev. Vsi ti pa molijo »v imenu Jezusovem«, ker molijo zedinjeni s presv. Srcem. Kako močna je torej ta molitev, kako gotovo bo uslišana! Koliko koristi sv. Cerkvi, koliko se po njej izpreobrne grešnikov, krivovercev, kako podpirajo dela pridigarjev, izpovednikov in misijonarjev. Sodni dan bomo videli, da se je izpreobrnilo mnogo ljudi, zabranilo

mного hudega v Cerkvi, prekrižalo mnogo satanskih načrtov sovražnikov vere in Cerkve ne toliko po besedah duhovnikovih, marveč po molitvi nepoznanih, pobožnih duš. Zato pojdi prostovoljno v to velikansko vojsko in pomagaj, da se utrjuje in razširja božje kraljestvo na zemlji.

3. Zraven je pa tako lahko biti ud apostolstva. Ni ti treba pridigovati, pisati učenih knjig, iti v daljnje, tuje dežele in trpeti neznanske nevarnosti in muke. Ostani lepo doma, vestno izpolnjuj vse božje in cerkvene zapovedi v svojem stanu in v milosti božji vsa dela in molitve, združen s presv. Srcem, daruj Bogu. Kaj ne, to pač ni težavno!

4. Če ti dalje povem, da si deležen vseh molitev, spokornih del, sv. obhajil, sv. maš in drugih dobrih del mnogo cerkvenih redov in kongregacij, okoli 59.000 krajevnih društev in nad 20 milijonov udov apostolstva po vsem svetu, spoznaš, da je to zate velika tolažba ob smrtni uri in pomoč v vicah.

5. Udje imajo tudi veselo upanje, da jih presv. Srce posebno ljubi in se jim kaže kot posebnega prijatelja. Saj udje molijo, žive, delajo in trpe le za namene in zadeve presv. Srca. Nadejati se smejo obilnih milosti, ki jih je obljubil Jezus častivcem svojega Srca.

5. *Zadostilno sv. obhajilo.*

Dodatno k bratovščini presv. Srca Jezusovega in molitvenega apostolstva naj tu povemo nekaj o zadostilnem sv. obhajilu.

1. Zadostovati presv. Srcu si je privzelo kot glavni namen »društvo za zadostilno (spravno) sv. obhajilo«.

Ustanovil ga je l. 1854. na Francoskem p. Viktor Drevon, družbe Jez.; od l. 1865. ima društvo svoj sedež v Paré le Monialu. Združilo se je namreč več udov bratovščine presv. Srca Jezusovega v oddelke po 7 ali 30 udov — vsak izmed njih se je zavezal, da bo prejel določen dan vsakega tedna ali meseca kar najbolj pobožno sv. obhajilo. To pa v sledeče namene: 1. da po sv. obhajilu združeni z blaženo devico Marijo tolažijo presv. Srce Jezusovo, ki ga ljudje žalijo v presv. Rešnjem Telesu; 2. da ob enem prosijo to Srce za potrebe sv. Cerkve in papeža; in 3. za izpreobrnitev grešnikov, za ohranitev in razširjanje sv. katoliške vere po vsem svetu, posebno pa v svoji domovini. — Papež Pij IX. je, društvo za zadostilno obhajilo, večkrat toplo priporočil in goreče želel, »da se ta bogoljubna in koristna vaja dan za dnevom bolj razširi po vsem svetu«. (Pismo 7. jul. 1864.) Podelil je društvu tudi odpustke. Leon XIII. je vse to pohvalil in potrdil (27. jul. 1880).

2. In gotovo ni primernejšega dobrega dela, ki bi bolje zadostilo presv. Srcu za vse žalitve, kakor ravno sv. obhajilo. Izkusimo to razjasniti. Jezus je zahteval po bl. Margareti od ljudi, da mu povračujejo ljubezen, ker je toliko ljudi nehvaležnih in mrzlih, s tem, da ga ljubijo. Kako naj se to zgodi? S tem, da se združijo z Jezusom, ker ljubezen želi združitve. Verniki se pa najtesneje združijo z Jezusom, ako ga prejmejo v sv. obhajilu, kjer prejmejo z gorečim srcem ljubezen samo in se z njo najtesneje združijo. Tako se pomnoži v njih srcih ljubezen do Jezusa. S to gorečo ljubeznijo pa ravno zadosté za vso mrzloto in mlačnost tistih src, ki Jezusa žalijo, zaničujejo, ki ga ne ljubijo.

Jezus pa želi sprave, zadoščenja zlasti za žalitve, ki jih prejema v presv. Rešnjem Telesu. Kaj naj potolaži in spravi presv. Srce? Gotovo tako dobro delo, ki je Jezusu posebno všeč. Ni pa dobrega dela, ki bi bilo njemu bolj po volji, kakor to, da prav pobožno in dobro pripravljen prejmeš sv. obhajilo. Zato je Gospod sam že od bl. Margarete zahteval, naj prejema sv. obhajilo, kolikorkrat ji to dopušča pokorščina, zlasti prve petke, kot zadoščenje za žalitve. Pa tudi drugi verniki naj prejmejo na praznik presv. Srca in prve petke v mesecu zadostilno obhajilo.

Kako goreče Gospod želi združiti se z nami v sv. obhajilu, kažejo jasno besede, ki jih je govoril bl. Margareti, ki je zelo hrepenela Jezusa prejeti v sv. obhajilu. To željo je izrazila tako-le: »Tako koprnim po sv. obhajilu, da grem rada bosonoga skozi ogenj, samo da bi bila tako srečna, da se smem obhajati.«

Po teh besedah se ji prikaže Jezus in ji odgovori: »Hčerka moja! Tvoje hrepenenje je tako ganilo moje Srce, da bi sedaj zaradi tebe postavil zakrament svoje ljubezni, če bi ga ne bil postavil že prej. Meni je tako všeč, če me kdo želi prejeti v sv. obhajilu, da se moje oči obrnejo nanj, in da bi ga rad pritisnil k sebi.«

Jasno je torej, da ravno s sv. obhajilom najbolj zadostimo presv. Srcu za vse žalitve. Seveda to obhajilo ne sme biti mlačno in mrzlo, brez priprave in zahvale; zakaj če bi tako prejel sv. obhajilo, bi Jezusovega Srca ne potolažil, bi mu ne zadostil, marveč bi ga še žalil vnovič. Če hočeš torej z obhajilom zadostiti, očisti prej popolnoma svoje srce vseh grehov in napak, prav skrbno se pripravi za obhajilo, obudi pred obhajilom živo vero, upanje, ljubezen in zlasti gorečo željo po Jezusu; obhajilo samo prejmi prav pobožno, po sv. obhajilu se pa dostojno zahvali. Tako obhajilo bo Jezusu res v tolažbo in nadomestilo.

3. Sprejemanje v društvo. Kdor hoče pristopiti »društvu za zadostilno sv. obhajilo«, mora biti 1. že ud bratovščine presv. Srca Jezusovega; 2. se mora vpisati v društveni imenik; 3. se mora zavezati, da bo določen dan vsakega tedna ali vsakega meseca pobožno prejel sv. obhajilo po društvenem namenu.

Kdor je določen dan res zadržan obhajati se, ga lahko nadomesti kak drug ud, ali pa naj prejme sv. obhajilo kak drug dan v tednu, oziroma v mesecu.

Redovniki darujejo v ta namen eno tedensko ali mesečno sv. obhajilo, ki ga že tako prejmejo skupno z drugimi po svojih pravilih.

Taki kristjani, ki morejo samo ob nedeljah k sv. obhajilu, se lahko enako, kakor redovniki, vpišejo za vse ali samo za nekatere nedelje v mesecu.

4. Odpustki in koristi zadostilnega sv. obhajila. a) Popolni odpustek vsakokrat, kadar določen dan (ali če so res zadržani, katerikoli drugi dan) prejmejo zadostilno sv. obhajilo. Pogoji so navadni (obisk cerkve in molitev v papežev namen. Pij IX., 9. avg. 1861 in 18. maja 1863.)

Sv. zadostilno obhajilo pa se mora prejeti v tiste namene, v katere je bilo vpeljeno.

b) Popolni odpustek za vse ude, ki v velikonočnem času, ko so že sami zase prejeli vredno velikonočno obhajilo, še en-

krat prejmejo sv. obhajilo v zadoščenje za tiste kristjane, ki so opustili velikonočno obhajilo. Pogoji: spoved, obisk cerkve in molitev v papežev namen. (Leon XIII. 27. julija 1880.)

c) Ako se torej pridružimo društvu za zadostilno sv. obhajilo, izpolnimo le vročo željo Jezusovo, pokažemo ljubezen do presv. Srca, mu neprenehoma zadostujemo za žalitve in grehe, s katerimi mlačneži in nehvaležneži vedno dan za dnevom, noč za nočjo žalijo presv. Srce.

Vpelje se društvo posebno lahko v duhovskih semeniščih in zavodih, po mestih, trgih, pa tudi na deželi, kjer je blizu cerkve večja vas. Povsod so namreč blage duše, ki so pripravljene prejemati sv. obhajilo, če le o tem vedo; zlasti, ker želi sedanjí papež, da bi verniki večkrat, celo vsak dan iz dobrega namena, pobožno prejemali sv. obhajilo. V neki župniji na Kranjskem ste prihajali k sv. obhajilu dve taki osebi enkrat vsak teden po pol in tri četrt ure daleč, in sicer redno pri najslabšem vremenu in pri največjem delu. Ljubezen in požrtvovalnost namreč ne poznata zaprek in truda.

Ko bi se v kaki škofiji napravilo le 100 takih oddelkov, bi znašalo število zadostilnih sv. obhajil na leto 36.000. Koliko veselja in zadoščenja za presv. Srce!

6. *Sveta maša.*

Prav izvrstna vaja, po kateri zadostujemo presv. Srcu za vse žalitve, je nedvomno, ako smo v duhu pobožnosti presv. Srca pri sv. maši.

Pri sv. maši se namreč daruje nebeškemu Očetu Jezus Kristus sam, ki je z Očetom enega bistva, ene narave, neskončni Bog, in katerega zato Oče neskončno ljubi. Zato ima sv. maša neskončno vrednost. Po sv. maši, oziroma po Jezusu Kristusu, se mi na najboljši način zahvalimo Bogu za vse dušne in telesne dobrrote, ki nam jih deli vsak dan, vsak trenutek dobrotljiva roka božja. Po sv. maši izkazujemo Bogu večjo čast, kakor mu jo dajo vsi ljudje na zemlji, vse duše v vicah, vsi angeli in svetniki v nebesih celo večnost. Zakaj? Ker angeli in svetniki, če so še tako Bogu ljubi, niso neskončni, ampak ostanejo vedno le končne, nepopolne stvari, zato morejo Boga le končno častiti in hvaliti. Pri sv. maši pa Jezus, neskončni Bog, sam časti in hvali Boga, mu daje neskončno čast in hvalo. Mi se pa, ako smo pobožni in zbrani pri sv. maši, združimo z Jezusom, ki potem tudi v našem imenu kot Bog časti Boga, in tako dajemo Bogu neskončno hvalo in čast. Isto velja, ako hočemo po sv. maši dobiti katerihkoli milosti, ker jih

prosi za nas in v našem imenu neskončni Jezus.

Sv. maša pa ni le hvalilna, zahvalna in prosilna daritev, ampak tudi glavno in bistveno pravna daritev. Jezus Kristus je umrl na križu in preli svoj dragoceno kri za grehe vseh ljudi, zanje je zadostil razžaljenemu nebeškemu Očetu, ob enem pa tudi zaslužil vse milosti, ki jih potrebujemo. Sv. maša je ista daritev, kakor daritev na križu, samo s tem razločkom, da se Kristus pri sv. maši daruje nekrvavo, na križu se je pa daroval krvavo. Glavni in bistveni značaj sv. maše je torej res sprava za naše grehe, odpuščanje naših grehov.

Poglejmo le molitve sv. maše. V začetku sv. maše moli duhovnik pri oltarjevih stopnicah globoko priklonjen očitno spoved, v kateri spove splošno svoje grehe. Ko isto kot zastopnik ljudstva izmoli mašni strežnik, pravi duhovnik: »Bog naj vam odpusti vaše grehe«. Nato se prekriža in reče: »Izpregled, odvezo in odpuščanje naših grehov naj nam podeli vsemogočni in usmiljeni Bog«. Pri darovanju drži duhovnik hostijo na pateni in govori: »Sprejmi sveti Oče, vsemogočni Bog, daritev, ki ti jo darujem za svoje brezštevne grehe« Pred povzdigovanjem drži mašnik roke nad hostijo in vinom in prosi,

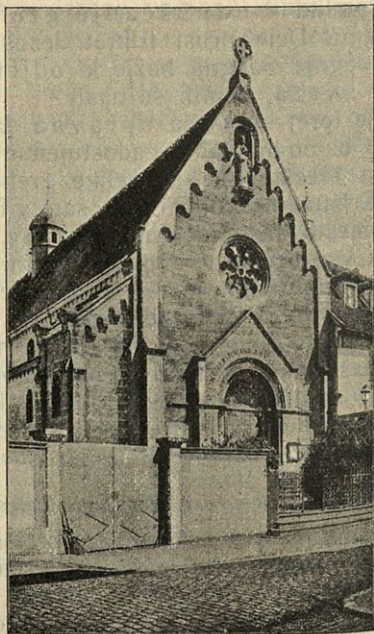
naj Gospod Bog sprejme to daritev v spravo. Pri posvečenju sv. krvi reče: »To je kelih moje krvi, ki bo za vas in za njih veliko prelita v odpuščanje grehov!« Pri »Agnus Dei« prosi trikrat Jezusa, nedolžno Jagnje: »Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!«

Ker je torej sv. maša pravna daritev, je jasno, da po njej lahko zadostujemo presv. Srcu za brezštevilne in velike grehe, ker Jezus Kristus, neskončni Bog, sam v našem imenu mesto nas zadostuje Bogu. Sv. maša presega vse drugo po svoji neskončni moči in vrednosti. Vredna je več, kakor vse naše zasebne molitve. Zato radi hodijo vsi pravi častivci presv. Srca tudi ob delavnikih k sv. maši, ako le morejo, ne da bi zato opuščali svojih stanovskih dolžnosti. Ali bi ne kazalo včasih tudi skrbeti, da se bero sv. maše v čast presv. Srcu Jezusovemu?

7. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.

Ako smo pri sv. maši, obiščemo Gospoda Jezusa Kristusa. Po maši pa gremo iz cerkve k svojim oporokom. Gospod Jezus pa ostane ves dan in vso noč pod podobo kruha pričujoč v tabernakljih naših cerkvâ. Tu prebiva ne v kaki sliki, ampak resnično in bistveno. Tu živi in dela za čast božjo in zveličanje duš. Med nami je na svojem ponižnem prestolu in deli raznotere mi-

losti vsem, ki se mu zaupno bližajo. Tolaži
žalostne, krepča slabe, ogreva kot žarka

Vhod v kapelo v Paré.

luč vse, ki tavajo v temi in so mlačni.
Nikdar ne odpusti nobenega brez milosti

in blagoslova. Vedno je pri nas, samo zato, ker nas neizmerno ljubi. Vse vabi in kliče: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi, in jaz vas bom poživil.«

Toda ali poslušajo vsi ta njegov glas, to njegovo vabilo? Za mnoge je ta glas glas vpijočega v puščavi. Kako sameva le prevečkrat v tabernakljih naših cerkva. Živi kakor samotar v pustinji, zaprt je kot jetnik v ječi. Koliko je kristjanov, ki ga nočejo poznati, ki ne pridejo nikdar k njemu v cerkev, ki ga ne pozdravljajo, ki beže zamišljeni v svoje posvetne skrbi mimo cerkva, ki žive, kakor bi zanje ne bilo Jezusa v tabernaklju. Ta nemarnost boli presv. Srce, ne sicer sedaj, ko ne more več trpeti, pač pa, ko je previdelo na Oljski gori to malomarnost kristjanov vseh časov do konca sveta. Takrat ga je vse bolelo in žalostilo. To vse pa vedo častivci presv. Srca, in ker ga res ljubijo, ga večkrat na dan, kadar imajo količkaj časa, obiščejo za par trenutkov. V cerkev prišedši, spoštljivo pokleknejo z desnim kolenom, ga počaste in molijo, se mu zahvalijo, da je postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa in za obhajila, ki so jih pobožno prejeli. Potožijo mu svoje križe, svoje napake, slabosti in grehe, in ga prosijo za to odpuščenja, posvetujejo se z njim o svojih načrtih, kako bi izpreobrnili grešnike, kako bi kaj storili

v čast božjo, kako bi storili kako uslugo Cerkvi. Priporoče mu svoja dela, združijo se z njim v duhovnem obhajilu, ga še enkrat kratko pozdravijo, in se okrepcani in goreči vrnejo k svojim navadnim opravilom.

Sv. Frančišek Borgia je obiskal vsak dan sedemkrat Jezusa v tabernaklju, da je tako počastil Gospoda, ki je sedemkrat prelił svojo dragoceno kri — pri obrezovanju, v vrtu Getzemani, ko je bil bičan, kronan, ko je nesel težki križ, ko so ga pribili za roke in noge, in ko je vojak s sulico odprl njegovo stran. In pri vsakem obisku si je izprosil en dar sv. Duha. O kako dragi so taki obiski presv. Srcu! (Pripravne molitve najdeš v drugem delu knjižice.)

8. Častna straža presv. Srca.

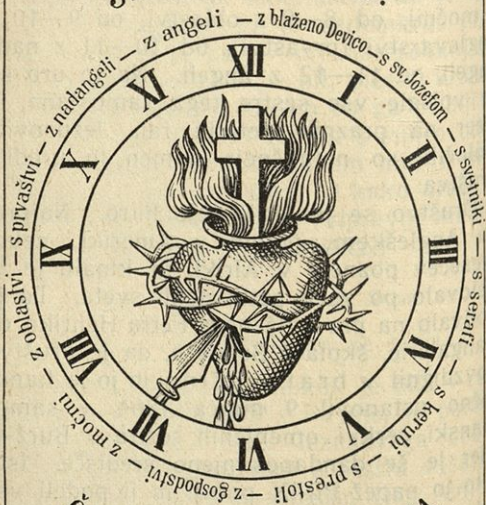
1. Kako je nastala in se širila?

Blažena Margareta Alakok je bila v redu 'Obiskanja Marijinega'. Po njej je postala pobožnost presv. Srca Jezusovega občna. Istemu redu pripada tudi č. sestra v samostanu Burž (Bourg-en-Bresse, Dep. Ain) na Francoskem, ki je osnovala »častno stražo«. Po božjem navdihu si dá narisati uro. V sredi ure je naslikano Srce Jezusovo, kakor se je prikazalo bl. Margareti: v Srcu je rana, obdano je s plamenom in trnjevo krono, na vrhu stoji križ. Okoli

božjega Srca je razvrščeno v krogu 12 zvezd, v teh je zapisanih 12 ur. Vsaka ura ima svoje zaščitnike, s katerimi skupno stražijo častni stražniki. Od 12—1 z devico Marijo, od 1—2 s sv. Jožefom, od 2—3 s svetniki, od 3—4 s serafi, od 4—5 s kerubi, od 5—6 s prestoli, od 6—7 z gospostvi, od 7—8 z močmi, od 8—9 z oblastvi, od 9—10 s poglavarstvi (prvaštvi), od 10—11 z nadangeli, od 11—12 z angeli. Na to uro so se vpisale vse sestre tega samostana, in sicer na praznik peterih ran Jezusovih. Določile so natančnejše namen in uredbo društva.

Društvo se je širilo zelo hitro. Najprej na Angleškem, potem v Ameriki, nekaj mesecev pozneje v Afriki, in kmalu je že delovalo po vseh petih delih sveta. To je vplivalo na prevzvišenega Petra Henrika de Langalerie, škofa v Belley-u, da je društvo povzdignil v bratovščino in jo je kanonično ustanovil 9. marca 1864 v samostanski cerkvi omenjenih sestra v Burž-u, kjer je še dandanes njeno središče. Isto leto jo papež Pij IX. potrdi in ji podeli vse odpustke in predprave, ki so podeljene rimski nadbratovščini presv. Srca Jezusovega. Leta 1872. je Pij IX. sam hotel, da se vpiše njegovo ime na uro; rekel je, da je njegova največja čast, da je častni stražnik Srca Jezusovega. 7. aprila 1875 je podelil

ČAST! LJUBEZEN! ZADOŠČENJE
JEZUSOVEMU SRCU!

ČASTNA STRAŽA PRESV. SRCA.

bratovščini nove odpustke. 13. junija 1876 je potrdil z novim pismom eno najlepših vaj častne straže, dragoceno darovanje. Leon XIII., že prej njen ud, povzdigne bratovščino v Burž-u v nadbratovščino za Francosko in Belgijo; 12. junija 1879 je dosegla isto čast za Italijo rimska bratovščina v cerkvi sv. Vincencija in Anastazija. Polagoma so nastale take nadbratovščine v Holandiji, Španiji, Kanadi, Peru, Zveznih državah, v Švici. Za Nemčijo je taka nadbratovščina v javni kapeli samostana obiskovanja v Mecu (Metz), za Avstro-Ogrsko od 11. julija 1896 v cerkvi redovnic presv. Srca Jezusovega na Dunaju, na Hrvaškem v frančiškanski cerkvi na Krku (Istra), na Kranjskem je kanonično vpeljana pri uršulinkah v Ljubljani.

Častna straža je vpeljana po samostanih, semeniščih, raznih zavodih; udov ima pa na milijone, med njimi nad 800 kardinalov, nadškofov in škofov in celo tri zadnje papeže: Pija IX., Leona XIII. in sedanjega Pija X.

2. Kaj namerava častna straža?

Pred več leti je v stolni cerkvi v Orleanu (Orleans) vsak dan po eno, dve, včasih tri ure pobožno molil mlad mož v vojaški obleki. O tem je zvedel njegov stotnik, ki je bil tudi dober katoličan. Ko je zopet

enkrat stal na svojem mestu, ga stotnik pokliče in vpraša: »Kaj pa delaš tukaj?« Vojak odgovori: »Gospod stotnik, dve uri stražim pred ljubim Bogom v najsvetejšem zakramentu. Glejte, gospod stotnik, povsod so straže; v Parizu štiri za gospoda predsednika; v tem mestu dve pred generalom, ena pred polkovnikom. Prišedši semkaj sem si dejal: Ljubi Bog v presv. zakramentu je vendar veliko več, kakor vsi ti ljudje, pa nima straže. Zato hočem jaz stražiti pri njem, kadar sem prost, in povem vam, da se ne dolgočasim, ker ga ljubim, kakor ga ljubite tudi vi, gospod stotnik!«

Vsak dan eno uro v cerkvi stražiti pred tabernakljem, ne zmore vsak človek, a vsaj v duhu iti na stražo pred Jezusa, to bi storil lahko marsikateri. Glej, to je namen častne straže. Udje posvete po dnevu eno uro presv. Srcu, da tako zadosté za nemarnost in nehvaležnost mnogih ljudi.

Kadar pride njihova določena ura, gredo v duhu, ne da bi pustili svoje opravilo, na stražo pred najsvetejši zakrament. Tu darujejo vnovič vse svoje misli, besede, dela in trpljenje, da s tem Jezusa tolažijo in mu pokažejo svojo ljubezen. Tekom ure častne straže pazi vsak, da svoje posle opravlja bolje, da se večkrat spomni svojega Odrešenika, da se mu zahvali ali moli, ali prosi odpuščanja, da se v duhu obhaja,

da daruje nebeškemu Očetu kri in vodo, ki je tekla iz rane presv. Srca.

O, kako bo to Srce Jezusovo obilo poplačalo že tu na zemlji, a še bolj v nebesih.

3. Uredba.

Častna straža je vojska Srca Jezusovega v zakramentu ljubezni, zato je tudi po vojaški urejena.

Kralj ji je oni, katerega so Judje zavrgli, ko so vpili »križaj ga, križaj ga!« Proti temu kralju se tudi dandanes vojskujejo grešniki in brezbožneži; pa vendar je kralj vseh vekov, kralj src, njegov prestol je križ in tabernakelj.

Pomočniki njegovi — a naši varihi so:

a) Blažena devica Marija je prva voditeljica častne straže. Ona je vzor devicam, zaročenim, materam.

b) Sv. Jožef, rednik Jezusov, zastopa v straži kristjane vsake vrste, obrtnike, delavce itd.

c) Sv. Frančišek Asiški, je vodja in vzor vseh redovnikov s svojo serafsko ljubeznijo.

č) Sv. Frančišek Saleški varuje vse goreče duhovnike, ki delajo v zveličanje duš.

d) Bl. Margareta, učenka Srca Jezusovega, zagovarja sirote, vse trpeče ljudi.

Kraljevi dvor so naši oltarji. Tja hodijo resnično ali v duhu častni stražniki in dvorijo svojemu kralju. Skromno in tiho je sicer na tem dvoru, vendar je tu — raj. Tu molijo Boga, ga tolažijo in se z njim razgovarjajo. Ali niso podobni angelom v nebesih?

Njihova zastava je slika presv. Srca, kakor smo jo opisali.

Geslo njihovo je: Živel Jezus! S tem geslom se udje med seboj pozdravljajo in spoznavajo; to geslo izgovarjajo v veselju in žalosti.

To geslo je na čelu njihovih pisem, v začetku njih govorov!

4. Kako se vpelje?

V škofiji, kjer se želi vpeljati častna straža, imenuje škof škofijskega voditelja. Njegova naloga je, da vodi bratovščino, vpisuje ude, imenuje gorečnike ali pospeševatelje, predseduje mesečnim shodom prvi petek ali prvo nedeljo. Sme imenovati tudi namestnika.

Da se kanonično vpelje ta bratovščina, je treba vse to storiti, kar smo povedali pri bratovščini presv. Srca. Za pridružitev naj se prosi: č. g. direktor samostana du Sacré-Coeur na Dunaju, III./3, Rennweg 31.

Vsak voditelj si izvoli več gorečnikov ali gorečnic, ki so v neposredni zvezi z ljudstvom. Gorečniki dobe od svojega voditelja „diplomo“ svoje časti in prevzamejo sledeče dolžnosti: a) Skrbe, da se v njihovem delokrogu vedno bolj spoznava, uvažuje ta pobožnost; b) predlože voditelju osebe, o katerih mislijo, da bi bile dobri udje; c) vpisujejo imena udov v svojo malo uro, ki jih pa nekočkrat na leto izroče voditelju; d) razglasujejo naredbe, in pazijo na slogo in gorečnost med udi; e) v vsem, kar se tiče častne straže, so podložni svojemu voditelju.

Odpustki. Pij IX. je podelil (16. junija 1864) častni straži vse odpustke, ki jih ima nad bratovščina presv. Srca Jezusovega v Rimu, samo popoln odpustek 5. maja ne. Razen teh pa še sledeče:

a) odpustek 7 let in 7 kvadragen za vsako stražno uro, če molijo v papežev namen;

b) odpustek 100 dni za vse druge ure, ki jih udje na isti način posvete češčenju presv. Srca in molijo v papežev namen;

c) popoln odpustek enkrat v mesecu, katerikoli dan, pod navadnimi pogoji (tudi obisk društvene cerkve), ako so ves mesec zvesto držali stražno uro. Kjer pa ni bratovščine, lahko obiščejo kako drugo cerkev ali javno kapelo. (7. apr. 1865 in 15. avg. 1875.)

Pomni: 1. Ti odpustki se lahko darujejo tudi dušam v vicah; 2. da dobiš odpustke, moraš biti vpisan v podobo ure (častne straže). Razen tega te mora vpisati v imenik udov voditelj ali gorečnik; 3. moraš opraviti svojo stražno uro; 4. če si nanjo pozabil, jo moraš takoj nadomestiti, ko se spomniš.

9. Devet služb ljubezni v čast presv. Srcu.

1. Tudi ta pobožna vaja sega v dobo bl. Margarete. Tri službe ji je Gospod sam narekoval, pri drugih ji je pa pomagal in svetoval. Poglejmo najprej, kako je nastala.

Nekega dne se je prikazalo bl. Margareti presv. Srce svetleje kot solnce, v plamenu svoje ljubezni. Okoli njega so bili serafi, ki so ga hvalili in molili, in so jo vabili, naj se jim pridruži. Ko ni hotela tega takoj storiti, ji serafi reko: »Došli smo zato, da se združimo s teboj, da bi se tako presv. Srce neprestano hvalilo, ljubilo in molilo; da jo hočejo zato zastopati pred najsv. zakramentom, da more po njih neprenehoma ljubiti božje Srce.... In tisti čas so zapisali to zvezo z zlatimi črkami neizbrisno v Srce Jezusovo.«

Ob enem je želela bl. Margareta v tako zvezo dobrot stopiti s prijateljicami in z

drugimi pobožnimi častivci presv. Srca. — Kar je želela, se je izpolnilo šele po 200 letih. Sedaj imajo povsod take zveze, ki obstoje navadno iz devetih udov, katerih vsak ima svojo službo in je združen z enim angelskim zborom.

2. Namen teh služb je torej ta: česar ne morejo posamezni, to naj se doseže z združenimi močmi, namreč, da se presv. Srce hvali, časti in moli neprenichoma na zemlji tako, kakor ga slave nepretrgano zveličani v nebesih. Zato so razdeljene službe med devet oseb, zato se časti presv. Srce skupno z deveterimi angelskimi zbori, s svetniki v nebesih in s častivci presv. Srca na zemlji.

3. Kako se opravljajo te službe?
a) V četrtek pred vsakim prvim petkom v mesecu zbere gorečnik, ki je na čelu taki zvezi, te službe ljubezni, ki so tiskane na devetih različnih ločenih listkih. Vsak ud dobi službo, ki mu jo odloči žreb in ki jo potem vestno opravlja vsak dan celega meseca.

Na listku je tudi ime svetnika, katerega naj tekom meseca posebno časti, označena je tudi čednost, v kateri se vsak vadi.

Kjer nimajo takih tiskanih listkov, se lahko rabijo službe, kakor so v drugem delu te knjige.

b) Udje pobožno obhajajo prve petke v mesecu in zlasti praznik presv. Srca s tem, da se obhajajo, molijo prošnjo za odpušcanje in se posvete presv. Srcu.

c) Da vsak tem bolje izvrši svojo službo, prosi za pomoč angelski zbor, ki je določen za tisto službo. Ti angeli nadomeste njegove pomanjkljivosti. Kadar zaradi stanovskih dolžnosti ali potrebnega odmora in počitka ne more ud moliti presv. Srca v najsvetejšem zakramentu, takrat namesto njega dotični angelski zbor časti presv. Srce.

č) Največji dokaz ljubezni do presv. Srca in najpoglavitnejši sad te pobožnosti pa bodi ta, da po svoji moči prav točno opravljamo dolžnosti svojega stanu.

d) Navadno opravlja te službe devet oseb, vsaka svojo celi mesec. Vendar to število ni ravno potrebno, lahko opravlja te službe tudi manj oseb, ki si jih po žrebu razdele med seboj. Celo en sam lahko opravlja te službe, vsak mesec si izmed devetih potegne eno.

Kdor se preseli v drug kraj, lahko ostane še ud; pred odhodom naj si izbere brez žreba tisto službo, ki sledi neposredno za ono, ki jo je imel pretečeni mesec. Ko je opravil vse službe po vrsti, začne zopet s prvo.

e) Da si ud te zveze, ni treba sprejema, ne vpisa, ud si že s tem, da

opravljaš službe. Nobena služba ne veže pod grehom.

Edino, kar veže ude med seboj, je ljubezen do presv. Srca. Ta je duša zvezi. Da bo ta zveza vedno močnejša, naj drug drugega priporoča presv. Srcu, naj zanj kaj moli ali daruje kako sv. obhajilo.

10. Sveta ura.

Pobožnost »svete ure« nas spominja smrtni bridkosti in molitve Jezusove na vrtu Getzemani, kjer je bridko trpel.

Obstoji pa v tem, da se eno uro, če je mogoče od 11—12 po noči, od četrтка na petek vsakega tedna, premišljuje ali ustno moli v čast njegovemu trpljenju, zlasti pa smrtni bridkosti na Oljski gori.

Ta pobožnost izhaja tako rekoč iz trpečega Srca Jezusovega. Nekoč je govoril bl. Margareti te-le besede: »Vsako noč od četrтка na petek boš z menoj delila ono smrtno žalost, ki sem jo hotel občutiti v vrtu na Oljski gori... vstani med enajsto in dvanajsto uro po noči, da z menoj opraviš eno uro molitve, prostrta na tleh. Prvič zato, da potolažiš mojo jezo z molitvijo za grešnike, drugič, da vsaj nekoliko osladiš ono bridkost, katero sem občutil, ko so me zapustili apostoli. Moral sem jih grajati radi njihove mlačnosti, da niti eno uro niso mogli bedeti z menoj.«

Gospod torej goreče želi, da se spominja bl. Margareta njegove smrtni žalosti in bridkosti na Oljski gori. To je tudi delala 12 let do svoje smrti. In ni čuda! Saj je Gospod ravno tam toliko trpel, da je bila njegova duša žalostna do smrti! Od vseh je zapuščen, apostoli spe, katere je opominjal, naj molijo in čujejo, med tem pa trpi sam tolike notranje bridkosti in muke, ki so mu iztisnile iz telesa krvavi pot. Vsi grehi vseh ljudi do konca sveta, torej tudi tvoji grehi, so ga mučili tako neusmiljeno. Kaj je torej čudnega, če želi Gospod, da se spominjamo tistega trpljenja na Oljski gori. Če se kdo torej vsak teden enkrat eno uro spominja te njegove muke in bridkosti, ali je to preveč? Ali hočemo biti podobni spečim apostolom, ki niso mogli niti ene ure moliti z Jezusom? Jezus ne potrebuje sicer sedaj naše tolažbe, vendar mu je zelo ljubo, ako tolažimo njegovo Srce radi nehvaležnosti mnogih ljudi, ki je bila na Oljski gori Jezusu pred očmi, ako imamo sočutje z njim.

Kaj naj nas posebno nagiba, da opravljamo to uro? Želja zadostovati presv. Srcu za nočne grehe. O Bog, kako strašno in koliko se greši po noči! Ali ni grehov, s katerimi se po noči žali Bog toliko, kolikor je zvezd na nočnem nebu? Ali niso grehi in zločini, ki se počenjajo pod

nočnim plaščem, tako strašni kakor nočna tema? Ali ne mirujejo po dnevu grešniki in se shajajo v greh le po noči, ko je tema, da ta zakrije njihove nesramnosti? Ljudje ne vidijo njihovih grdobij, pa si mislijo, da je vse dobro. Ne pomislijo pa, kaj bo rekel Bog, ki vse vidi, ki je priča vseh grehov, ki skrunijo noč in tihi mir, ki ga Gospod v somraku spusti na zemljo, na ljudi.

Kaj je moralo torej občutiti in trpeti presv. Srce Jezusovo zadnjo noč pred svojo smrtjo za grehe, ki se gode po noči? Ako to pomislimo, lahko razumemo, zakaj je rekel Jezus bl. Margareti naj eno uro moli, da potolaži njegovo jezo.

In kaj, ko bi prišel Jezus k tebi, ki to bereš. Ko bi te vprašal, ali bi ne hotel moliti za grešnike, ali bi ne hotel vsaj eno uro premoliti, da mu vsaj nekoliko zadostiš za toliko grdih nočnih grehov, bi se li upal odbiti Jezusu to prošnjo? O gotovo ne! Tolaži torej presv. Srce in se ga spominjaj v smrtni bridkosti na Oljski gori.

Vedno je bilo nekaj takih duš, ki so tako tolažile žalostno Srce Jezusovo. 29. decembra 1829 je povzdignil papež Pij VIII. to vajo v bratovščino. Sedež ji je v samostanu reda 'Obiskovanja Marijinega' v Paré le Monialu na Francoskem. Ud te bratovščine postane, kdor se vpiše v njen imenik v Paré le Monialu.

Za vsako tako molitveno »uro« se dobi popoln odpustek pod sledečimi pogoji: a) opravi molitveno uro ali premišluj Jezusovo smrtno bridkost na Oljski gori ali druge skrivnosti njegovega trpljenja. Uro si lahko izbereš od četrtega popoldne (ob času večernic, t. j. po zimi po 2. uri, po letu po 4. uri) do solnčnega vzhoda v petek zjutraj; b) prejmi sv. obhajilo v četrtek ali petek; c) moli navadne molitve v papežev namen. (13. maja 1875.)

S pobožnostjo, ki jo imamo do Srca Jezusovega, ko je bilo v smrtni muki, moremo izprositi od presv. Srca milost srečne smrti vsem umirajočim. In koliko ljudi umrje po celem svetu! Vsako leto jih umrje 32 milijonov, vsak dan 89.280, vsako uro 3720, vsako minuto 62. Torej okoli 89.000 ljudi gre vsak dan pred strašno sodbo božjo! Gredo li v večno veselje ali v večno trpljenje?!

Med temi jih je morda na tisoče, ki so v smrtnem grehu! In ti so na tem, da kmalu izdihnejo svojo dušo! Kako bodo umrli? Da ne pridejo v pekel, je samo treba, da se dobro izpovedo; če pa to ni mogoče, da vsaj obude popolni kes. O molite presv. Srce pri njegovi smrtni bridkosti, naj podeli tem nesrečnežem eno ali drugo milost! Molite brez obotavljanja! Jutri ne bo več časa!

Molite za umirajoče, vaši bratje so in vaše sestre v Kristusu; morda vaši starši, vaši prijatelji, dobrotniki!

Širite torej pobožnost k presv. Srcu v njegovi smrtni bridkosti, priporočajte jo tistim, ki je še ne poznajo; vpeljite jo v svojo hišo. Srce Jezusovo vas bo blagoslovilo. Koliko duš lahko rešite na ta način, kako lepo plačilo vas čaka za to v nebesih.

II. *Škapulir presv. Srca Jezusovega.*

1. Kaj je in kako je nastal?

Imamo dva škapulirja presv. Srca. Eden, ki je bil do nedavna zelo razširjen, a ni v strogem pomenu niti pravi škapulir; drugi pa — od 4. aprila 1900 — je pravi škapulir Srca Jezusovega. Glede prvega je izrecno izjavila sv. stolica, da ni pravi škapulir, in ga v pismu dne 20. junija 1873 nazivlje samo znak. Ta škapulir ni drugega, kakor podoba božjega Srca uvezena ali vpisana v kos tkanine. Barva in oblika ni določena. Zato tudi za ta tako imenovani škapulir ne veljajo določbe, kakor pri pravih škapulirjih. Zadostuje, da nosimo na prsih ta znak, na katerem mora biti podoba božjega Srca.

Znano nam je že, kako je želel Gospod od bl. Margarete, naj se izpostavi podoba njegovega Srca javno v cerkvah in da naj jo časte tudi v hišah. Dalje ji je rekel Jezus, da bi mu bilo drago, če bi videl ta znak ljubezni (podobo Srca) tudi na srcu dragih otrok (kristjanov). Zato je prosila

bl. Margareta m. de Soméz (Saumaise), naj dá napraviti medeno ploščo za podobice presv. Srca, ki bi se lahko nosile, ker »Gospod želi, da nosijo njegovi prijatelji to podobo ravno na svojih srcih.« To se je tudi res zgodilo, zakaj p. Kroaze (Croiset), Družbe Jez., ima v svoji leta 1692. tiskani knjigi tudi že molitve, ki naj jih rabijo tisti, ki nosijo na sebi podobo, t. j. škapulir presv. Src: Jezusa in Marije. Pa tudi bl. Margareta sama je delala take podobe in jih delila svojim novinkam, da so jih nosile.

Da se je pa pobožnost nositi podobo presv. Srca vse bolj razširila, je zasluga sestre Ane Magdalene Remiza (Remusat), redovnice ,Obiskanja Marijinega'. Leta 1720. je razsajala po južnem Francoskem strašna kuga, najbolj v mestu Marseji (Marseille). V tem mestu je živela v duhu svetosti imenovana sestra Ana Magdalena, izredna častivka presv. Srca. Svetovala je škofu, naj mesto in celo škofijo posveti presv. Srcu, da tako odvrne od nesrečnih ljudi to strašno šibo božjo, kar se je tudi zgodilo. Kuga je povsem ponehala, in vsi so imeli to za pravi čudež. V ti skrajni sili je sestra Ana Magdalena vsem priporočala, naj nosijo na prsih kakor gotovo sredstvo zoper kugo podobo presv. Srca, uvezeno v belo tkanino z napisom: »Stoj! Srce Jezusovo je z menoj!«

L. 1748. je papež Benedikt XIV. sam poklonil pobožni francoski kraljici Mariji Šarloti (Charlotte) Lesczinski mnogo podob presv. Srca, ki so bile z zlatom uvezene v rdečo svilo.

Mnogo preprostejši je bil škapulir presv. Srca, ki ga je nosila čednostna, pa nesrečna kraljica Marija Antoanet (Antoinette), ki je bila umorjena v francoski prekuciji.

Po zadnji želji francoskega kralja Ludovika XVI. so se pobožni prebivavci Bretanji (Bretagne) in Vandeje zatekli k presv. Srcu, kakor hitro je revolucija vzdignila svojo nevarno glavo. Podoba presv. Srca jim je bila gotova obrana.

Izmed mnogih žrtev, ki so padle v francoski revoluciji, a za presv. Srce, naj omenimo le eno plemiško družino Le lu de la Bilije (Le loup de la Biliais). Plemeniti oče in glava te mučeniške družine je bil umorjen 11. januarja 1794 zato, ker je vzel pod streho dobrega duhovnika, ki ni hotel služiti republiki. Mati in dve njeni hčeri, dvajsetletna Klara Evgenija in petnajstletna Marija Karolina, so bile posebno zatožene, da so izdelovale in delile škapulirje presv. Srca. V Nantu 7. marca 1794 so izdihnile svojo dušo te tri nedolžne žrtve za presv. Srce pod ostrim nožem giljotine (guillotine). Ko je najmlajša žrtev polagala svojo glavo pod sekuro, je zasijala na nje-

nem obrazu nenavadna nedolžnost, mladost in krasna lepota. To je videl mož, ki je imel s svojimi ljudmi izvršiti smrtno obsodbo. V dušo ga pretrese pogled te nedolžne žrtve. Zato pristopi k nji in ji obljubi, da jo bo rešil smrti, ako hoče iti z njim. Toda mlada devica-mučenica to ponudbo naravnost odkloni, rekoč: »Umreti hočem«; še več, bila je tako vneta za devištvo, da si je kot zadnjo milost izprosila od krvnika samega, naj se s svojo roko nikar ne dotakne njenega vratu.

O blaženi, ki smejo tako umreti — za presv. Srce Jezusovo!

Ko so pa začeli verniki romati v božjepotno samostansko cerkev Oznanjenja Marijinega v Paré le Monialu, so si ti romarji kot vidni znak, da gredo na božjo pot v Paré le Monial, deli na prsi škapulir presv. Srca. Ravno tako so si poprej tudi križarji vzeli križ v znak, da gredo iztrgat sveto deželo iz rok nevernikov.

Temu škapulirju je podelila sv. stolica odpustke šele pred 30 leti in ga s tem odobrila. Pij IX., sam velik častivec in pospeševavec te pobožnosti, je podelil 28. oktobra 1872 odpustek 100 dni vsem kristjanom, ki nosijo podobo presv. Srca, v belo sukno vezeno, ali pa nanje prišito, pa z napisom: »Stoj! Srce Jezusovo je z menoj!«

Ne dolgo potem je dobil glavni voditelj molitvenega apostolstva dne 14. junija 1877 od sv. stolice odpustke za ude omenjenega apostolstva, ki hočejo nositi škapulir presv. Srca Jezusovega. — Na takih škapulirjih pa mora biti geslo molitvenega apostolstva, t. j. tretja prošnja v očenašu: Pridi k nam tvoje kraljestvo!

Odpustki so dvojni: a) 100 dni vsakokrat, kadar izmolijo udje molitvenega apostolstva z usti ali vsaj v srcu: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!« b) 7 let in 7 kvadragen, ako nosijo udje apostolstva to podobo presv. Srca pri javnih procesijah tako, da se vidi tudi navzven. Isti odpustek dobe udje, kadar pol ure molijo pred izpostavljenim sv. zakramentom.

Ti odpustki se lahko darujejo dušam v vicah.

Razen tega smejo tisti, ki pobožno nosijo škapulir presv. Srca, trdno upati, da jih bo presv. Srce posebno varovalo v dušnih in telesnih potrebah v življenju in smrti.

Tako se je posebno milostljivo pokazalo v raznih boleznih. V Lombardiji, na Francoskem leta 1866., v Kairu, ko je bila kolera, so nosili škapulir presv. Srca kot gotov pomoček proti koleri.

Toda božje Srce brani tiste, ki nosijo škapulir, tudi v drugih potrebah. Opazilo se je na pr. na Francoskem, da so bile v

vojski l. 1870. nekako posebno obvarovane ravno tiste hiše, kjer je bila na vratih podoba presv. Srca. O zadnji vojski v južni Afriki se poroča, da je med štirimesečnim obleganjem mesta Kimberley-a mnogo katoliških prebivavcev pribilo na vrata podobo presv. Srca. Nobena hiša, katero je varovalo presv. Srce, baje ni bila poškodovana, akoravno je bilo vsak dan na stotine bomb postreljenih v mesto in je bilo mnogo hiš drugovercev ali deloma ali popolnoma porušenih.

Tudi v zadnjih kineških nemirih so se kristjani oborožili s takimi podobami, ko so šli nad boksarje.

2. Vse to, kar smo dosedaj povedali, velja o tako imenovanem škapulirju presv. Srca, ki ni drugega kot en sam kos sukna s podobo presv. Srca. Od 4. aprila 1900 imamo pa pravi škapulir presv. Srca v strogem zmislu. Ta dan je namreč sv. stolica ta škapulir izrecno potrdila in mu podelila nove odpustke.

Ta škapulir obstoji iz dveh četverooglatih malih kosov volnenega sukna bele barve. Dva traka ju vežeta. Na enem kosu sukna je navadna podoba presv. Srca Jezusovega, na drugem pa podoba matere božje z napisom: »Mater misericordiae«, »Mati usmiljenja«. — In ta podoba matere božje se ni brez vzroka združila s podobo

presv. Srca Jezusovega. Kajti, kakor pridemo samo po Mariji k Jezusu, tudi ne moremo res ljubiti Jezusa, da bi ob enem ne ljubili njegove presvete matere, ker je blažena devica Marija mati Jezusova.

Odpustki.

1. Popolni odpustek: *a)* na dan, ko si kdo da obesiti škapulir (če gre k spovedi in k sv. obhajilu); *b)* ob smrtni uri po prejetih zakramentih, če pa ni mogoče, je treba skesano zaklicati presv. ime z usti, ali pa vsaj v srcu; poleg tega je treba radovoljno sprejeti smrt iz rok božjih kakor kazen za greh; pogoji (sv. spoved, obhajilo in molitev v papežev namen); *c)* vse zapovedane praznike Gospodove in Marijine in v praznik Srca Jezusovega in »Materie usmiljenja« (ponedeljek križevega tedna). Pogoji so: spoved, obhajilo, obisk župne cerkve ali kake javne kapele od prvih večernic (vesper) do solnčnega zahoda na praznik, in molitev v papežev namen.

2. Nepopolni odpustek 7 let in 7 kvadragen: na male praznike Gospodove in matere božje, ki se obhajajo v celi Cerkvi. Pogoji: obisk cerkve ali javne kapele in molitev v papežev namen.

Odpustek 200 dni enkrat na dan, če skesano molijo očenaš, češčenamarijo in čast Očetu, ali vzdihljaj: »Marija, mati milosti, mati usmiljenja, brani nas pred sovražnikom, in ob smrtni uri vzemi nas k sebi.«

Slednjič odpustek 60 dni za vsako dobro delo pobožnosti ali ljubezni.

3. Vse popolne in nepopolne odpustke rimskih postaj na dneve označene v rimskem misalu, ako obiščejo kako cerkev ali javno kapelo in opravijo za to predpisana pobožna dela.

Vsi ti odpustki se lahko darujejo tudi dušam v vicah (izvzemši odpustek ob smrtni uri). (Odlok kongregacije za odpustke 10. julija 1900.)

12. Ščiti presv. Srca Jezusovega.

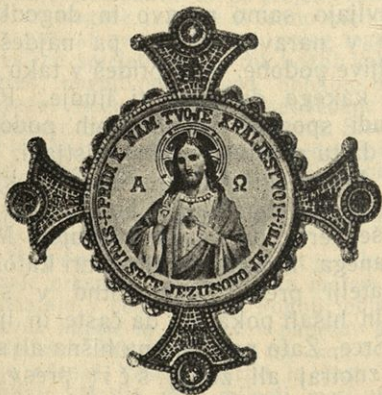
Dandanes se vedno bolj in bolj širi brezbržnost glede vere. Vedno več je takih, ki se vere, življenja po veri sramujejo, ki ne-vero očitno zagovarjajo z besedo, po časnikih, knjigah. To se kaže tudi v njihovih hišah in sobah. Tam izobesijo slike, ki predstavljajo samo naravo in dogodke, ki se vrše v naravi, večkrat pa najdeš celo pohujšljive podobe. Ako prideš v tako sobo, že veš, kakega duha so ti ljudje. Ravno tako tudi spoznaš iz pobožnih podob po sobah, da tu prebivajo dobri kristjani. Tako vidiš v krščanskih hišah v kotu ali kje na steni križ, podobo matere božje. To kaže, da so še verni, da se ne sramujejo Marije in Križanega. Enako morajo dobri katoličani in prijatelji presv. Srca očitno v svojih sobah in hišah pokazati, da časte in ljubijo presv. Srce. Zato pribijejo na hišna ali sobna vrata, znotraj ali zunaj š č i t presv. Srca Jezusovega.

A kaj je s temi ščiti?

Gotovo so očitno znamenje tako onim, ki prebivajo v tej hiši, kakor tem, ki pridejo v tako hišo, da so prebivavci te hiše pravi kristjani, ki se ne sramujejo svoje svete vere, da so posvečeni Srcu Jezusovemu, Srcu božjemu. Ta znamenja opominjajo hišne prebivavce krščanskega

življenja. Prav dobro pomagajo, da večkrat na dan povzdignejo svoje srce k Bogu.

Ako jih zadene kaka bridkost in križ, ne kolnejo, ampak pogledajo ščit presv. Srca, ki je na vratih, in vzdihnejo: »Srce Jezusovo, iz ljubezni do tebe!« Ako gredo na delo, molijo: »Srce Jezusovo, tebi v čast!«

Ščit presv. Srca.

Ako so na tem, da izbruhne jeza, spominjajo se ščita in podobe Jezusovega Srca na njem in reko: »Jezus, krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu.« Ako pridejo izkušnjave zoper vero in čistost, pogledajo na Jezusovo verno in čisto Srce, vzdihujejo in izkušnja je premagana.

Jezus bo ščutil in blagoslovil take hiše, ker je to obljubil po bl. Margareti: »Obilno hočem blagosloviti vsak kraj, kjer se izpostavi in časti podoba mojega Srca.« Sv. oče papež Leon XIII. je pa podelil 25. junija 1900 svoj apostolski blagoslov vsem, ki iz ljubezni k presv. Srcu svoje hiše okinčajo s takimi ščiti, in to priporočajo tudi drugim.

13. Mesec junij.

1. Lep mesec majnik je posvečen blaženi devici Mariji, mesec junij pa, v katerem se obhaja navadno praznik presv. Srca, je posvečen presv. Srcu. In to je prav lepa, krasna misel, ki jo je vdihnili Bog nekemu detetu.

Angelka od sv. križa je bila v zavodu »Družbe naše ljube Gospe« v Parizu. Ker je bila preveč hude jeze, je niso hoteli sprejeti v »Družbo Marijinih otrok«, ki je tako lepo cvetela v tem zavodu. A vse eno je Angelka mnogokrat prosila, naj jo sprejmejo v družbo. »Časti božje Srce Jezusovo«, reče ji nekoč prednica; »s tem si najlažje pridobiš Marijino srce in dosežeš, po čemer hrepeniš.« To razmišljajoč gre Angelka neko jutro v majniku k sv. obhajilu. Po sv. obhajilu se zahvaljuje ljubemu Bogu, Jezusa goreče prosi za milost, da jo sprejme v družbo, kar ji pride na misel, zakaj bi ne imeli tudi meseca, ki je po-

svečen presv. Srcu Jezusovemu, kakor že imamo mesec posvečen materi božji?» To pove deklica svoji prednici, ta pa tedanjemu nadškofu pariškemu. Nadškof odobri to misel, in tako so začeli pobožni verniki leta 1834. posvečevati celi mesec junij češčenju presv. Srca Jezusovega.

To pobožno vajo je potrdila rimska Cerkev, ko je podelil papež Pij IX. 8. maja 1873 več odpustkov. Leon XIII. jih je obnovil in 30. maja 1902 dal te odpustke:

1. 7 let in 7 kvadragen, enkrat na dan vsem vernikom, ki javno ali zasebno v mesecu juniju časte presv. Srce s posebnimi molitvami in pobožnimi vajami.

2. Popolni odpustek onim, ki opravljajo one pobožne vaje ali vsak dan sami zase, ali se vsaj desetkrat v juniju udeleže javne pobožnosti (v cerkvi). Odpustek dobé katerikoli dan junija ali prvih 8 dni julija, če prejmejo sv. zakramente, obišejo cerkev ali kapelo in tam molijo v papežev namen.

Papež Pij X. je pa podelil dne 22. avg. 1906 častivcem presv. Srca v mesecu juniju še te-le nove odpustke:

1. Popoln odpustek toties quoties (kakor na porcijunkulo), ki se lahko daruje tudi dušam v vicah, se dobi 30. junija v onih cerkvah, kjer se je slovesno obhajal mesec Srca Jezusovega.

2. Pridigarji (meseca junija) kakor predstojniki cerkva, kjer se je slovesno obhajala pobožnost meseca presv. Srca Jezusovega, imajo 30. junija privilegij (ad instar) Gregorijanskega oltarja.

3. Pospeševavci te pobožnosti dobe odpustek 500 dni z vsakim dobrim delom, ki ga store z

namenom, da to pobožnost razširjajo; popoln odpustek pa vse dneve meseca junija, kadar prejmejo sv. obhajilo. Obojni odpustki se lahko darujejo dušam v vicah.

2. Kako pa opravljaj mesečno pobožnost v čast presv. Srcu?

a) Pred podobo presv. Srca, ki jo obesi na najbolj pripraven kraj (na hišni oltar) in jo prav lepo ozalšaj, opravi skupno z drugimi jutranjo in večerno molitev. Dodaj še kako kratko molitvico k presv. Srcu, na pr. »Darovanje«. Ako ne zmoreš tega, izgovarjaj vsaj lepi vzdihljaj k sv. Srcu: »Sladko Srce Jezusovo, daj, da te ljubim vedno bolj.« (300 dni odpustka vsakikrat.) Moliš tudi lahko litanije presv. Srca.

b) Pojdi vsak dan, če le količkaj moreš, k sv. maši in jo daruj Bogu: v nedeljo: za sv. Cerkev in gorečo ljubezen do Boga; — v ponedeljek: za sv. očeta papeža in pravo ponižnost; — v torek: za škofe, duhovnike, redovnike in za krotkost; — v sredo: za izpreobrnjenje poganov, nevernikov, krivovercev, razkolnikov in za potrpežljivost; — v četrtek: za izpreobrnitev grešnikov in za sv. čistost; — v petek: za razširjanje pobožnosti presv. Srca Jezusovega in za gorečnost, da pomagaš reševati duše; — v soboto: za krščanske šole, društva in bratovščine, in za pokorščino.

c) Zelo koristno je, ako premišljuješ vsak dan nekaj časa (pol ali četrť ure) ali vsaj

bereš iz kake knjige o presv. Srcu Jezusovem, na pr. iz te knjižice.

č) Črez dan pozdravi večkrat presv. Srce z raznimi vzdihljaji, na pr. »Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen.« (Enkrat na dan 300 dni odpustka.)

d) Tekom celega meseca izkušaj posnemati presv. Srce, da si pridobiš njegove čednosti, zlasti tiste, ki jih potrebuješ: potrpežljivost, krotkost, ljubezen, pokorščino, čistost, gorečnost. Vsak dan se vadi v čednosti, ki ti je najbolj potrebna, in moli, da si jo pridobiš.

e) Širi pobožnost presv. Srca.

f) Ako le moreš, se pripravi z devetdnevnicco na praznik presv. Srca.

g) Večkrat v tem mesecu, ali pa vsaj na praznik presv. Srca ali nedeljo po prazniku pojdi k sv. obhajilu, ponovi posvetitev presv. Srcu in prošnjo za odpuščanje.

h) Starši, duhovniki, sploh vzgojitelji naj izroče otroke presv. Srcu, in naj jih podučijo, kako naj ga časte in ljubijo.

V. Krasni sadovi pobožnosti presv. Srca Jezusovega.

Spominjaš se, dragi bravec, obljub, ki jih je Gospod dal tistim, ki časte njegovo presv. Srce. Več kakor enkrat je zatrjeval: »Izlil bom vse obilne milosti, ki so v mojem Srcu, v srca tistih, ki ga časte.« Jezus obljubi, da jim bo dal milosti, podpiral njihova dela, blagoslovil njih opravila, napravil mir v družinah, tolažil jih v stiskah, pomagal jim zlasti ob smrtni uri.

Od takrat je preteklo 200 let. Povsod se je razširila ta pobožnost, in povsod je rodila krasne sadove. In zato je samo to že zadosten dokaz, da so obljube resnične, zakaj slabo drevo ne more roditi dobrega sadu.

O teh lepih sadovih, ki jih je dosedaj obrodila ta pobožnost, nam izpričuje mesec za mesecem več kot 30 »Glasnikov presv. Srca«, ki izhajajo v najrazličnejših jezikih. V njihovih predalih je polno zahval za posebno pomoč, ki jo je izkazalo presv. Srce, na pr. ko je kdo opravil devetdnevnicu ali naredil kako obljubo, da bo to priobčil v Glasniku, in sicer najprej v dušnih zadevah.

1. Tu se zahvaljuje presv. Srcu žena, ker je njen mož, ki je bil popolno neveren, začel zopet moliti, čez dolgo let zopet

šel k spovedi in da je zopet začel izpolnjevati verske dolžnosti. Otroci se zahvaljujejo zato, ker je njih oče, brat, sorodnik, njihova sestra, sorodnica zapustila grešna pota. Prijatelji in sorodniki se zahvaljujejo, da se je njihov znanec povrnil iz krive vere v katoliško Cerkev. Duhovnik se zahvaljuje, da se je v župniji odpravilo veliko pohujšanje, vpeljalo večkratno prejemanje sv. zakramentov, da se pridno obiskuje božja služba. Mladenič in dekle se zahvalujeta za pomoč v hudih izkušnjavah zoper vero in čistost, v strašnih notranjih bojih, za poklic v redovni stan. Nekdo se zahvaljuje, da je rešen dušnih bridkosti, da je dobil tolažbe in pomoči, skratka, tam najdeš zahvale za pomoč v najrazličnejših dušnih potrebah, bridkostih in nevarnostih.

2. Pa tudi zahval za pomoč v telesnih in časnih potrebah najdeš več kot dovolj. V težavah in potrebah se šele ljudje obračajo do Boga, do presv. Srca. In to Srce se pokaže, da je še vedno neskončno usmiljeno in dobrotljivo.

Mesec za mesecem beremo zahvale za ozdravljenje vsakovrstnih bolezní in dolgotrajnih bolečin, ki so jih zastonj izkušali ozdraviti zdravniki. Marsikdo se zahvaljuje, da je tako hitro prebil bolezen, da se je posrečila operacija, da je rešen bolezní na umu in otožnosti. Zahvaljujejo se, da so

ozdraveli otrok, brat, sestra, oče ali mati. Drugi zopet, da niso izgubili premoženja, da so napravili dobro kupčijo, da se je tožba srečno skončala, da so dobro napravili izkušnjo, da so dobili službo, da so bili obvarovani raznih nevarnosti.

Večkrat beremo zahvale za tolažbo in krepilo v trpljenju. Tolažiti, to zna pobožnost presv. Srca, kar dokazuje njena zgodovina. Tako je tolažila na Angleškem, zlasti v Londonu, mnogo katoličanov, ko so jih peljali v smrt. Kmalu pozneje je tolažila premnoge na Francoskem, ko je vzdigovala revolucija svojo krvavo glavo. Kar je bila pobožnost presv. Srca, je tudi še sedaj: tolažnica v vsem dušnem in telesnem trpljenju.

3. Kako pomaga presv. Srce ob smrtni uri, naj povem le en zgled, ki so ga popisali pred leti vsi »Glasniki«. Mož, katerega je varovalo presv. Srce Jezusovo, je bil delavec v veliki tovarni za patrone v Antwerpnu, ki je šla 6. list. 1889 v zrak.

Sam pripoveduje dogodek tako-le: »Omenjeni dan popoldne ob dveh sem ravno štel prazne sode. Kar se pokaže iz skladišča ognjen žarek z iskro. Nekaj časa stojim kakor nem, ne vedoč, kaj to pomeni in v kaki nevarnosti da sem. Toda kmalu sem vedel vse; iz skladišča se vzdigne neznanska množina belega para, njej pa je sledil velik plamen združen z votlim pokom, skladišče se je razletelo. V plamenu sem videl razbite reči, katere so zletele v zrak, med njimi tudi

delavce, ki so hitro umrli. Zemlja se je strašno stresla; to me je vrglo s tako silo na tla, da sem si izpahnil desno roko. To se je zgodilo kakor bi trenil. Sedaj pa ogenj doseže patrone, katerih je bilo 45 milijonov. To je hreščalo in pokalo, da si človek tega ne more misliti; bil sem popolnoma prepričan, da zame ni več rešitve. Mislil sem vstati in pogledati, če bi se mogel rešiti, a slišal sem razločno glas, ki mi je dvakrat zaklical: »Ostani na tleh!« Ako bi bil vstal, bi me bili patroni raztrgali na drobne kosce, tako so pa frčali čez mene naprej.

Sedaj mi ni bilo več mar drugo, kakor pripraviti se na gotovo smrt. Pa zopet zaslišim glas, ki mi je ljubeznivo zaklical: »Ali ne veš, da dobé častivci presv. Srca ob smrtni uri popoln odpustek, ako izgovore sveto ime Jezus?« Ubogal sem in izrekel sem šest- ali osemkrat: Jezus, moj Jezus! In čim bolj sem klical to sveto ime, tem bolj sem zaupal. Vdal sem se najsvetejši volji božji. Dobil sem popolni odpustek, tako mi je narekovalo moje zaupanje v neskončno usmiljenje božje; in akoravno je okoli mene bučalo in hreščalo, akoravno je velika množica patronov frčala preko mojih ušes, in sem dobro videl, da je okoli mene vse na drobne kosce razbito, sem bil vendar miren; saj se mi smrti ni bilo treba bati, kaj hujšega pa se mi ni moglo pripetiti. Prav nič se nisem bal stopiti pred večnega sodnika.

Toda Bog je sklenil me rešiti. Ko je postalo mirno, sem vstal. Pa kaj vidim! Vse razdejano, razbito in zgorelo, in nesrečne žrtve — razkosane, zgorele; povsod okoli so ležala raztrgana in razmesarjena telesa ponesrečenih delavcev, samo jaz sem bil — rešen. — Spoznal sem jasno, tu je Bog sam sodil. Kajti ponesrečeni, zlasti dekleta, so bila prav na slabem glasu, in kakor so živele, tako so tudi umrle, popolnega kesa niso mogle več obuditi, ker ni bilo za to časa.

Srčno sem se zahvalil presv. Srcu, da me je tako čudežno rešilo telesne smrti. Tega ne morem in ne bom nikdar pozabil, drugače bi bil najnehvaležnejši človek na zemlji.

Nato sem pogledal po naših ljudeh; več je bilo mrtvih, ki so bili bolj oddaljeni od skadišča, nego jaz, drugi so bili smrtno ranjeni.

Ko sem videl, da ne morem več pomagati (moja desna roka je bila izvita, kri je tekla iz glave, kolena so se mi šibila, moči se me jele zapuščati), sem šel domov. Vzel sem suknjo, klobuk, lesene črevlje, ki sem jih ravno dobil, ker moja obleka je gorela in padala od telesa.

Na potu sem videl, kako so trije patri kapucini šli v ogenj, in so iz njega vlekli ranjene in mrtve. Prišel sem domov; kako mi je bila žena vesela, si lahko mislite, ker ravno prej so mimo našega stanovanja nesli mrtve in ranjene v bolnišnico, in moja žena je mislila, da sem tudi jaz med mrtvimi.

H koncu naj še nekaj pojasnim. Ko so me odpustili od vojakov, prišel sem v Antwerpen, da dobim kako službo. Medtem se mi je godilo prav slabo. Začel sem novo življenje; z veseljem sem se poprijel dela, začel sem zopet moliti in hoditi v cerkev. Slišal sem tudi, da je v mestu nemška božja služba; po dolgem iskanju sem našel to cerkev.

Od takrat sem to božjo službo redno obiskaval, če sem le mogel. Sklenil sem tudi iti k spovedi, pa trpelo je dolgo, da sem to izvršil. Ko sem se pa enkrat spovedal, prosil sem Boga za milost, naj me rajši pusti umreti, kakor da padem nazaj v greh; začel sem pogosto hoditi k sv. zakramentom. Pozneje me je še neki pater družbe Jezusove seznanil s pobožnostjo presv. Srca, kateremu v čast sem že skoro 7 let vsak prvi petek v mesecu prejemal sv. obhajilo. V teh letih sem samo en prvi petek izpustil, in to na veliki petek.

* Srce Jezusovo.

Dan, ko se je zgodila nesreča, je bil prvi petek septembra 1889 in ta dan me je Jezus tako poplačal, ker sem častil njegovo sv. Srce. Bog mi dodeli stanovitnosti, potem se mi smrti ni treba prav nič več bati.

Kar je Gospod Jezus obljubil častivcem svojega Srca, to tudi izpolni; sam sem to izkusil, in tega ne pozabim nikdar.«

4. Pa ne samo posameznikom prinaša pobožnost presv. Srca mnogo blagoslova, ampak tudi družinam. To nam dokazujejo razne zahvale. Dalje je Gospod želel, naj se napravijo take podobe njegovega Srca, ki bi jih lahko imeli v svojih stanovanjih; želel je kot dober prijatelj priti v družine.

In to ni čudno. Družina je zelo velikega pomena, saj je vir in temelj vsega družabnega življenja. Da bo pa družina res pravi temelj in prava sreča za vse človeštvo, mora v njej kraljevati Kristus, družina mora biti krščanska.

Ravno dandanes je družina v veliki nevarnosti. Novodobni duh se zajeda tudi v njo in jo izkuša razdrobiti. Skoro vse življenje se vrši le javno, veselje se išče izven družine, kakor da bi v domači družini ne bilo najboljšega, najpreprostejšega in najgotovejšega veselja.

Framazoni hočejo vzeti katoliškemu zakonu zakramentalni značaj, raztrgati nerazvezljivo zakonsko vez med možem in

ženo, in tako podkopati vse zakonsko, družinsko veselje in življenje, in odpreti vrata vsem grehom zoper čistost.

Zato je treba, da zavladajo zopet v javnosti glede zakona in družinskega življenja krščanska, katoliška, vedno resnična načela. V družine mora nazaj Kristus in njegovo življenje. Kako to? Družine naj posnemajo čednosti presv. Srca Jezusovega; vera, čistost, ponižnost, pokorščina, zvestoba, medsebojna ljubezen, pravičnost, te poglavitne čednosti, ki so temelj vsaki družini, naj se zopet razcveto po hišah. — Presveto Srce Jezusovo je tudi obljubilo napraviti mir med sovražnimi družinami, pomagati v stiskah, obljubilo obilen blagoslov vsem hišam, kjer se časti podoba njegovega Srca.

5. Tudi duhovnikom in redovnikom prinaša ta pobožnost mnogo blagoslova.

Duhovnik živi med svetom, ki ne služi Bogu in čednosti, ampak mnogokrat neveri, nesramnosti, dobičkaželnosti. A med tem svetom mora ostati duhovnik sam veren, čist in vnet za čast božjo in zveličanje neumrjočih duš; še več, biti mora lep zgled krščanskega življenja drugim, luč, ki sveti vsem drugim, sol, ki ohrani svet pred gnobo nevere in greha. Kako bo duhovnik to napravil? Ako goreče časti presv. Srce Jezusovo. Saj je to Srce duhovniško srce, vzor vseh duhovskih čednosti; dá duhov-

niku tudi potrebne milosti, da svoje težavne duhovske dolžnosti zvesto in natančno izpolnjuje.

Duhovnik, ki res prav goreče časti presv. Srce, ima velik blagoslov v vseh svojih opravilih in delih. Duhovnik, častivec presv. Srca, vnema v šoli za vse dobro tako sprejemljiva otroška srca za ljubezen do presv. Srca, na prižnici govori s posebno vnemo in prepričanjem, tako, da res gane še tako trdovratna srca, ki se skesana povrnejo v očetovo hišo; v spovednici omehča najbolj zakrknjena grešna srca in jih pripelje na pravo pot, njegove besede so kakor dvo-rezen meč, ki gre do mozga in kosti; koliko stori v zasebnih razgovorih, na bolniški postelji. Skratka, duhovnik, goreč častivec presv. Srca, v kratkem prenovi celo župnijo. Kolikokrat se bere ali sliši, da je skrben duhovnik tako rekoč obupal nad svojo zanemarjeno župnijo, v kateri ljudje tako lahkomisljeno opuščajo ob nedeljah in praznikih sv. mašo, ne prejemajo sv. zakramentov, kjer se širi brezverstvo in ne-nravnost, zlasti pri mladini, kjer vladajo razne pregrehe: pijančevanje, ponočevanje, nesramnost, pohujšljivi plesi. Duhovnik se je sam vnel za to pobožnost, vpeljal bratovščino presv. Srca Jezusovega ali kaj drugega, pridigoval o presv. Srcu, vne-mal ljudi v spovednici, v zasebnih pogovorih

za to Srce, priporočal sv. obhajilo prvi petek ali nedeljo v mesecu, in se sploh na vse načine trudil, da njegovi župljani spoznajo in ljubijo to Srce; in glej, uspeh je bil kar naravnost čudovit. Prej tako trda srca, so se zopet z živo vero in ljubeznijo obrnila k Jezusu, in našla v njem notranji mir in zaželeno srečo. Ljudje so začeli prav pridno prihajati ob nedeljah v cerkev, spovednica in obhajilna miza ste polni spovedencev in obhajancev, v cerkvi molijo ob nedeljah tudi možje in mladeniči sv. Rešnje Telo; plesi, nesramnost, pijančevanje so skoro docela zatrti, čisto, zmerno, nravno, krščansko življenje je zavladalo po celi župniji v veselje dušnega pastirja, župljanov, pa tudi presv. Srca Jezusovega. Duhovnik torej dobi v tej pobožnosti eden najboljših pomočkov, da obrani svojo župnijo nevere in grdega življenja, zanemarjeno, versko življenje pa zopet poživi v novo, krščansko življenje. Probatum est!

Ravno tako blagoslavlja presv. Srce redovnike, ki časte to Srce.

Prvi zgled nam je Margareta Marija Alakok sama. Umrla je kot svetnica; na njenem grobu so se zgodili čudeži, in papež Pij IX. jo je 18. septembra 1864 proglasil za »blaženo«. Več kot 100.000 romarjev je prišlo v Paré le Monial, ko so položili njeno krsto v slovesni procesiji poleg oltarja,

pred katerim je tolikokrat klicala in molila, kjer ji je Jezus razodeval svoje Srce.

Tudi obravnave, da proglase blaženim častitega očeta de la Kolombiera iz družbe Jezusove, ki je bil spovednik Margaretin in je razširjal pobožnost presvetega Srca Jezusovega, se že vrše v Rimu in so te že tako daleč, da bomo morda kmalu gledali na oltarjih podobo tega velikega častivca presv. Srca.

Posebno sta dva reda izkusila izredno obrambo in pomoč presv. Srca.

Prvi je red obiskovanja, v katerem je blažena Margareta sama živela in umrla. Velika nevarnost je pretila temu redu od janzenistov. Ti so se polastili samostana v Port Royal-u, v katerem niso bile redovnice »Obiskanja Marijinega«, ampak druge. Te so janzenisti navdali s krivoverskim duhom. Odtod so hoteli dobiti vse druge samostane za svojo krivo vero.

Pobožnost presv. Srca Jezusovega je red rešila. Samostan v Paré le Monialu je ostal vedno zvest katoliški veri in redovnice so natančno izpolnjevale redovna pravila. Port Royal, ki pa po novejšem raziskavanju ni bil last redovnic obiskanja, niso mogli rešiti, zapadel je krivi veri, in ga je morala celo svetna oblast razpustiti.

Drugi red, ki je užival posebne blagodejne koristi, je bila družba Jezusova.

Takoj od začetka je pridno širila pobožnost presv. Srca. Posebno sta to storila p. de la Kolombier in p. Kroaze (Croiset), ki je spisal knjigo o presv. Srcu. Ta knjiga je največ pripomogla, da se je pobožnost razširila po Francoskem in tudi po vseh drugih krajih.

V nekem razodetju bl. Margarete, so te-le besede: »Kakor je bil red ‚Marijinega Obiskovanja‘ odločen, da je sprejel pobožnost presv. Srca Jezusovega (od Jezusa) in razširil, tako so bili očetje družbe Jezusove v to poklicani, da pojasnijo, kako koristna in plodonosna je ta pobožnost, da bi ljudje od nje imeli korist in jo sprejeli s tistim spoštovanjem in tisto hvaležnostjo, ki gre tako izvrstni dobroti. Kolikor bolj bodo razveseljevali presv. Srce, toliko obilnejše dobrote in milosti bo razlilo presv. Srce na vsa njihova dela, tako, da bodo uspehi mnogo večji, kakor njihov trud in kakor so sami pričakovali; tudi bo podelilo sadove zveličanja in popolnosti vsakemu izmed njih.«

To je izkušal red med drugimi na koncu 18. in v začetku 19. stoletja. Janzenisti in burbonski dvori so delali na to, da se jezuitski red zatre. Papež Klemen XIV. se je vdal tem naporom, in je misleč, da stori celi Cerkvi uslugo, prisiljen podpisal l. 1773. dekret, s katerim je zatrl red.

Le v Rusiji se je ohranil mali del družbe, seveda z dovoljenjem papeževim. Da se red obnovi, niso vedeli v Rusiji očetje boljšega sredstva, ko presv. Srce Jezusovo. V to so povse zaupali. Popolnoma so bili prepričani, da bo red zopet oživel po vsem svetu, če bodo prav pobožno častili presv. Srce Jezusovo.

In res, niso zastonj molili in upali. 7. avg. 1814 je obnovil papež Pij VII. družbo Jezusovo po celem svetu. Tako je presv. Srce bogato poplačalo trud in delo reda, ker je širil povsod pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ali niso to res lepi sadovi pobožnosti presv. Srca? Prav lepo izrazi vse to lavantinski knezoškof Dr. Mihael Napotnik, ko piše v svojem 20. pastirskem listu z dne 9. junija 1898 o posvetitvi božjemu Srcu Jezusovemu: »V tem blaženem Srcu imajo vsi ljudje svojo spravo, pravični svojo obljubo, grešniki svoje upanje, stiskani svojo tolažbo, bolniki svoje zdravilo, bojevavci svojo moč, umirajoči svoje zavetje, izvoljeni pa svoje veselje in svojo radost. Pri tem iz najčistejše ljubezni do človeškega rodu ranjenem Srcu se učite, kako morate tudi vi ljubiti in trpeti v boju za Boga in za njegovo kraljestvo, za cesarja in za domovino. Vse svoje skrbi in zadeve položite zaupno v ljubeče in usmiljeno Srce Jezusovo.«

6. Toda pobožnost presv. Srca Jezusovega razliva svoj blagoslov še dalje. Glavno sredstvo je proti vsem zlom in pregreham našega časa. Večkrat si kdo misli, da je pobožnost presv. Srca le za ženske, ki se dajo večkrat voditi od samih čuvstev, za pametne ljudi, zlasti za moške pa da ni. Pa to ni res. Pobožnost presv. Srca je taka, da je pravo zdravilo zoper vse zmote in pregrehe današnjih dni, zato tudi posebno za moške, ki so bolj vdani tem zmotam.

Oglejmo si le nekoliko naš čas, ljudi, ki sedaj žive. Ali ne opazimo takoj, da so ljudje dandanes neverni, malomarni in mrzli za vero in pravo krščansko življenje? Mnogo ljudi, zlasti onih, ki so se nekaj več učili in se ponašajo s svojo znanostjo, učenostjo, naprednjaštvom, je popolnoma odpadlo od vere, očitno se ponašajo z brezverstvom in javno napadajo Cerkev, njene služabnike in njene naprave. Mnogo drugih še ni popolnoma odpadlo, so pa prav malomarni in brezбриžni za vero in življenje po veri, mrzli za vsako versko vajo.

Ni čuda, da je to odtujevanje od Boga vir, iz katerega prihaja mnogo drugega zla in strašnih zmot.

To je materijalizem, ki se je vglobil le v zemeljsko, kakor da bi ne bilo za človeka nič višjega in boljšega, kakor snov

in zemlja. Ker so marsikateri izgubili vero v nadnaravni človeški cilj, iščejo po zemlji veselja in uživanja, in vse se peha, dela in muči le za to zemljo, za časno veselje, vsak hoče le sam mnogo in dolgo uživati. Nastala je strašna sebičnost, ko ljudje iščejo le sebe, svojo slavo, svoje premoženje in svojo nasladnost. Med ljudmi vidimo nezadovoljnost, nemir; stanovi in narodi so pozabili na pravo krščansko ljubezen do bližnjega, in nekrščansko se med seboj prepirajo, sovražijo, drug drugega zatirajo. Vedno bolj se širi v raznih stanovih, slojih, zlasti pri mladini in delavcih duh nepokorščine do od Boga postavljenih človeških, cerkvenih in svetnih oblasti. Kdo bi ne spoznal iz teh razmer, kaka nevarnost preti od takih načel, takega naziranja, takega časovnega duha svobode celi človeški družbi?

In kje naj iščemo korenine in vzroka vsemu temu? Vzrok vseh teh žalostnih načel in zmot je to, da svet odpada od Boga, od Jezusa Kristusa, ki je Odrešenik vsega človeštva.

To spoznajo povsod dobri, odkriti in razboriti ljudje, zato se sliši povsod klic: »Nazaj h Kristusu!« Kristus naj zopet začne vladati v mišljenju, govorjenju in delovanju tako posameznika, kakor javnega življenja. Očitno priznajmo Jezusa za svo-

jega Boga, njegov nauk za božji nauk, njegove postave za božje postave, njegove naprave za božje naprave. Kristusa kažimo v veri, v ljubezni, v življenju.

Brez njega ni življenja za svet. Ta ne bo prej srečen in miren, dokler se ne vrne k središču vsega miru in vse sreče, k Jezusu Kristusu.

Nazaj h Kristusu se moramo vrniti, njega se tesno okleniti, ako se hočemo v današnjih dnevih zveličati. Če je pa to res, ni težko umeti, kaj je pobožnost presv. Srca Jezusovega za naš čas, za svet.

Ali ni pomenljivo, da nam Gospod ravno v teh časih odkriva svoje presv. Srce in nas tako ljubko, s tako nežno silo vabi, naj ga začnemo zopet ljubiti? Ako izrečeš besede »Srce Jezusovo«, s tem najkrajše izraziš in izpoveš svojo vero, da je Jezus naš Bog. Ta beseda ne izraža samo najsvetejše osebe Jezusove, odkriva nam tudi tajine ljubečega Srca Odrešenikovega. Kako veseli bi morali biti ljudje tega božjega Srca! Vzor je vseh čednosti in npravne vzvišenosti, na žarkih njegovega Srca se lahko vnamejo naša mrzla srca za ljubezen do Boga in bližnjega. V njem najdemo resnico in edinost, ljubezen in dobrotljivost, red in mir, zadovoljnost in srečo, sploh dobrine, ki nam jih svet ne more dati. Ako se svet zopet vrne k Jezusu, k nje-

govemu presv. Srcu, bodo narodi zopet srečni. To misel izraža tudi prej omenjeni pastirski list lavantinskega knezoškofa takole: »Čim bolj se bo širila in utrjevala ta pobožnost (presv. Srca Jezusovega), tem boljši in srečnejši bo postajal svet, tem bolj bo pojemala in slabela peklenska moč. Manj bo revščine in siromaštva, manj prepira in razdvoja, manj malosrčnosti in obupnosti. Nasproti pa bo več sreče in blagoslova, več miru in složnosti, mnogo več potrpežljivosti v trpljenju in stanovitnosti v dobrem, in blažena smrt bo delež neštevilnim nesrečnežem, ki so v zmotah. Stopite torej k sedežu milosti, kakor je že glasoviti cerkveni učenik sv. Bernard imenoval ljubezni polno Srce našega Odrešenika in Zveličarja.«

Vse to se pa lepo ujema z geslom, ki si ga je izbral sedanji papež Pij X. v začetku svojega papeževanja: »Restaurare omnia in Christo — vse prenoviti v Kristusu.« To bo pomagalo. In čim prej se vse prenovi v Kristusu, tem bolj za nas, za vse človeštvo.

»Čim bolj se svet v svojem bogopozabnem naziranju odvrča od Kristusa«, tako pravijo na vatikanskem cerkvenem zboru navzoči škofje, »tem bolj se nagibajo Cerkev

in verniki k Srcu Odrešenika, ki je živo središče edinosti, vir življenja in ognjišče božjega plamena, ki ogreva Cerkev.«

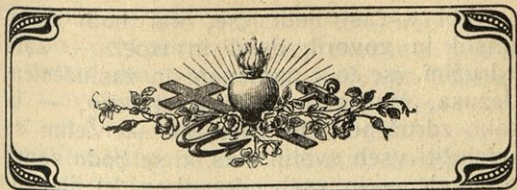
Cerkveni zbor v Burgosu pravi tako lepo: »Da gotoveje izprosimo usmiljenja božjega za svojo provincijo, smo jo posvetili presv. Srcu in smo to Srce iskreno prosili, naj izlije iz svojega neskončnega zaklada na nas ljubezen, da postane ta suha zemlja rodovitna in prinese mir in blagoslov. Zatecimo se k božjemu Srcu, saj je najgotovejše zavetišče zoper povodenj krivice, ki žuga vse pokončati, zajemajmo vodo zveličanja iz tega življenskega studenca, da umije naše grehe, ozdravi naše napake, da goji in pomnoži klico življenja, čednosti in sreče.«

Višji pastirji črede Gospodove iščejo le v presv. Srcu vse sreče, miru in blagoslova za svoje škofije, za človeštvo. Kaj čuda, če je vrhovni poglavar sv. Cerkve, Leon XIII. v svoji okrožnici z dne 25. maja 1899 označil to Srce kot znamenje zmage in miru dvajsetega stoletja. Piše tako-le: »Ko je v prvih časih krščanstva vzdihovala Cerkev pod jarmom cesarjev, se je prikazal na nebu mlademu cesarju sv. križ; bilo je znamenje in ob enem vzrok velike zmage, ki so jo kmalu priborili. Pred našimi očmi glejte drugo, srečo obetajoče, božje znamenje: najsvetejše Srce Jezu-

sovo, nad katerim se vzdiguje križ, ki se blišči v morju plamena! Vanj moramo staviti vse svoje upanje; od njega moramo izprositi in pričakovati zveličanja sveta.«

Ako torej pričakujejo škofje in papeži in drugi pobožni ljudje v naših hudih časih le od presv. Srca rešitve, ako pobožnost do presv. Srca toliko pomaga posameznim, celim družinam, deželam, da, celemu človeštvu v vseh dušnih in telesnih potrebah, kdo bi torej ne prosil zaupno presv. Srce vedno in pri vseh opravilih in stiskah, kdo ne bi storil vsega, kar more, da se vsepovsod razširi češčenje presv. Srca, da bo vsa Slovenija ponižno in goreče častila božje Srce Jezusovo!

Drugi del.

Splošne molitve.

Najpotrebnejše molitve.

Jutranja molitev.

V imenu † Očeta in † Sina in † Svetega Duha. Amen.

O moj Bog! Molim te v največji ponižnosti. — Verujem v tebe, ker si neskončno resničen; — upam v tebe, ker si vsemo-
gočen, neskončno dobrotljiv in zvest; — ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Zahvalim te za vse dobrate, ki si mi jih kdaj skazal, — zlasti pa, da si me tudi to noč milostno varoval.

Tebi v čast bodi vse, kar bom danes mislil in govoril, delal in trpel. — Zato združim vse to z namenom in zasluženjem Jezusa, Marije in vseh svetnikov, — in tako združeno tebi darujem. — Želim se udeležiti vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale, — in vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.

Trdno sklenem, ogibati se vsakega greha, posebno pa tistega, ki mi je prišel že v navado. — Daj mi milost, o Bog, da bom vestno izponjeval ta svoj sklep.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.

(300 dni odp. vsakikrat. — Pij IX., 26. nov. 1876.)

Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.

(300 dni odp. vsakikrat — Pij IX. 30. sept. 1852.)

Sveti angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki božji, prosite zame.

Oče naš. Češčena Marija. Verujem. Čast bodi.

Opomba: Bratovska molitev na čast presv. Srcu Jezusovemu je v tej jutranji molitvi opravljena. Ako utegneš, moli po jutranji molitvi še kake druge molitve.

Udje **molitvenega apostolstva**

naj molijo:

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil

Boga na zemlji v svojem presv. Srcu in ga še zdaj po vsem svetu neprenehoma hvališ v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, ti radovoljno darujem po zgledu presvetega Srca preblazene Marije, vedno Device brezmadežne, danes in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čuvstva in želje, vsa dela in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 19. decembra 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za tvojo sv. Cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Zadostuje tudi krajša molitev:

O presladko Srce Jezusovo.

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblazene Device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, s teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu ti sam vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.

Posvetitev Materi božji.

Češčena Marija.

O Gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem; — in da se ti vdanega skažem,

* Srce Jezusovo.

— ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, sebe popolnoma vsega. — Ker sem torej tvoj, o dobra Mati, varuj me, brani me, kakor svojo last in posest.

(Ako zjutraj in zvečer moliš eno češčenamarijo in to molitev, prejmeš 100 dni odpustka. — Pij VII., 5. avg. 1851.)

Priporočitev angelu varihu.

Angel božji, varih moj,
Po višji dobroti sem varovanec tvoj.
Razsvetluj in varuj me,
Vladaj in vodi me! Amen.

(100 dni odp. vsakikrat. — Pij VII., 15. maja 1821.)

Ali:

Sveti angel, varih moj,
Bodi vedno ti z menoj;
Stoj mi noč in dan na strani,
Vsega hudega me brani!
Prav prisrčno prosim te,
Varuj me in vodi me.

Priporočitev svojemu patronu.

O sveti l., ki si mi po božji previdnosti za variha odbran, prosi zame, da bom po tvojem zgledu ljubil čednost in se varoval greha. Pomagaj mi v vseh dušnih in telesnih nevarnostih, posebno pa ob smrtni uri, da bom kdaj med izvoljenimi s teboj vred Boga gledal od obličja do obličja. Amen.

Angelovo češčenje.

Moli se zjutraj, opoldne in zvečer. Kdor presliši jutranje zvonjenje, naj moli angelovo češčenje pred jutranjo molitvijo.

1. Angel Gospodov je oznanil Mariji, in spočela je od Svetega Duha. Češčena Marija.

2. Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi. Češčena Marija.

3. In beseda je meso postala in med nami prebivala. Češčena Marija.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo o. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Zvečer se še pristavi za verne duše v vicah:

Oče naš. Češčena Marija.

V. Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

O. In večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru!

O. Amen.

(200 dni odpustka enkrat na dan, če se te vrstice za duše v vicah molijo trikrat na dan. — Leon XIII., 19. avgusta 1880.)

Odpustek 100 dni prejmemo vsakikrat, če ob zvonjenju molimo angelovo češčenje — in sicer v soboto zvečer, v nedeljo in o velikonočnem času stojé, drugekrati pa klečé. Za odpustke

zadostuje angelovo češčenje brez naslednje vrstice (V.), odgovora (O.) in molitve. — O velikonočnem času se moli namestu angelovega češčenja molitev »Raduj se, Kraljica nebeška«. Kdor pa te molitve ne zna, naj moli tudi v tem času angelovo češčenje, da dobi odpustek. — Benedikt XIII., 14. sept. 1724; Benedikt XIV., 20. aprila 1742.

Večerna molitev.

Moj Gospod in moj Bog! — Molim te in zahvalim za vse dobröte, ki si mi jih tudi danes skazal na duši in telesu. — Ali sem pa tudi vsako prav porabil? Ali sem izpolnjeval tvoje zapovedi? — Pomagaj mi, da o tem dobro izprašam svojo vest.

Ali sem opravil dobra dela, kakor mi je velevala vest? — Ali sem se varoval greha v mislih — v besedah — v dejanju? — Kako sem se ogibal onega greha, ki mi je prišel že v navado? — Ali sem zvesto dopolnil vse dolžnosti svojega stanu? — Vzdihni in reci:

O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslüžil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in prelubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

V tvoje roke, o Bog, izročim svoje telo in svojo dušo; — tebi priporočim tudi svoje starše, sorodnike in dobrotnike, žive in mrtve.

Obišči, prosimo te, Gospod, to prebivališče — in odženi od njega vsa zalezovanja hudega duha; — tvoji sveti angeli naj v njem stanujejo ter nas varujejo v miru, — in tvoj blagoslov bodi vedno nad nami. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 15. marca 1884.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi na strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.

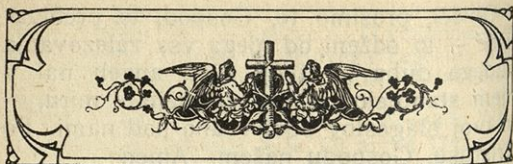
(300 dni odpustka vsakikrat, ako se molijo vsi trije vzdihljaji; 100 dni vsakikrat, ako se moli le eden. — Pij VII., 28. aprila 1807.)

(Nazadnje poškropi z blagoslovljeno vodo posteljo in sebe, in reci):

V imenu † Očeta in † Sina in † Svetega Duha. Amen.

Opomin. Vsaj kratke večerne molitve ne opusti nikoli. Kadar bolj utegneš, moli tudi del rožnega venca.

Mašne molitve.

O p o m b e.

Med vsem, kar ima Cerkev na zemlji svetega in vzvišenega, je najvzvišenejše, najsvetejše, Bogu najbolj dopadljivo in za naše večno zveličanje najkoristnejše daritev sv. maše. Saj je

1. edina daritev nove zaveze, pri kateri daruje
2. isti, ki se je na sv. križu daroval, Jezus Kristus, in daruje isti dar, samega sebe nebeškemu Očetu; in ker je Jezus Kristus neskončni Bog, je daritev sv. maše neskončne vrednosti.

Razloček med daritvijo na križu in med sv. mašo je le ta, da se je Kristus daroval na križu krvavo, na oltarju pa (pri sv. maši) se daruje nekrvavo, t. j. ne da bi iznova trpel in umrl.

Po sv. maši dobivamo vse tiste milosti, ki nam jih je zaslužil Kristus na križu. Vsi zakladi, vse zasluge, ki jih je pridobil na križu, so spravljene v daritvi sv. maše. Seveda prejmeš toliko več milosti, kolikor bolj je pripravljeno tvoje srce, kolikor bolj je prazno grešnih in posvetnih želja. Zato hodi vedno ob nedeljah in praznikih k sveti maši, pa tudi vsak dan, če ti le čas dopušča; lahko prejmeš velike milosti zase, za domače, za žive in umrle.

3. Pri sv. maši bodi dostojno, ne oziraj se okoli, lepo kleči, bodi zbran, pazi na poglavitne dele sv. maše, evangelij, darovanje, povzdigovanje in sv. obhajilo. Moli premišljevaje žalostni del sv. rožnega venca, ali beri pobožno iz kakega molitvenika, ali pa spremljaj mašnikeve molitve in obrede.

Prva sveta maša.

(Cerkvene mašne molitve)

v praznik presv. Srca Jezusovega.

Mašnik: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

— Stopil bom k oltarju božjemu.

Strežnik: K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Sodi me, Bog, in razsodi mojo pravdo zoper nesveto ljudstvo; krivičnega in zvičajnega človeka me reši.

S. Ker si ti moja moč, o Bog, zakaj si me zavrzel? In zakaj hodim žalosten, ko me stiska sovražnik?

M. Pošlji svojo luč in svojo resnico: da me popeljeta na tvojo sveto goro in v tvoje šotore.

S. In stopil bom k oltarju božjemu; k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Hvalil te bom s citrami, Bog, moj Bog! Zakaj si žalostna, moja duša, in zakaj me vznemirjaš?

S. Upaj v Boga, zakaj še ga bom hvalil; on je pomoč mojega obličja in moj Bog.

M. Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu.

S. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

M. Stopil bom k oltarju božjemu.

S. K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Naša pomoč je v † imenu Gospodovem.

S. Ki je ustvaril nebo in zemljo.

M. Spovem se

S. Usmili se te vseмогоčni Bog, odpusti ti tvoje grehe in privedi te v večno življenje.

M. Amen.

S. Spovem se Bogu vseмогоčnemu, blaženi Mariji vedno devici, blaženemu Mihaelu nadangelu, blaženemu Janezu Krstniku, svetima apostoloma Petru in Pavlu, vsem svetnikom in tebi, oče, da sem grešil mnogo v misli, v besedi in v dejanju: moj greh, moj greh, moj preveliki greh! — Zato prosim blaženo Marijo vedno devico, blaženega Mihaela nadangela, blaženega Janeza Krstnika, sveta apostola Petra in Pavla, vse svetnike in tebe, oče, molite zame pri Gospodu našem Bogu.

M. Usmili se vas vseмогоčni Bog, odpusti vam vaše grehe in privedi vas v večno življenje.

S. Amen.

M. Oproščenje, † odvezo in odpuščenje naših grehov nam daj vsemogočni in usmiljeni Bog.

S. Amen.

M. O Bog, obrni se k nam in poživil nas boš.

S. In tvoje ljudstvo se bo radovalo v tebi.

M. Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje.

S. In podeli nam svoje zveličanje.

M. Gospod, usliši mojo molitev.

S. In moje klicanje naj pride k tebi.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

M. Molimo.

Odvzemi od nas, prosimo, Gospod, naše grehe, da bomo vredni, s čistimi srci stopiti k presvetemu mestu. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prosimo te, Gospod, po zasluženju tvojih svetnikov, katerih svetinje so tukaj, in vseh svetnikov, odpusti milostno vse moje grehe. Amen.

Vstop.

† Usmilil se bo po obilnosti svojega usmiljenja; zakaj Bog ne ponižuje iz svojega srca in ne zametuje človeških otrok; dober je Gospod tistim, ki vanj upajo, duši, ki ga išče. (Aleluja, aleluja.)

Ps. 88. Usmiljenje Gospodovo bom opeval vekomaj, od rodu do rodu. Čast bodi Očetu

in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

(V sredi oltarja:)

M. Gospod, usmili se nas.

S. Gospod, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

S. Kristus, usmili se nas.

M. Kristus, usmili se nas.

S. Kristus, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

S. Gospod, usmili se nas.

M. Gospod, usmili se nas.

Slava.

M. Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje. Hvalimo te, slavimo te, molimo te, poveljučujemo te, hvalo ti dajemo zavoljo tvoje velike slave. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog Oče vse-mogočni, Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus Gospod Bog, Jagnje božje, Sin Očetov. Ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo. Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas. Zakaj ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji, Jezus Kristus s Svetim Duhom † v časti Boga Očeta. Amen.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

Molitev.

M. Molimo! Daj, prosimo te, vsemogočni Bog, da se bomo vsi, ki se radujemo v presvetem Srcu tvojega ljubljenega Sina in se spominjamo posebnih dobrot njegove ljubezni do nas, veselili njih delovanja in njih sadu. Po istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje, v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

Berilo.

M. Berilo iz preroka Izaija. (Pogl. 12.)
Zahvalim se ti, Gospod, zakaj srdit si bil name, pa tvoja jeza se je obrnila in si me potolažil. Glej, Bog je moj Odrešenik. Poln zaupanja sem in se ne bojim: zakaj moja moč in moja hvala je Gospod, in v rešenje mi je bil. Zajemali boste z veseljem vode iz studencev Odrešenikovih. In poročete oni dan: Hvalite Gospoda in kličite njegovo ime: pomnite, da je vzhvišeno njegovo ime. Pojte hvalo Gospodu, ker je veličastno storil: oznanjujte to po vsej zemlji. Raduj se in prepevaj, ljudstvo sijonsko, zakaj velik je v tvoji sredi Sveti Izraelov!

Graduale.

M. O vi vsi, ki greste mimo po poti, ozrite se, in pogledjte, ali je katera bolečina, kakor bolečina moja.

Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca. Aleluja, aleluja.

Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen: in našli boste mir svojim dušam. Aleluja.

(Namesto teh molitev se od prve predpepelnične nedelje do Velike noči moli:)

Sramočenja je pričakovalo moje srce in siročine. In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ga ni bilo; in da bi me kdo tolažil, pa ga nisem našel.

Jaz pa sem črv in ne človek, v zasramovanje ljudem in izvržek človeštva. Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo; usta odpirajo in majejo z glavo. Kakor voda sem se razlil, in vse moje kosti so se razklenile. Moje srce je sredi mojega telesa kakor vosek, ki se topi.

(O velikonočnem času:)

Aleluja, Aleluja. Gospod moj Bog, klical sem k tebi, in ozdravil si me. Rešil si pekla mojo dušo. Aleluja.

Moj jok si mi premenil v veselje: raztrgal si mojo spokorno obleko in opasal me z veseljem. Aleluja.

(Sredi oltarja pred evangelijem:)

Očisti moje srce in moje ustnice, vse-mogočni Bog, ki si ustnice preroku Izaiju očistil z žarečim ogljem. Tako očisti mene s svojo dobrotno milostjo, da bom mogel

vredno oznanjevati tvoj sveti evangelij. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Veli, Gospod, blagosloviti! Gospod, bodi v mojem srcu in na mojih ustnicah, da bom dostojno in spodobno oznanjal njegov evangelij. Amen.

Evangelij.

Tisti čas so torej Judje, ker je bil dan pripravljanja, da bi ne ostala trupla na križu v soboto — bil je namreč tisti veliki sobotni dan — prosili Pilata, da bi (križanim) kosti polomili in da bi jih vzeli s križa. Vojaki so torej prišli in strli kosti prvemu in drugemu, ki sta bila z njim vred križana; ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli kosti, ampak eden vojakov je s sulico odprl njegovo stran, in zdaj je pritekla iz nje kri in voda. In tisti, ki je videl, je pričeval, in njegovo pričevanje je resnično. (Jan. 19, 31—35).

Vera.

M. Verujem v enega Boga, Očeta vse-mogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.

In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinu božjega. Ki je rojen iz Očeta od vekomaj in je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga. Ki je rojen in ne ustvarjen, ter je z Očetom enega

bistva: po katerem je vse ustvarjeno. Ki je zavoľjo nas ljudi in zavoľjo našega zveľčanja prišel iz nebes. In se je ućlovećil po Svetem Duhu iz Marije device: in postal ćlovek. Bil je tudi križan za nas pod Poncijem Pilatom, je trpel in bil v grob položen. In tretji dan je vstal od mrtvih, po prićevanju pisma. In je šel v nebesa: sedi na desnici Oćetovi. In bo zopet prišel v veľićastvu, sodit žive in mrtve: in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

In v Svetega Duha, Gospoda in oživljavca, ki izhaja iz Oćeta in Sina. Ki ga z Oćetom in Sinom vred molimo in slavimo, ki je govoril po prerokih. In v eno, sveto, katoliško in apostolsko cerkev. Priznavam en krst v odpuščenje grehov in pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen.

Darovanje.

M. Molimo. Hvali Gospoda, moja duša, in nikar ne zabi vseh dobrot njegovih, ki z dobrotami napolnjuje tvoje hrepenenje. (Aleluja).

(Mašnik daruje kruh:)

Sprejmi, sveti Oće, vsemogoćni Bog, ta neomadeževani dar, ki ga jaz, tvoj nevredni slućabnik darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje brezštevilne grehe, žalitve in zamude, in za vse prićujoće, tudi

za vse verne kristjane, žive in mrtve, da bo meni in njim koristil v zveličanje in večno življenje. Amen.

(Pri vlivanju vode v vino:)

O Bog, ki si dostojanstvo človeškega bitja čudovito ustvaril in še čudoviteje prenovil, daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, da bomo deležni božje narave Njega, ki se je ponižal in udeležil naše človeške narave, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Pri darovanju keliha:)

Darujemo ti, Gospod, kelih zveličanja in prosimo tvojo usmiljenost, naj se vzdigne v prijetni vonjavi pred tvoje božje veličastvo v naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s skesanim srcem stojimo pred teboj, Gospod; naj se opravi naša daritev danes pred tvojimi očmi tako, da ti bo prijetna, Gospod Bog.

Pridi, posvečevavec, vsemogočni večni Bog, in blagoslovi to daritev, pripravljeno tvojemu svetemu imenu.

(Pri umivanju rok. Ps. 25.:)

Umil bom med nedolžnimi svoje roke, in stal bom pred tvojim oltarjem, Gospod, da bom slišal glas tvoje hvale in oznanjal vsa

tvoja čuda. Gospod, ljubim lepoto tvoje hiše in kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo. Ne pogubi, o Bog, s hudobneži moje duše in s krvoželjnimi ljudmi mojega življenja, v njih rokah je krivica, njih desnica pa je napolnjena s (podkupljivimi) darili.

Jaz pa hodim v svoji nedolžnosti, reši me in usmili se me.

Moja noga stoji na pravi poti; v zborih te bom hvalil, Gospod. Čast bodi Očetu in Sinu itd. Kakor je bilo itd.

(V sredi oltarja:)

Sprejmi, sveta Trojica, to daritev, ki ti jo darujemo v spomin trpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in v čast blažene Marije vedno device, blaženega Janeza Krstnika, svetih apostolov Petra in Pavla in teh (katerih svetinje so na oltarju) in vseh svetnikov. Naj bo njim v čast, nam pa v zveličanje. In naj prosijo za nas v nebesih oni, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M. Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna pri Bogu, vseмогоčnem Očetu.

S. Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v našo korist in v korist vse svoje svete Cerkve. Amen.

Tiha molitev.

O Gospod, varuj nas, ki ti prinašamo tvojo daritev; in da se pripravijo zanjo naša srca bolj goreče, nas vžgi s plameni svoje božje ljubezni. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog —

Predglasje.

M. Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Gospod z vami.

S. In s tvojim duhom.

M. Kvišku srca!

S. Imamo jih pri Gospodu.

M. Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu.

S. Spodobno in pravično je.

M. Res je spodobno in pravično, primerno in zveličalno, da se ti zahvaljujemo vedno in povsod: sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog.

Ki si odrešenje človeškega rodu postavil na les križa: da odondod vstane življenje, odkoder je izšla smrt, in da bi ta, ki je na lesu zmagal, bil tudi na lesu premagan: po Kristusu, Gospodu našem.

Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, v trepetu slavijo oblasti; nebesa in nebeške moči in blaženi serafi z združenim veseljem preslavlajo. Dovoli, prosimo, naj z njimi združimo tudi mi svoje

glasove, in naj ti v globoki ponižnosti kličemo: Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana na višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana na višavah.

Tiha maša.

Tebe torej, premilostljivi Oče, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, ponižno molimo in prosimo, sprejmi in posveti te darove, ta darila, te svete in prečiste žrtve, ki ti jih darujemo pred vsem za tvojo sveto katoliško Cerkev: kateri daj mir, jo ohrani, zedini in vladaj po vsem svetu; prosimo tudi za tvojega služabnika, našega papeža I., našega škofa I., — in za našega cesarja I., in za vse pravoverne kristjane, spoznavavce katoliške ter apostolske vere.

Molitev za žive.

Spomni se, Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in I., in vseh pričujočih, katerih vero poznaš in veš za njih pobožnost, za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje zveličanja in svojega zdravja, in svoje prošnje pošiljajo k tebi, večnemu in pravemu Bogu.

Združeni v občestvo obhajamo spomin zlasti častitljive vedno device Marije, Matere Boga in našega Gospoda Jezusa Kristusa,

pa tudi tvojih svetih apostolov in mučencev: Petra in Pavla, Andreja, Jakoba, Janeza, Tomaža, Jakoba, Filipa, Jerneja, Mateja, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lavrencija, Hrizogona, Janeza in Pavla, Kozme in Damijana in vseh tvojih svetnikov: po njih zasluženju in prošnjah daj, da bomo v vsem utrjeni s pomočjo tvojega varstva. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Prosimo torej, Gospod, sprejmi potolažen to daritev svojih služabnikov in vse svoje družine; daj nam v tvojem miru preživeti dni našega življenja, reši nas večnega pogubljenja in prištej nas v vrsto svojih izvoljenih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Stori o Bog, da bo ta daritev v vsem blagoslovljena, sprejeta, potrjena, dostojna in prijetna, da se izpremeni v telo in kri tvojega preljubljenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Izpreminjevanje in povzdigovanje.

Izpreminjevanje je delo Jezusove vsemočnosti: mašnik izgovori presvete besede v imenu Jezusovem, in kruh se izpremeni v Jezusovo telo in vino v Jezusovo kri. Ko mašnik poklekne, da počasti Boga na oltarju pričujočega, moli tudi ti v globoki ponižnosti:

K presvetemu Rešnjemu Telesu:

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu.

Jezus, verujem v te.

Jezus, upam v te.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku.
Amen.

K presveti Rešnji Krvi:

Molim te, presveta Rešnja Kri Jezusova,
zame prelita na križu.

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo krvjo, in
usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Po povzdigovanju.

Po tvojem povelju se torej spominjamo
mi, tvoji služabniki in tvoje sveto ljudstvo,
o Gospod, svetega trpljenja, vstajenja in
častitljivega vnebohoda istega Kristusa, tvo-
jega Sina, našega Gospoda, in darujemo
tvojemu prevzvišenemu veličastvu od tvojih
darov in daril čisti dar, sveti dar, brez-
madežni dar, sveti kruh večnega življenja,
in kelih večnega zveličanja. Ozri se na te
darove s potolaženim in milostljivim oblič-
jem, in naj ti sveta daritev in brezmadežna
žrtev ugaja tako, kakor so ti bili prijetni
darovi tvojega služabnika, pravičnega Abela,
in daritev našega očaka Abrahama, in ka-
tero je daroval tvoj veliki duhovnik Mel-
kizedek.

Ponižno te prosimo, vsemogočni Bog, veli, naj se ti darovi prinesó po rokah tvojega svetega angela na tvoj prevzvišeni oltar, pred tvoje božje veličastvo, da bomo vsi, kar se nas bo udeležilo te daritve in zaužilo presveto telo in kri tvojega Sina, napolnjeni z vsem nebeškim blagoslovom in z milostjo. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih služabnikov in služabnic I. in I., ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru. — Te in vse, ki počivajo v Kristusu, sprejmi, prosimo te, Gospod, na kraj počitka, luči in miru. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki zaupamo v tvoje obilno usmiljenje, daj delež in družbo svojih svetih apostolov in mučencev, Janeza, Štefana, Matije, Barnabe, Ignacija, Aleksandra, Marcelina, Petra, Felicite, Perpetue, Agate, Lucije, Neže, Cecilije, Anastazije in vseh svojih svetnikov; sprejmi nas v njih družbo ne zavaljo naših zaslug, ampak zavaljo svojega usmiljenja. Po Kristusu, Gospodu našem: po katerem vse te dobrote, o Gospod, vedno ustvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslavljaš in nam deliš. Po njem, z njim in v njem je tebi, Bogu, vsemogočnemu v edinosti Svetega Duha vsa čast in slava.

M. Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Molimo. Po zveličalnih zapovedih opomnjeni in po božjem nauku poučeni si upamo reči: Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjavo; temveč reši nas hudega. Amen.

Reši nas, prosimo, Gospod, vsega hudega, preteklega, sedanjega in prihodnjega, in po priprošnji blažene in častitljive vedno device in božje porodnice Marije in svojih svetih apostolov Petra in Pavla in Andreja in vseh svetnikov, daj milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo tvojega usmiljenja vedno greha prosti in obvarovani vsake zmote. Po istem Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog —

Od vekomaj do vekomaj.

S. Amen.

M. Mir Gospodov bodi vedno z vami.

S. In s tvojim duhom.

Mašnik izpusti odlomek sv. hostije v kelih rekoč:

To združenje in posvečenje telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi

nam, ki ga prejemamo, v večno življenje.
Amen.

Jagnje božje.

M. Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
daj nam svoj mir.

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: »*Mir vam zapustim, svoj mir vam dam*«, ne glej na moje pregrehe, ampak na vero svoje Cerkve, in utrdi jo po svoji volji v miru in edinosti. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus! Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s pomočjo Svetega Duha svet oživil s svojo smrtjo, reši me s tem svojim presvetim telesom in krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega; in daj, da bom vselej zvesto izpolnjeval tvoje zapovedi, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Ki z istim Bogom Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj (Gospod Jezus Kristus). Amen.

Tvoje telo, ki se ga jaz nevredni drznem prejeti, naj mi ne bo v sodbo in pogubljenje, ampak naj mi bo po tvoji milosti v brambo in zdravilo za dušo in telo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Sve-

tega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Obhajilo.

Kruh nebeški bom prejel in klical bom ime Gospodovo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Telo Gospoda našega Kristusa naj ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar mi je dal? Kelih zveličanja bom vzel in klical ime Gospodovo. Hvalil in klical bom Gospoda, in varen bom pred svojimi sovražniki. Kri Gospoda našega Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen.

Po obhajilu.

Kar smo z usti prejeli, o Gospod, naj zaužijemo s čistim srcem, in iz časnega daru nam bodi večno zdravilo.

Tvoje telo, Gospod, ki sem ga zaužil, in tvoja kri, ki sem jo pil, naj se združi z mojim srcem, in daj, da ne ostane v meni noben madež greha, ker so me okrepčale čiste in svete skrivnosti. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sramočenja je pričakovalo moje srce, in siročine. In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ga ni bilo: in da bi me kdo tolažil, pa ga nisem našel. (Aleluja.)

M. Molimo. S sladkostjo tvojega miru in z zveličalnim zakramentom nasičeni, te ponižno prosimo, Gospod, naš Bog, gani naša srca ti, ki si krotak in iz srca ponižen, da bomo očiščeni grešnih madežev zaničevali ničemurnosti sveta. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Bodi ti ljubo, sveta Trojica, opravilo moje službe in daj, da bo daritev, ki sem jo nevreden daroval očem tvojega veličastva, tebi prijetna, in meni in vsem, za katere sem jo daroval, po tvojem usmiljenju spravna. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Blagoslov.

Blagoslovi nas vsemogočni Bog Oče in Sin in Sveti Duh.

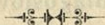
S. Amen.

Zadnji sv. evangelij.

M. V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je bilo po njej storjeno, in brez nje ni bilo nič storjenega, kar je storjenega. V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi. In luč sveti v temi, pa tema je ni razumela. Bil je človek od Boga poslan, ki mu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da

je pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem; on ni bil luč, ampak je prišel, da je pričeval o luči. Bila je prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. Na svetu je bil in svet je bil po njem storjen, pa ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli. Kolikor jih ga je pa sprejelo, tem je dal oblast, da postanejo otroci božji, njim, ki verujejo v njegovo ime, ki niso rojeni iz krvi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga. In Beseda je meso postala (tukaj se poklekne) in med nami prebivala, in videli smo njeno čast, kakor čast edino-rojenega od Očeta, polno milosti in resnice.

S. Bogu hvala.

Druga sveta maša.

Po p. P. Arnutu (Arnoudt), S. J.*

Pred začetkom.

O veliki Bog! Ti si izbral ta kraj sebi v sveto bivališče. Nebeški angeli te molijo tu s svetim strahom. Jaz nevredni grešnik bi se ne upal pridružiti se jim, ako bi me ti ne bil povabil sam. Darujem ti to sveto mašo na isti namen, ki ga je imel tvoj Sin takrat, ko je pri zadnji večerji postavil sveto

* Dr. Jeglič, »Molitvenik presv. Srca Jez.«.

mašo, in takrat, ko se ti je krvavo daroval na svetem križu.

Podpiraj me, da bom tako pobožen pri tej nekrvavi daritvi, kakor je pobožno stala Marija pod križem, ko je Jezus na njem krvavel. Daj, da čutim tisto, kar je čutilo Marijino srce, ko je sulica odprla presveto Srce umrlemu Sinu.

Začetek.

Mašnik tam-le ob oltarjevih stopnicah ponižno priklonjen spoznava svojo grešnost. Ti, o sladki Zveličar, si pa sprejel težo naših grehov nase ter si jo ponižno nosil od revnega betlehemskega hleva do Oljske gore. Tu si prav do tal priklonjen potil krvavi pot; objokoval si nas, kakor nekdanji egiptovski Jožef svoje brate, in iz trpečega Srca ti je prišel bridek vzdihljaj: »*Moja duša je žalostna do smrti.*« O smrtno žalostni Jezus! Tudi moji grehi so žalostili tvoje presveto Srce. Pa moje srce je tako mrzlo, da jih še zdaj ne obžaluje dovolj. Pomagaj mi, da se popolno skesam ter se iznebim vseh madežev. Skesanega in potrtega srca, o Bog, ne boš zavrgel.

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto, usmili se me!

Slava.

Slava božjemu Srcu v višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Ti, o

Srce učlovečenega Sina božjega, si prineslo našim srcem mir, kakršnega ne more dati svet. Hvalimo te, molimo te, poveličujemo te, zahvaljujemo te z vsemi pobožnimi človeškimi srci vred. O srce večno slavnega kralja, Srce božjega Jagnjeta, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Le ti si najsvetejše Srce, ki si bilo v najvišjem Gospodu Jezusu Kristusu, ki živi in vlada s Svetim Duhom v slavi Očetovi vekomaj. Amen.

Molitev.

O Bog, ki si storil presveto Srce tako ljubeznivo, dodeli nam, da bomo to Srce na zemlji tako častili in ljubili, da bomo z njim vred tebe celo večnost ljubili in poveličevali. Amen.

List.

O presveto Srce Sina božjega, ki je vodil preroke in apostole, razsvetluj me, da bom prav umeval, kar so preroki in apostoli učili in pisali. Vtisni se mi v srce in spomin, da bom vedno nate mislil, vedno tebe ljubil ter celo življenje tebi v čast delal in trpel.

Evangelij.

O dobrotno Srce Jezusovo, ki si nas osrečilo z evangelijskimi nauki. Pomagaj nam tudi, da bomo tem naukom pokorni, da bomo torej voljno prenašali križe in

težave, da ne bomo src navezavali na minljive zemeljske zaklade ter da bomo stano-
vitno premagovali huda nagnjenja v sebi.
Kako občutljiva, posvetna, poželjiva so še
naša srca; upodobi jih, o Jezus, po svojem
presvetem Srcu in po naukih sv. evangelija!

Vera.

Presveto Srce nezmotljivega Boga, ti si
nam razodelo svete zveličalne resnice in si
ustanovilo nezmotljivo sv. katoliško Cerkev,
da nam iste oznanja. S srcem in jezikom
verujem vse, kar veruje in verovati ukazuje
tvoja sveta Cerkev. Za to pravo sveto vero
sem pripravljen dati tudi življenje, če hočeš
ti tako. Verujem pa to, ker si ti sama
resničnost, in ker tvoj Sveti Duh varuje
sveto Cerkev sleherne zmote. Amen.

Darovanje.

Srce Jezusovo, ti si najdragocenejša da-
ritev. Jaz pa se pridružim tebi in tisti ve-
liki tvoji ljubezni, ki te je navdajala pri
zadnji večerji in pri krvavi daritvi na križu.
Tako tebi pridružen darujem po tebi svoje
srce in vse, kar sem in kar imam, ne-
beškemu Očetu, ničesar si ne pridržim. Pa
ta moj dar ni vreden tvojega Očeta. Ti ga
pa moreš izboljšati. Tako izboljšanega po-
kloni skupno s svojim neprecenljivim darom
božjemu veličastvu v zahvalo za vse pre-

jete milosti, v spravo za moje in drugih grehe, v zadobljenje tistih milosti, ki jih potrebujem, da bom vekomaj smel biti pri tebi, o najljubeznivejše Srce!

Preveličastni Gospod nebes in zemlje! Ker je moje srce tako grešno, bi ti ga nikakor ne upal ponuditi v dar; le misel, da je presveto Srce tvojega Sina zmeraj grešnikom usmiljeno odpuščalo in je gotovo tudi meni dobrotno vse odpustilo ter mi srce očistilo, le ta misel me je nagnila, da ti upam darovati tako ubogo srce. Tvoje naj bo za vselej! Svet in greh naj nikdar več ne zavladata v njem!

Predglasje.

Zdajle bi tudi jaz rad tako lepo počastil tebe, o presveto Srce, kakor te vsekdar vredno časte angeli, svetniki in zemljani, ki so dobrega srca. Da bom to laže storil, naj mi srce prevzame ogenj tvojega božjega Srca in naj uniči v njem vse, kar je v njem tebi nedopadljivega.

O Jezus, tvoje presveto Srce kar gori same ljubezni do nas. Moje srce je pa zmeraj tako mrzlo. Pač pa želi moje srce, da bi te vsaj zdaj jelo bolj ljubiti, da bi te tu smelo slaviti z nebeškimi duhovi, ki ti neprenehoma kličejo: Svet, svet, svet je Gospod Bog. Nebo in zemljo napolnjuje njegova slava. Zato se veseli moje srce

in duša se raduje v Bogu, svojem Zveličarju.

Presveto Srce, usmili se dobrotno vseh živih, za katere sem dolžan moliti. Pomnoži posebno vsem ljubezen do tebe. Daj, da bomo vsi, ki nas tu družijo sveta ljubezen, enkrat skupno hvalili tvojo dobrotljivost v nebesih!

Povzdigovanje.

Ljubeznivi Zveličar, zame si se dal povzdigniti na oltarju svetega križa, zame si odprl presveto Srce. Ponižno te molim. Verujem vate, upam vate, ljubim te iz celega srca. Presveta kri, ki si tekla iz božjega Srca v odpuščanje grehov, bodi mi tisočkrat pozdravljena. Jezus, bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku.

Po povzdigovanju.

Poglej, mili nebeški Oče, na naš oltar. Na njem je tvoj ljubi Sin. Daritev, ki jo je opravil na križu, ponavlja, zopet ti daruje presveto Srce. Sprejmi ta prečisti dar, to dragoceno zveličansko odkupnino, ki ti jo je na križu v velikih bolečinah dal Jezus Kristus, ter ti jo zdaj tu po mašnikovih rokah brez bolečin zopet poklanja v odpuščanje grehov. Ozri se na njegovo prebodeno Srce, čuj njegove srčne prošnje. Na križu je tako glasno klical k tebi, da

se je zemlja tresla, da so pokale trde skale. Naj tudi zdaj segajo njegove želje visoko k tebi, ter naj izprosijo našim trdim, posvetnim srcem, da jih potrese sveta ljubezen ter se odpro tvojim milostim.

Spomni se, o Gospod, tudi duš služabnikov in služabnic I. I.; tem so srca že obstala in v grobeh čakajo poveličanega vstajenja. Daj tem in vsem vernim mrtvim po zasluženju večnega mašnika Jezusa večno veselje. Za vse žive in mrtve molimo skupno z Jezusom na oltarju:

Oče naš

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas! (Trikrat.)

Obhajilo.

O ljubeznivi Jezus, tebi je v veselje, da bivaš med nami. Prijazno nas vabiš k nebeškemu kosilu, kličeš nam iz presvetega zakramenta: Pridite, jejte moj kruh in pijte vino, ki sem ga vam pripravil. Takoj po smrti si odprl desno stran, da nam je prosta pot do presv. Srca. Živo verujem, da tu v podobah kruha in vina živi in bije isto tvoje usmiljeno Srce; čeprav sem ves grešen, vendar misleč na veliko usmiljenje tvojega presvetega Srca, zaupam, da si mi odpustil vse grehe, ki sem jih tako nehvaležno ponavljal. Kako sem mogel biti tako brezsrčen, da sem žalil tako ljubeče Srce! Če

bi še enkrat jel živeti, bi tega več ne storil. Zanaprej pa hočem toliko lepše živeti in tvojemu Srcu za svojo grešno preteklost spokorno zadostovati. Skrbno se bom pripravil na sveto spoved, da se bo potem moje očiščeno srce sklenilo s tvojim dobrotnim Srcem. Za zdaj te prosim, pridi k meni vsaj duhovno, pošlji mi v revno srce namesto sebe vsaj ljubezen do svojega presvetega Srca. O, če bi se ta ljubezen naselila v mojem Srcu, potem bi ne želel nobenega drugega bogastva več!

Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni, usmili se me!

Po obhajilu.

Ljubeznivi Jezus, ti si prišel zdaj mašniku v srce in si ga obogatil z nebeškimi milostmi. Usmili se še mene: Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo. O presveto Srce, bodi bogato še zame! Ti si dobrote in ljubezni polno. Moje srce je pa tako prazno vsega dobrega; naj pride iz središča vseh src, iz brezdna vseh čednosti vame vir življenja in svetosti, vir tolažbe in miru!

Cerkvena molitev.

Presladki Zveličar! Ti si dovolil, da ti je vojakova sulica prebodla sveto stran; pri žareči ljubezni tvojega trpečega in na križu prebodenega Srca te prosim, daj, da

bo moje srce želelo to, kar želi tvoje, vse hvale vredno Srce, da mi bo jenjalo biti posvetno, da bo premišljevalo, kako minljive so vse zemeljske reči, da bo ljubilo samoto ter bo lepo zbrano, da bom tako s teboj vred skrito v Bogu živel ter za vselej v tebi počival. Amen.

Blagoslov.

Moj križani Zveličar! Sveta daritev se končava. V duhu poklekнем k sv. križu proseč, da pride iz presvetega Srca blagoslov name in na vse. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Konec.

O Bog, pomagaj mi, da bo vse moje današnje dejanje in nehanje dopadljivo presv. Srcu. Vse, kar bom danes delal in trpel, polagam v božje Srce tvojemu Sinu. Po njem, v njem in z njim darujem vse svoje početje v povečanje tvoje časti, v prid sv. Cerkvi, v blaginjo vsem živim in v tolažbo ubogim dušam v vicah. Ker sem bil med sv. mašo premalo zbran, naj to nadomesti neskončno dobrotno presveto Srce. Amen.

Tretja sveta maša

v čast presv. Srcu.

(Kakor jo je molila bl. Margareta Alakok.)

Priprava.

O moj Bog, verujem, da si tukaj resnično pričujoč, prav tako kakor kraljuješ v nebesih; ponižno padem na kolena in molim z vsemi angeli in svetniki, pripoznam, da si moj Bog, moj začetek in zadnji cilj!

O preblazena, prevzvišena in najsvetejša Trojica, v vsej ponižnosti te prosim odpuščenja za svojo nezvestobo, mlačnost in malomarnost. Odpusti mi, da sem tolikrat zlorabila tvoje milosti, da sem tako malo izkoriščala svete zakramente, odpusti mi slednjič vse grehe mojega življenja.

Iz ljubezni do tebe, o moj Bog, jih obžalujem iz vsega svojega srca, in ljubši bi mi bilo, da bi ne živel, kakor da sem tebe žalila, ki te tisočkrat bolj ljubim nego svoje življenje. Po neskončnem zasluženju te svete daritve te prosim, odpusti mi in dodeli mi milost, prej umreti kakor tebe še kdaj žaliti.

Pristop.

O moj Bog, darujem ti to neskončno zasluženjo daritev telesa in krvi svojega Zveličarja, da ti s tem zadostim za svoje

grehe, in te prosim novih milosti, da bom mogla v dobrem stanovitna ostati, da bom zvesto izpolnjevala tvojo sveto voljo, a zatajevala svojo lastno voljo; dodeli mi živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen, na koncu mojega življenja pa pravo kesanje in srečno smrt.

Darujem ti tudi to sveto mašo, o moj Bog, za povišanje svete Cerkve, za našega svetega očeta, za našega cesarja in za vso posvetno gosposko, za potrebe te dežele, zlasti za svoje sorodnike in vse znance, za vse duhovne redove, za to občino, da ji pomagaš v dušnih in telesnih potrebah. Daj nam, o Bog, duha prave ljubezni in ponižnosti! Prosim te tudi za izpreobrnjenje grešnikov, nevernikov in krivovercev, za uboge duše v vicah, za vse žalostne in uboge in za vse umirajoče. O moj Gospod, združim se z vsemi nameni, ki si jih imel, ko si postavil to presveto daritev, obrni zasluženje te svete maše in vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale v prav te namene, kajti pri vseh svojih prošnjah ne želim nič drugega, kakor, da se zgodi tvoja sveta volja, in da pride obilost tvoje milosti na nas.

Od slave do evangelija

moli litanije presv. Srca Jezusovega.

Evangelij.

Zdaj vstani v znamenje, da si pripravljena hoditi po poti božjih zapovedi in reci:)

Moj Jezus je bil pokoren do smrti, do smrti na križu.

(Potem se nekoliko prikloni, naredi znamenje svetega križa na čelo, usta in srce in moli:)

O Bog, bodi v mojih mislih, v mojih ustih in v mojem srcu, da sprejemem tvoj sveti evangelij!

(Evangelij na praznik presv. Srca Jezusovega. Jan. 19, 31—35. Glej stran 253.)

Bl. Margareta se je med vero pripravljala za sveto obhajilo, ako je imela srečo, prejeti telo Gospodovo.

Če ni šla k sv. obhajilu, je premišljevala do »Predglasja« ali do »Očenaša« eno skrivnost iz Jezusovega trpljenja: v nedeljo molitev Jezusovo na Oljski gori; v ponedeljek, kako je bil Jezus izdan in ujet; v torek, kako je bil bičan; v sredo, kako kronan; v četrtek, kako je nosil težki križ; v petek, kako je bil križan; v soboto presveto devico Marijo pod križem.

Darovanje.

O moj Bog, darujem ti neskončno zaslužnje Jezusovega trpljenja v tej sveti maši za svoje zveličanje in zveličanje vsega sveta, za odpuščenje naših pregreh, v čast tvoji sveti Materi in vsem svetnikom in v tolažbo ubogim dušam v vicah.

Med tihimi molitvami moli molitev pred podobo Srca Jezusovega.

Povzdigovanje.

Ko mašnik povzdigne sv. hostijo, moli:

O moj Zveličar, v duhu odkritosrčne ponižnosti te molim, in te darujem po duhovnikovih rokah nebeškemu Očetu v spravo za svoje grehe in za grehe vsega sveta.

Ko povzdigne kelih:

O dragocena kri, razlij se na mojo dušo in jo posveti! Naj se ljubezen, ki te je zame prelila, vžge tudi v mojem srcu in ga popolnoma očisti!

Po povzdigovanju.

Presladki Jezus, sklenem svojo dušo s tvojo, sklenem svoje srce, svojega duha, svoje življenje in svoje namene s tvojim duhom, s tvojim življenjem in tvojimi nameni; in s teboj združena se darujem nebeškemu Očetu. Sprejmi me, večni Oče, po zasluženju svojega božjega Sina, ki ti ga darujem združena z mašnikom in vso sveto Cerkvijo.

Skrita v njegovih svetih ranah, pokrita z njegovo krvjo, in ozaljšana z njegovim zasluženjem, se prikažem pred teboj, in upam, da me ne boš zavrgel izpred svojega obličja, temveč da me boš sprejel na svoje svete rane in mi podelil milost zveličanja.

O moj Bog, zahvalim se ti za vse dobre, za tvoje sveto trpljenje in tvojo bridko

smrt in da si postavil svete zakramente, zlasti najsvetejši zakrament presv. Rešnjega Telesa.

Potem moli očenaš. Po očenašu »Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu«.

Duhovno obhajilo.

Večni Oče, darujem ti svoj razum, da spozna samo tebe. Presladki Jezus, darujem ti svoj spomin, da bom mislila samo nate.

Sveti Duh, duh ljubezni, darujem ti svojo voljo, da jo ogreješ in vžgeš s svojo ljubeznijo. Ozaljšaj mojo dušo s svojimi sedmimi darovi in daj, da bom tvoj čisti tempelj. Napolni me s svojimi milostmi in pripravi moje srce, da bom duhovno prejela svojega Gospoda in Boga.

Jezus, moj Bog, ker sem vsled svojih pregreh nevredna, da te sprejemem v svoje srce, zato me sprejmi ti v svoje srce in združi me tako popolnoma s seboj, da me nobena stvar niti za trenutek ne bo mogla ločiti od tebe.

Potopi mojo revščino v brezdnost svojega usmiljenja in daj, da bom odslej živela le od tebe, v tebi in zate.

Pridi torej, ki me edini zadovoljiš, pridi, vzemi moje srce v svojo posest, saj je tako popolnoma tvoja last in ne more biti brez tebe ne za trenutek.

(Tukaj obudi še živo hrepenenje po Jezusu, njegovi ljubezni; srčno želi, da bi se z njim sklenil v najsvetejšem zakramentu.)

Po sv. obhajilu.

Zahvalim se ti, moj Zveličar, da si se mi duhovno daroval. Tudi jaz se ti darujem brez zadržka, da lahko storiš v meni vse, kar nameravaš storiti. Uniči v meni samoljubje, ponižaj vse, kar se vzdiguje in iztrebi vse popolnoma, kar se ti ustavlja.

O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem!
O Jezus, tvoja sem živa in mrtva: tvoja sem za celo večnost!

Sklep.

Tu lahko moliš spravno molitev k presv. Srcu Jezusovemu.

Spovedne molitve.

Pred spovedjo.

Usmiljeni Bog in Oče, ki nočeš smrti grešnikov, ampak da se spokori in živi, ozri se milostno name revnega grešnika. Sedaj hočem zapustiti slaba, grešna pota, povrniti se k tebi in prejeti zakrament sv. pokore. Trdno verujem, da je tvoj ljubi Sin, Jezus Kristus, postavil ta zakrament v to, da se odpuščajo po svetem krstu storjeni grehi, in da je izročil oblast, deliti ta zakrament, duhovnikom svoje sv. Cerkve. Verujem tudi trdno, da ti, o moj Bog, vsem, ki se prav skesano in odkritosrčno spovedo mašniku svojih grehov, in katerim spovednik odpusti grehe, v istem trenutku odpustiš tudi ti in jim podeliš milost. Pa

kako bi mogel jaz revna stvar svoje grehe prav spoznati, srčno obžalovati in odkrito povedati, ako me ti ne podpiraš s svojo mogočno milostjo? Zato prosim ponižno: Pridi Sveti Duh, ki deliš vso luč in vse milosti, razsvetli moj um, da prav spoznam, v kateri reči, kolikokrat in kako hudo sem grešil; gani moje srce in okrepi mojo voljo, da se srčno skesam vseh svojih grehov, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveta devica in Mati božja Marija, ti pribežališče grešnikov, mati usmiljenja, prosil zame in ne daj, da me pri tem, ko si bom izpraševal vest, preslepi samoljubje in premaga napačna sramežljivost.

Vi angeli in svetniki božji, posebno ti, moj sveti angel varih in vi moji posebni patroni, molite zame, da se sedaj spovem tako, kakor si bom želel ob svoji smrtni uri. Amen.

Izpraševanje vesti.

Ko hočeš iti k spovedi, vprašaj se najprej:

Kdaj sem bil zadnjič pri spovedi?

Ali je bila spoved veljavna?

Ali sem nalašč (vedoma) zamolčal kak smrtni greh?

Ali sem se pri zadnji spovedi svojih grehov resnično kesal in trdno sklenil, da jih ne storim več?

Ali sem nevredno (v smrtnem grehu) prejel sv. obhajilo?

Ali sem natančno opravil naloženo pokoro?

Ali sem po svoji moči popravil škodo, ki sem jo storil bližnjemu na premoženju, na časti?

Potem dobro premisli, kaj si grešil?

1. Pomisli, kaj si grešil zoper božje in cerkvene zapovedi, ali si storil poglavitne, vnebovpijoče grehe, grehe zoper Sv. Duha, ali si bil deležen tujih grehov, ali si izpolnjeval dolžnosti svojega stanu.

2. Ako si grešil smrtno, izprašuj se o številu smrtnih grehov, in o takih okoliščinah, ki izpremene vrsto greha.

Pomisli, ali si storil smrten greh vsak dan, vsak teden, vsak mesec, in kolikokrat na dan, na teden, na mesec.

3. Ker ni samo to greh, kar storiš v dejanju, zato še prav skrbno pomisli, ali si kaj pregrešnega mislil, želel, govoril, pel, poslušal, ali si opustil kaj dobrega, kar si bil dolžan storiti.

Pri spovedi moraš povedati vse svoje smrtne grehe, katerih se še nisi nikdar spovedal. Ne smeš pa misliti, da je vse smrten greh, kar bereš v sledečem izpraševanju vesti. Smrten greh je, kadar v važni reči prelomiš vedoma in prostovoljno božje ali cerkveni zapovedi ali dolžnosti svojega stanu. Grehi zoper šesto zapoved so pa vsi smrtni, ako jih kdo stori prostovoljno v mislih besedah ali dejanju.

Če ne veš, kaj je smrtni greh, vprašaj spovednika.

Tako si sam brez bukvic po tem določenem redu prav skrbno izprašuj vest. Šele potem, ko ti tvoja vest ničesar več ne očita, vzemi v roko ta tiskana vprašanja, če misliš, da je res potrebno. To velja vsem, zlasti pa otrokom.

I. Zapovedi božje.

I. Zoper prvo zapoved.

Ali sem se sramoval svoje vere (križa, molitve itd.)?

Ali sem brezbožno govoril zoper vero, cerkev, duhovnike? Ali sem take pogovore rad poslušal?

Ali sem tajil kako versko resnico ali prostovoljno o njej dvomil?

Ali sem poškodoval, oskrunil, osramotil Bogu posvečene osebe ali reči?

Ali sem bral, naročal, posojal veri sovražne knjige, časnike, spise?

Ali nisem poslušal dalj časa božje besede? Zanimarjal verski poduk?

Ali sem mrmral zoper Boga in njegove naredb, ali sem imel prostovoljno bogokletne misli?

Ali sem božjeropno (v smrtnem grehu) prejemal sv. zakramente? Ali sem ukradel kaj cerkvenega?

Ali sem veroval vražam in imel prazno vero?

Ali sem obupal?

Ali sem dalj časa opuščal vsakdanje molitve? Ali sem jih opravljal prostovoljno raztresen?

II. Zoper drugo zapoved.

Ali sem klet, morda celo Boga, Marijo, svetnike, zakramente, križ itd.?

Ali sem preklinjal samega sebe, starše, otroke, bližnjega, živali, vreme?

Ali sem kdaj po krivem prisegel, celo pri sodnji? Ali je vsled tega kdo trpel škodo?

Ali sem Bogu storjeno obljubo prelomil?

Ali sem se norčeval iz svetih reči?

Ali sem lahkomišljeno izgovarjal sveta imena?

III. Zoper tretjo božjo in prvi dve cerkveni zapovedi.

Ali sem ob nedeljah in praznikih po lastni krivdi opustil sv. mašo?

Ali sem prišel ob teh dnevih po lastni krivdi znatno prepozno k sv. maši?

Ali sem drugim brez vzroka branil iti k sv. maši?

Ali sem bil v cerkvi prostovoljno raztresen? motil še druge?

Ali sem ob nedeljah in praznikih brez potrebe opravljal hlapčevska dela? Ali sem jih nakladal drugim?

Ali sem ostal brez potrebe med sv. mašo zunaj cerkve, ali celo v krčmi? še druge odvrčal od cerkve, jih vabil v krčmo?

IV. Zoper četrto zapoved božjo (in dolžnosti svojega stanu).

Za otroke, mladeniče, dekleta: Ali sem starše hudo razžalil? Ali sem jim bil v važni reči nepokoren, na pr. če sem ponočeval, pijančeval, hodil v slabe hiše, h grešni osebi, na pohujšljivi ples itd.?

Ali sem jih grdo zmerjal, zaničeval, jezil, ali celo suval in udaril?

Ali sem jim želel hudo, celo smrt?

Posli in podložni: Ali sem bil pokoren?

Ali sem bil priden?

Ali sem delal škodo gospodarju in gospodinji? ali sem bil zvest v svoji službi?

Ali sem svoje predstojnike ogoljufal, obrekoval, opravljal?

Za starše in predstojnike:

Ali sem skrbel za telesni in dušni blagor svojih otrok in podložnih? Ali sem jim dovolil hoditi v slabo družbo, brati slabe knjige in časnike, puščal na slabe veselice (pohujšljive plese, k veri in nravi nevarnim predstavam v gledališče)?

Ali sem jih navajal, da so izpolnjevali verske dolžnosti?

Ali sem jih pohujšal z besedo ali dejanjem?

Za moža: Ali sem živel v miru s svojo ženo? jo celo razžalil? Zapravljaj premoženje?

Za ženo: Ali sem bila pokorna svojemu možu?
Ali sem žalostila svojega moža?

V. Zoper peto zapoved.

Ali sem imel v srcu srd in sovraštvo do koga?
Ali sem koga zmerjal? mu želel kaj hudega?
Ali sem bil drugim s slabim zgledom povod,
da so grešili?

Ali sem koga zapeljal v kak greh? V kateri
greh? (na pr. v pijančevanje, nečistost, tatvino,
laž itd.).

Ali sem koga pohujšal?

Ali sem bil nezmeren v jedi in pijači?

Ali sem škodoval sebi ali drugemu na zdravju?
ga tepel, poškodoval? Ali sem druge jezil?

Ali sem bil komu nevoščljiv?

VI. Zoper šesto in deveto zapoved.

Ali sem radovoljno mislil kaj nečistega?

Ali sem radovoljno imel poželenje videti, slišati
ali storiti kaj nesramežljivega?

Ali sem govoril, poslušal, pel kaj nečistega?

Ali sem kaj takega bral, ali drugim dajal brati?

Ali sem gledal prostovoljno kaj nečistega?

Ali sem storil kaj takega? sam ali z drugimi?

Ali sem dopustil kaj nečistega od drugih?

Ali sem hodil v slabe družčine, ki so zame
bližnja priložnost?

Ali sem imel vsled preveč prostega občevanja
z drugim spolom nevarne izkušnje?

VII. Zoper sedmo in deseto zapoved.

Ali sem vzel tuje blago? Kaj velikega?

Ali sem povrnil ukradene reči?

Ali sem sprejel ukradene stvari?

Ali sem obdržal najdene reči?

Ali sem pri kupčiji, prodajanju goljufal? Veliko?

Ali sem škodoval bližnjemu na njegovem pre-
moženju?

Ali sem popravil storjeno škodo?
 Ali sem se pregrešil z oderuštvo?
 Ali sem poplačal dolgove?
 Ali sem komu svetoval, pomagal krasti, delati škodo, goljufati?

VIII. Zoper osmo zapoved.

Ali sem lagal v važnih rečeh? Ali sem s tem škodoval drugim?
 Ali sem opravljal, napake drugih dalje pripovedoval brez potrebe, jih povečeval?
 Ali sem druge obrekoval? v važni reči?
 Ali sem z obrekovanjem, opravljanjem bližnjemu škodoval? ali zelo? sem popravil škodo?
 Ali sem rad poslušal opravljanje, obrekovanje?
 Ali sem podpihoval?
 Ali sem pri drugih brez vzroka sumil kaj hudega?
 Ali sem koga krivo sodil?
 Ali sem razodel skrivnosti?

2. *Cerkveni zapovedi (3. in 4.)*

Ali sem v petkih in druge zapovedane postne dni jedel meso?
 Ali sem si zapovedane postne dni kaj pritrgal pri jedi?
 Ali sem šel vsaj enkrat v letu k spovedi in ali sem prejel o velikonočnem času vredno sveto obhajilo?

3. *Poglavitni grehi.*

Ali sem bil prevzeten, ošaben? — Nevoščljiv?
 — Len za Boga, zveličanje?

3. *Tuji grehi.*

Ali sem v greh svetoval? v drugih greh privolil? v greh napeljeval? greha se udeležil? greh

(drugih) zagovarjal? h grehu drugih molčal, ko bi moral njihove grehe povedati dušnemu pastirju, staršem, gospodarjem?

Nato se vprašaj, ali je še kaj, kar te vznemirja?

Pred kesom.

Pomisli, da je prostovoljen smrten greh največje hudo, ti vzame nebesa, zasluži pa večni ogenj v peklju. Glej na križanega Jezusa in njegovo presv. Srce. Smrtni grehi so njega tako neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, zavoljo njih je Jezus nesel težki križ in je na njem prelil svojo kri. Pomisli, da boš kmalu umrl, telo bodo dejali v grob, duša bo pa šla pred sodnika! To premišljevanje te bo navdalo s kesom.

Kes.

1. O moj Bog in moj Gospod, koliko in kako mnogovrstni so moji grehi, kako kazni vreden stojim pred tvojim neskončnim veličastvom. Najrajši bi se sramote skril pred tvojim svetim obličjem, bojim se in trepetam pred tvojo jezo. O veliki Bog, kaj sem storil! Ti si me ustvaril in si moj najvišji in neomejeni gospodar; vsak čas, vsak trenutek bi ti bil moral služiti z vsem srcem in natančno izpolnjevati tvojo sveto voljo, toda ravnal sem se rajši po svoji grešni volji. Ti si neskončen, o Bog, ki te ne obsežeta nebo in zemlja, ti, ki vse vladaš, in jaz revni črviček na zemlji sem te zaničeval, sem prostovoljno prestopil tvoje zapovedi, in to ne samo enkrat, ampak tako pogosto!

O Bog, ki si neskončno dobrotljiv in usmiljen, ne zavrzi me! Ponižno poklekнем pred tebe in skesano trkam na svoje prsi. Grešil sem pred teboj in nebesom, in nisem več vreden, da me imaš za svojega otroka; zaslužil sem kazni, ki si jih odločil za greh. Le tvoje usmiljenje, o Bog, me je rešilo, da nisem že zdavnaj v peklу, ko sem živel nespokorno v smrtnem grehu. Še je čas, da se izpreobrnem; zato ga hočem, o moj Gospod, porabiti! Pred tvojim obličjem se kesam in se odpovem vsem grehom svojega življenja.

2. Pa svoje grehe obžalujem še bolj zato, ker sem bil do tebe, svojega najboljšega očeta in dobrotnika tako nehvaležen. Kako sem mogel pozabiti tebe, ki si od vekomaj mislil name, ki si iz same ljubezni do mene dal življenje in vse, kar sem in kar imam, tebe, ki tako očetovsko skrbiš zame! Vse te dobrote bi me morale tebe spominjati in me nagibati, da izpolnjujem tvojo voljo; toda jaz sem pozabil na te dobrote, še več, te dobrote sem celo rabil v to, da sem z njimi žalil tebe! O Bog, zares, kako črna nehvaležnost je to!

Pa moja nehvaležnost je bila še večja, ako mislim na svojega Zveličarja, tvojega Sina. Zame si ga daroval, zame se je učlovečil, zame je na zemlji živel, učil, molil, trpel revščino, zaničevanje, bolečine in celo

smrt. Njegova kri me je očistila v svetem krstu; po njem sem že tolikokrat zadobil odpuščanje grehov, tolikokrat me je nasitil s svojim telesom. In vse eno sem zaničeval njegovo kri, ljubil pa sem greh in grešne priložnosti. O kako sem s tem žalostil njegovo presveto Srce! Odslej se to ne sme več zgoditi! Moj Bog, nikdar več nočem grešiti, nikdar več ne. Skesano te prosim, dobri Oče, usmili se me zavoljo svojega ljubljene Sina.

3. In akoravno sem toliko grešil, tolikokrat te razžalil, me vendar nisi pahnil od sebe. V tem spoznam, kako neskončno si usmiljen. V tebi je vse, kar more popolnoma zadovoljiti moje revno srce, saj si ti največje dobro, ti si veselje angelov in svetnikov, ti si najvišja, popolna blaženost in sreča; kako je to, da te nisem iskal, te nisem ljubil, marveč da sem te pozabil, zaničeval, žalil? Posvetnega grešnega veselja, kratke mesene nasladnosti, minljivih dobrot sem iskal, jih bolj ljubil, kakor tebe, večno dobroto! O kako obžalujem sedaj grehe, ki so me odtrgali od tebe, najvišje dobrote! Tudi ako bi mi ne bil izkazoval nobenih dobrot, bi te bil moral ljubiti samo zato, ker si neskončno ljubezniv in vreden vse ljubezni; pa vendar te nisem ljubil. Tako ne bo več! Odslej te hočem ljubiti s celim srcem, z vso svojo dušo in z vsemi

svojimi močmi, greh pa bom sovražil bolj kakor vsako drugo hudo, ker ga ti sovrašiš, in ker me loči od tebe, v katerem edino hočem iskati svoje sreče. Zato te prosim pri tvoji večni ljubezni, s katero si me ljubil, daj, da se svojih grehov prav srčno skesam; okrepi moje sklepe, in dodeli mi, da dobim sedaj v zakramentu sv. pokore milost in odpuščenje grehov, da ne bom sodni dan pred teboj osramočen. Amen.

Sedaj poklekni (v spovednico), pokrižaj se in reci:

»Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem. Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsemogočnemu, preblaženi devici Mariji, vsem ljubim svetnikom in vam, častitemu mašniku, božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil — (povej, kdaj) — velikokrat in obilno grešil; posebno pa se obtožim —«

Nato se povej svojih grehov; pri smrtnih povej tudi število in okoliščine, ki greh izpremene v drugo vrsto greha. Ko si vse natančno in odkritosrčno povedal, skleni spoved s tem, da še enkrat mirno, ne samo z ustnicami, ampak v srcu obudiš kes ali obžalovanje.

Trdni sklep.

Kdor res srčno obžaluje svoje grehe, ki jih je storil, ima gotovo tudi trdno voljo, da v bodoče ne bo žalil Boga z novimi grehi.

Trdni sklep je resnična volja, svoje življenje poboljšati in ne več grešiti. Trdni sklep torej ni niti prisega, niti zaobljuba, niti želja varovati se grehov.

Pri spovedi moraš imeti tudi trdno voljo nič več ne grešiti. Skleniti moraš torej, da se hočeš resno varovati vsaj vsakega prostovoljnega smrtnega greha.

Trdni sklep meri torej na to, da resno nočeš nikdar več storiti prostovoljnega smrtnega greha.

Skleni torej varovati se vsakega prostovoljnega smrtnega greha, zlasti pa tistega svojega starega, priljubljenega, ki te je že tolikokrat pahnil v nesrečo in ki je vzrok mnogim drugim grehom. Če izruješ ta greh, boš druge še laže.

Grešil pa ne boš, če se boš varoval prostovoljnih bližnjih priložnosti.

Kdor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi. Zakaj priložnost, na pr. kaka oseba, pijača, človeka omami, vzbudi njegove strasti, pamet otemni, volja se nazadnje vda zapeljivim izkušnjam, in človek zopet greši.

Da se boš laže varoval teh bližnjih priložnosti, ti jih nekaj navadnih naštejemo: Gostilne (za pijance), brezverski in nenravni časniki in spisi (knjige), slabe hiše, nevarne službe, grde podobe, zelo pohujšljivi plesi in grde predstave v gledališčih ali drugod, slabe družčine, posebno pa grešna znanja, ki so gnezdo toliko grehov zoper čistost in vzrok toliko neveljavnih spovedi.

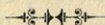
Skleniti moraš torej, da se hočeš vsega tega, kar sem naštel, v bodoče varovati. Zato pa moraš že pri spovedi skleniti, da boš rabil v to razne pomočke, najprej tiste, ki ti jih nasvetuje spovednik, ker je dušni zdravnik; potem pa, da boš rabil še druge navadne pomočke. Skleni še, da boš rad molil, premišljeval štiri poslednje reči, zlasti pa hodil večkrat pobožno in vredno k spovedi

in sv. obhajilu, ki je najboljše sredstvo zoper vse hude izkušnje.

Zdaj pa obudi srčni kes združen s trdnim sklepom:

»O moj Bog! Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. Žal so mi, ker sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti. — Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.«

Pazljivo poslušaj nauke spovednikov in sprejmi pokoro, ki ti jo naloži. Če te spovednik kaj vpraša, odgovori odkritosrčno; če nisi česa razumel, vprašaj. Če te spovednik ne spozna vrednega odveze, se ponižno podvrzi, prizadevaj si, da se res poboljšaš in odpraviš to, zavoljo česar nisi dobil odveze.

Po spovedi.

Zahvalim se ti, predobri Bog, iz vsega srca, da si se me zopet usmilil in mi odpustil grehe v zakramentu svete pokore. Težko breme grehov si mi odvzel in milostno si razvezal grešne vezi, ki so me oklepale. O moj Bog in moja ljubezen! Hvala in slava ti bodi na veke! Sedaj

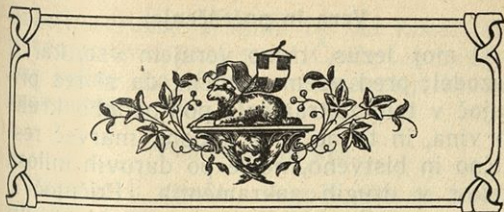
sem zopet tvoj otrok, sedaj zopet prebiva sv. Trojica v meni.

Toda, ti, Gospod, veš predobro, kako strašno sem slab. Zato mi daj milost, da se nikdar več ne ločim z grehom od tebe, da ti ostanem zvest do zadnjega dihljaja. Sovražim vsak greh in trdno sklenem s tvojo milostjo, se odslej skrbno varovati greha, živeti krepostno in sveto, in se ogibati vsega, kar ti ni všeč in kar me je tolikokrat zapeljalo v smrten greh.

Marija, ti pribežališče grešnikov, ti ne zapustiš tistih, ki upajo v tebe! Pomagaj mi, varuj me, izprosi mi milost, da vztrajam v dobrem, in ne daj, da tvojega Sina razžalim še s kakim grehom! Amen.

(Sedaj opravi naloženo pokoro; če ti je pa spovednik naložil pokoro za več dni, jo opravi, kakor ti jo je naložil).

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom.

Božji Zveličar, ki ne prebivaš samo v zakramentu ljubezni vedno v naši sredi in se za nas vsak dan daruješ, ampak si tudi hrana našim dušam, glej, jaz revna stvar, ki nisem vreden, da pogledaš name, pridem k tebi, da prejmem zakrament tvojega pre-svetega Telesa in tvoje Krvi. Rad bi pripravil svoje srce v tebi dopadljivo prebi-vališče in zadobil potrebne milosti. Ker pa se dobro zavedam, kako da sem sam slab, zato te, o dobrotljivi Jezus, zaupno prosim, razsvetli mojo pamet s svojo božjo lučjo in vžgi v meni ogenj svete pobož-nosti, da se vredno pripravim za ta naj-svetejši zakrament in se najožje združim s teboj, ki si studenec vseh milosti. Amen.

Vera in počeščenje.

O moj Jezus, trdno verujem vse, kar si razodel; pred vsem verujem, da si res pričujoč v tem zakramentu pod podobo kruha in vina, in to ne le v podobi, marveč resnično in bistveno, ne le po darovih milosti kakor v drugih zakramentih. Pričujoč si z vsem svojim bistvom, z mesom in krvjo, z dušo in s telesom, kot Bog in človek.

In to verujem, ker si ti, Sin živega Boga, to povedal, ko si rekel pri zadnji večerji: *»To je moje telo, to je moja kri«*, in ko si obljubil: *»Moje telo je res jed in moja kri je res pijača!«*

Četudi moja pamet ne spozna, kako se to godi, tvoje jasne besede mi zadostujejo, da verujem trdno in brez dvoma. Četudi gleda moje telesno oko le majhno hostijo, vidi oko mojega duha v luči sv. vere pod tem zagrinjalom tebe istega Boga-človeka, ki je ležal nekoč kot dete v jaslicah, ki je visel ves krvav in ranjen na križu, in ki vlada zdaj večno v poveličanem in veličastnem telesu ob desnici Očeta v nebesih.

In zato te molim v najglobokejšem spoštovanju, molim te kot svojega Gospoda in Boga, svojega Odrešenika in Zveličarja. Molim te, kakor so te molili nekoč pastirčki, sv. trije kralji, kakor Marija in sv. Jožef, ki so verovali, da si ti pravi Bog. Molim te z vsemi angeli, ki obdajajo tvoj taber-

nakelj; združen z njimi bi rad klical brez nehanja: Svet, svet, svet! Češčen in hvaljen naj vedno bo Jezus v najsvetejšem zakramentu!

Ponižnost in kes.

Kako je li vendar mogoče, da se hočeš združiti z menoj, ti Najsvetejši, z menoj, ubogim grešnikom? Kako! Jaz naj sprejemem v svoje srce tebe, Boga vsega veličastva, pred katerim nebesa niso čista, pred katerim trepetajo angeli? Ti mi hočeš podariti svoje telo in svojo dušo! Ti, Jezus, kralj vsega veličastva, želiš biti moja hrana! Ali nisem revna, omadeževana, pregrešna stvar, ki je zaslužila tolikokrat tvojo jezo, tvojo obsodbo?

Resnično, o Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho. Ne upal bi se bližati tebi iz lastne volje, toda ti me izpodbujaš, rekoč: Zdravi ne potrebujejo zdravnika; prišel sem iskat grešnikov. Ti sam me vabiš k sebi z besedami: »*Pridite k meni vsi.*« »Vsi«, praviš, torej tudi grešniki. Da, še več, ti me siliš, ko govoriš: »*Ako ne bodete jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne bodete imeli življenja v sebi.*« (Jan. 6, 54.)

Na tvoje besede torej se ti hočem zapupno približati. Prej pa obžalujem še enkrat vse svoje grehe in napake, vse obža-

lujem iz dna srca, da bi mogel očistiti svoje srce s svojimi solzami ter ga pripraviti v stanovanje, ki bi bilo tebi primerno! Naj ti dopade, o Gospod, kesanje in hrepenenje mojega srca; nadomesti milostno, kar primanjkuje moji slabosti; da, pripravi ti sam moje revno srce, da te prejme vredno; očisti in posveti ga s svojo vsemogočno milostjo; reci le besedo, in zdrava bo moja duša.

Upanje.

O najljubeznivejši Jezus! Ti sam si me hotel poučiti o sadovih tvoje svete mize. »*Kdor jé moje meso*«, rekel si, »*in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.*« (Jan. 6, 57.) »*Kdor mene jé, bo živel zavoljo mene.*« (Jan. 6, 58.) Najzvestejši Bog in Zveličar moj! Tvoje besede ne morejo nikdar goljufati. Tvoja dobrota je vedno pripravljena deliti mi milosti, tvoja moč je tudi tako velika, da lahko v izobilju izpolnjuješ svoje obljube. Glej, zato verujem in se trdno zanašam, da postanem po sv. obhajilu deležen onih milosti in dobrot, ki si jih obljubil. Kaj si hočem želei višjega in večjega, nego da ostaneš ti v meni in jaz v tebi? »*Jaz sem vinska trta in vi ste mladike; kdor ostane v meni in jaz v njem, bo dal obilno sadu*«, rekel si. Tolik je torej vir božje milosti, kadar se združim s teboj, da more moje srce roditi sad večnega življenja, sad

čednosti, in to v obilici. Moja duša hrepeni po takih sadovih! Pridi, ti nebeški zdravnik moje duše, pridi, ti moč slabotnim, ti najčistejši, najkrotkejši, najponižnejši, najsvetejše ljubezni plamteči Jezus in upodobi po svojem Srcu moje srce. Pridi in ostani v meni, da živim le v tebi in po tebi.

Česa se hočem bati, če sem združen s teboj? Ne svet, ne pekel, ne lastna slabost me ne morejo premagati, ako si ti v meni. S sv. Pavlom lahko rečem: »*Vse premorem v njem, ki me krepča.*« (Filip. 4, 13.) — Pa ne le v življenju boš pri meni, temveč tudi v smrti. Saj si govoril: »*Kdor jé moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.*« (Jan. 6, 55.) Trdno upam, da izpolniš to svojo obljubo tudi na meni ter me nekoč zbudiš od smrti. V poveličanem telesu te bom potem smel gledati od obličja do obličja, tebe, svojega Boga in Gospoda. Tako upam, moj Zveličar! Poživi in pomnoži v meni to upanje, ki me naj osrčuje v življenju in ojači v smrti.

Ljubezen.

O božji Zveličar, kako neizmerna je tvoja ljubezen do nas! Koliko čudežev delaš ti, neskončno modri in vsemogočni, da se nam daješ s svojim mesom in s svojo krvjo kot kruh večnega življenja! — In

koliko te je stalo, da si mi pripravil to nebeško jed! Pripustil si, da so te peljali kakor jagnje na morišče, da so telo, ki mi ga daješ v jed, poprej neusmiljeno bičali, s trnjem kronali, z žreblji prebodli; in kri, s katero napajaš mojo dušo, si prelil v strašnih mukah do slednje kapljice. In jaz bi te ne ljubil, bi te ne ljubil odkritosrčno in neprestano? O moj Zveličar, ljubim te in te želim ljubiti do smrti. Iz ljubezni do tebe se hočem premagovati in ti darovati vse, karkoli hočeš. Ti, ki daš meni svoje srce, sprejmi v dar tudi moje srce, ki ne želi višjega in ne pozna večjega hrepenenja, nego ljubiti le tebe z odkritosrčno in zvesto ljubeznijo do smrti.

Da, o moj Gospod in moj Bog, ljubim te z vsem srcem, z vso dušo, z vsemi svojimi močmi. Tebi na ljubo bom zvesto izpolnjeval božje zapovedi, tebi na ljubo krepko zatiral vse svoje strasti, tebi na ljubo bom tudi ljubil vse ljudi z odkritosrčno ljubeznijo. Vsaka nevolja, vsako sovraštvo naj izgine iz mojega srca, da boš bival le ti v njem, ki si ljubezen sama.

Hrepenenje.

O sveta večerja, pri kateri uživamo Kristusa, kjer se obnavlja spomin njegovega trpljenja, ter se polni duša z milostmi in se nam podaje zastava prihodnje slave! —

O moj Jezus, kako se veselim, da se smem udeležiti te božje gostije! Kakor hrepeni jelen po čistem studencu, tako hrepeni moja duša po tebi. Ako imam tebe, imam vse, kar more osrečiti moje srce. Kaj hočem v nebesih, kaj iščem na zemlji drugega nego tebe; saj si ti moj Bog in moje vse, moj Zveličar in Odrešenik, moja pomoč, moja tolažba in vse moje blaženstvo.

O, pridi torej, kruh angelski, pridi in nasedi in okrepi mojo slabotno dušo! Pridi ti, Jagnje božje, in vzemi od mene grehe in slabosti! Pridi, o Jezus, ti najljubeznivejši prijatelj moje duše in me blagoslovi. Vnemi me s toliko ljubeznijo, da ne živim več jaz, ampak da živiš ti v meni, in da me nič več ne more ločiti od tvoje ljubezni. Amen.

O Marija, ljuba Mati božja in moja mati, pomagaj svojemu otroku v teh najsvetejših trenutkih. Pokrij ti revščino moje duše z bogastvom svojih zaslug in čednosti, in izprosi mi vsaj nekoliko tiste globoke ponižnosti in žareče ljubezni, s katero si ti tolikokrat sprejela svojega božjega Sina v zakramentu ljubezni.

Molitev sv. Tomaža Akvinčana.

Vsemogočni večni Bog, glej, bližam se zakramentu tvojega edinorojenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Prihajam kakor bolnik k zdravniku življenja, nečisti

k studentu usmiljenja, slepec k luči večne svetlobe, ubožec in revež h Gospodu nebes in zemlje. Prosim te torej, o neizmerno usmiljenje: ozdravi mojo bolezen, umij mojo nečistost, razsvetli mojo slepoto, obogati moje ubožstvo, obleci mojo nagoto! Daj, da sprejem kruh angelov, kralja kraljev, Gospoda vseh gospodovavcev, tako spoštljivo in ponižno, tako skesano in pobožno, s tako čistim in vernim srcem, s takim sklepom in namenom, kakor je v prid zveličanju moje duše. Dodeli, o Gospod, da ne sprejem samo po zunanje Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, marveč postanem deležen tudi bistva in moči tega zakramenta. O preljubeznivi Oče, dodeli mi, da bom nekdanj večno in z odkritim obličjem gledal tvojega ljubega Sina, katerega hočem sprejeti zdaj v tem življenju skritega pod podobo kruha! Kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Kakor hitro vzame duhovnik ciborij iz tabernaklja, bližaj se z največjim spoštovanjem obhajilni mizi, poklekni pred svojim Zveličarjem in moli z duhovnikom:

Vsemogočni Bog naj se me usmili, mi odpusti moje grehe in naj me pripelje v večno življenje. Amen. Milost, odvezo in odpuščenje mojih grehov naj mi dodeli vsemogočni in usmiljeni Bog. Amen.

(Jagnje božje.)

Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! — O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša.

(Trikrat.)

(Ko prejmeš sv. obhajilo:)

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Po svetem obhajilu.

Počesčenje.

»Našel sem Njega, ki ga ljubi moja duša.«
Zdaj imam tebe, o moj Jezus, v svojem srcu; zdaj imam tebe, ki si moj Zveličar in Odrešenik, moj Bog in moje vse. Oj, odkod tolika milost, da si se hotel ti, moj Gospod in Zveličar, kot Bog in človek naseliti v majhni hišici mojega srca! Oj bodi mi tisočkrat pozdravljen, ti preljubeznivi, najmilejši Jezus, ti resnično dobri pastir moje duše! Ves prevzet tvojega veličastva ponižno molim. Molim tvoje sveto telo in tvojo sveto kri, ki si mi jih dal v hrano moje duše. Molim tvojo sveto glavo, ki je bila s trnjem kronana; molim tvoje sv. oči, ki so prelile toliko solz zame; molim tvoja

sv. usta, ki so me poučila v večnih resnicah; molim tvoj sv. obraz, po katerem so te bili s pestmi. Molim tvoje sv. roke in noge, ki so bile neusmiljeno zame prebodene in pribite na lesu križa; molim tvojo sveto stran, iz katere so se razlile zadnje kapljice krvi in vode, ko je bila prebodena, molim tvoje predobrotno Srce, ki me je ljubilo do smrti. Da, moj Gospod in Zveličar, Jezus Kristus, molim tvoje sv. telo, na katerem si sprejel in pretrpel toliko ran v neizmernih bolečinah; molim tvojo najsvetejšo dušo, ki je bila do smrti žalostna na Oljski gori zame, da le jaz zadobim življenje. O moj Jezus, z otroškim češčenjem te molim in se hočem z vso ljubeznijo le tebe okleniti vse svoje življenje, zvesto do smrti. Amen.

(Po sv. Frančišku Ksaveriju.)

Zahvala.

Kako te hočem vredno hvaliti, ti najdobrotljivejši, najmodrejši, vsemogočni in vseusmiljeni Jezus! Kako se naj zahvalim za tvojo neizmerno ljubezen! Zame si postal človek, zame umrl na križu, zame si pričujoč s svojim poveličanim človeštvom in s svojim božanstvom v najsvetejšem zakramentu, da prideš v moje revno srce, da mi moreš osebno izkazovati dobrote, da živiš in ohraniš mojo dušo za večno živ-

ljenje. O moj Gospod, kdo more dostojno in vredno hvaliti tvojo velikodušnost! Glej, hvalim te z vsemi stvarmi v nebesih in na zemlji, z vsemi angeli in svetniki, pred vsem pa s tvojo preblazeno materjo, in se radujem v tebi, moj Gospod, ki si moje zveličanje! Oj velike reči si storil vsem, ki jih hraniš s svojim dragocenim telesom in krvjo in jih napolnjuješ z zakladi svojega božanstva. Slava, hvala in zahvala ti bodi na vekomaj! Amen.

Darovanje.

Ker si se ti, o moj Bog, vsega podaril meni, se hočem tudi jaz darovati vsega le tebi. Tebi darujem svoje srce, naj odzdaj ljubi le tebe in izvun tebe ničesar drugače nego le zavoljo tebe. Tebi darujem svoje telo z vsemi čuti in svojo dušo z vsemi zmožnostmi; odslej naj ne služijo več grehu, ampak posvečeni naj bodo tvoji sveti službi in tvoji časti. Tebi se vsega darujem z vsem, kar sem in kar imam. Ti gospoduj nad menoj in vsem mojim kakor nad svojo lastnino, in to, kakor je tebi najbolj všeč.

Sprejmi, o Gospod, v dar vso mojo svobodo, vzemi moj spomin, moj razum, vso mojo voljo. Vse kar imam in kar premorem, si mi podaril ti: tebi vrnem zopet vse in ti vse izročim, naj vlada popolnoma tvoja

volja v vsem. Le svojo ljubezen mi daj, o Bog, in svojo milost; potem sem dovolj bogat, in ne poželim ničesar drugega. Amen.

(Molitev sv. Ignacija. 300 dni odp. Leon XIII., 26. maja 1883.)

Prošnja.

O Bog mojega srca! Ti veš, kako hrepenim biti v zvesti ljubezni le tvoj; tebi je pa znano, kako sem slab in onemogel, znane so ti brezštevilne izkušnje in nevarnosti, ki mi preté.

Zato pa ne boš zavrgel mojih ponižnih prošenj. Saj si se združil z menoj, da ozdraviš mojo dušo, da jo ojačiš in ohraniš za večno življenje. Oj, daj tedaj, da zamori tvoje najsvetejše telo v meni vso poželjivost, me obvaruje lahkomišljenosti čutov, posebno oči in jezika, in odvzemi mi vsako neredno poželenje po posvetnem veselju. Očisti mojega duha vseh nečistih misli in želja; posveti moje telo in ne pripusti, da bi bil zdaj, ko si ga ti izpremenil v svoj tempelj, še kdaj oskrunjen z dejanji teme. — O presveta duša Kristusova, ki bivaš v meni, ti nisi na svetu iskala drugega, nego da si izpolnjevala voljo nebeškega Očeta: združi me s seboj, da se loči moja duša od sveta, njegovih blagrov, njegovega napuha in njegovih nasladnosti; naj poželim tudi jaz le eno, namreč izpolnitev volje božje ter hrepenim le po večnem zveličanju

v nebesih. Vlij v mojo dušo one krasne
 čednosti, ki dičijo tvoje presv. Srce, po-
 sebno ponižnost in krotkost. — Božanstvo
 Jezusa Kristusa, razlij zaklade svoje luči
 in svoje milosti v moje revno srce. Daj
 mi spoznati vedno bolj in bolj, da je vse
 ničemurnost razen tebe ljubiti in tebi sa-
 memu služiti; vžgi moje srce z ognjem
 svoje svete ljubezni, da velikodušno rad
 žrtvujem vse, karkoli zahteva tvoja služba,
 da voljno nosim vsak križ, ki mi ga na-
 ložiš v svoji modrosti. Potegni me vsega
 nase in združi me tako tesno s svojim
 božjim Srcem, da ga od njega ne more
 več ločiti nobena sila sveta, ne pekla.

Duša Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda iz strani Kristusove, operi me.

Trpljenje Kristusovo, potrdi me.

O dobri Jezus, usliši me.

V svoje rane sprejmi me.

Od tebe se ločiti ne pusti me.

Pred hudim sovražnikom brani me.

Ob smrtni uri pokliči me,

In k tebi priti pusti me,

Da s tvojimi svetniki hvalim te,

Na vekov veke vse. Amen.

(Odpustek 7 let po svetem obhajilu; drugače
 300 dni vsakokrat. Pij IX., 9. jan. 1854.)

Molitev pred križem za odpustek.

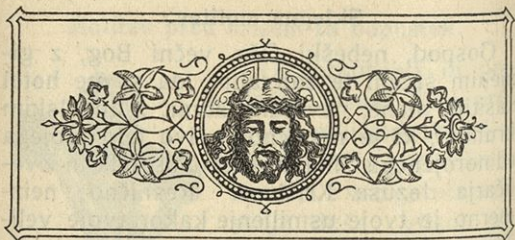
O dobrotljivi in sladki Jezus! Glej, pred tvojim obličjem se vržem na kolena in te prosim in zarotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostno v moje srce občutke žive vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi in trden sklep poboljšanja, dokler z globokim sočutjem in srčnim žalovanjem pregledujem tvojih petero krvavih ran in v duhu premišljujem ter si stavim pred oči, kar je že prerok David govoril o tebi, rekoč: »Roke in noge so mi prebodli, vse moje kosti so razšтели.« (Ps. 21, 17. 18.)

(Vsi tisti verniki, ki se skesano spovedó in prejmejo sv. obhajilo ter molijo to molitev pred sv. razpelom, zadobe popolni odpustek, če molijo razen tega še v papežev namen, na pr. pet očenašev, pet češčenamarij, pet čast Bogu itd. Papež Pij IX., dne 31. julija 1858.)

Sklepna molitev.

Gospod, nebeški Oče, večni Bog, z ginenim srcem te zahvalim, da si me hotel nasiti, mene, nevredno stvar, z angelskim kruhom, ki je resnično in živo telo tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Resnično, neizmerno je tvoje usmiljenje kakor tvoje veličastvo, ki ga ne morem dostojno povelječevati. Dovoli torej, da se združim s tvojim preljubljenim Sinom, ki sem ga sprejel, in da ti darujem njegovo najsvetejše Srce, ki je zaklad vseh čednosti in zaslug, kot večno zahvalo in v slavo in povelječevanje tvoje neizmerne dobrote. Ne glej na mojo nevrednost. Glej na božje Srce, ki je tebi prijeten dar in dodeli mi, da se udeležim bogatih sadov presvetega obhajila vkljub svojim grehom prejšnjih časov in če tudi je bila nepopolna moja današnja molitev. Daj, da mi bode ta najsv. zakrament moč v vseh bojih življenja in tolažba v smrti, da prav po njem dospem k oni večni večerji, kjer si ti sam s svojim Sinom in s Svetim Duhom izvoljenim svojim popolno nasičenje, preobilno blaženstvo in neprenosljivo zveličanje. Amen.

Sveti križev pot

sv. Leonarda Porto-Mavriškega.

Sveti križev pot je pobožnost, pri kateri v duhu spremljamo božjega Odrešenika ob štirinajstih postajah, odtlej, ko je bil k smrti obsojen, pa dotlej, ko je bil v grob položen, ter obenem pre-mišljujemo njegovo bridko trpljenje in smrt.

Priprava.

O pridite stvari,
Kaj, glejte, se godi:
Edini božji Sin
Strašno za nas trpi.

Molimo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in

vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Kesanje.

Usmiljeni Jezus, ljubim te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden; iz vsega srca se kesam, da sem te razžalil, o največja dobrota.

Namen.

Darujem ti ta sveti križev pot v čast tistega trpljenja polnega pota, po katerem si hodil zame ubogega grešnika. Prejeti želim svete odpustke in moliti na vse tiste namene, za katere so bili podeljeni. O Jezus, sprejmi jih zame in po rokah Marije device za uboge verne duše v vicah (zlasti za*)

Daj mi, Gospod, po tem križevem potu doseči v tem življenju tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

* Naredi namen, en popolni odpustek prejeti zase, druge vse pa daruj vernim dušam, katerim želiš pomagati. Lepa navada je, vse odpustke darovati Mariji Devici, da jih ona obrne v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

I. Razbičan, zapljuvan
 In kronan, zasramovan
 Pred sodni stol zdaj gre,
 Nedolžen v smrt izdan.

Prva postaja.

Pilat obsodi Jezusa k smrti.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj občudovanja vredno ponižnost nedolžnega Jezusa, ko je poslušal in sprejel krivično sodbo. Vedi, da so hudobije tvojega jezika bile tiste lažnive priče, ki so preslepile sodnika, da je nedolžnega Jezusa obsodil k smrti. Obrni se torej k svojemu ljubezni polnemu Bogu in vzdihni bolj s srcem kakor z usti:

O moj ljubi Jezus, kako neizmerna je tvoja ljubezen! Torej zame ubogega grešnika se ponižaš, da zavoljo mene greš v ječo, sprejmeš vezi in udarce in se daš celo obsoditi k tako sramotni smrti. Oh, to me mora zadeti v srce in ganiti h kesanju nad tolikimi grehi mojega jezika; studijo se mi in bridko jih obžalujem. Zato bom po vsem tem križevem potu prosil in klical: Moj Jezus, usmiljenje! Moj Jezus, usmiljenje!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

1. postaja.

Pilāt obsodi Jezusa k smrti.

II. Glej, križ mu naložé
 Na ranjene rame;
 Objame ga voljnó
 In nese vseh dolge.

Druga postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako je dobri Jezus rado-
 voljno objel sveti križ, in s kakšno krot-
 kostjo je prenašal udarce in žalitve hudob-
 nega ljudstva. Ti pa ves nepotrpežljiv
 bežiš pred križem, kar le moreš. Ali
 ne veš, da brez križa ne prideš v nebesa?
 Žaluj vendar nad svojo slepoto, obrni se
 k svojemu Gospodu in reci:

Ne tebi, o Jezus, ampak meni se spodobi
 težki križ, ki so ti ga naložili moji grehi!
 Ljubi Zveličar, daj mi moč, da bom voljno
 objel vse križe, ki jih zaslužijo moje
 velike pregrehe, daj mi tudi milost, da se
 ločim s tega sveta v ljubezni do svetega
 križa; goreč od te ljubezni naj tudi jaz
 želim, kakor tvoja služabnica sv. Terezija:
 Trpeti ali umreti! Umreti ali trpeti!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

2. postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

III. Opešal je v močeh,
 Podrè ga križ, naš greh,
 Vtopljen v dolge svetá,
 Leži potrť na tleh.

Tretja postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, zavaljo izgube toliko krvi oslavljen, prvič pade pod križem. Glej, kako ga s pestmi bijejo in z nogami sujejo. In vendar potrpežljivi Jezus ne odpre svojih ust, ampak trpi in molči. Ti pa si že zavaljo lahkkih križev nevoljen, godrnjaš, se pritožuješ in morda celo preklinjaš! Odpovej se vendar svoji nepotrpežljivosti in svojemu napuhu, in prosi svojega Gospoda, rekoč:

O preljubeznivi Odrešenik! Glej, pred tvojimi nogami kleči nesrečen grešnik. Kolikokrat in kako hudo sem grešil! O Jezus, podaj mi v pomoč svojo sveto roko. Pomagaj, da ves čas svojega življenja ne padem več v smrtni greh, in da si tako zagotovim po smrti večno zveličanje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

3. postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

IV. O žalostni spomin,
Ko Mater sreča Sin,
Bridkosti meč ji gre
Do srca globočin.

Četrta postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kolika bolečina je presunila srce Jezusovo, in kolika bridkost je zadela srce Matere Marije, ko sta se srečala! »O nehvaležna duša«, — ti kliče žalostna Mati — »kaj ti je storil moj Sin?« In v bolečinah te vpraša Jezus: »Kaj ti je storila moja Mati? O zapusti vendar svoj greh, ki je kriv najine tolike bridkosti!« Grešnik, kaj praviš na to? — Vzdihni iz srca in reci:

O božji Sin Marijin! O presveta Mati Jezusova! Potrt in skesan klečim pri vajinih nogah. Zakaj jaz sem kriv vajine žalosti; s svojimi grehi sem brusil meč, ki je ranil vajini srce. Ves osramočen in skesan vaju prosim: Odpustita mi! Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje, o Marija! Podelite mi milost, da vaju ne bom žalil nikdar več, in da bom s sočutjem premišljeval vašino trpljenje in vajine bolečine.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

4. postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, sprejmi križ,
 Gospoda usmili se!

Peta postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu
 križ nositi.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, da si ti kakor ta Simon, ker si preveč vdan sladnostim tega sveta in zato križa ne nosiš iz ljubezni do Jezusa, ampak le z nevoljo, ker se ga ne moreš ubraniti. Vzdrami že vendar svoje srce in usmili se svojega težko obloženega Gospoda! Sprejmi radovoljno vse težave, ki ti jih pošilja nebeški Oče, in prizadevaj si, ne samo potrpežljivo jih nositi, ampak zanje Bogu tudi hvalo dajati. Moli torej in reci:

O moj preljubeznivi Jezus! Zahvalim te za premnoge priložnosti, ki mi jih daješ, da bi mogel zate trpeti in zase kaj zaslužiti. O moj Bog, daj mi milost, da bom vse križe tega življenja potrpežljivo nosil in si s tem pridobil večnih dobrot. Daj, da bom tukaj s teboj žaloval, po smrti pa s teboj v nebesih kraljeval.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

5. postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nositi.

VI. S prtom Veronika
 Obriše Jezusa,
 Zato ji dá spomin
 Obličja svetega.

Šesta postaja.

Veronika poda Jezusu potni prt.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej in premišljuj na prtu presv. obličje svojega Zveličarja, in ginjen od ljubezni do njega si prizadevaj, vtisniti si globoko v srce njegovo podobo. Srečen boš, ako boš živel s to podobo v srcu; in nad vse srečen boš, ako boš s to podobo v srcu stopil tudi v večnost. Da boš pa vreden tolike milosti, se obrni k svojemu Gospodu in ga prosi, rekoč:

O moj trpeči Zveličar! Prosim te, vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom vedno nate mislil, tvoje bridko trpljenje. imel pred očmi in obžaloval svoje grehe. O Jezus, za-
 voljo tebe hočem svojo dušo napolnjevati z bridkostjo, in svoje grešno življenje hočem objokovati do smrti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

6. postaja.

Veronika poda Jezusu potni prt.

VII. Slabosti ves prevzet
 Zveličar pade spet:
 Oh, grehi ga težé,
 Ki jih ponavlja svet.

Sedma postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako Jezus, tvoj Gospod in Odrešenik na zemlji leži, oslavljen od bolečin, teptan od svojih soražnikov in zasramovan od razdivjanega ljudstva. Pomisli, da ga je ponižala tvoja prevzetnost in vrgel tvoj napuh. Zapusti vendar svoj greh in z bridkim kesanjem nad svojo preteklostjo skleni, da boš v prihodnje ponižnejši. Reci s kesanim srcem:

O presveti moj Odrešenik! Vidim sicer, da pod težkim križem potrč ležiš na zemlji, vendar te molim in častim, kakor svojega vsemogočnega Boga. Iz ljubezni do tebe sklenem, zatirati svojo prevzetnost. Očisti mi srce vseh ošabnih, častiželjnih in samoljubnih misli. Podpiraj me s svojo milostjo, da vse poniževanje sprejemem z voljnim srcem, in da tako zaslužim, s teboj povišan biti v nebeškem kraljestvu.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

7. postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

VIII. Usmiljene žene,
Ne jokajte zame,
Le zase in svoj rod
Točite zdaj solze.

Osma postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako zelo ti je treba žalovati: najprej zavoljo Jezusa, ki toliko zate trpi; in potem še zavoljo sebe, ki si tako nehvaležen, da se hočeš le veseliti in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš ostati še trd, če premisliš, kaj tvoj Odrešenik zate trpi. Poglej, kako je Jezus milostljiv do žalostnih žen. Obrni se k njemu tudi ti z zaupanjem in moli s skesanim srcem:

O moj ljubeznivi Zveličar, zakaj se moje srce ne razjoka od žalosti! Solz prosim, o Jezus, solz žalovanja in sočutja, da dosežem tako usmiljenje, kakor si ga skazal žalujočim ženam. O Gospod, ozri se name z milostnimi očmi, da bom po svoji smrti tudi jaz tebe poln tolažbe mogel videti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

8. postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

IX. Zveličar omedli
 Pod križem spet leži;
 O trdo srce, glej,
 Tvoj greh ga žalosti.

Deveta postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, s koliko bolečino Jezus tretjič pade pod križem. Glej, kako Zveličarja, to krotko in nedolžno jagnje, neusmiljeno sujejo in semtertja vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinu božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ni tvoj ves potrti Jezus vreden tvojih solz? Reci torej z žalostnim srcem:

Vsemogočni Bog, ki držiš s svojim prstom nebo in zemljo, kdo te je tako neusmiljeno vrgel? Oh, to so storile pregrehe, v katere sem se povračal, in krivice, ki sem jih ponavljal. Od grehov ni nehala moja hudobnost, in tako sem z njimi množil tvoje bolečine. Toda poglej, o Gospod, zdaj skesan klečim pri tvojih nogah in s tvojo milostjo trdno sklenem: Nikdar več ne bom grešil, moj Bog, nikdar več!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

9. postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

X. Ko pride na goró,
Obleko mu vzemó,
In za dolge svetá
Še žolča mu dadó.

Deseta postaja.

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina
z žolčem mešanega.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, moja duša, kako Jezusa vsega ranjenega zdaj še slečejo, in kako mu ponudijo grenke pijače. Pogledaj, kako Gospod trpi za tvojo nesramežljivost in nezmernost. Ali ga moreš pogledati brez sočutja? Poklekni k nogam svojega tako osramočenega Zveličarja in reci:

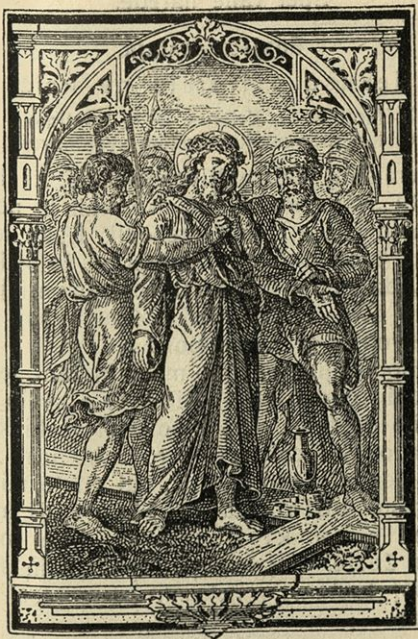
O žalostni Jezus, kolik je razloček med teboj in menoj! Ti si ves ranjen, s krvjo oblit in poln grenkosti, jaz pa ves v prijetnosti, ničemuren in poln sladnosti ali vsaj želim tak biti. Oh, jaz nisem na pravi poti! Moj Bog, daj mi milost, da izpremenim svoje življenje, in ogreni mi vse posvetne prijetnosti, da bom namesto njih odslej želel, okušati le bridkosti tvojega trpljenja, in da bom tako vreden, uživati kdaj s teboj nebeško veselje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

10. postaja.

Jezusa slečejo in mu ponudijo vina z
žolčem mešanega.

XI. Na križ ga položé,
Razpnó roke, noge,
In ostri mu žreblji
Spet rane naredé.

Enajsta postaja.

Jezusa pribijejo na križ.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj neizrekljive bolečine, ki jih je občutil Jezus, ko so mu na rokah in nogah meso in žile z žreblji prebodli. Kako je to, da se tvoje srce ne potopi v žalosti, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno mučijo Zveličarja! Žaluj vsaj zdaj nad svojimi grehi in moli:

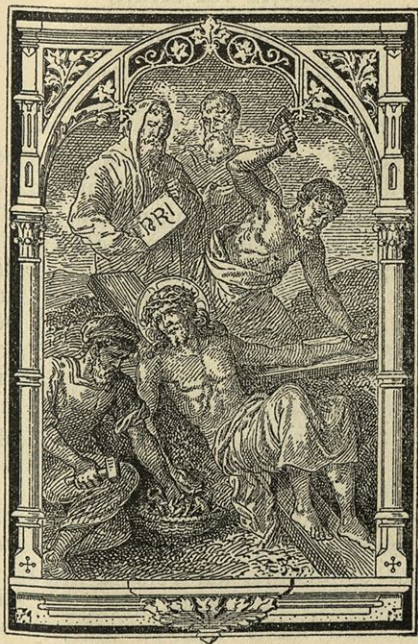
O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! Presuni vendar moje trdo srce s sveto ljubeznijo do tebe. In ker so moji grehi krivi, da so ostri žreblji tvoje roke in noge prebodli ter te pribili na križ, daj mi to milost, da dušna bolečina prebode tudi moje srce in na križ pribije vse moje hude želje. Naj bom v življenju in smrti s teboj križan, v nebesih pa s teboj povečičan.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

11. postaja.

Jezusa pribijejo na križ.

XII. Na križu Bog visi,
In sveta teče kri:
Za nas umira Bog,
Žalujte vse stvari!

Dvanajsta postaja.

Jezus umrje na križu.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Povzdigni svoje oči in premišljuj, kako tvoj Odrešenik na križu visi in umira. Glej, kako smrtno bled je njegov sveti obraz. Poslušaj, kako prosi odpuščanja tistim, ki ga križajo in žaliyo. Skesanemu razbojniku obljubi sveti raj; svojo mater izroči Janezu in svojo dušo priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič nagne glavo in umrje. — Tako je torej tvoj Odrešenik umrl; umrl na križu zavoljo tebe! O moja duša, glej mrtvo obličje Zveličarjevo, in ne hodi proč drugače, kakor le z globokim kesanjem. Objemi sveti križ in vzdihni k Jezusu:

O ljubljeni Zveličar! Spoznal sem, da so moji grehi tebi vzeli življenje. Nisem vreden tvojega usmiljenja, ker sem te križal. Ali, koliko tolažbo čuti moja duša, ko slišim, da na križu moliš tudi za tiste, ki so te križali! Kaj naj torej storim zate, ki si toliko storil zame! Glej, moj Bog, zavoljo tebe odpustim vsem, ki so me kdaj razžalili, in želim dobro vsem ljudem.

12. postaja.

Jezus umrje na križu.

Tako upam, da bom srečno umrl v tvoji ljubezni, kakor skesani grešnik, ki je umiral na tvoji desnici in slišal tvoje besede: Danes boš z menoj v raj.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XIII. O Mati žalostna,
Ki ljubiš Jezusa,
Objemlješ zadnjikrat
Sinú zdaj mrtvega.

Trinajsta postaja.

Jezusa snamejo s križa in položé
Mariji v naročje.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako oster je bil meč bolečin, ki je prebodel srce Mariji, ko je vzela v naročje svojega mrtvega Sina. Ko ga je gledala vsega ranjenega, so se ji ponovile vse bolečine njenega rahločutnega srca. Ali kaj je bil ta meč, ki jo je ranil? Greh je bil, ki je vzel življenje ljubljenu Sinu. Obžaluj torej svoj nesrečni greh, združi svojo žalost s solzami žalostne Martere Marije in reci:

O kraljica mučencev, kdaj bom vreden prav spoznati tvoje bolečine! Kdaj bom

13. postaja.

Jezusa snemajo s križa in položé Mariji
v naročje.

vreden, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti! O nebeška Gospa, izprosi mi milost, da bom vedno žaloval zavoljo svojih grehov, ki so tebi prizadeli toliko trpljenja. Naj s teboj tukaj žalujem in trpim, upam in ljubim, potem pa v tvojem varstvu umrjem in pridem v tvojo družbo.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

XIV. Bridko objokovan

Je Jezus v grob dejan;

O grešnik, moli ga,

Tvoj greh je zdaj opran.

Štirinajsta postaja.

Jezusa položé v grob.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako so žalovali in jokali sveti Janez, Marija Magdalena in vsi prijatelji Jezusovi, ko je bilo njegovo telo v grob položeno. Najbolj pa premišluj, kako netolažljivo bridkost je čutilo srce Matere Gospodove, ko je videla, da nima več ljubeča Sina. Ko v duhu gledaš njene solze, se moraš pač sramovati, da si med svetim križevim potom kazal tako malo so-

14. postaja.

Jezusa položé v grob.

čutja. Vzdrami se vsaj zdaj pri zadnji postaji! Poljubi spoštljivo kamen svetega groba, položi v duhu vanj svoje srce in v bridki žalosti moli k svojemu Gospodu:

O usmiljeni Jezus, ki si hotel iz ljubezni do mene sprejeti tolike bolečine križevega pota, molim te v grobu ležečega. Po zasluženju svojega trpljenja mi podeli milost, da prejmem za popotnico v večnost — tvoje presv. Rešnje Telo; moje zadnje besede naj bodo: »Jezus, Marija, Jožef«; in naj bo, kakor tvoj, tudi moj zadnji vzdihljaj: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.« Z živo vero, trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo naj s teboj in za tebe umrjem, da pridem s teboj uživati veselje od vekomaj do vekomaj.

Oče naš. Češčena Marija.

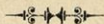
V. Usmili se nas, o Gospod!

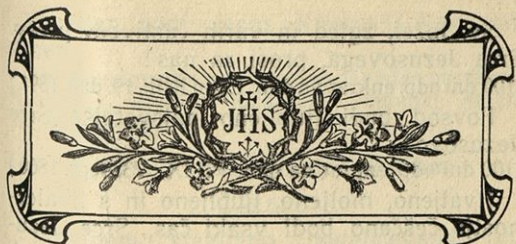
O. Usmili se nas!

Sklep. O Jezus, hvali naj
Ves svet te vekomaj,
Po svojem križu nam
Podeli sveti raj.

Molimo. O Bog, ki si z drago svojo krvjo svojega edinorojenega Sinu hotel posvetiti križ v znamenje življenja, prosimo te, daj, da se bodo vsi, ki se veselijo poveličanja svetega križa, veselili povsod tudi tvojega varstva. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

Razne pobožne vaje.

1. Vzdihljaji k presv. Srcu Jezusovemu.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij IX., 26. nov. 1876.)

Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu, ki goriš ljubezni do nas, vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe!

(200 dni odpustka vsakikrat. Leon XIII., 6. febr. 1899.)

Jezus krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu.

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 13. sept. 1905.)

Hvaljeno bodi najsvetejše evharistično Srce Jezusovo!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 12. jun. 1905.)

Božje Srce Jezusovo, izpreobrni grešnike, reši umirajoče, osvobodi uboge duše v vicah!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij X., 13. jul. 1906.)

Sv. Jožef, zgled in varih častivcev presv. Srca Jezusovega, prosi za nas!

(100 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 19. dec. 1891.)

Povsod bodi ljubljeno najsvetejše Srce Jezusovo!

(100 dni odp. enkrat na dan. Pij IX., 23. sept. 1860.)

Hvaljeno, moljeno, ljubljeno in s hvaležnostjo češčeno bodi vsaki čas, Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu v vseh tabernakljih sveta do konca dni. Amen.

(100 dni odp. enkrat na dan. Pij IX., 29. febr. 1868.)

Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!

(7 let in 7 kvadragen za tiste, ki molijo to trikrat z duhovnikom po sv. maši. Pij X., 17. jun. 1904.)

Srce Jezusovo, zaupam v tebe!

(300 dni odp. vsakikrat; enkrat v mesecu popoln oapustek, ako se moli vsak dan. Pogoji: Izpoved, obhajilo in molitev v papežev namen. Pij X., 27. maja 1905. in 5. jun. 1906.)

Hvala, čast in slava božjemu Srcu Jezusovemu!

(50 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 14. jun. 1901.)

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!

(300 dni odp. enkrat na dan. Leon XIII., 21. maja 1892.)

Moj Jezus, usmiljenje!

(100 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 24. sept. 1846.)

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak Odrešenik!

(50 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 11. avg. 1851.)

Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse!

(50 dni odp. vsakikrat. Pij IX., 7. maja 1854.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Vekomaj.
Amen.

(50 dni odpustka vsakikrat, kadar eden pozdravi:
Hvaljen..., drugi pa odzdravi z: Vekomaj. Amen.
Pij IX., 26. sept. 1864.)

2. Kratki vzdihljaji med dnevom.

1. Češčenje.

Ljubljeno, slavljen, poveličevano bodi
Srce našega Zveličarja zdaj in na veke!

2. Ljubezen.

O moja ljubezen, moje življenje in moje
vse! Ti si ves moj, in jaz sem ves tvoj!

3. Prošnja.

Presveto Srce Jezusovo, osramoti moje
sovražnike. — O božji Odrešenik glej, duša,
ki jo ljubiš, je bolna: pridi in ozdravi jo,
ker vem, da me ne moreš ljubiti in ob
nem me pustiti v stiski.

4. Pred delom.

O moj Jezus, ker sedaj ne morem bivati
v duhu pri tebi, te prosim, ostani ti pri
meni in posveti to delo, ki je hočem sedaj
opraviti za tebe.

5. Pred vsakim opravilom.

Moj Bog, kar bom sedaj delal ali trpel,
to hočem delati ali trpeti v presvetem Srcu
tvojega Sina in v zedinjenju z njegovimi
svetimi nameni. Vse to ti darujem v za-

doščanje za vse nepopolnosti mojega dela in trpljenja.

6. V zapuščenosti.

O Srce Jezusovo, moja edina ljubezen, vse tebi darujem; edino le tebe hočem ljubiti. Očisti moje srce, da te bom ljubil ne-sebično.

7. Po storjenem pregrešku.

O Srce Jezusovo, moja edina ljubezen, usmili se mene, svoje revne stvari, in popravi to, v čemer sem se ravno pregrešil. Stori, da bo vse tebi v čast, bližnjemu v blagor in meni v zveličanje. Amen.

8. V hudih izkušnjah.

O presveto Srce mojega Jezusa, k tebi pribežim, s teboj se združim. Sprejmi ta moj klic kot znamenje mojega studa nad vsem, kar v meni nasprotuje tvoji sveti ljubezni. Rajši hočem tisočkrat umreti, ko grešiti! Bodi ti, o Gospod, moja moč, bojuj se z menoj, varuj me, ker tvoj sem sedaj in hočem biti na veke.

3. Molitve pred podobo Srca Jezusovega.

(Sedem skrivnosti božjega Srca Jezusovega.)

1. Rana.

O božje Srce Jezusovo, ki si bilo zame ranjeno, molim te z vsemi bitji, ki te ljubijo. Darujem ti vse trpljenje, ki so ga kdaj

trpela človeška srca in ki ga bodo še trpela. Darujem ti tudi trpljenje svojega revnega srca in te prosim, rani moje srce in vsa človeška srca s plamtečo puščico svoje božje ljubezni, da bomo sebi in svetu odmrli, le zate živel in v tvoji ljubezni umrli. Amen.

Čast bodi...

2. Kri.

Molim te, presveto Srce Jezusovo, ki si krvavelo za cel svet. Zahvalim te v imenu vseh ljudi za neskončno ljubezen, s katero si darovalo za nas zadnjo kapljo krvi. — Zato ti darujem vsak vzdih, vse misli, vsa dejanja. Prosim te, dodeli mi milost, da ne bo ničesar v meni, kar bi ne bilo popolnoma in za zmeraj tebi posvečeno. Amen.

Čast bodi...

3. Voda.

Molim te presveto Srce Jezusovo, ki si darovalo zame celo vsako kapljico vode. Zahvalim te za toliko ljubezen. — Ponižno te prosim, naj se razlije vir večnega življenja name in naj me očisti vseh mojih grehov, pomankljivosti in nepopolnosti, da ti bom v svetosti in popolnosti postajal vedno bolj enak. Amen.

Čast bodi...

4. Ognjen plamen.

Molim te, presveto Srce Jezusovo, ki goriš ljubezni do nas. Zahvaljujem te z Marijo,

z vsemi angeli in svetniki vred za neizmerno ljubezen, s katero si nas ljubilo na veke. Ti hrepeniš po naši ljubezni in želiš, da bi se srca vseh ljudi vžgala ljubezni do tebe. — Zato ti darujem ljubezen vseh stvari, pa tudi ljubezen svojega revnega srca in te prosim, vžgi ljubezen do tebe tudi v onih srcih, ki te še ne ljubijo. Amen.

Čast bodi...

5. Trnjeva krona.

Molim te, s trni neizrečenih bolečin obdano Srce Jezusovo! Ponižno te prosim, odpusti vse slabe misli, želje, besede in dejanja, s katerimi smo te jaz in drugi razžalili. V zadoščenje ti darujem, karkoli se je že in karkoli se bo zgodilo še dobrega in tebi dopadljivega v nebesih in na zemlji in te prosim, ohrani nedolžne, obvaruj spokornike, izpreobrne grešnike in nam vsem dodeli milost, da te ne razžalimo nikdar več, temveč, da ti postanemo popolnoma dopadljivi. Amen.

Čast bodi...

6. Križ.

Molim te s svetim križem ozaljšano Srce Jezusovo in te prosim, odpusti sramoto in zaničevanje, ki si ga pretrpel na križu. Zahvaljujem te za neprecenljivo daritev, ki si jo daroval na svetem križu zame in za ves svet. Darujem ti vse daritve, ki

so ti jih darovali Marija, mati bolečin, in vsi svetniki, ali ki ti jih bodo darovali v bodoče. — Darujem ti pa tudi vse svoje žrtve in te prosim ponižno, podeli mi milost, da nosim vse svoje križe pogumno in s svetim veseljem do konca svojega življenja, da bom s teboj v tem življenju darovan, v večnosti pa zveličan. Amen.

Čast bodi...

7. Cela podoba Srca Jezusovega.

Molim te, božje Srce Jezusovo, ker ne skrivaš več plamena svoje neizmerne ljubezni, ampak, ker si se prikazalo v podobi, na kateri je orodje tvoje mučne smrti. Zahvaljujem te za to in želim iz hvaležnosti in ljubezni, da bi te spoznal ves svet, da bi potegnilo vsa srca nase, vse duše vžgalo z ljubeznijo do tebe in tako zadostilo svojemu najgorečnejšemu hrepenjenju. — O, podeli vendar nam vsem milost, da bomo skrivnosti, ki si jih razodel malim in ponižnim, vsi spoznali, vsi iskali in častili in se po njih zveličali. Amen.

Čast bodi...

4. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.

1. Dejanje češčenja presv. zakramenta.
(Od bl. Margarete Alakok.)

Jezus Kristus, moj Gospod in moj Bog! Verujem, da si resnično in bistveno pričujoč v najsvetejšem zakramentu. Prejmi to

dejanje najponižnejšega češčenja namesto želje, neprenehoma te moliti v presv. zakramentu in te hvaliti za ljubezen tvojega Srca do mene. Ne vem te boljše hvaliti, kakor da ti darujem vsa svoja dejanja češčenja, vdanosti, potrpežljivosti in ljubezni tvojega Srca, ki jih je opravljalo v svojem umrljivem življenju na zemlji, ki jih opravlja sedaj in ki jih bo opravljalo na veke v nebesih. Želim ljubiti, hvaliti, častiti tvoje Srce, kolikor samo morem. Zedinim se s tisto božjo daritvijo, s katero se ti sam daruješ nebeškemu Očetu; posvetim ti vse, kar sem in kar imam; ob enem te prosim, da pokončaš v meni vse, kar je grešnega, in ne daj, da se kdaj ločim od tebe. Amen.

2. Duhovno obhajilo.

Molitev.

O moj Jezus! Verujem, da si resnično pričujoč v najsv. zakramentu. Upam v tvoje neskončno usmiljenje. Ljubim te nad vse; zato se kesam iz vsega srca svojih grehov in trdno sklenem nikdar več ne grešiti. Moja duša hrepeni po tebi. Ker te pa zdaj ne morem resnično prejeti v sv. obhajilu, pridi vsaj duhovno v moje srce... Objamem te, o moj Jezus, kakor da si res pričujoč v mojem srcu, s teboj se popolno zedinim. Ne daj, da se kdaj ločim od tebe!

Premili Jezus! Udeležiti se želim vseh sv. maš, ki se danes bero po celem svetu, in darujem ti jih z nameni tvojega presvetelega Srca. Prosim te, ohrani mi od vsake sv. maše le eno kapljico svoje krvi v zadoščenje za moje grehe.

Dodeli še, da se po zaslugah vsake sv. maše ena duša reši iz vic, en grešnik izpreobrne, in da se zapreči greh, ki najbolj žali tvoje Srce.

Brez tebe, o mili Jezus, nočem umreti, v tvojem Srcu pa rad umrjem, kakor, kadar in kjer je tebi všeč. Amen.

3. Pozdravljenje presv. Srca Jezusovega.

(Vsakdanja molitev sv. Jedrti.)

Pozdravljam te, presveto Srce Jezusovo, Srce mojega Odrešenika, živi in neusahljivi vir veselja in večnega življenja, brezmejna zakladnica božanstva, žareče ognjišče božje ljubezni. — Ti si moje pribežališče, moje počivališče, moje vse. Srce, ljubezni goreče, vnemi moje srce z ognjem, ki prešinja tebe! Vlij v moje srce vse one milosti, katerih vir si ti! Moja duša naj bo neprenehoma s teboj združena in moja volja naj se v vsem zedini s tvojo voljo. Le to hočem, da naj bo tvoja sveta volja edino vodilo in edini cilj vseh mojih misli, vseh mojih želja, vseh mojih dejanj. In to trdno upam od tebe. Amen.

4. Zahvala. (Po sv. Jedrti.)

Ljubezni plamteče Srce Jezusovo! o da bi te vsi angeli in ljudje hvalili, te zahvaljevali in slavili zaradi one ljubezni, s katero si nas vkljub naši nevrednosti ustvaril in nas vsak dan ohranjuješ; zaradi one ljubezni, po kateri si nas odrešil s svojo drago krvjo in nas hraniš s svojim mesom v najsvetejšem zakramentu in neprestano bivaš med nami; zaradi one ljubezni, s katero si nam podelil toliko milosti in si še vedno pripravljen, jih deliti; slednjič zaradi one ljubezni, s katero nas vkljub naši nehvaležnosti prenašaš tako krotko. — Da, moj Odrešenik, za vso to ljubezen te zahvalim in ti darujem božja čuvstva tvojega Srca in slavo, ki se je veseliš od vekomaj do vekomaj. Amen.

5. Vzdihi ljubezni k Srcu Jezusovemu.

(Molitev bl. Margarete Alakok.)

O ljubezni plamteče Srce Jezusovo, svestišče božje, tempelj najvišjega veličastva, žrtvenik božje ljubezni, ljubezni do Boga in do nas goreče Srce, molim te, ljubim te, želim, da bi se moje srce napolnilo ljubezni in spoštovanja do tebe. Združim se z željami tvojega presvetega Srca. Naj vname tvoja ljubezen moje revno srce, da bom le zate živel, le tebe ljubil. Pripravljen sem, rajši umreti, kakor tebe razžaliti!

O moje srce! odslej moraš odmreti vsemu posvetnemu in moraš hrepeneti le po tem, kar je božjega. O presveto Srce Jezusovo, združim se s teboj in izročim se ti vsega. V prihodnje hočem živeti le od tebe, po tebi in za tebe.

S teboj hočem biti združen, tebi hočem služiti in ljubezni do tebe goreti, kakor gori večna luč pred svetim Rešnjim Tele-som. Daj mi zate živeti, zate trpeti, zate umreti.

1. Prošnja za blagoslov.

O moj Jezus, blagoslovi me z blagoslovom svojega ljubečega Srca, iz katerega je tekel ves blagoslov za nebo in zemljo. Po tem blagoslovu bodi tvoj spomin vtisnjen v moje srce, da me vname z ljubeznijo!

O presveto Srce mojega Odrešenika, ne prezri moje uboge duše in ne pusti, da bi se kdaj ločil od tebe. Amen.

2. Vzdihljaji ljubezni k Srcu Jezusovemu.

K tvojemu Srcu pridem,
 O najdobrotljivejši Jezus, in te prosim:
 Milost tvojega Srca, izpreobrne me!
 Bliščoba tvojega Srca, razsvetli me!
 Bolečina tvojega Srca, omehčaj me!
 Rana tvojega Srca, presuni me!
 Kri tvojega Srca, s teboj spravi me!
 Voda tvojega Srca, očisti me!
 Zasluženje tvojega Srca, posveti me!

Križ tvojega Srca, pokrepčaj me!
 Trnjeva krona tvojega Srca, okraši me!
 Usmiljenje tvojega Srca, obdajaj me!
 Duh tvojega Srca, poživi me!
 Ogenj tvojega Srca, ogrej me!
 Plamen tvojega Srca, vžgi me!
 Ljubezen tvojega Srca, osreči me!
 Veličastvo tvojega Srca, povzdigni me!
 Slava tvojega Srca, izpremeni me!
 Premišljevanje tvojega Srca, izpreobrne me!
 Radost tvojega Srca, razveseli me!
 Posestvo tvojega Srca, nasiti me!
 V svoje sladko Srce, pogreznj me!
 Naj njemu živim in sebi umrjem!
 Da te vedno bolj in bolj ljubim
 Tu na svetu in tamkaj v večnosti!

Srce božje, v rane svoje
 Skrij za večne čase me!
 Kot golobček naj počiva
 In sladkost ljubezni uživa,
 Moja duša le pri tebi,
 Svetu umrje naj in sebi.
 Srce božje, v rane svoje
 Skrij za večne čase me.

3. *Združitev z božjim Srcem Jezusovim.*

Neprecenljiva pobožnost Srca Jezusovega, Požrtvovalna ljubezen Srca Jezusovega, Delavna gorečnost Srca Jezusovega,	}	združim se s teboj!
--	---	------------------------

Zadoščenje Srca Jezusovega, Zahvaljevanje Srca Jezusovega, Neomajno zaupanje Srca Jezusovega, Goreča molitev Srca Jezusovega, Govoreča molčečnost Srca Jezusovega, Ponižnost Srca Jezusovega, Pokorščina Srca Jezusovega, Mir in krotkost Srca Jezusovega, Neizrekljiva dobrot Srca Jezusovega, Vse obsegajoča ljubezen Srca Jezusovega, Vedna zbranost Srca Jezusovega, Ljubezniva skrbnost Srca Jezusovega za izpreobrnitev grešnikov, Tesno združenje Srca Jezusovega z nebeškim Očetom, Občutki, nameni in želje Jezusovega Srca, združim se z vami!	} združim se s teboj!
--	--------------------------

4. Klici k Jezusovemu Srcu.

Ljubezen Srca Jezusovega: vžgi moje srce!
 Moč Srca Jezusovega: okrepi moje srce!
 Usmiljenje Srca Jezusovega: odpusti mojemu srcu!
 Potrpežljivost Srca Jezusovega: prenašaj moje srce!
 Gospodstvo Srca Jezusovega: gospoduj nad mojim srcem!
 Volja Srca Jezusovega: razpolagaj z mojim srcem!
 Gorečnost Srca Jezusovega: použij moje srce!

Brezmadežna devica Marija: prosi za nas
Srce Jezusovo!

5. Darovanje božjega Srca Jezusovega.

Nebeški Oče, darujem ti Srce Jezusa, tvojega ljubljene Sina, kakor se je sam daroval. Vzemi ga zame z vsemi občutki in željami; moja lastnina so, ker se je zame daroval, in ker naj bodo odsihmal vse njegove želje edine moje želje. Sprejmi jih v zadostitev za moje grehe in v zahvalo za vse dobrote. Sprejmi jih, da mi dodeliš po zasluženju Jezusovega Srca vse milosti, ki jih potrebujem, posebno milost stanovitnosti do konca. Sprejmi jih kot vzdihljaje ljubezni, hvale in molitve, ki jih darujem tvojemu božjemu veličastvu, ker po božjem Srcu te resnično in vredno častimo in molimo. Amen.

6. Molitev k Srcu Jezusovemu.

O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblazene device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, s teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu ti sam vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.

7. Darovanje častne straže.

Božji Odrešenik, moj presladki Jezus!
Darujem ti to uro, v kateri hočem stražiti

pri tebi, in te želim to uro (tu imenuj zaščitnika za to uro) ljubiti, slaviti in tvoje božje Srce tolažiti s svojo ljubeznijo.

V ta namen sprejmi vse moje misli, besede, dela in trpljenje, posebno pa moje srce, ki ti ga popolnoma posvetim iskreno te proseč, da ga povsem použiješ v ognju svoje najčistejše ljubezni.

Povsod bodi ljubljeno najsvetejše Srce Jezusovo! (100 dni odp. enkrat na dan.)

Jezus, krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu!

(300 dni odp. vsakikrat.)

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!

(300 dni odp. enkrat na dan.)

Dragoceno darovanje.

Nebeški Oče! Sprejmi za potrebe svete Cerkve in v zadoščenje za grehe vseh ljudi dragoceno kri in vodo, ki so tekle iz rane božjega Srca Jezusovega, in usmili se nas. Amen.

(80 dni odp.)

Male dnevnice

v čast presv. Srcu Jezusovemu,*

ki jih je potrdila sv. apostolska stolica z odlokom
sv. zbora za obrede z dne 26. febr. l. 1901.

Jutrnjice.

V. Gospod odpri moje ustnice,

O. In moja usta bodo oznanjevala tvojo
slavo.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vse-
lej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike so-
bote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

* Posebej tiskane se dobe v prodajalni »Katoliškega tiskov-
nega društva« v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.

Hvalna pesem.

Odsev Očetove časti,
veselje rajskih visočin,
na križu si umrl trpin,
da grešne bi otel ljudi.

O Jezus, našim dušam slast,
ljubezen razplemêni v nas,
naj srcu tvojemu ves čas
popevamo dostojno čast!

Na veke hvaljeno srce,
za nas v ljubezni plameniš,
v svetišče svoje nas želiš,
oziraj milo se namé!

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaš v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, najpokorniše volji
Očetovi, nagni k sebi naša srca, da bomo
vedno delali to, kar je Očetu všeč.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz
tega najslajšega studenca, obogaté in po-

krepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Hvalnice.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja« :

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, svetišče božje ti,
sam sveti Duh razžaril je,
v Devici te ustvaril je
iz nje brezmadežne krvi.

Ti si Trojici sveti čast,
moči Očetove spomin,
s teboj je večno združen Sin,
ti Svetega Duha si last.

Ti vernikom si sladek mir,
rešitev grešnega sveta,
zavetje plahega srca,
potrtega tolažbe vir.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, ki te žeja po našem zveličanju, pokliči nas grešnike s pota krivice, da ne bomo umrli v svojih grehih.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob prvi uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, ljubezni spravni dar,
rešenja našega odkup,
zemljanom si edini up,
prihodnosti jasneje žar.

Ranila te je bridka rez.
Odprto zdaj si večni čas.
Do tebe vabi, sili nas
ljubezni neminljiva vez.

Izlil ti zadnjo kri je meč,
da si očistil duše nam.
O sprejmi zdaj nas v sveti hram,
iz njega nas ne pusti več!

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vlada v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, najpopolnejši vzor
čistosti, očisti tudi naša srca, da bomo
zaslužili, biti tebi podobni.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz

tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob tretji uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O rani, ranjeno Srce,
ljudi v ljubezni svoji nas!

Z ljubeznijo napoji nas,
kot rosa poživi polje!

V skrivnostnem zakramentu Bog
uživati sam sebe da.

Nebeško jed krvi, mesa
deli vsem gostom nam okrog.

On, ki slavi ga rajski svet,
božanstvo jasno je zavil
v podobo kruha, da bi bil
v zveličanje nam sladka jed.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, najkrotkejše nasproti svojim sovražnikom, naj vlada tvoj mir v naših srcih, da bodemo iz srca odpustili onim, ki nas preganjajo in obrekujejo.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da za služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob šesti uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sode se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, nebeški ti oltar,
nad zemske vzvišen vse stvari,
le to, kar rado sprejmeš ti,
Bogu je ljub in všečen dar.

Kot šotor carski se blestiš,
vsem čednostim si sveti stan.
Brezmadežni čistosti v bran
pred vragov četami stojiš.

Iz tebe vre pravice vir,
o božje milosti napoj,
svatuje lahka vest s teboj,
ko dušo dviga blažen mir.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, zavoljo naših
grehov globoko potrto, daj nam skesano
in ponižno srce, da bomo rodili vreden
sad pokore.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji ne-
vesti: daj nam svojim služabnikom, da za-
služimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz

tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ob deveti uri.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

Srce, danica svetla nam,
čistejše kot krilatcev zbor,
vseh božjih del najlepši vzor,
včlovečene besede hram.

Očetu slava vredna je,
kar, sveto ti Srce, storiš.
Kar, ljubo ti Srce, želiš,
Očetu želja vedna je.

Če z grehom žalim kdaj Boga
in on se srdi nad menoj,
ozre se nate — in takoj
pozabi, kar sem storil zla.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vlada v srcu slehernem!

Antifona.

O sveto Srce Jezusovo, ki si nad vse ljubilo uboštvo, deni nas kot pečat na svoje Srce, da bode v tebi, našem edinem zakladu, počivalo celo naše srce.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod, Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Večernice.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O Jezusovo ti Srce,
ljubezni posvečen oltar,
Bogu najdražji spravi dar,
za vse, ki grehi nas težé!

Ti sladka paša golobic,
ti plahih grlic gnezdice,
ti senčnica nevestice,
ti vrtec pisanih cvetlic!

V njem bela lilija dehti,
nedolžnega devištva znak,
v njem rože dvigajo se v zrak,
žareče, kot mučencev kri.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem!

Antifona.

O sv. Srce Jezusovo, nad vse radodarno
onim, ki te ljubijo, po tebi naj hrepeni naše
meso in naše srce, da bodeš ti ljubezen
našega srca in naš delež na veke.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pri-
pravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja
postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote
svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bo-
gastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji
nevesti: daj nam svojim služabnikom, da

zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenca, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sklep.

V. O Bog, glej na mojo pomoč.

O. Gospod, hiti mi pomagat.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu.

O. Kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in na vekomaj. Amen. Aleluja.

Od tretje nedelje pred pepelnico do velike sobote se reče namesto »Aleluja«:

»Hvala tebi, Gospod, kralj večne slave.«

V. Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas.

O. Vnemi naša srca z ljubeznijo do tebe.

Hvalna pesem.

O božje Matere Srce,
za Sinovo Srce živi,
od rojstva svojega vse dni
polaga svoje vanj želje.

Kot plámena mogočna dva
združujeta se v plamen en
Bogu in ljudstvu posvečen,
ljubezni njunega Srca.

Srce, ti drago srcem vsem,
ki ljubijo čistosti cvet,
Srce, ti slaje kakor med,
o vladaj v srcu slehernem.

Antifona.

O žrtev ljubezni, preljubeznivo Srce Jezusovo, za naše grehe darovano, od nehvaležnih ljudi pozabljeno in žaljeno, izpreobrni nas, poživi nas, vžgi nas.

V. O Bog mojega srca, moje srce je pripravljeno storiti tvojo voljo.

O. Moj Bog, to je moje veselje, in tvoja postava je v sredi mojega srca.

Molimo.

Gospod Jezus, ki si iz posebne dobrote svoje ljubezni neizrečeno sladkost in bogastvo svojega Srca odprl Cerkvi svoji nevesti: daj nam svojim služabnikom, da zaslužimo, da nas nebeške milosti, ki tekó iz tega najslajšega studenča, obogaté in pokrepčajo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Spravne in zadostilne molitve

v čast presvetemu Srcu.

Javna mesečna pobožnost k presv. Srcu.

(Za prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu).

V cerkvah, kjer je ustanovljena bratovščina presv. Srca Jezusovega, je vsako prvo nedeljo (ali prvi petek) v mesecu javna pobožnost k presv. Srcu.

Pobožnost se obhaja vsako prvo nedeljo popoldne takole:

a) Najprej je pridiga o presv. Srcu (pred pridigo se lahko poje kaka pesem o presv. Srcu);
b) nato se izpostavi sv. Rešnje Telo in se molijo ali pojo litanije presv. Srca Jezusovega; c) potem se moli spravna molitev in posvetitev k presv. Srcu, ako je potrjena in dovoljena od dotičnega škofijstva za očitno službo božjo;
č) dá duhovnik blagoslov z Najsvetejšim; d) nazadnje se poje par kitic kake pesmi o presv. Srcu Jezusovem.

Skupno zadoščenje in posvetitev.

1. Za praznik Srca Jezusovega.

O božje Srce Jezusovo, ti si nas v svojem zemeljskem življenju tako zelo ljubilo, da si se vse zdelalo in utrudilo, da bi nam pokazalo svojo ljubezen. Z isto ljubeznijo ostaneš v najsvetejšem zakramentu do konca sveta, vsak dan se daruješ za nas in si naša dušna hrana. Vse to si storil za nas, o Jezus, in bi še več storil, če bi bilo mogoče, da bi pridobil našo ljubezen. A naša srca ostanejo trda in brezčutna pri vseh teh dokazih tvoje neskončne dobrote in ljubezni.

Namesto zahvale prejemaš ravno v tem zakramentu ljubezni od večine ljudi le nehvaležnost; žalijo te z mrzloto, zaničevanjem, da, celo z nevrednimi obhajili. In najbolj boli tvoje Srce, da tako ravnajo celo tebi posvečena srca. Osramočeni moramo priznati, da smo tudi mi tako nehvaležni. A glej, Gospod, žalosti potrti in ponižanega srca klečimo pred teboj, da ti v imenu cellega človeštva skesano zadostimo za tako sramotno ravnanje. Usmili se nas in odpusti nam! Tvoja milost naj zmaga nad pravico in v krvi tvojega božjega Srca uniči našo krivdo. V bodoče pa ne misli več na našo nehvaležnost in nezvestobo, marveč le na svojo zvestobo in usmiljenje. O Srce

dobrote in milobe, sprejmi milostno vse počestčenje, ki se ti današnji spravni dan opravlja po vsem svetu: vse javne svečanosti, toliko gorečih obhajil, vse neštevilne dokaze pristrčne pobožnosti, češčenja, ljubezni, darovanja, s katerim ti hočejo danes ljubeče duše, ki so se odzvale tvojemu vabilu, zadostiti za vso nečast.

Sprejmi tudi, o presladki Jezus, želje in namene vseh src, ki so se tukaj zbrala; ena želja navdaja vse: da se tebi posvetimo. Da, tvojemu svetemu, božjemu Srcu posvetimo svojo osebo, svoje življenje, svoja srca z vsemi čuvstvi in željami, z vsemi dejanji, težavami, trpljenjem za čas in večnost. Tukaj hočemo živeti tvoji časti, tvoji službi, v nebesih pa naj nas popolnoma prešine tvoja ljubezen.

O Srce Jezusovo, sveto, sladko bivališče naših duš, naša imena naj bodo neizbrisno zapisana v tebi in tvoja ljubezen naj se tako globoko vtisne v naša srca, da te nikdar ne pozabimo, se nikdar ne ločimo od tebe.

Razlij, o najboljši Jezus, svoj obilni blagoslov na naše prijatelje in dobrotnike, naše sorodnike in vse tukaj zbrane, na sv. Cerkev in njenega poglavarja, sv. očeta. Ohrani, varuj nas v svojem božjem Srcu, skrij nas vanj do onega srečnega trenutka, ko ti bomo v nebeški domovini z angeli in svet-

niki klicali: Cast, ljubezen, hvala, slava najsvetejšemu, sladkemu, ljubljenu Srцу Jezusa, našega Odrešenika vekomaj. Amen.

2. Obnovitev posvečenja presv. Srцу Jezusovemu.

(Za goriško nadškofijo zaukazana vsako leto v nedeljo po prazniku presv. Srca Jezusovega.)

a) Slovesna prošnja za odpuščanje.

O Jezus, naš Gospod in Zveličar! Ti si vedno poln ljubezni in usmiljenja do nas revežev, in vedno hrepeniš, podariti nam zaklade svoje ljubezni, da, še več, podariti nam samega sebe. Iz te prevelike ljubezni si postavil samega sebe v neprestano daritev za nas v zakramentu presv. Rešnjega Telesa ter se vsak dan brezštevilmokrat za nas daruješ svojemu nebeškemu Očetu.

Kako globoko mora torej raniti tvoje presveto Srce, ko vidiš, da večina ljudi za to neizmerno tvojo ljubezen nima drugega ko mlačno in mrzlo srce, nehvaležnost in zaničevanje.

Ali ti ni bilo zadosti, da si za naše odrešenje prehodil trdo in trnjevo pot, pot trpljenja in križa, in da si nam tako pokazal svojo neskončno ljubezen? Ali ti ni bilo zadosti, da si enkrat prestal strašne smrtne težave, v katere te je spravilo grozno število naših grehov? Zakaj se hočeš še vedno in pa ravno v zakramentu svoje ljubezni

izpostavljati žalitvam, ki si jih izmišljata hudobija človeška in sovraštvo peklenško?

O preljubezniivi Jezus, kako te pač mora skeleti vsa ta nehvaležnost, kako zelo žaliti tvoje Srce vse zasramovanje in bogoskrunstvo, kateremu si izročen v tem presvetem zakramentu!

V svojo sramoto in s solzami v očeh moramo pa priznati, da žalibog tudi mi nismo brez te nehvaležnosti do tebe! — A klečé pred teboj in vpričo angelov in svetnikov božjih te ponižno in skesano prosimo: odpusti nam vse zanikarnosti, odpusti nečast in razžaljenje, ki te je kdaj zadelo v tem presvetem zakramentu, bodisi od nas, bodisi od drugih. Ti nam vidiš v srce in veš, kako zelo nam je žal za vse te nehvaležnosti, in kako nas boli, da smo tako nespodobno ravnali s teboj. S solzami, da, s srčno krvjo bi hoteli oprati vse kraje, kjer so ljudje kdaj žalili tvojo ljubezen in ranili tvoje presveto Srce. Srca vseh ljudi bi radi imeli, da bi jih tebi podarili in zamenjali za svojo mlačnost in za brezsrčnost vseh tistih, ki te ali niso hoteli spoznati, ali pa te niso ljubili, kakor si vreden, tudi ko so te spoznali.

Ti pa, naš preljubezniivi Zveličar, odpusti nam naše grehe, podeli nam stanovitnost v dobrem, odvrni milostno od nas zaslužene kazni božje, napolni nas z živo ljubeznijo do tebe v presvetem zakramentu, upodobi

naša srca po svojem presvetem Srcu, da ti bomo odslej zvesto služili in tako zaslužili, biti s teboj v nebesih vekomaj. Amen.

b) Slovesno posvečenje.

O presveto Srce našega božjega Odrešenika, vseh milosti neusahljivi studenec! Kako si nas moglo ljubiti tako neizmerno, ko so vendar naša srca bila tako mlačna in mrzla do tebe?

Ali tvoja velikodušna ljubezen, ki nas je obsipala z dobrotami, tudi ko te nismo ljubili, nam daje upanje, da tudi naše ljubezni ne zavržeš. Da, preljubeznivi Jezus, sprejmi milostno naše želje, ko se hočemo popolnoma posvetiti k časti in proslavi tvojega presvetega Srca; sprejmi dar, ki ti ga hočemo izročiti z vsem, kar smo in kar imamo.

Posvečene naj ti bodo naše osebe in družine, naše hiše in občine, naša dežela in škofija. Posvečeno ti bodi naše dejanje in nehanje, posvečene naše stiske in bridkosti, posvečeno naše življenje in naša smrt. Za naprej se hočemo le tebi žrtvovati, tvoji časti se posvečevati in ljubezni do tebe goriti zdaj in vekomaj.

S tem namenom ti izročimo svoja srca z vsemi občutki, in želimo, naj bi se vedno ujemala z občutki tvojega Srca. Samo tvoji hočemo biti, samo tvojemu presvetemu Srcu zapisani.

Zato se odpovemo za vselej in vsemu, kar bi ne bilo po volji tvojemu presvetemu Srcu. Ne več svetu, ne sebi, ampak tebi, o Jezus, hočemo živeti odslej.

Ti pa sprejmi milostno ta dar, ki ga položimo tvojemu presvetemu Srcu na oltar, in imej nas odslej za svoje; bodi nam oče, bodi edini gospodar naših src, bodi nam vse. Sprejmi ta dar, s katerim bi radi nekoliko popravili veliko krivico, da smo namreč imeli za tvojo neizmerno ljubezen tolikrat le nehvaležno, mrzlo in mlačno srce. Malo je, kar ti ponujamo, ali to je vse, kar imamo, in česar ti od nas želiš. Sprejmi torej, sprejmi za zmerom naše ubogo srce, o preljubeznivi naš Zveličar, naš Gospod in Bog. Saj je bilo ustvarjeno zate in ne najde miru, dokler ga ne najde v tebi.

Tebi posvečeni, prosimo te zlasti še tudi za našo deželo in škofijo, za našega cesarja in za našo državo. Oj, ozri se milostno na nas vse in usmili se nas. Pošlji v svoj vinograd delavcev, navdušenih zate in za tvoje kraljestvo, in zabrani, da bi radi pomanjkanja duhovnikov tvoja srčna kri bila za nas zastonj prelita. Podeli nam mir, tisti mir, ki ga nam svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim pokorna in tebi vselej prijetna in dopadljiva. Ozri se slednjič milostno na svojega služabnika,

našega cesarja. Bodi mu luč in moč, podpora in tolažba. Blagoslovi njega, blagoslovi cesarsko hišo, blagoslovi veliko družino avstrijskih narodov in vodi naše cesarstvo tako, da ti bomo tukaj zvesto služili, nekdanj pa se vsi, vladar in ljudstvo, srečno združili s teboj v nebesih.

Zdaj pa ti še enkrat posvetimo in izročimo svoja srca in zakličemo:

O Jezus, tebi živimo!

O Jezus, tebi umrjemo!

O Jezus, tvoji smo živi in mrtvi. Amen.

3. Spravna molitev k Srcu Jezusovemu.

Božje Srce Jezusovo! Glej, pred teboj klečimo, in darujemo ti vso molitev, hvalo, vse poveličevanje brezmadežnega Srca Marijinega, vseh angelov in svetnikov v nebesih in vse sv. Cerkve, ter želimo, da bi vse stvari vso večnost tebe molile, hvalile in častile. Ravno tako se ti zahvalimo za vse dušne in telesne dobrate, ki neprenehoma izvirajo iz tebe, neusahljivega vira ljubezni in vseh dobrot. Združeni z vsemi tebe ljubečimi stvarmi te prosimo odpuščanja za vso nevero in vso nehvaležnost, za vso mrzloto in vso malomarnost ter za vse zaničevanje in vso onečastitev, s katero te žalijo ljudje, posebno v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. V zadostilo sprejmi mi-

lostljivo našo vero, naše zaupanje, našo ljubezen, in milostljivo usliši naše prošnje:

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se svoje svete Cerkve, vseh duhovskih in svetnih gospok ter vseh svojih vernih.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se vseh udov te bratovščine, ki je posvečena tvojemu počeščenju.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Priporočamo ti vse naše prošnje.

O. Prosimo te, usliši nas!

V. Božje Srce Jezusovo! Usmili se duš vseh umrlih kristjanov v vicah, posebno tistih, ki so bili v življenju udje te bratovščine.

O. Prosimo te, usliši nas!

Božje Srce Jezusovo! Ti si se darovalo na križu nebeškemu Očetu za zveličanje vseh ljudi, ti pa ponavljaš ta dar neštevilnokrat na naših oltarjih; ta dar večne ljubezni obrni nam vsem v prid.

Ohrani, varuj in vladaj svojo sveto Cerkev in njenega poglavarja. Združi s poglavarjem škofo, s škofi mašnike, z mašniki vse verne, da bomo vsi eno poslopje, sezidano na podlagi apostolov, na skali svetega Petra in na tebi, ki si vekomaj vogelni kamen. Krivih naukov, razkola, pohujšanja, preganjanja in malomarnosti obvaruj svojo sveto Cerkev.

Varuj vladarje, gosposke in predstojnike, da bodo s tvojo modrostjo in močjo v miru in edinosti, v pravičnosti in ljubezni, v pravi bogaboječnosti svoje podložne vodili k večnemu zveličanju in časnemu blagostanju.

Dodeli svojo milost vsem staršem, da bodo otroke vzgojevali v tvojo čast in njihovo zveličanje, ter jih v nedolžnosti in kreposti vzgojili v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva.

Daj tudi vsem otrokom ubogljivost, spoštovanje, hvaležnost in ljubezen do staršev, da se bode v obilnosti nanje razlival tvoj božji očetovski blagoslov. Daj tudi poslom zvesto in vestno izpolnjevati svoje dolžnosti; potrpežljivost in ponižnost, čisto življenje in veselje v Svetem Duhu.

Ohrani nedolžne, potrjuj spokornike, izpreobrne grešnike, ponižaj sovražnike svojega kraljestva in pripelji jih v svoj hlev; širi čast svojega svetega imena vedno bolj in bolj, da bodo vsi ljudje spoznali resnico in se zveličali.

Tvojemu božjemu Srcu, o Jezus, priporočimo končno še vse ljudi na tem svetu; usmili se duš vseh vernih mrtvih, posebno duš naših staršev, sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov in vseh tistih, katerih se nihče posebej ne spominja; vsem pa nam daj milost, da se zveličamo ter z njimi vred tebe večno gledamo in uživamo. Kateri ži-

viš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

4. Zadoščenje božjemu Srcu Jezusovemu.

O božje Srce Jezusovo, pred teboj na kolenih kleče se ti še enkrat darujemo z namenom, da bi rastle v ljubezni in zvestobi do Boga in tako zadostili za žalitve, ki jih moraš trpeti od nehvaležnih ljudi.

Obljubimo:

Čim bolj se skrunijo tvoje skrivnosti, — tem bolj verujemo vanje, o božje Srce!

Čim bolj si prizadevajo brezverci, oropati nas večnega upanja, — tem bolj upamo v tebe, o presv. Srce Jezusovo, ti edino naše upanje!

Čim bolj se človeška srca ustavljajo milosti, — tem bolj te ljubimo, neskončno ljubeznivo Srce Jezusovo!

Čim bolj neverniki napadajo tvoje božanstvo, — tem bolj te molimo, o božje Srce Jezusovo!

Čim bolj se tvoje svete zapovedi pozabljajo in prelamljajo, — tem bolj jih hočemo mi izpolnjevati, o presveto Srce Jezusovo!

Čim manj se tvoji sveti zakramenti časté in prejemajo, — tem bolj jih hočemo mi z ljubeznijo in spoštovanjem prejemati, o velikodušno Srce Jezusovo!

Čim manj se spoznavajo in posnemajo tvoje čednosti, — tem bolj jih hočemo mi posnemati, o presveto Srce Jezusovo, vzor vseh čednosti.

Čim bolj se prizadeva pekel duše pogubiti, — tem bolj goreče si hočemo prizadevati mi, rešiti in zveličati jih, o presveto Srce Jezusovo, goreče za duše!

Čim bolj požrešnost in prevzetnost razdirate zatajevanje in zvesto izpolnjevanje dolžnosti, — tem bolj se hočemo mi zatajevati ter svoje dolžnosti zvesto izpolnjevati, o ti s sramoto nasičeno Srce Jezusovo!

Čim bolj se zaganjajo peklenska vrata proti tvoji sveti Cerkvi, — tem zvesteje se je hočemo držati in jo braniti, o zvesto Srce Jezusovo!

Čim bolj se svet vzdiguje proti nezmotljivemu papežu, — tem bolj ga hočemo mi z vernim srcem poslušati in se s ponižno vdanostjo izročiti njegovemu vodstvu, o Srce Jezusovo, ti večna modrost!

Čim bolj se ljudje zaradi sebičnosti od-tujujejo drug drugemu, — tem bolj se hočemo mi kot udje iste božje družine ljubiti v tebi, ljubezni polno Srce Jezusovo!

Molimo. O božje Srce Jezusovo, Srce živega Boga, daj nam milost, da bomo kot zvesti otroci tvoje svete Cerkve na svetu apostoli tvoje ljubezni, v večnosti pa tvoja krona. Amen.

5. Druge spravne molitve k presvetemu Srcu Jezusovemu.

Posvetitev pred podobo presv. Srca.

Moj preljubeznivi Jezus, jaz I. I., da se ti izkažem hvaležnega in ti zadostim za svojo nezvestobo, ti podarim svoje srce in se tebi vsega posvetim; in sklenem s tvojo milostjo, da te ne žalim nikdar več s kakim grehom.

(100 dni odpustka enkrat na dan, če izmoliš skesano to molitvico pred podobo presv. Srca; popoln odpustek enkrat na mesec, če jo moliš vsak dan. Pogoji: spoved, obhajilo, molitev v papežev namen. Pij VII., 9. junija 1807.)

Molitev za umirajoče.

O predobrotljivi Jezus, ti ljubitelj duš, rotim te po smrtni borbi tvojega presvetega Srca in po bolečinah tvoje brezmadežne Matere, očisti v svoji krvi vse grešnike celega sveta, ki se sedaj bore s smrtjo in ki bodo še danes umrli. Amen.

Srce Jezusovo, ki si trpelo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!

(100 dni odpustka vsakikrat; popoln odpustek — pod navadnimi pogoji — enkrat v mesecu, ako se izmoli vsak dan trikrat v različnih časih. Pogoji: spoved, obhajilo, obisk cerkve in tam molitev po namenu sv. očeta. Pij IX., 2. febr. 1850.)

Molitev k Srcu Jezusovemu za Avstrijo.

Presveto Srce Jezusovo, usmili se naše domovine. Presveto Srce Jezusovo, izlij

svoj najobilnejši blagoslov na našo mater, sv. Cerkev, na sv. očeta, na našega cesarja, naše škofe in duhovnike! Ohrani pravične, izpreobrne grešnike, razsvetli nevernike. Blagoslovi naše sorodnike in prijatelje, pomagaj umirajočim, reši uboge duše trpljenja v vicah, in razširi milo gospostvo tvoje ljubezni po vsej naši domovini. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan za vse vernike cele Avstrije. Leo XIII., 16. maja 1885.)

6. Prisrčna prošnja k najsvetejšemu Srcu Jezusovemu.

Dasi nevreden, poklekнем pred te, najsvetejše Srce Jezusovo, da te častim in molim, ljubim in hvalim, kolikor morem. Tebi, ljubeznivi prijatelj moje duše, priporočim z najtrdnejšim zaupanjem svojo stisko in nadlogo, svojo zapuščenost in revščino, svojo slabost, svojo mlačnost, skratka, vse rane svoje duše. Prosim te najprisrčneje, usmili se me in pridi mi na pomoč.

O, ljubezni polno Srce, reši me! Pri vsem, kar te more ganiti, te rotim, da podeliš meni in vsem, katerih zveličanje je v nevarnosti, milost, da ostanemo v tvoji ljubezni. O božje Srce, ne pusti, da se pogubim! Stori z menoj, kar hočeš; da te le ljubim, mi je dovolj. Ne zavrzi me, v te zaupam. K tebi kličem, saj ti edini me moreš rešiti vsega hudega, posebno pa

greha. Zatri v meni greh in odpusti mi vse, s čimer sem te razžalil. Žal mi je, zato te prosim odpuščenja.

O presveto Srce, izkaži svoje usmiljenje meni, mojim sorodnikom in prijateljem, vsem, ki so zmožni, tebe ljubiti; vsem onim, ki so se meni v molitev priporočili ali sem dolžan zanje moliti. O usmiljeno Srce, izpreobrne grešnike in tolaži duše v vicah! Bodi pribežališče umirajočim, pomoč in tolažba trpečim. Bodi slednjič meni, ljubeznivo Srce, vse v vsem; bodi moje pribežališče ob smrtni uri in vzemi v svojem velikem usmiljenju mojo dušo k sebi v raj. Amen.

Devetdnevnic,

**kot priprava za praznik presvetega Srca
Jezusovega.**

(Po p. Karolu Borgo, S. J.)

Najbolje opraviš devetdnevnicu, ako s posebno skrbjo opravljaš svoja navadna opravila: molitev, duhovno branje, stanovske dolžnosti itd.

Ker bodo to devetdnevnicu rabile tudi duše, ki žive med svetom, pripomnim, da vodilne misli, načela, ki jih dobe v teh premišljevanjih, veljajo enako tudi zanje, samo da jih morajo obrniti na svoje dolžnosti, nevarnosti in priložnosti. Zato je dobro, da na to mislijo že, ko se pripravljajo na premišljevanje. Ta premišljevanja se lahko rabijo tudi za vsak prvi petek v mesecu.

Za devetdnevnicu je podeljenih več odpustkov, kar smo pa že omenili zgoraj na str. 118. Vsak dan devetdnevnicu lahko kaj bereš iz te knjižice.

Prvi dan.

Božje Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu je — blaženo.

Premišljevanje.

Te resnice ne moreš doumeti, ker v svoji sebičnosti vidiš samo, kako je Srce v presv. zakramentu oropano vseh vidnih zemeljskih dobrin.

Pripravljalna molitev.

Verujem, o Gospod, da si tukaj pričujoč in da vse napolnjuješ s svojo neskončno navzočnostjo. Neizmerno veličastvo, moj Gospod in moj Bog, častim in molim te tukaj pričujočega. Pred tvojim obličjem klečeč bom govoril s teboj, akoravno sem prah in pepel. Nevreden sem, da se ozreš name, ker sem te neštevilnokrat razžalil. Skesano in ponižno te prosim, odpusti mi! Gospod, uči me izvrševati tvojo voljo. Dodeli mi, da bodo vse moje misli in želje, besede in dejanja merile edino v čast in slavo tvojega imena. Daj mi, Gospod, kar veliš, in veli mi, kar hočeš, moj Bog in moje vse!

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si, kakor da vidiš Jezusa v presv. zakramentu, kjer ti odkrije svoje Srce, kakor na svetlem prestolu.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi ga, da boš deležen tega božjega ognja, ki naj razsvetli tvoje temno srce in naj ga vžge s svojo ljubeznijo.

Prva točka.

Uči se od Srca Jezusovega, kako moraš presojevati vrednost in lepoto zemeljskih stvari.

V tesnem tabernaklju je božje Srce neizmerno srečno in blaženo. Mesto svetnega vrišča in svetnih zabav vlada okoli njega grobna tihota in samota; mesto zlata in srebra je tu le prevečkrat uboštvo in zapuščenost. In Srce Jezusovo ni samo, molijo ga preprosti ljudje. Njegovi sovražniki pa ga ne molijo, ampak pogosto ga zasmehujejo in zasramujejo! Toda, akoravno je Srce Jezusovo tako samo in zraven še zaničevano, je vendar popolnoma blaženo in srečno.

Kolikokrat pa zgubiš ti pravi mir za voljo malenkosti? V zemeljskih stvarih misliš dobiti svojo srečo, pa se varaš. Zato spoznaj vsaj sedaj, da te ničemurni svet ne more osrečiti.

O preblaženo Srce, spoznam naj, da je vse ono posvetno veselje ničemurno, po katerem hrepenim; daj, da zaničujem vse, kar ljubi in ceni svet.

Druga točka.

Uči se od Srca Jezusovega, kako vzvišene in lepe so duhovne reči, in kako te osrečujejo.

Srce Jezusovo je blaženo, ker ljubi in uživa Boga. In kakor je to Srce združeno z božanstvom, je tudi neskončno blaženo in srečno, ker je njegova ljubezen neskončna. To je vzrok, da je presv. Srce vedno neskončno blaženo, četudi nima zemeljskega blaga, ki ga ti toliko ceniš.

Ako gledaš nekaj časa v solnce, solnčna svetloba popolnoma prevzame tvoje oči. Zdi se ti, da povsod vidiš le solnce, zato, ker je solnčna svetloba tako močna. O ko bi bil ti tudi tako slep, da bi ne videl ničernosti in zmot, ki ti jih ponuja ta zemlja! Reci si večkrat: Moje srce je iste narave, kakor Srce Jezusovo. Kar osreči njegovo Srce, more edino osrečiti tudi mene. Spomni se onih dni ali vsaj onih trenutkov svojega življenja, ko je tvoje srce najbolj gorelo ljubezni do Boga O sladki spomini! Česa je bilo takrat še treba, da bi bil povsem zadovoljen? Primerjaj tedanji mir svojega srca s sedanjim. Ali nisi bil prej morda bolj srečen? O neskončno blaženo Srce mojega Jezusa, kdaj se me bodeš usmililo? — Duša, zakaj se ne smiliš sama sebi? tako ti odgovarja Srce Jezusovo iz tabernaklja. Kaj mu hočeš odgovoriti?

Prosi ga, naj ti odpusti, da si s svojo raztresenostjo ugasil v sebi ono sveto ljubezen do njega, ki te je večkrat napolnjevala s sladkim mirom. Resno skleni, da se hočeš ogibati vsega, kar te zadržuje v ljubezni do Boga.

Obišči presv. zakrament.

Premišljuj danes, da te edini Jezus v presv. zakramentu more osrečiti, da le v njegovem Srcu najdeš vso svojo blaženost. Želi, da ti vedno zadošča le njegova ljubezen, in da drugega ne iščeš; pa prosi ga, da ti dodeli to milost.

Vzdihni:

O Jezus, daj mi le svojo ljubezen, in zadosti sem bogat!

Skleni:

Pri svojih delih bom pomislil, kako in s kakimi čuvstvi bi jih opravil Jezus sam; gledal bom na to, da vsa svoja tudi najneznatnejša dela opravim vedno popolneje.

Drugi dan.

Božje Srce Jezusovo v najsvetejšem zakramentu je — milostljivo.

Premišljevanje.

Akoravno Jezus Kristus uživa v nebesih slavo, je vendar hotel ostati na tej zemlji zato, da nam deli razne milosti. Premišljuj torej, kaj misli o tem božje Srce

Jezusovo, in kaj moraš misliti ti, da ustrežeš njegovi želji.

Pripravljalna molitev kakor zgoraj.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Misli si, kakor da vidiš Jezusa, odkrivajočega svoje Srce, iz katerega teče studenec žive vode. To pomeni milosti, ki jih hoče izliti na vse, ki pridejo k njemu.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Stopi predenj kakor reven in nečist gobovec, katerega mori velika žeja; prosi ga, naj te ozdravi, očisti in okrepi s svojo milostjo.

Prva točka.

Jezus živi v presv. zakramentu življenje milosti.

Kaj je čutil Jezus v svojem življenju, ko je ozdravljaj bolnike in jih sam iskal, da jim da zdravje, ko je dal slepim videti, ko je obujal mrtve k življenju in ko je delal toliko drugih velikih čudežev. Ljubezen, milosrčnost ga je navdajala takrat, in ista čuvstva ima še sedaj, ko deli milosti iz tabernaklja. Čuvstva, ki jih je imel takrat, ko je za nas prestal toliko truda, težav in neprijetnosti, jih ima tudi sedaj v tabernaklju.

Srce Jezusovo je polno milosti, ki bi jih rado delilo ljudem, ki pa se malo zmenijo zanje. Nekega dne je pokazal Jezus svoji

učenki bl. Margareti svoje Srce vse v ognju, rekoč: »Hči, moje Srce trpi nepopisne bolečine, ker se ne more darovati dušam tako, kakor bi se rado. Pomagaj mi ti, hči, in ohladi ta silni plamen. Razglasi in daj razglasiti po vsem svetu, da nočem omejiti svojih milosti onim dušam, ki jih iščejo v mojem Srcu.

Vprašaj se, ali nisi tudi ti med onimi dušami, ki se upirajo Srcu Jezusovemu? Ali si kdaj razmišljal o tem? Kaj misliš o njem, in kaj o sebi?

O neskončno dobrotljivo in milostljivo Srce, zakaj te nisem spoznal prej? Zato sem imel tako malo milosti, zato sem tako slabo zaupal v tebe, zato sem tako boječe molil. — Čudi se — zaupaj — skleni.

Druga točka.

Kaj moramo mi misliti in čutiti o tem življenju Jezusovem v presv. zakramentu?

1. Dejansko moramo pokazati, da smatramo Srce Jezusovo kot edino zavetišče, kamor se zatekamo v vseh potrebah svojega srca. Tega dosedaj nisi storil, ker si poizkusil vse prej in šele nazadnje prišel k presvetemu Srcu. Ko bi bil res veroval, da ozdravi le to Srce tvoje izkušnjave, razpodi tvoje dvome in te krepča, bi ne bil iskal zdravila pri stvareh, v čutnih na-

sladah, v svojih strasteh. Prašaj se, kako si ranil najnežnejše Srce ter se izkušaj takoj poboljšati.

2. Kadarkoli pribežimo k temu božjemu Srcu, moramo goreče želeli potrebnih milosti. Oh, to božje Srce pozna natančno tudi najbolj skrita čuvstva tvojega srca. Ve, kako malo si storil, da ga ljubiš; ve, da se bojiš prejeti milost, s katero bi se res odtrgal od stvari; ve, da ti je težko sebe sovražiti, sebe zaničevati, ustaviti se popolnoma svoji pokvarjeni naravi. Toda vedi, da ne moreš drugače biti vreden milosti, kakor da zanje iskreno prosiš.

Svoje želje upodobi po željah Jezusovih, ki si jih sedaj premišljeval. Prosi Jezusa, da ti odpusti, in išči kot prvo milost vročo željo, da te ozdravi s svojo milostjo, in da boš vreden milosti, ki bi ti jih Jezus podelil tako rad.

3. Zatekati se moramo k presv. Srcu s ponižnim in otročjim zaupanjem, kakor prijatelj k prijatelju. O duša, ki ne poznaš svoje sreče! To je tako rekoč največji čudež ljubezni presv. Srca do ljudi, da se hoče on, Bog veličastva in slave, pred katerim se tresejo celo serafi v nebesih, tako zaupno pogovarjati z nami tukaj na zemlji! Ti zaupaš stvarjem, ki so nižje od tebe, akoravno te morda izdajajo; Bogu pa zapiraš svoje srce, dasiravno se je tako po-

nižal do tebe. Glej, kako malo mu zaupaš in kako malo ga ljubiš! O božje Srce Jezusovo, ki si me tako neizmerno ljubilo, in ki zaslužiš, da bi te ljubil neizmerno: odslej ne sme biti več tako!

Odkrij mu povsem svoje srce, svoje trpljenje in svoje potrebe. On ne more odbiti srca, ki je sicer revno, a res zaupa.

Vzdihni:

»Bog je moja moč, vanj bom upal, in moje pribežališče; rešitelj moj, otel me boš hudo-bije.« (Ps. 17, 3.)

Obišči presv. zakrament:

Obudi v sebi zopet ona čuvstva, ki si jih imel, ko si se pripravljaj za premišljevanje; pa tudi taka, kakršna so se ti vzbudila med premišljevanjem.

Skleni:

Danes hočem storiti kako delo ljubezni onemu, do katerega čutim v srcu sovražnost, in to iz tega namena, da tako kaznujem sebe za svojo nehvaležnost do ljubezni Srca Jezusovega.

Tretji dan.

Božje Srce v presv. zakramentu je — daritev.

Premišljevanje.

Daritev na križu se je dovršila v nekoliko urah; toda Jezus jo ponavlja vsak tre-

nutek v presv. zakramentu, ker se vsak trenutek na kakem kraju sveta daruje sveta maša. Tako se življenje Jezusovo v presvetem zakramentu lahko imenuje življenje neprestane daritve, ker je on sam darovavec in žrtev, ki jo daruje. Premišljujmo torej:

1. Kako sodeluje pri tej daritvi najsvetejše Srce Jezusovo.

2. Kako vabi naša srca, da se darujejo zanj. Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu in občuduj to nevidno Jagnje, ki se za nas daruje na oltarju; predstavi si Srce njegovo, ki gori v plamenu ljubezni.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi ga, da spoznaš neizmerno ceno njegove daritve, in da ti dodeli milost in odločnost, da ga posnemaš tudi ti v njegovi požrtvovalni ljubezni.

Prva točka.

Ljubezen Jezusova do nebeškega Očeta in ljubezen njegova do nas ste bili poglavitni vzrok njegove daritve na križu. Toda pri tej daritvi je imela svoj delež tudi zavist in sovraštvo njegovih nasprotnikov; tu pa, v tej novi daritvi se kaže samo ljubezen Jezusovega Srca. Z daritvijo na križu se je popolnoma

zadostilo božji pravičnosti, povzdignila se je zopet slava božja, odrešen je bil človeški rod. Čemu še nadaljno, neprestano ponavljanje te daritve v presvetem zakramentu? Kar je bilo zmožno zadostiti neizmerni božji pravičnosti, to še ni dosti za ljubezen Srca Jezusovega.

H krvavi daritvi na križu je zadostovalo, da ni pokazal svojim sovražnikom svojega veličastva; kajti, ako bi bili spoznali v njem Boga nebeške slave, bi ga gotovo ne bili križali. Toda za ponovitev one daritve v presvetem zakramentu je potrebno, da zakrije pred svojimi prijatelji tudi svojo človeško naravo.

In dalje, zakaj se ne zadovolji Gospod Jezus, da bi se ponavljala ta daritev samo enkrat na leto, kakor se obhaja samo enkrat spomin njegovega rojstva in vstajenja? Dalje, zakaj se pri tej novi daritvi Gospod kar nič ne briga za veličastvo nebeške slave, temveč se daruje v taki preprostosti in ponižnosti, da se s tem izpostavlja zasmehovanju in zaničevanju? Zakaj vse to? Glej, kristjan, med njegovim veličastvom in našo revščino ni nikake primere; a vse te zapreke premagati, ta globok prepad premostiti je mogla edino le neskončna ljubezen Srca, ki je nenasitljiva v ljubezni do nas!

Ali vidiš sedaj, slepa in nehvaležna duša moja, kako sodeluje Srce božje v neprestani

daritvi za nas v presvetem zakramentu? Čudi se božji ljubezni, obudi čuvstva hvalnosti in gorečo željo, povrniti mu ljubezen za ljubezen.

Druga točka.

Življenje daritve, ki ga živi zate Srce Jezusovo v presvetem zakramentu, vabi in te kliče, da živiš tudi ti zanj podobno življenje. Ako mu želiš povrniti to ljubezen, ni ti treba storiti drugega, kakor posnemati moraš njegovo presveto Srce. Njegova ljubezen do tebe je ona sila, ki ga priganja, da se popolnoma žrtvuje zate. Ljubi tudi ti njega, potem se boš tudi ti žrtvoval zanj. A zapomni si dobro! Oni strah in ona bojazen pred križem, pred žrtvijo, — prav pogosto brez vsakega razloga — to je znamenje, da ga ljubiš premalo. Zakaj prenašaš tako težko svojo revščino, zakaj si tako nerad pokoren višjim, zakaj se tako počasi odpo-
veš svoji lastni volji?

O, nesrečna duša, daruj se še enkrat Jezusu in začni ga ljubiti! Vsaka, tudi najmanjša žrtev od naše strani nas povzdigne na novo višjo stopinjo ljubezni, ki nas potem zopet pripravlja in krepča za še večje in plemenitejše žrtve. Ako duša samo malo vztraja v zatajevanju samega sebe, bo naenkrat prišel dan, ko ji bo dalo to božje

Srce priliko, darovati mu kako junaško žrtev. To je potem začetek svetosti te duše. To je navadna pot, ki vodi do popolnosti. Glej, ni tako strma, ni tako težka, kakor se ti zdi!

Poglej, duša, sedaj žrtve Jezusove in pa tiste žrtve, ki jih moraš ti sedaj prinesiti božjemu Srcu Jezusovemu! Če so te žrtve, ki jih zahteva Srce Jezusovo od tebe, male, nikar mu jih ne odbij! Če so pa velike, o potem, srečna duša: glej, potem se bliža tebi dan, ko hoče Gospod Jezus začeti tudi tvoje posvečenje: to je dan tvoje prave sreče! Upri oči v sveti tabernakelj, kjer stanuje tvoje največje dobro, tvoj ženin in tvoj Bog, ki se je zate daroval; pogovarjaj se s tem vsega češčenja vrednim Srcem z otročjim zaupanjem, s katerim se je napolnilo tvoje srce pri tem premišljevanju. Stori odločne, trdne sklepe za bodočnost.

Vzdihni

pogosto: Pojdimo tudi mi, da umremo z njim!

Obišči presveti zakrament in predstavi si, da stojiš pod križem v onem trenutku, ko je vojak s sulico prebodel Jezusu njegovo sveto stran in ranil njegovo presveto Srce. Premišluj in občuduj božjo ljubezen; daruj se tudi za božje Srce, prosi ga za vztrajnost v izpolnjevanju dobrih sklepov, ki si jih storil v molitvi.

Skleni:

Že zgodaj zjutraj hočem preiskati svoje srce, in pregledati, katero nagnjenje in katera napaka je posebno neljuba presv. Srcu, ter si prizadevati, da se posebno v tem premagujem in mu to prinesem v dar.

Četrty dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — ponižno.

Premišljevanje.

Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen, je rekel nekoč Jezus. Ta nauk nam v presv. zakramentu zopet polaga na srce, in sicer s svojim ponižnim življenjem, ki si ga je odbral v zakramentu ljubezni. Premišluj zato to veliko ponižnost in poglobitve njene okoliščine.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Poglej in premišluj, kako Jezus v presvetem zakramentu prav nič ne kaže svojega veličastva; potem si pa predstavi ono slavo, ki ga od vekomaj obdaja v nebesih, in videl boš neizmerno razliko.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi ga, da ti odkrije skrivne namene svojega Srca, ki jih ima v tem svojem stanju, rekel bi nedostojnem njegovega veličastva. Prosi ga, da ga moreš zato ljubiti in to ljubezen pokazati tudi dejansko.

Prva točka.

Prava ponižnost obstoji v tem, da človek ne išče časti pri ljudeh, in da ljubi vse, kar ga ponižuje. Premišluj sedaj ponižanje Jezusovo v presvetem zakramentu. Tu ne vidiš nič njegove slave. Ali opaziš tu kako znamenje njegovega božanstva? Kje je oni sijaj in veličastvo in služba angelska? Kje je njegov slaven prestol? Kje je vse to? Kaj ti kaže njegovo vsemogočnost, ki vlada ves svet, kaj ti predstavlja ono modrost, ki ohranjuje svet? Ko bi res želel, da se tu nanj niti ne ozremo, ali bi se mogel bolj ponižati? Za prebivališče ima tabernakelj; toda izvzemši nekatere lepše oltarje, je mnogo tako pustih in bornih! On bi bil lahko zapovedal svojim vernikom, da bi mu za prebivališče na oltarju prinašali zlata in najlepših dragih kamenov, kakor je to storil v stari zavezi za slaven tempelj, ki ga je zgradil Salomon. Toda prepustil se je Gospod Jezus nehvaležnim ljudem, dasiravno je vedel, kako bodo ravnali z njim. O prevzvišen zgled najiskrenejše ponižnosti Srca Jezusovega! A k temu ga ni silil nihče; ne, njegovo Srce si je prostovoljno izbralo toliko ponižanje in tako ubožno in neznatno stanovališče. Glej, to je Srce, ki res iskreno ljubi pravo ponižnost! To je ona čednost, ki jo posnemaj tudi ti, kakor želi Jezus. Preglej svoje besede in svoja dejanja po-

nižnosti, ki jih ob raznih prilikah opažaš na sebi. Ali je to odkritosrčna ponižnost? Ali je res tebi vse eno, ali si češčen ali pa preziran, kakor je to vse eno presv. Srcu Jezusovemu? Ali prepuščaš tudi ti svojo čast volji drugih, kakor to dela Jezus? Premisli in moli!

Druga točka.

Premisli dve važni okolnosti pri ponižnosti Srca Jezusovega v presvetem zakramentu.

1. Srce, ki manj ljubi ponižanje kakor Srce Jezusovo, bi mogoče mislilo, da bi bilo v večjo slavo božjo, če bi se ponižanje v tem vsega češčenja vrednem zakramentu malo omejilo. Ljudje bi lažje spoznali pričujočega Boga in bi ga bolj spoštovali, če bi vsaj včasih videli kako vidno znamenje njegovega skritega veličastva.

Tako misli človeško srce; a ne Srce Jezusovo. Le-to hoče, da je njegova ponižnost v presv. zakramentu očitna.

2. Srce, ki manj ljubi ponižanje kot pa Srce Jezusovo, bi morda mislilo, da bi bilo za ljudi bolj koristno, če bi ga videli s telesnimi očmi pričujočega v tem zakramentu. O ljubezen božja! Katero srce bi moglo le kratek čas živeti brez ljubezni, če bi te videlo v tem življenju samo enkrat v nebeški lepoti in v sijaju tvojega češčenja in molitve vrednega človečanstva?

Tako misli človeško srce, ne tako Srce Jezusovo. On, ki je večna modrost, je mislil, da nam hoče izkazati še večjo dobroto z zgledom svoje ponižnosti v presvetem zakramentu. Napuh tvoj in povzdigovanje samega sebe in tvoj ponos, o bogoljubna duša, je imel Jezus za svoje in tvoje največje sovražnike. Da bi te pa rešil s svojim zgledom te zmote, je sam sklenil odreči se nežnejši ljubezni, ki bi jo na ta način laže dosegel.

O Srce čudovite ponižnosti, o Gospod vsega spoštovanja vreden in vendar tako skrajno ponižen! Toliko ljubši si mi, kolikor bolj si se ponižal meni v zgled! Premisli svoje posebne potrebe, poglej, kaj ti je treba sedaj storiti in goreče prosi božje pomoči.

Vzdihni:

O Jezus, kolikor bolj si se ponižal, toliko ljubši si mi postal.

Obišči presveti zakrament

in predstavi si zopet ono sliko iz prve vaje pred tem premišljevanjem z namenom, da mu s svojo ljubeznijo zadostiš za preziranje, ki ga mora trpeti od ljudi.

Skleni:

Varoval se bom danes kar najbolj vsake časti.

Peti dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu — gori ljubezni.

Premišljevanje.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Obrni ponižno svoje oči na tabernakelj in izkušaj obuditi v sebi dejanje žive vere v resnično pričujočnost Jezusovo v presvetem zakramentu. Misli si, kakor da slišiš ono sladko obljubo njegovo, ki jo je dal svojim apostolom rekoč: Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi ga, da občutiš vso nežno ljubeznivost njegovega Srca v tej neprestani pričujočnosti na oltarju, in da mu moreš izkazati vso zahvalo, ki si mu jo dolžan za to iznajdljivost njegove ljubezni.

Prva točka.

Jezus Kristus bi nas bil mogel posvetiti tudi na ta način, da bi nam bil zapustil samega sebe samo v podobi, da bi torej ne bil bistveno in resnično pričujoč. Ali njegova neskončna ljubezen s tem ni bila zadovoljna, temveč hoče biti povsod pričujoč. Toda zakaj se ni zadovoljil s tem, da bi bil resnično pričujoč v presvetem zakramentu samo pri daritvi sv. maše? Tudi na ta način bi mogel dati svojim prijateljem

priliko, da ga obiščejo vsak dan. Ne, Srcu Jezusovemu to ni bilo zadosti: ono je hotelo biti na vekomaj pri nas pod skrivnostnimi podobami; to je: Jezus je hotel biti vekomaj naš tovariš in prijatelj.

Premisli nadalje, kako zahteva od njega ta večna njegova pričujočnost pri nas, da dela neprestano čudeže svoje vsemogočnosti. Le-ta zahteva, da se njegovo sveto človečanstvo na toliko mestih pomnoži, zahteva dalje, da se na ta način podvrže neštevilnim zaničevanjem, ker je ravno to povod tolikih razžaljenj!

Tej želji njegovega Srca, da bi bilo pri tebi, pa ti slabo odgovarjaš s tem, da malo hrepeniš biti pri njem. Izprašaj malo svojo vest.

Kaj težkega in neprijetnega zahteva od svojih prijateljev za to, da ga obiščejo? O koliko ozirov in neprilik je treba premagati, da služiš zemeljskemu kralju! Toda, da smeš pristopiti k tako ljubeznivemu Bogu, od tega te ne zadržuje niti tvoje siromaštvo, niti tvoja preprostost, niti nizkost tvojega stanu, tvoje osebe in tvojega dela. Dovolj je, da ga ljubiš, in gotovo te bo sprejel z največjo ljubeznijo, sprejel kot prijatelja, kot dragega znanca. O neskončna ljubezen! Poglej kako je prijazen, kako nežno te ljubi Gospod!

Druga točka.

Premisli še druge okoliščine njegove ljubezni in želje biti vedno z nami. To ga tako veseli, da se pusti k tebi primesti, ako ti ne moreš k njemu priti; v tem njegovem dejanju moraš spoznati največje dokaze njegove ljubezni do nas. In kam ga nese pogosto duhovnik? Gnusilo bi se ti in bal bi se tja iti: v najpreprostejše in v trohnele koče, v nesnažne sobe, v vlažne ječe gre obiskat revne ljudi! No, zdi se, da nežno Srce najljubeznivejšega Boga nič ne pazi. V prvih časih krščanstva je bilo vernikom dovoljeno vzeti v cerkvi sveto telo Gospodovo in ga nesti s seboj domov; dovoljeno jim je bilo nositi ga s seboj, kamor so hoteli. Ako bi Cerkev tega običaja ne bila zabranila zaradi nedostojnosti, ker je s časom vera zamrla in ginila ljubezen do Boga, še danes bi Jezus pustil, da se tako postopa z njim.

Kaj praviš na to, bogoljubna duša? Ali si dotedaj katerikrat dobro premislila vso ljubezen božjega Srca, ki se kaže v tem, da je neprestano s teboj?

Občuduj sedaj še čudovito potrpežljivost in milosrčnost Gospodovo. Glej, iskreno želi na veke pri tebi biti, a vendar te nikakor ne zadržuje, da izpolnjuješ svoje stanovske dolžnosti. Da, le z veseljem delaj in izpolnjuj, kar ti vелеva tvoj stan. Jezus

je zadovoljen tudi, če sam ostane; rad čaka, dokler, ga zopet ne obiščeš, kadar imaš čas; glej, tudi dovoljene zabave ti ne prepoveduje. Dopusča ti, da se odpočiješ od dela, da se razveseliš v pošteni zabavi. Ali ni to povsem čudovita ljubezen? Zdi se, kakor da mu je po volji, da nam služba njegova ni v nobeno posebno nadlogo, in da nam s tem noče nakladati nič težkega. Ne samo toliko ur na dan, temveč po cele noči je sam v svetem tabernaklju, in ko ti spavaš, njegovo Srce bedi pri tebi in te čuva, bedi in zate prosi pri nebeškem Očetu; bedi in te brani pred tolikimi nevarnostmi, bedi in zvesto čuva tvojo hišo.

Oh, da te ne more ganiti ta, tako nežna, tako lepa, tako iskrena in stanovitna, tako prijazna in dobrotljiva ljubezen! Roko na srce! Priznaj samemu sebi: ali nimaš nič vere ali pa nič srca ali pa imaš tako srce, ki ni vredno, da utripa! Očitaj si, kolikor mogoče strogo to mlačnost, objokuj svojo nehvaležnost; odloči se, kaj hočeš storiti, da boš napredoval, da boš ljubezen Jezusovo vračal z ljubeznijo, ki se vekomaj zate daruje in želi biti s teboj.

Vzdihni:

»Kako krasna so tvoja bivališča, Gospod moči!« (Ps. 82.) »Duša mi hrepeni po tvojih bivališčih, po tvojih dvorinah, nebeški moj ženin.«

Obišči presveti zakrament in ponovi, kar si premišljeval; odloči se, da boš s svojo marljivostjo in ljubeznijo zadostil za mlačnost in nedelavnost prejšnjega svojega življenja.

Skleni:

Ako bom zunaj cerkve, obrnil bom pogosto svoje misli in svoje srce k njemu in izročil svojemu ljubeznivemu Bogu delo, ki ga ravno opravljam.

Šesti dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — delavno.

Premišljevanje.

Ako res ljubiš Jezusa, se moraš prav živo zanimati za vse, kar je njegovemu Srcu ljubo in drago. To Srce polno ljubezni v najsvetejšem zakramentu ni mrtvo, marveč dela tako marljivo, kakor nas goreče ljubi. Premišluj torej danes:

1. Delavnost Jezusovega Srca v presvetem zakramentu in vzroke, ki naj nagibajo tudi tebe, da z njim sodeluješ.

2. Način njegovega delovanja in zgled, po katerem moraš tudi ti delovati z njim.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si, kakor da vidiš v presvetem zakramentu Jezusa v podobi dobrega pastirja,

ki nese na svojih ramah ranjeno in umirajoče jagnje. Glej, kako skrbi zanj in oživilja s tem, da ga pritiska na svoje odprto Srce.

Druga vaja (pred premišljanjem).

Prosi ga, da ti podeli veliko gorečnost, in da tudi ti, kolikor moreš, pomagaš, da verniki vedno bolj spoznajo in ljubijo Jezusa.

Prva točka.

Čast nebeškega Očeta in naše zveličanje silita Jezusa, da ostane v presvetem zakramentu. To je velika naloga prelubeznivega Srca; to mu je namen, z ozirom na katerega ureja vse svoje delovanje. Iz svojega tihega bivališča, iz svetega tabernaklja, vodi in vlada Jezus svojo Cerkev. Pri svoji nebeški mizi hrani in krepi kot dober pastir svoje ovce, naše duše; tu jih uči, ozdravlja in varuje. Kakor skrben in ljubezniv učitelj goji in poučuje tu in okrepčuje slabe in na potu popolnosti neizkušene duše. Odtod kliče k sebi bolne, umirajoče in za njegovo ljubezen že povsem umrle duše; nekatere čaka kakor dobri oče, druge vabi k sebi s sladkimi obljubami: vse pa poživilja, ozdravlja in rešuje. Skratka: Vse dobro, ki ga imaš, prihaja iz tega studenca; njegovo Srce je neizmerno morje svetlobe, ljubezni, zdravja in svetosti, ki se razliva po njegovi sveti Cerkvi.

Če hočeš torej, bogoljubna duša, da pripadaš tudi ti temu vsega češčenja vrednemu Srcu, če hočeš biti lastnina Srca Jezusovega, moraš biti istega mišljenja, delati moraš iz istih namenov. Ti si suženj, ki ga je odkupil Jezus; in za koliko ceno! Dolžan si zato, da vzameš nase kolikor mogoče velik del onega bremena, ki ga on nosi. Ti si njegov otrok; svojemu dobremu Očetu moraš kolikor mogoče olajšati njegovo delo. Tvoja duša je njegova nevesta; kolika sramota bi bila zate, če bi se zadovoljil samo z njegovim mirom in s sladkostjo njegove ljubezni, a ne bi hotel nič storiti v njegovo čast in slavo! Na noben način se ne smeš opravičiti, ako zanemarjaš svojo dolžnost, ki ti nalaga, da po možnosti pospešuješ slavo božjo in zveličanje neumrjočih duš. Kmalu boš videl, na kak način moreš to storiti; za sedaj si zapomni samo, da je to tvoja dolžnost.

Pokliči si v spomin misli, besede in dela svojega življenja. Prašaj se, če si že kaj storil iz tega glavnega namena: da širiš čast in slavo svojega Gospoda, Očeta in ženina na svetu. Ne moreš zares ljubiti Jezusa, pa zanj nič storiti. Kaj hočeš v bodoče storiti? Srečni oni, ki se odločijo za vselej!

Druga točka.

Delavno življenje, ki ga živi božje Srce Jezusovo v presvetem zakra-

mentu, je vzor tvojemu življenju. Tudi sedaj dela Jezus ona velika in čudežna dela slave božje, kot jih je namreč za svojega zemeljskega življenja, a brez vnanjega sijaja; in to v zgled apostolskim možem. Tam v tišini mnogo dela po notranji milosti s tem, da nam navdihuje dobre misli in sklepe, da vzbuja v nas sveta čuvstva in da deli tu na tihem svojo pomoč vsakemu, ki zaupno pride k njemu.

Glej, bogoljubna duša, na ta način moraš tudi ti delovati v slavo božjo. Zato ti ni treba iti na prižnico: pobožen pogovor, dober svet, prijazna prošnja ali ljubezniva beseda — že zadostuje, da si nabiraš zasluženja pri Bogu. Oh, kako zvito in laskavo si znajo mnogi odpreti pot v tvoje srce; ali imajo pri tem tudi vedno dober namen? Pa zakaj bi ne bila ljubezen Jezusova tako iznajdljiva, da bi ne pomirila dvoje zapeklanih src ali ne preprečila greha ali preproste in neoprezne duše ne iztrgala zopet pogubljenju.

Življenje Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu kot delavno življenje, je vzor, kako moraš ti živeti. Skromno njegovo življenje v presvetem zakramentu je jedro vseh božjih zgledov njegovega zemeljskega življenja; to pa je ravno ono, kar vodi toliko duš do največje popolnosti. Glej, tvoj dober zgled pa deluje v nekem zmislu na

druge še bolj, kot pa zgled Jezusov v najsvetejšem zakramentu; njegov zgled ne koristi vsem, ker ga ne vidijo vsi; tvoj dober zgled pa vidijo vsi tvoji tovariši, tudi, ako nočejo. Veruj, dragi, da je najtežje, kadar se hoče uvesti kje kaka dobra navada, dobiti onega, ki bi začel prvi. Ako se ti ponudi kaka prilika: skrbi za to lepo čast in trudi se, da si pridobiš to zaslugo pri Srcu Jezusovem.

Nazadnje je molitev tudi sredstvo, v katerem se kaže delavno življenje Jezusovo v presvetem zakramentu. Tu biva neprestano kot naš zagovornik in kot žrtev za nas. Rabi torej molitev, to najmočnejše in najgotovejše sredstvo, da razširjaš slavo božjo. Uporabi še to sladko sredstvo, ko si uporabil že vsa druga; to mora nadomestiti vsa druga, kadar jih nikakor ali pa zelo težko moremo rabiti. O, ko bi ti vedel, kako neizmerno število duš je prišlo v nebesa vsled molitev svetih devic!

Združi svoje srce s Srcem Jezusovim in daruj se z njim za izveličanje duš! Vse, kar storiš dobrega, vse, kar pretrpiš hudega: pri vsem imej poleg drugih dobrih namenov tudi ta namen in daruj vse s tem namenom Bogu! Izkaži se Srcu Jezusovemu kot delaven njegov častivec, in bodi prepričan, da boš tako dosegel njegovo ljubezen in naklonjenost.

Vzdihni:

Posvečeno bodi tvoje ime! Zgodi se tvoja volja! O ljubezen Jezusova, blagoslovljeno bodi tvoje sveto ime; po vsem svetu naj se zgodi tvoja sveta volja!

Obišči presveti zakrament in daruj nebeškemu Očetu Srce njegovega predragega Sina za sveto Cerkev, za izpreobrnjenje grešnikov in za posvetitev duš, ki hrepene po popolnosti; potem ga pa daruj z vsemi deli za posvetitev vseh, ki so tvojemu srcu najbližji.

Skleni:

Takoj zjutraj in večkrat črez dan bom daroval vsa svoja dela za vse, od katerih sem pretrpel kaj hudega.

Sedmi dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — skrito

Premišljevanje.

Skrito življenje Jezusovo je eden najvzvišenejših zgledov, ki nam jih daje v presvetem zakramentu. Začni to premišljevanje s srcem, ki hrepeni po božjem navdihnjenju. Premišluj:

1. Kaj je to skrivno življenje, h kateremu te kliče in vabi zgled tvojega ženina v presvetem zakramentu.

2. Katere so te dobrote, ki jih moraš za gotovo upati, ako tako živiš.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si Jezusa kar najbolj zbranega; loči se v mislih od vseh; predstavi si, da si sam s svojim božjim učenikom v oni puščavi, kjer se je postil 40 dni: poslušaj tu njegove nauke, veljavne za vse kristjane in posebej še za tvoj stan.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi ga z gorečim srcem, naj ti nikar nič ne prikriva popolnosti, h kateri te je poklical; prosi ga, da te razsvetli vedno bolj in ti pomaga s svojo milostjo.

Prva točka.

Ko gledamo Jezusa tako, kakor je v tabernaklju, kdo bi rekel, da je to oni Bog, ki skrbi za nebo, zvezde, solnce, angele, ljudi in ves svet? Od tolike modrosti in moči njegove ne vidiš tukaj prav nič. Srce njegovo mora imeti neko skrivnost z ozirom na naše duše, drugače bi ne bivalo tukaj. Tu diše vse samo ponižnost, potrpežljivost, skromnost, tiho in notranje življenje.

Glej, tu imaš toliko zgledov, kaj je ono skrivno in tiho življenje, po katerem toliko želi, da ga posnemamo. Podlaga temu skromnemu življenju je notranji duh, ki mora biti duša vsakemu tvojemu delu; duh, ki dela ne slučajno in iz ozira na ljudi in njihovo hvalo, temveč gleda v vsem in vedno edino le na Boga; duh, ki ne meri

stvari po zunanosti, temveč edino le po njihovi notranji vrednosti, in kateremu je vse sama ničemurnost in brez vsake prave vrednosti, kar ni volja božja; duh, ki nikdar ne išče priložnosti, da bi mnogo deloval; duh, ki se mu ne zdi malenkostna stvar, ki je Bogu ljuba; duh slednjič, ki dela vse iz čiste božje ljubezni in išče le ljubezni božje kot edino plačilo vsemu svojemu delovanju.

Sedaj gotovo lahko razumeš, kako potreben ti je ta duh notranjosti, da boš popoln. Sedaj takoj skleni, kaj hočeš v bodoče storiti; ker, ako se ne začneš truditi sedaj, da se povzpneš do tega notranjega duha, ne boš nikdar prišel do onega skritega življenja v Jezusu Kristusu, o katerem svetniki, začnši od sv. Pavla, pripovedujejo tolike čudeže.

Kadar je torej v tem skitem življenju duša vsled notranjega duha ves svet pregnala iz svojega srca, želi in se trudi skriti pred svetom, če more, vsako svoje delo in samo sebe. Pri tem se prav nič ne vara, ker je duh ne oddaljuje od izpolnjevanja njenih dolžnosti in opravljanja stanovskega dela: temveč ne išče drugega kot da je sama, da molči in je zbrana, ako to dopuščajo skupno življenje, pravila in ljubezen. Boji se videti svet; a boji se tudi, da bi je svet ne videl, ker bi se vsled tega mogoče vrinili

v njeno delovanje skrivaj celo posvetni oziri. Za svojo krepost in za svoje trpljenje ne želi druge priče kakor Boga; zato se pa tudi odreče vsaki prazni zemeljski tolažbi in se trudi, da skrije pred svetom, kolikor more, vsako znamenje notranje tolažbe in notranje žalosti. Boji se vsega vsled strahu, da bi ne bila prevarana. In pri teh čednostih se ne izkazuje po nepotrebnem, da bi toliko bolj ljubila popolnost in hrepenela po njej. Noče, da bi kdo mislil nanjo; nikdar se noče vmešavati v stvari, ki je ne brigajo; če more, izbere si vedno v vsem to, kar je najneznatnejše. Samo pokorščini odpira svoje srce, dokler je ta pusti v miru, skratka, leta in leta živi tako, da nihče ne dobi prilike o njej govoriti.

Primerjaj to sliko z življenjem Jezusovim v presv. zakramentu; popolnoma enaka je; primerjaj jo pa s svojim vsakdanjim življenjem, in videl boš, česa ti še manjka. Pa tudi če bi nič ne imel od te čednosti, pazi skrbno, da ne postaneš malodušen. Prosi tega v presvetem zakramentu skrito Srce svojega božjega ženina, da naj gane tudi tvoje srce in naj ga napolni s trdno, zanesljivo odločnostjo.

Druga točka.

Kakor je to skrito življenje samo po sebi neizmerno važno in dragoceno, tako so tudi njegovi sadovi silno dragoceni.

1. Le-to skrito življenje je preizkušeno in lahko sredstvo, da dosežemo veliko čistost srca, in da pridemo do popolnega zaničevanja sveta in samega sebe. Poišči izvor svojih pregreh in napak!

Tu poišči vzrok svoji nepotrpežljivosti, radovednosti in ničemurnosti. Če skrbiš za to notranje življenje, boš zadovoljen, boš živel sam zase, ne boš se brigal za stvari, ki ti niso nič mar; izognil pa se boš s tem vrhu tega tudi neštevilnim grešnim priložnostim. Kdor se vadi v tem skitem življenju, priučil se bo nadalje tudi tega, da bo šel večkrat v se in se izprašal, kaj name-rava in želi njegovo srce. S tem premišljevanjem se bomo pa izognili mnogim pregreham, katerih se spomnimo šele, kadar smo že padli vanje. Ako živimo skrito, tiho življenje, zmanjšuje se v nas vedno bolj ljubezen do sveta in do samega sebe, ker se s tem vedno bolj odvadimo misliti na predmete svoje prejšnje ljubezni in na svoje slabe navade, in se veseliti nad takimi mislimi.

2. Veselje in duševni mir sta gotovi sad tega skritega življenja. V tem, kar smo prej opomnili, lahko najdeš ravno toliko vzrokov notranjega miru. »Odkod pridejo«, vpraša sv. apostol Jakob, »boji in pravde med vami? Ali ne odtod? iz vašega poželenja, ki se vojskuje v vaših udih?« Kolikor bolj se

ustavljaš strastem, ki ovirajo le-to skrito življenje, toliko bolj se boš približal trajnemu miru, po katerem hrepeniš.

To življenje je nujno potrebno, da moreš doseči duha molitve. Nikdar ne more priti do tega duha duša, ki je polna sama sebe, duša, ki se bavi s sto in sto malenkostmi in ničemurnostmi, ki je ves dan raztresena. Glej, tu imaš preizkušeno sredstvo, da vendar enkrat prenehajo tvoje tožbe glede molitve. Kakor preživiš dan, taka bo tudi tvoja molitev. Kolikokrat si že to izkusil!

3. S tem skritim in samotnim življenjem je navadno združena velika notranja sladkost in najprisrčnejša naklonjenost božja. Kdor se ne vadi v tem skritem življenju, misli, da je tako življenje žalostno; kdor se pa vadi v njem, pa kmalu občuti tolike sladkosti, da se vse zemeljske slasti s tem ne morejo niti primerjati. Spomni se vsega, kar si bral ali slišal od toliko svetih duš!

Kaj pa misliš ti o tem življenju, ki ima v sebi toliko dobrot? Obudi v sebi gorečo željo, vaditi se v njem; živi skrito, tiho življenje, da nadvladaš v sebi odpor slepega samoljubja. Skleni, da hočeš pogosto misliti na to življenje in da hočeš ta sklep ponoviti vsak dan. Pokloni se božjemu Srcu; prosi ga milosti in skleni, da se hočeš

vsak dan izprašati, kako si izpolnjeval trdne sklepe, storjene pri tem premišljevanju.

Vzdihni.

O Jezus, največje in edino dobro moje duše, daj, da živim samo zate in da ničesar ne želim izven tebe!

Obišči presveti zakrament in ponovi eno izmed prejšnjih točk. Prosi Jezusa, naj ti da srčnosti in da poizkusiš, da se uresničijo tolike nade, ki jih je izbudilo v tebi to premišljevanje.

Skleni.

Posebno danes bom pazil sam nase, na svoje misli in besede; varoval se bom, kolikor morem, da se ne vtikam v stvari, ki me nič ne brigajo.

Osmi dan.

Božje Srce Jezusovo v presvetem zakramentu je — slavno.

Premišljevanje.

Jako različna je slava Jezusovega življenja v presvetem zakramentu. Toda danes premišluj slavo, ki jo uživa njegovo Srce v presvetem zakramentu, iz prav posebnega stališča. Slava, ki je lastna samo Sinu, ki ljubi tako vroče duše, se kaže v presvetem zakramentu:

1. V tem, da dovede dušo s silo ljubezni do tega, da uniči popolnoma sama sebe.

2. V tem, da dvigne dušo edino le s silo te ljubezni prav do dostojanstva nebeškega.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si na odprtih prsih Jezusovih njegovo božje Srce, polno najgorkejše ljubezni. Tukajle se tope, kakor v razbeljeni peči, srca njegovih izvoljenih in se čistijo, kakor se čisti zlato.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Ponudi tudi ti z veseljem svoje srce temu božjemu plamenu in izkaži se sprejemljivega za vse, karkoli bo storil Jezus na tebi.

Prva točka.

Slava božjega Srca se kaže v vsemogočni ljubezni, s katero napolnjuje duše v presvetem zakramentu. S to ljubeznijo obvlada in uničuje s posredovanjem tako slabotnih stvari svoje najhujše sovražnike. Spomni se samo onih slavnih zmag, o katerih si bral v življenju tolikih devic, ki so imele popolnoma enako naravo in enake slabosti, enake nevarnosti in nasprotnike, ki so bile enako nestanovitne. Ta presveti zakrament ljubezni je naredil pri teh tako velike izpremembe. Pomisli, kolikokrat si se z občudovanjem naslajal, ko si bral o junaških delih potrpežljivosti, ljubezni, poslušnosti in so-

vraštvu do samega sebe. S kolikim občudovanjem so te napolnili zgledi one krotke in vesele vztrajnosti v dolgotrajnem in krivičnem pregnanstvu, v neznosnih grozovitih bolečinah, v neprestanih in hudih izkušnjavah! In kako so se mogle te revne stvari do tega povzpeti, kako so mogle izgubiti vsako ljubezen do samega sebe, izgubiti vsak najmanjši strah tudi pred najtežjimi deli, izgubiti vsak čut za najvabljivejše in najslajše glasove človeške narave? Da, vso to moč so zajemali iz tega zakramenta, vsa ta moč je bila moč ljubezni.

Glej, to je slava lastna samo božjemu Srcu! To Srce, ki ljubi svoje stvari, je učinilo, da so ga srčno ljubile take bogoljubne duše. Ako torej ljubiš Jezusa, vidiš sedaj, kaj moraš storiti, da boš dostojno proslavil to Srce. Čemu še pomišljuješ, ako že čutiš v sebi vse večjo željo, odzvati se njegovi ljubezni? Glej, vse je prevara, kar te ne vodi ali k preziranju samega sebe, ali k slepi in navdušeni pokorščini do volje božje. Umreti samemu sebi — to je ona popolna in končna slava, ki je išče Srce božje, ko ti nudi v tem zakramentu ljubezni toliko milosti. Skleni nadalje, da hočeš pri vsakem obisku presv. zakramenta in pri vsakem sv. obhajilu si izvojevati po eno zmago nad samim seboj. To je najlepše darilo, ki je moreš Jezusu pokloniti,

ker po tem hrepeni Srce Jezusovo v presvetem zakramentu.

Druga točka.

Slava božjega Srca se kaže v tem, da dviga človeške duše do nebeških višav. Ljubezen, o kateri si premišljeval v prvi točki, človeka popolnoma izpremeni. Te duše žive odslej edinole v Jezusu, ali bolje: Jezus prebiva v njih, kakor je rekel sam o sebi sv. Pavel; in zato žive že božje življenje, preden so se ločile od pozemeljskega življenja. Pogledj njih notranjost! Ali vidiš angelsko krepost, neprisiljeno prijaznost, ljubko blaženstvo; ali vidiš točnost, svetost, ki preveva vsako njihovo delo? Oh, ko bi jim ti videl v dušo, zdelo bi se ti, kot da si stopil v kraljestvo svetlobe, toda v kraljestvo svetlobe, ki se razliva po presrečnem raju. Najpopolnejše misli, najvzvišenejše pojmovanje, ki ga imajo o Bogu in o njegovih skrivnostih, se ne dajo razložiti. Toda ako bi se odprlo njihovo srce, kako bi te iznenadila čistost, mir in svetost njihovih čuvstev! Njih duše so postale prestol božje milosti in ljubezni. Sv. Jedert, sv. Katarina Sijenska, sv. Terezija, bl. Margareta Alakok in druge z Jezusovo srečo oblagodarjene duše bi ti lahko povedale, kolikršna slava izvira Bogu ravno iz tega, ker dviga duše človeške iz nižav življenja v višave ne-

beške. Naslajaj se nekoliko nad tem krasnim predmetom, da se ti okrepi duša v svetem veselju.

Da ti pa ne upade pogum, nikar ne pozabi, da je v hiši tvojega nebeškega Očeta neizmerno mnogo prebivališč; to se pravi, ako že iz ponižnosti ne maraš poseči po tolikih darovih, te vendar nikakor ne izgovarja tvoje stanje, da bi se jim odrekel popolnoma. Prepusti radovoljno vse drugim, kar je izrednega pri teh darovih; zase pa išči samo daru zatajevanja samega sebe, daru preziranja vsega posvetnega, daru velike potrpežljivosti in zbranosti. Do teh darov imaš pravico, in božje Srce ti ne bo kratilo te pravice, če le zadostno poželiš teh darov. Ti darovi bodo napravili v tebi izpremembro, ki te bo dvignila visoko nad tvojo sedanjo bedo in ti bo pomnožila moč ljubezni Jezusove.

In kako dolgo misliš še imeti navezano srce na revno in siromašno zemeljsko grudo? Oj, pri koliko gorečih služabnikih svojih dobi svojo slavo ljubezen Jezusova! Pri tebi pa samo sramoto? Koliko časa boš mirno gledal in čakal? Vzbudi se, odloči se in začni že enkrat, da bode bodoči praznik božjega Srca in sveto obhajilo, ki ga boš prejel ta dan, zate začetek nove sreče, za Jezusa pa začetek nove proslave.

Vzdihni:

Jezus, daj, da živim samo tebi, in da samo ti živiš v meni!

Obišči presveti zakrament

in predstavi si Jezusa s čuvstvom sramežljivosti in ponižnosti kot dolžnik, ki je najsvetejše Srce dozday oropal tolike slave. Pokaži (v presvetem zakramentu) zakritemu Bogu v plačilo ogromnega svojega dolga njegovo Srce z vsem bogastvom brezmejne milosti, ki ga skriva v sebi; izjavi mu s potrtem srcem: »Potrpi z menoj, vse ti bom povrnil! Dobri Bog, v bodoče bom popravil vsako razžaljenje, ki sem ga storil tvoji slavi.«

Skleni:

Ko se zbudim zjutraj, pogledal bom, kake misli in sklepe že tako dolgo navdihuje Bog meni. Potrudil se bom danes kolikor morem zadostno, da se odzovem tej želji njegovi, ker vem, da se mora s tem pričeti v meni slava Jezusa Kristusa.

Deveti dan.

Božje Srce Jezusovo je v presvetem zakramentu — popolna daritev.

Premišljevanje.

Pri najodličnejši daritvi, pri daritvi, ki so jo imenovali žgalno daritev, se je morala žival pokončati popolnoma. Taka daritev

je bila tudi daritev Jezusova na križu; spomin ter vedno ponavljanje te daritve pa je ravno presveti zakrament. Ravno vsled tega lahko imenujemo življenje Jezusovo v presvetem zakramentu življenje popolne in dovršene daritve. Da bi tudi ti posnemal to Jezusovo daritev, premišluj:

1. kakšen način daritve zahteva Jezus od tebe, in

2. kakšne stanovitnosti in vztrajnosti je treba, da bo tudi tvoja daritev dovršena.

Navadna pripravljalna molitev.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si Gospoda v presvetem zakramentu kot jagnje, ki ima biti darovano. Glej Srce Jezusovo, kako iz njega gorijo plameni, ki ga uničujejo kot žgalno daritev.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Prosi, da bi dobro razumel, kako dragocena je njegova daritev, da ti dá srčnosti in da bi posnemal njegovo ljubezen s tem, da samega sebe žrtvuješ popolnoma.

Prva točka.

Premisli, kako Jezus ni bil zadovoljen, da bi se daroval zate na katerikoli način, marveč se je daroval z vsem, kar je mogel sam darovati. Kaj mu je še preostalo na križu od njegovih zemeljskih dobrot, od njegove časti, od njegovega življenja? Ali ni dal vse zate? Spominjaj se hvaležnega

srca vsega, kar je storil zate! Krutost, ki ga je sicer popolnoma izpremenila, je pri smrti prizanesla samo njegovemu Srcu. Toda tudi Srce se je hotelo udeležiti te daritve; da, lahko rečemo, da se je dokončala ta daritev ravno s soudeležbo božjega Srca pri daritvi na križu. Hotelo je, da ga s sulico prebodejo, in da izteče iz njega zadnja kaplja krvi.

Taka mora biti tudi tvoja daritev, ki jo bodeš daroval njegovi ljubezni. Koliko daritev si že zapričel; toda pri vseh si se zadovoljil samo s praznimi željami! S tem si pa še nisi pridobil ljubezni Jezusove; ker gledamo na konec, vedi, da kdor ne dovrši svojega dela, ne stori prav nič. Dobro razumi to! Kdor ne izroči Bogu cellega srca, ki je v njegovih očeh več vredno, kakor vse drugo, ni dal Bogu še ničesar; tudi mu ni še dosti dal, kdor mu ni popolnoma izročil svojega srca, marveč si je pridržal kaj malega. Daritev torej, ki jo zahteva Jezus od tebe, obstoji v tem, da se mu popolnoma odkritosrčno izročiš samega sebe in mu pripustiš, da ravna s teboj, kakor ve in zna. Zavedaj se vedno in povsod, da ni nič tvojega, marveč, da Bog ravna s teboj, kakor s svojo lastnino, bodisi, da ti pošlje tolažbe in sladkosti, bodisi da ti pošlje vsakovrstne nadloge, križe in težave.

Premisli pri tej priliki še eno stran velikodušne ljubezni Jezusove, vsled katere se je daroval zate. Ko je hotel biti srečen, mar mu je bilo treba, da se izroči tebi? Ti pa ne moreš biti niti na zemlji srečen in zadovoljen, ako se ne izročiš njemu. Resno si izprašaj svojo vest, pa ni treba dolgo, ker ti bo takoj odgovorila, in videl boš, kaj je tvojo daritev napravilo nepopolno in kaj je Gospod od tebe zahteval. Tako je navadno samo kaka malenkost, katere se noče iznebiti tvoje samoljubje. Proti tej zapreki upotrebi vso moč svojega razuma in volje svojega srca, ki jih je Gospod v njem vzbudil.

Božje Srce, ki si do mene tako darežljivo, daj mi svojo milost, da mi pride na pomoč toliko, kolikor me tvoj zgled vnema k ljubezni.

Druga točka.

Jezus ni nikdar mislil na to, da bi zahteval nazaj dar, ki nam ga je dal, ko je samega sebe daroval. Pač pa ponavlja pri vsaki maši svojo daritev in vsakikrat se samega sebe daruje zopet popolnoma. Kako stanovitna, kako neumorna, kako dovršena ljubezen je to!

Spomni se žrtev, ki si jih tako pogosto obljubil Jezusu; morebiti sedaj še sledu ni več po njih v tvojem srcu! Ali se še spominjaš krepkih sklepov, ko si obljubil, da

boš živel v bodoče zbrano, da boš točno in vestno izpolnjeval svoje dolžnosti, — da bodeš opustil svoje grešno nagnjenje, svojo nasprotnost in različne ozire na druge ljudi? Ali se še spominjaš lepih začetkov, ko si začel živeti marljivo, natančno, kako si molil ter skrbel za svoje dušne zadeve? Kje je to sedaj? Kdo ti je to vzel? O ti nezvesto in nestanovitno srce! Tako reci samemu sebi v ogorčeni svoji bolesi in zmedenosti. Ali bo ta boleost in stud tudi sedaj brez koristi?

Kakšna škoda bi bila za ves svet, ako bi bil stopil Jezus na brezbožni poziv svojih sovražnikov s križa. Kakšna škoda, ako bi bilo ljubeznivo Srce svojo sveto rano zopet zaprlo — ono rano, ki je postala nekaterim dušam pravi vrelec sladkosti, srčnosti in ljubezni: kako sladek predmet tvojega spoštovanja in kako močne nagibe za tvoje nestanovitno upanje bi bil ti izgubil!

Približaj se zato temu presrečnemu vrelcu življenja s čutom velike nezaupljivosti v samega sebe in reci: Ako mi ti sedaj ne pomagaš, o vsemogočno Srce Jezusovo, ki sem ga jaz tolikokrat ogoljufal s svojimi obljubami, nimam ničesar več, kamor bi se zatekal v svojih stiskah! Kesaj se sedaj, kakor največ moreš, in kakor se ogenj vžge, tako vžgi tudi ti v sebi željo, odslej Jezusu

vedno služiti. Iz globočine svojega revnega srca kliči in prosi milosti vedne stanovitnosti v dobrih sklepih. Vedi, da z nobeno drugo stvarjo ne moreš bolj razveseliti božjega Srca, kakor da mu pokažeš, kako plamti v tebi želja po stanovitnosti v njegovi službi. Ako so tvoje želje res odkrito-srčne in vroče, bodi prepričan, da se ti bodo izpolnile. Da pa še bolj podpreš svojo prošnjo, zateci se k Materi usmiljenja in zaključi to premišljevanje z darovanjem, ki obsega in obnavlja vse prejšnje prošnje.

Vzdihni:

V zavesti, da je nezaupljivost najpogubnejši sovražnik za tvojo vztrajnost, vzbudi danes v sebi večkrat trdno zaupanje — toda ne zaupanje v svoje lastne moči, marveč v moč in milost Jezusovo, in govori s psalmistom: »*Vate, o Gospod, zaupam; ne bom osramočen vekomaj.*« (Ps. 30, 2.)

Obišči presveti zakrament

in spominjaj se vsega, kar ti je dal Jezus v tvoje posvečenje. Z zahvalo in ljubeznijo do njega se spominjaj, s kakšno ceno te je odkupil. Ponovi pred njim še enkrat vse sklepe in prošnje, ki so se med premišljevanjem rodile v tvojem srcu, in izroči mu slednjič vsa svoja dela kot popolno daritev svojega srca.

Skleni:

Danes bom kolikor mogoče zvest in točen pri vseh duhovnih vajah.

Na praznik presv. Srca Jezusovega.

Današnji praznik je tudi praznik ljubezni Jezusove, ker je praznik njegovega Srca; a ustanovljen je zato, da se naše mrzlo srce zvesto odzove njegovi ljubezni. Zato nam stavi Gospod za predmet tega praznika svoje presveto Srce tako, kakršno je v resnici, t. j. kakor del svojega presv. Telesa, hkrati pa tudi, kakor znak svoje božje ljubezni. Časteč torej to Srce, ki v resnici zasluži, da se mu klanjamo in da ga častimo, treba, da praznuješ ta dan vsaj v duhu one pobožnosti, ki naj te pripravi do tega, da z ljubeznijo vračaš ono ljubezen, ki z njo ljubi Sin božji tebe in ves svet, in z namenom, da temu tako ljubeznivemu Bogu zadostiš za svojo in drugih ljudi nehvaležnost.

Pohiti torej že zjutraj k ljubeznivemu Srcu božjega ženina in daruj mu v ta namen svoje srce in vse, kar boš storil med dnem dobrega; to darovanje ponovi večkrat med dnevom. Ves ta dan naj ti poteče v neprestani ljubezni, sočutju in češčenju Jezusa Kristusa. Bodi molčeč in zbran, ko-

likor ti je mogoče. S tem duhom naj bodo prepojena tudi vsa ostala dela tega dne.

Občuj brez prestanka z Jezusom v presvetem zakramentu, kolikor ti dopuščajo tvoja opravila; prejmi sv. obhajilo v zadoščenje za vsa mlačna in nevredna obhajila svoja in vseh kristjanov; pripravi se nanj, kolikor moreš goreče, zahvali se najsrčneje.

Toda rotim te pri ljubezni Jezusovi, varuj se danes onega pogreška, ki vanj pade toliko ljudi, ki zanemarjajo dobra dela, ako v sebi ne čutijo miru in čutne pobožnosti. Ako boš gledal le na to, morda ne boš storil danes niti enega dobrega dela. Zaradi tega delaj s premislekom in velikodušno, in ne opusti onega, kar bi storil, ako ne bi v sebi čutil večje ljubezni in pobožnosti.

Premišljevanje.

Pripravljalna molitev, kakor po navadi.

Prva vaja (pred premišljevanjem).

Predstavi si Jezusa v presv. zakramentu, kako se je prikazal bl. Margareti Alakok, ter ji pokazal svoje božje Srce, ranjeno, ovenčano s trnjevim vencem, obdano s plamenom, vrhu srca pa s križem. Potem pomisli, kakor da slišiš Jezusa, ki razlaga svoji učenki skrivnosti teh znamenj: namreč njegovo ljubezen in boleost, ki jo prenaša zaradi nehvaležnih ljudi.

Druga vaja (pred premišljevanjem).

Moli, da bi mogel dobro spoznati in občutiti ti dve nerazumljivi stvari: namreč njegovo neizmerno ljubezen do tebe in svojo veliko nehvaležnost do njega, ter da skleneš kolikor mogoče zadostovati tako ljubeznivemu, pa tako malo ljubljenu Srču.

Prva točka.

Kaj čuti proti ljudem brez prestanka božje Srce v presv. zakramentu? Božje Srce čuti najbolj živo in najiskrenejšo ljubezen. Kar je za solnce pol dan, to je za ljubezen Jezusovo proti nam presveti zakrament: t. j. najvišja stopinja njegove goreče ljubezni. Kaj dela Jezus v presv. zakramentu? Ljubi nas. To je odgovor, ki z njim poveš vse; odgovor, ki zadovoljuje vsako vprašanje. Zakaj je tu? Ker te ljubi. V kakšnem stanju je tu? Kakor Bog, ki te ljubi. Kaj zahteva tukaj? Zahteva ljubezen. A čemu biva na toliko krajih? Čemu tako dolgo? Zakaj se tako skriva? Ker te ljubi. Na križu je vladala ljubezen in pravičnost; da, ljubezen se je podvrgla pravičnosti; tukaj pa vlada edino le ljubezen, in vse se ji klanja. Modrost, vse-mogočnost, previdnost, neskončnost gleda, kako popolnoma prevladuje ljubezen.

O slepi človek, glej, kaj čuti tu Srce tvojega Boga! Ali nimaš prilike, da dan na

dan izkušaš to sam? — Grešna duša, kako te Kristus tu sprejema? Njegove tožbe do tebe, njegova pozabljenost, njegovo očitiranje, njegove grožnje: vse to izvira iz njegove ljubezni. — O mlačna in omahljiva duša, ali te je kdaj spodil od sebe? Ali te ni marveč vsakikrat razsvetljeval, zdravil, tešil in hrabil? — In ti, čista in ljubezni goreča duša, tvoja naloga je, da pred svetom pričaš o tem božjem Srcu v presv. zakramentu! Kako se je tu Jezus proti tebi ponižal, kako je pozabil na svoje veličastvo, kako nežno je s teboj občeval, kako ti je govoril k srcu, kako te pomiloval, kako blažil z velikim veseljem!

Tu se nekoliko ustavi, bogoljubna duša, ter obrni to premišljevanje nase. Prestavi se tu na ono mesto, kjer si morda kdaj grešila, a potem si predstavi ono, ki ti sedaj pripada: ali med grešnimi ali nepopolnimi ali med gorečimi dušami. — Čuvstva, ki jih boš občutila, naj bodo čuvstva začudenja, poveličevanja in hvaležnosti. Oh, morda se nisi še nikoli v življenju zahvalila božjemu Srcu za to neizmero ljubezen!

Druga točka.

Kaj čuti večina ljudi proti Jezusu v presv. zakramentu? Koliko jih niti ne ve za to, da se je Bog tako ponižal iz ljubezni do njih; in vendar plamti njegovo

Srce v ljubezni za vse in za vsakega. Med temi slepci so tudi taki, ki so oslepeli po lastni krivdi, ker se niso hoteli odzvati pozivu, naj vendar pridejo in premišlujejo to ljubezen. Ali ni to, o Jezus, najgrše preziranje tvoje ljubezni? O ne; to še ni najkrutejše postopanje ljudi nasproti božjemu Srcu.

Taki nehvaležneži dobro poznajo ljubezen božjega Srca, priznavajo svojo vero v neizmerno ljubezen svojega v presv. zakramentu skritega Boga. To pač verujejo; ali kako ravnaajo? Semkaj obrni svoje premišljevanje in poudarjaj, bogoljubna duša, kako pozabijo svojega Boga, kako ga ne spoštujejo, ampak onečaščujejo; premišluj božje rope, grehe in napake, ki jih trpi Jezus od kristjanov v presvetem zakramentu. Ozri se tudi na okoliščine časa, na način, na število in na osebe, ki še množe to zaničevanje. Vzbudi v sebi velik in svet stud nad tolikimi pregrehami, in potem se ozri na samo sebe. Kako si se ti nedostojno vedla do svojega nebeškega ljubitelja? Poglej svoje preteklo življenje! Morda si, kolikor starejša, toliko nehvalešnejša postajala. O groza! morda je čistost, pobožnost, ljubezen tvojega prvega sv. obhajila sčasoma popolnoma izginila! Ako se je to res zgodilo, se vrzi v duhu pred prestol ljubezni z največjim sramom in ponižnostjo; moli k Jezusu, naj

ti razsvetli pamet, da spoznaš samo sebe, da se ti vzbudi stud nad samo seboj.

Tretja točka.

Kaj čuti Srce Jezusovo, ko vidi, da se ljudje vedejo tako nedostojno proti njemu? Da to spoznaš, premisli najprej, kakšna bi morala biti njegova čustva. Kako je Bog postopal z Judi, ki so se mu izkazovali tako nehvaležne za milost, da si je med njimi izbral bivališče v svetišču? Zavrgel je njihovo svetišče, dal ga podreti do temelja ter javno napovedati, da zapušča za vedno ta narod. Ravno to bi zaslužili tudi kristjani, ki so bili odlikovani, še veliko bolj nego Judje. Ali njegova ljubezen je nadomestila naše pregrehe. Kolika je ta potrpežljivost, kolika ljubezen in nerazumljiva milost!

Še sedaj je tu kakor krotko jagnje, ki pod nožem klavca ne odpre svojih ust. Tu pa tam je v resnici vsled tega potožil nekaterim svojim izvoljenim dušam, ali te njegove tožbe so bile še večji dokaz njegove ljubezni. Bl. Margareti je nekega dne o nehvaležnosti ljudi nasproti sebi govoril tako-le: »To me bolj boli, kakor vse, kar sem pretrpel v svojem trpljenju. Ko bi ljudje kakorkoli povračevali ljubezen mojemu Srcu, se ne bi veliko zmenil za vse, kar sem zanje pretrpel, ampak želel bi še

več storiti zanje, ko bi to bilo mogoče. Toda pri njih je le mlačnost in preziranje moje goreče želje, ki mi je Srce popolnoma prevzela, namreč da jih obsujem z dobrotami.« Kako čuvstvo budé v tebi te tolažbe ljubeznivega Sina božjega? — »Pa kar me še bolj boli,« ji je rekel drugikrat, »je, da tako delajo tudi meni posvečena srca.«

Čuj torej, Bogu posvečena, ali mlačna in nehvaležna duša, ki se ne meniš za razžaljenja, ki se mu gode; to govori o tebi! Ali hočeš taka ostati? — Nežna hvaležnost za toliko ljubezen, živa boleost zaradi tolike nehvaležnosti, velika želja, da jo popraviš s hvaležnostjo: to so čuvstva, ki jih vzbujaj v sebi. Ta tri čuvstva so pravo znamenje srca, ki je popolnoma vdano presladkemu Jezusovemu Srcu, moli k njemu za to milost in skleni, da se mu boš popolnoma darovala in posvetila.

Skleni zahvalo po sv. obhajilu s posvetitvijo ali darovanjem svojega srca ljubezni Jezusovi (vedi pa, da to ni nikakšna obljuba); potem končaj z zadoščenjem za nehvaležnost svojo in vseh ljudi.

Vzdihni in skleni

danes le eno. Skrbi, da obudiš danes večkrat dejanje ljubezni božje, kratko pa goreče; in to naj bo kakor izliv tvoje pobožnosti.

Za duhovno berilo, ako nimaš kake knjige o presv. Srcu, čitaj s tem večjo pazljivostjo oni dve premišljevanji, ki si jih opravil na predvečer praznika in na praznik sam zjutraj.

Nameni za pet obiskov presv. zakramenta.

1. Da se zahvališ Jezusu za ljubezen, ki jo je pokazal svetu s tem, da je ustanovil presv. zakrament.

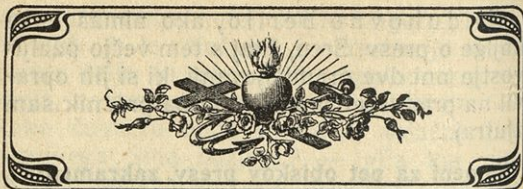
2. Da se mu zahvališ za to, da je tolikrat v sv. obhajilu prišel k tebi in ti podelil toliko dobrot.

3. Da mu zadostiš za razžaljenja, ki jih je v presv. zakramentu pretrpel od nevernikov.

4. Da mu zadostiš tudi za razžaljenja, ki ga z njimi kristjani žaliyo v presvetem zakramentu s svojim nedostojnim in božje-ropnim obnašanjem.

6. Da se v duhu pokloniš Jezusu po vseh cerkvah vseh mest in vasi na svetu, ker ga mnogokje shranjujejo nedostojno, tako redko obiskujejo in tako malo časte.

Litanije

presvetega Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!
Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Srce Jezusa, Sinú večnega Očeta,

Srce Jezusovo, v Materi devici od Svetega
Duha upodobljeno,

Srce Jezusovo, z Besedo božjo v osebi
zedinjeno,

Srce Jezusovo, neskončno veličastno,

Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,
 Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,
 Srce Jezusovo, hiša božja in vrata nebeška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni,
 Srce Jezusovo, posoda ljubezni in pravice,
 Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni polno,
 Srce Jezusovo, globočina vseh čednosti,
 Srce Jezusovo, vse hvale vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi zakladi
 modrosti in vednosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa polnost
 božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče po-
 sebnost veselje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo vsi
 prejeli,
 Srce Jezusovo, hrepenenje večnih višav,
 Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskončno
 usmiljeno,
 Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo,
 Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti,
 Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,
 Srce Jezusovo, z zasramovanjem nasičeno,
 Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij potrto,
 Srce Jezusovo, do smrti pokorno,
 Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,
 Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,
 Srce Jezusovo, naše življenje in vstajenje,
 Srce Jezusovo, naš mir in naša sprava,
 Srce Jezusovo, daritev za grešnike,

Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih,
 Srce Jezusovo, upanje v tebi umirajočih,
 Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

V. Jezus krotki in iz srca ponižni.

O. Upodobi naša srca po svojem Srcu.

M o l i m o .

Vsemogočni večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina in na češčenje in zadoščenje, ki ti ga opravlja v imenu grešnikov, in po njem potolažen odpusti njim, ki prosijo tvojega usmiljenja, v imenu istega tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Leon XIII.)

(Kadar se molijo samo litanije do tukaj, se pristavi Oče naš, Češčena Marija (trikrat) in Čast bodi.)

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

(Moli se najprimerneje na praznik presv. Srca Jezusovega ali v nedeljo za njim, in ob prvih petkih, oziroma prvih nedeljah.)

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred tvojim oltarjem. Tvoji smo, tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, mnogi pa so tvoje zapovedi zaničevali in te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso nikdar odpali od tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo uboštva in lakote. Kralj bodi tistih, ki jih slepi verska zmota ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živé v stari zmoti poganstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči v božje kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagodosno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast mu vekomaj! Amen.

(Ako se litanije presv. Srca Jezusovega molijo na kateri praznik, se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se navadno po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere in ob večjih praznikih se primerneje izpušča.)

Molimo.

Vsemogočni večni Bog, nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše bridkosti, nadloge in težave. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, pogubne upore, vojsko, draginjo, bolezni in žalostne hude čase.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža l., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa l., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar l., ki je po tvojem usmi-

ljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in svetne gosposke in oblastnike, da bodo pospeševali vse, kar more pripomoči k tvoji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da moramo prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

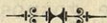
Podeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsega razdora in vsake ločitve. Obrni naša srca k pravi pokori in k popoljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, Gospod, bodi vedno priporočeno vse naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam podeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, ki s teboj živi in kraljuje v

edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Litanije

presvetega imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, odsvit Očeta,

Jezus, žar večne luči,

Jezus, kralj veličastva,

Jezus, solnce pravice,

Jezus, Sin Marije Device,

Jezus ljubeznivi,

Jezus čudoviti,

Jezus, močni Bog,

Jezus, oče prihodnjega veka,

Jezus, angel velikega sklepa,
 Jezus najmogočnejši,
 Jezus najpotrpežljivejši,
 Jezus najpokornejši,
 Jezus krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, goreči ljubitelj duš,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, voditelj apostolov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,
 Jezus, luč spoznavavcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsega hudega — reši nas, o Jezus!

Vsega greha
 Svoje jeze
 Skušnjav hudičevih
 Duha nečistosti
 Večne smrti
 Zanemarjanja tvojih navdihov
 Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja
 Po svojem rojstvu
 Po svojem detinstvu
 Po svojem božjem življenju
 Po svojih trudih
 Po svoji smrtni bridkosti in svojem trpljenju
 Po svojem križu in svoji zapuščenosti
 Po svojih bolečinah
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem vstajenju
 Po svojem vnebohodu
 Po svoji ustanovitvi najsv. zakramenta
 Po svojih radostih
 Po svojem veličastvu

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

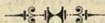
Molimo. Gospod Jezus Kristus, ki si
 rekel: »Prosimo in se vam bo dalo, iščite in

boste našli, trkajte in se vam bo odprlo«,
daj nam, te prosimo, gorečnost svoje božje
ljubezni, da te bomo s celim srcem, z be-
sedo in dejanjem ljubili in neprenehoma
hvalili.

Daj nam, Gospod, da vedno v sebi ohra-
nimo strah in ljubezen do tvojega svetega
imena, ker nikdar ne nehaš voditi teh, ki
jih utrdiš v stanovitnosti svoje ljubezni.
Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do ve-
komaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII.,
16. januarja 1886.)

(Ob praznikih se lahko pristavi cerkvena mo-
litev dotičnega dne.)

Lavretanske litanije

Matere Božje.

Gospod, usmili se nas!
Kristus, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!
Kristus, usliši nas!

Bog, Oče nebeški, usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog Sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!
Sveta Mati božja,
Sveta devic Devica,
Mati Kristusova,
Mati milosti božje,
Mati prečista,
Mati brezmadežna,
Mati nedolžna,
Mati deviška,
Mati ljubezniva,
Mati čudovita,
Mati dobrega sveta,
Mati Stvarnikova,
Mati Odrešenikova,
Devica najmodrejša,
Devica častitljiva,
Devica hvalevredna,
Devica mogočna,
Devica milostljiva,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Roža skrivnostna,
Stolp Davidov,
Stolp slonokosteni,
Hiša zlata,
Skrinja zaveze,

Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij VII., 30. septembra 1817.)

(Ob Marijinih praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev dotičnega dne.)

Molitev k presvetem Rešnjem Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja).

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja).

M o l i m o.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o. Podeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. (Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Cerkvene antifone in prošnje do Matere božje.

(Ob Marijinih praznikih, ob katerih se moli cerkvena molitev za dotični dan, se naslednja molitev lahko izpusti.)

A. Od prve adventne nedelje do božiča.

Premila Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in morska zvezda, pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika čudežno rodila; ti, Devica prej in slej, ko si iz Gabrielovih ust prejela oznanjenje, usmili se grešnikov!

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In spočela je od Svetega Duha.

Molimo. Milost svojo, prosimo te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

B. Od božiča do svečnice.

Premila Mati Zveličarjeva . . . itd.

(kakor pred božičem).

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Božja Porodnica, prosi za nas!

Molimo. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega Jezusa Kristusa, tvojega Sina. (Amen.)

C. Od svečnice do velikega četrтка.

Zdrava, o nebes Kraljica;
 Zdrava, angelov gospa;
 Zdrava korenina; zdrava vrata,
 Iz katerih svetu luč je prisijala.

O veseli se, Devica slavna,
 Nad vse krasna;
 Bodi zdrava, o prelepa,
 Prosi za nas Kristusa!

V. Dovoli, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

Molimo. Podeli nam, milostljivi Bog,
 pomoč v naši slabosti, da, ki obhajamo
 spomin svete božje Porodnice, s pomočjo
 njene priprošnje od svojih grehov vstanemo.
 (Po istem Kristusu, Gospodu našem.) Amen.

D. Od velike sobote do prve pobinkoštna nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja.
 Zakaj On, ki si ga bila vredna nositi, aleluja.
 Je vstal, kakor je rekel, aleluja.
 Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si z vstajenjem
 svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kri-
 stusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po
 njegovi Materi Devici Mariji dosežemo ve-
 selje večnega življenja. (Po istem Kristusu,
 Gospodu našem.) Amen.)

E. Od prve pobinkošne nedelje do adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo Svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zla in večne smrti rešeni. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Molitev k sv. Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Naj nam pomaga, prosimo te, Gospod, zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije, da nam bo po njegovih priprošnjah podeljeno, česar naša slabost ne more doseči. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere se primerneje izpušča.)

Ponižno te prosimo, Gospod, razveži milostno naših grehov vezi, in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in hudobije vse naše sorodnike in prijatelje, in napolni jih z lepimi čednostmi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obvaruj to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in vse krščansko ljudstvo

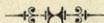
vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas in ostani vedno pri nas. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat).

Čast bodi.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in nadangeli, prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov,

Sveti Janez Krstnik,
 Sveti Jožef,
 Vsi sveti očaki in preroki,
 Sveti Peter,
 Sveti Pavel,
 Sveti Andrej,
 Sveti Jakob,
 Sveti Janez,
 Sveti Tomaž,
 Sveti Jakob,
 Sveti Filip,
 Sveti Jernej,
 Sveti Matej,
 Sveti Simon,
 Sveti Tadej,
 Sveti Matija,
 Sveti Barnaba,
 Sveti Luka,
 Sveti Marko,
 Vsi sveti apostoli in evangelisti,
 Vsi sveti učenci Gospodovi,
 Vsi sveti nedolžni otroci,
 Sveti Štefan,
 Sveti Lavrencij,
 Sveti Vincencij,
 Sveti Fabijan in Sebastijan, prosita za nas!
 Sveti Janez in Pavel,
 Sveti Kozma in Damijan,
 Sveti Gervazij in Protazij,
 Vsi sveti mučenci,
 Sveti Silvester,

Sveti Gregorij,
 Sveti Ambrozij,
 Sveti Avguštin,
 Sveti Hieronim,
 Sveti Martin,
 Sveti Nikolaj,
 Vsi sveti škofje in spoznavavci,
 Vsi sveti učeniki,
 Sveti Anton,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Frančišek,
 Vsi sveti mašniki in leviti,
 Vsi sveti menihi in puščavniki,
 Sveta Marija Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucija,
 Sveta Neža,
 Sveta Cecilija,
 Sveta Katarina,
 Sveta Anastazija,
 Vse svete device in vdove,
 Vsi svetniki in svetnice božje,
 Bodi nam milostljiv,
 prizanesi nam, o Gospod!
 Bodi nam milostljiv,
 usliši nas, o Gospod!
 Vsega hudega — reši nas, o Gospod!
 Vsega greha
 Svoje jeze

Nagle in neprevidene smrti
 Skušnjav hudičevih
 Jeze, sovraštva in vse hude volje
 Duha nečistosti
 Treska in hudega vremena
 Šibe potresa
 Kuge, lakote in vojske
 Večne smrti
 Po skrivnosti svojega svetega učlovečenja
 Po svojem prihodu
 Po svojem rojstvu
 Po svojem krstu in svetem postu
 Po svojem križu in trpljenju
 Po svoji smrti in svojem pokopu
 Po svojem svetem vstajenju
 Po prihodu tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe
 Mi grešniki, — prosimo te, sliši nas!
 Prizanesi nam, — prosimo itd.
 Odpusti nam,
 Pripelji nas k pravi pokori,
 Vlada in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Varuj našega cesarja,
 Daj krščanskim kraljem in oblastnikom mir
 in pravo soglasje,
 Daj vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
 edinost,
 Potrdi in ohrani nas vse v svoji sveti službi,

Povzdigni naše misli k nebeškim željam,
 Povrni vsem našim dobrotnikom z večnimi
 darovi,

Reši duše naše in naših bratov, sorodnikov
 in dobrotnikov večnega pogubljenja,

Daj in ohrani sad zemlje,

Daj vsem vernim dušam večni pokoj,

Usliši nas,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . (Dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temveč reši nas hudega.

(O praznikih se lahko dostavi cerkvena molitev
 dotičnega dne.)

Molitev k presvetemu Rešnjemu Telesu

(se moli, kadar je izpostavljeno).

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja).

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja).

Molimo.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.)

Navadne molitve po litanijah.

Psalm 69.

O Bog, pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat.

Osramočeni naj bodo in naj se sramujejo,
* kateri mi strežejo po življenju.

Zavrnejo naj se in sram jih bodi, * kateri mi hudo želé.

Zavrnejo naj se hitro osramočeni, * kateri se mi posmehujejo.

Radujejo in veselé naj se v tebi vsi, kateri te iščejo; * in kateri ljubijo tvoje odrešenje, naj vedno govoré: Hvaljen bodi, Gospod!

Jaz pa sem revež in siromak, * Bog, pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti, * Gospod, nikar se ne mudi!

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, * kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Bodi nam, Gospod, močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In sin krivice na se ne loti nam škodovati.

V. Gospod, ne ravnaj z nami po naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

O. Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

O. Ohrani, Gospod, našega cesarja in usliši nas na dan, ko kličemo k tebi.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo tvojega imena kaj dobrega storé, z večnim življenjem.

V. Molimo za verne duše v vicah.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog.

V. Pošlji jim, Gospod, pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih s Sijona.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

Molimo.

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje skazuješ in prizanašaš, sprejmi naše prošnje, naj nas in vse tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, milostno odveže tvoje dobrotno usmiljenje.

Usliši, prosimo, Gospod, naše ponižne prošnje in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam z odpuščenjem vred dobrotljivo mir podeliš.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje neizrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitev svojega ljudstva, ki te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je tebi prijetno, s tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji

postavil; podeli mu, da bo tistim, čez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmilenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

O Bog, ki od tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in da bodo časi po zatrtem strahu pred sovražniki s tvojo pomočjo varni in mirni.

Vžgi, Gospod, naša srca z ognjem Svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z neomadeževanim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmilenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po tebi začno in po tebi začeta končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ nad živimi in mrtvimi in se usmiliš vseh, o katerih veš, da bodo tvoji po veri in dobrih delih, ponižno te prosimo, naj vsi, za katere smo se namenili moliti, ki še žive ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov iz usmiljenja tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat).

Cast bodi.

Razne druge molitve.

1. Na čast Materi božji.

»Spomni se.«

(Molitev sv. Bernarda.)

Spomni se, o premila Devica Marija, — da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila ti koga zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, — tebe pomoči prosil in se tvoji priprošnji priporočal.

S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, o devic Devica in Mati; — k tebi pridem, in pred teboj vzdihujoč grešnik stojim; — nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in usliši. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij IX., 11. decembra 1846.)

Molitev k Materi božji za srečno smrt.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo. O pribežališče

grešnikov, Mati umirajočih, nikar nas ne zapusti ob uri naše ločitve, marveč izprosi nam popolno žalovanje, odkritosrčno kesanje, odpuščenje naših grehov, vreden sprejem svete popotnice, krepkost po zakramentu sv. poslednjega olja, da se moremo z zaupanjem prikazati pred prestol pravičnega, pa tudi usmiljenega sodnika, svojega Boga in Odrešenika. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 11. marca 1836.)

Posvetitev Materi božji.

(V Marijini družbi.)

Presveta Devica in Mati božja, Marija! Jaz J. J. sem sicer nevreden, da bi tebi služil; ker pa to res želim, zato si zaupajoč v tvoje ljubeznivo in usmiljeno srce vpričo svojega angela variha in vseh božjih svetnikov izvolim danes tebe za svojo gospo, zavetnico in mater. Trdno sklenem, da ti bom služil vedno zvesto in skrbel po svojih močeh, da ti bodo služili vsi. Zato te prav srčno prosim, o preljuba Mati, sprejmi me v svojo družbo in stori, da ti bom vsekdar dober otrok. O mila Mati, podpiraj me pri vseh mojih delih, in izprosi mi milost, da nikdar ne žalim tebe in tvojega Sina ne v mislih ne v besedah, ne v dejanju. Spominjaj se me vedno in ne zapusti me ob smrtni uri! Amen.

Pred podobo svete družine.

O preljubeznivi Jezus, — ki si na zemlji izvoljeno družino posvetil — z neizrekljivimi čednostmi in zgledi svojega domačega življenja, — ozri se milostno na to našo družino, ki klečé pred teboj prosi tvoje milosti. — Spomni se, da je ta družina tvoja, — ker se je tebi posebno posvetila in darovala. — Varuj jo milostno, reši jo nevarnosti, pridi ji na pomoč, — da v posne-manju tvoje svete družine ostane stano-vitna, — tako, da ti bo na zemlji zvesto služila in te ljubila, — potem pa v nebesih večno hvalila.

O Marija, presladka Mati, — prosimo te, varuj nas, — ki trdno zaupamo, da bo tvoj edinorojeni Sin uslišal tvoje prošnje.

In tudi ti, častitljivi očak, sveti Jožef, — pridi nam na pomoč s svojim mogočnim varstvom — in izroči po Mariji naše prošnje Jezusu. Amen.

(300 dni odpustka vsakikrat za ude družbe krščanskih družin. — Leon XIII, 20. junija 1892.)

2. Molitve k sv. Jožefu.

Za čistost.

Varih devic in oče sv. Jožef, kateremu sta bila v vestno skrb izročena sama nedolžnost, Jezus Kristus in devic Devica Marija: po tej dvojni predragi zastavi, Jezusu in Mariji, te prosim in rotim, obvaruj moje

srce vsake nečistosti; stori, da vedno s čistim duhom, z neomadeževanim srcem in telesom najčisteje služim Jezusu in Mariji. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 4. februarja 1877.)

»Spomni se.«

Spomni se, prečisti ženin blažene Device Marije, ti moj sladki zaščitnik, sveti Jožef. Nikdar še ni bilo slišati, da se je kdo priporočal tvojemu varstvu in tebe prosil pomoči, pa da bi ga ne potolažil. S tem zaupanjem navdan prihitim tudi jaz k tebi in se ti goreče priporočam. Ne zaničuj mojih molitev ti, rednik Jezusov, temveč sprejmi jih milostno in usliši. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Pij IX., 26. junija 1863.)

3. Za sv. Cerkev.

Premogočni očak, sveti Jožef, varih vesoljne Cerkve, ki je zmeraj k tebi klicala v svojih potrebah in nadlogah; ozri se milostno z visokega sedeža svoje slave na katoliški svet! Pogled na bolečine skrivnostne neveste Kristusove (sv. Cerkve) in njenega poglavarja, ki ju preganjajo močno sovražniki, naj gane tvoje očetovsko srce. Po grozovitih bolečinah, ki si jih pretrpel na zemlji, obriši solze častitemu papežu; brani in reši ga, in izprosi pri (Bogu)

darovavcu miru in ljubezni, da po razdeljanih zopernostih in vseh zmotah sv. Cerkev služi Bogu varno in brez napake. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 4. marca 1882.)

4. Molitev k sv. Alojziju za sveto čistost.

O sv. Alojzij, ki te krasi angelska čistost, jaz, tvoj nevredni služabnik, ti posebno priporočam čistost svoje duše in svojega telesa. Po tvoji angelski čistosti te prosim, priporoči me neomadeževanemu Jagnjetu, Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Devici vseh devic, ter me obvaruj vsakega smrtnega greha. Ne daj, da bi se oskrunil z madežem kakršneoli nečistosti, in kadar vidiš, da sem v izkušnji in nevarnosti grešiti, izženi iz mojega srca vse nečiste misli in želje; vzbudi v meni spomin večnosti in križanega Jezusa, vtisni globoko v moje srce čut svetega strahu božjega in vnemi v njem ogenj božje ljubezni, da posnemajoč tvoje čednosti na zemlji, postanem vreden, s teboj uživati Boga v nebesih. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Bogu.
(100 dni odpustka enkrat na dan. — Pij VII., 6. marca 1802.)

Druga molitev. (21. junija.)

Bog, delivec nebeških darov, ki si v angelskem mladeniču Alojziju čudovito ne-

dolžno življenje združil z enako spokornostjo, daj nam po njegovih zaslugah in prošnjah, da ga posnemamo v pokori, ker ga nismo posnemali v nedolžnosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

5. Molitev k sv. Stanislavu Kostki. (13. nov.)

O Bog, ki si med drugimi čudeži svoje modrosti tudi nežni mladosti podelil milost dozorele svetosti: prosimo te, daj, da po zgledu sv. Stanislava čas dobro porabimo in z neprestanim delovanjem in brzim korakom hitimo v večni pokoj. Amen.

6. K sv. Janezu Berchmansu. (13. avgusta.)

Podeli nam, prosimo te o Gospod, naš Bog, svojim služabnikom milost, da v tvoji službi posnemamo zgled take nedolžnosti in zvestobe, s katerim je angelski mladenič Janez posvetil cvet svojega življenja. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

7. K sv. Ignaciju. (31. julija.)

O Bog, ki si za to, da se razširja večja čast tvojega imena, po sv. Ignaciju svojo vojskujočo Cerkev okrepil z novo močjo; podeli nam milost, da se z njegovo pomočjo in po njegovem zgledu tako vojskujemo tu na zemlji, da zaslužimo biti z njim kronani v nebesih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

8. K bl. Margareti Alakok. (17. oktobra.)

Gospod Jezus Kristus, ki si blaženi devici Margareti čudežno odkril nerazumljive zaklade svojega Srca, daj nam po njenih zaslugah in njenem zgledu, da tebe v vsem in nad vse ljubimo in tako zaslužimo neprenehoma bivati v istem tvojem Srcu. Ki živiš in kraljuješ na vse veke. Amen.

9. Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi, trojedini Bog, — Oče, Sin in Sveti Duh, — ki si vse ustvaril, — ki vse ohranjuješ in vladaš, — ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. — Verujem, da se je Sin božji učlovečil, — da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, — in da nas Sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. — Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog, razodel — ter nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ verovati. — Vse to verujem, — ker si ti, o Bog, sam na sebi resnica, — in torej ne moreš ne goljufati in ne goljufan biti. — V tej veri hočem živeti in umreti. — O Bog, poživi mojo vero!

Upanje.

Upam in trdno pričakujem, o Bog, — da mi boš po zasluženju Jezusa Kristusa dal večno zveličanje, — ki si ga obljubil vsem, kateri izpolnjujejo tvoje zapovedi. — Zato

tudi upam od tebe odpuščenja svojih grehov — in vseh drugih milosti, — katerih potrebujem, da si zaslužim večno zveličanje. — Vse to upam od tebe, — ker si vsemo-
gočen, neskončno dobrotljiv, usmiljen in zvest — in torej moreš in hočeš izpolniti, kar si obljubil. — V tem upanju hočem živeti in umreti. — O Bog, utrdi moje upanje!

Ljubezen.

O moj Bog! Ljubim te nad vse, — ker si največja dobrota in neskončno popoln, — in torej zavoljo samega sebe vreden vse ljubezni. — In ker ljubim tebe, — ljubim tudi svojega bližnjega, prijatelja in neprijatelja, — in ga hočem ljubiti kakor samega sebe. — V tej ljubezni do tebe hočem živeti in umreti; — rajši hočem dati vse, — kakor tebe in tvojo ljubezen s kakim grehom izgubiti. — O Bog, vnemaj bolj in bolj mojo ljubezen do tebe. Amen.

(Sedem let in sedem kvadragen odpustka vsaki-
krat. — Benedikt XIV., 28. januarja 1756.)

10. Ponovitev krstne obljube.

(Zlasti za rojstni dan in za dan svetega obhajila.)

O Bog, Oče, Sin in Sveti Duh! — Jaz, tvoj otrok, — poklekнем v ponižnosti pred tvoje božje veličastvo — in te molim z največjim spoštovanjem.

Zahvalim te iz celega srca za vse dobre, — katere si mi skazal, — posebno

pa te zahvalim za milost svetega krsta. — Čeprav se pri svojem krstu nisem zavedal, — kako sveto zvezo si sklenil ti z menoj in jaz s teboj, vendar zdaj to sveto zvezo ponovim — prostovoljno in s pristrčno hvaležnostjo, — in hočem vekomaj biti in ostati — tebi zvest in pokoren otrok. — Zato se odpovem hudemu duhu in vsemu njegovemu dejanju — in vsemu njegovemu napuhu.

Verujem v tebe, Bog Oče, — vsemogočni stvarnik nebes in zemlje. — Verujem v tebe, Jezus Kristus, — ki si pravi in edini Sin božji in naš Gospod, — ki si bil za nas rojen iz Marije Device — in si za nas trpel. — Verujem v tebe, Sveti Duh. — Verujem v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev, — občestvo svetnikov, — odpuščenje grehov, — vstajenje mesa in večno življenje.

Obljubim, moj Bog, — da hočem izpolnjevati tvoje svete zapovedi, — prejemati svete zakramente — in rabiti druge zveličavne pripomočke, — ter živeti in umreti kot tvoj pokoren otrok. — Daj mi milost, — da nikoli ne prelomim te svoje obljube, — in da se precej zopet poboljšam, če se kaj pregrešim, — da tako dosežem večno življenje, — ki si mi ga milostno obljubil.

Ljuba Mati Marija, podpiraj me! — Sveti angel varih, varuj me! — Sveti moj patron, prosi zame! — Amen.

11. Zahvalna pesem. (Te Deum.)

Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospoda po-
veličujemo.

Tebe večnega Očeta * časti vsa zemlja.

Tebi vsi angeli, * tebi nebesa in vse
oblasti,

Tebi kerubi in serafi * neprenehoma pre-
pevajo:

Svet, * Svet, * Svet si ti, o Gospod, *
Bog vojnih čet.

Polna so nebesa in zemlja * veličastva
tvoje slave.

Tebe apostolov * preslavni zbor,

Tebe prerokov * hvalevredno število,

Tebe mučencev * hvali sijajna vojska.

Tebe po širni zemlji * spoznava sveta
Cerkev,

Očeta * neskončnega veličastva,

Častitega tvojega Sina, * pravega in edinega,

Svetega tudi * Duha tolažnika.

Ti Kristus, * si kralj veličastva.

Ti si Očetov * večni Sin.

Ti se nisi branil učlovečenja v telesu
Device * da si odrešil človeka.

Ti si premagal želo smrti * in vernim
odprl vrata nebeška.

Ti sediš na desnici božji, * v slavi Očetovi.

Kot sodnik imaš priti, * to verujemo.

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svo-
jim služabnikom, * ki si jih odkupil z drago-
ceno krvjo.

Daj, da bomo v večni slavi * prišteti tvojim svetim.

Zveličaj svoje ljudstvo, Gospod, * in blagoslovi svojo lastnino.

In vladaj jih, * in poveljučuj jih na veke. Dan na dan * tebe slavimo.

In hvalimo tvoje ime vekomaj * in od vekomaj do vekomaj.

Blagovoli, Gospod, ta dan * brez greha nas ohraniti.

Usmili se nas, Gospod, * usmili se nas.

Tvoje usmiljenje, Gospod, bodi nad nami, * kakor smo zaupali v tebe.

V tebe, Gospod, sem zaupal, * ne bom osramočen vekomaj.

V. Slavimo Očeta in Sina s Svetim Duhom.

O. Hvalimo in povišujemo ga vekomaj.

V. Slavljen bodi, Gospod Bog, na nebeški višavi.

O. In hvalevreden in častit in poviševan vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o.

O Bog, čigar usmiljenju ni števila in čigar dobrotljivosti je neskončen zaklad: tvojemu premilostljivemu veličastvu se zahvalimo za podeljene darove, in vedno prosimo tvojo

usmiljenost, ne zapusti njih, ki jim na njihove prošnje podeljuješ, česar žele, temveč pripravi jih za prihodnje plačilo. Po Kristusu, Gospodu našem.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

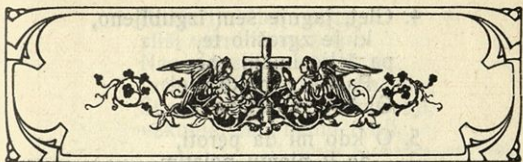
O. Amen.

12. Popolni odpustek za zadnjo uro.

Gospod, moj Bog, iz tvoje roke sprejem že sedaj vdano in radovoljno kakršnokoli smrt z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami, kakor bo tebi všeč.

(Popolni odpustek za zadnjo uro prejme vsak vernik, ki katerikoli dan v svojem življenju, ko je vredno prejel svete zakramente, pobožno in s premislekom zmoli to kratko molitev. Odpustka deležen postane ob smrtni uri, ako le umrje v milosti božji. Pij X., 9. marca 1904.)

Pesmi

v čast presv. Srcu Jezusovemu.

1. Presveto Srce.

1. Presveto Srce, slavo
naj poje ti srce,
le k Jezusu v višavo
vsa srca naj žaré.

Odpev: Oj bodi hvaljeno,
Srce preljubljeno,
naj jezik naš te hvali
v ljubezni vekomaj!

2. Srce, ti umorjeno,
Srce preblaženo,
za grehe prebodeno,
Srce usmiljeno:
Oj bodi hvaljeno ...

3. Ljubezen vsa goreča
le v tebi plameni,
po tebi le se sreča
in milost zadobi.
Oj bodi hvaljeno ...

4. Glej, jagnje sem izgubljeno,
ki je zgrešilo te,
pa željo imam eno:
Pastir, o najdi me!
Oj bodi hvaljeno . . .
5. O kdo mi da peroti,
da k njemu poletim,
kje najdem srečne poti,
da k njemu pribežim!
Oj bodi hvaljeno . . .
6. V tem Srcu bom počival,
mu hvalo pel na glas,
in rajski mir užival
pri njem bom večni čas.
Oj bodi hvaljeno . . .
7. Bo jezik mi utihnil,
pogled ugasnil moj,
še umirajoč bom vzdihnil:
Srce, glej, ves sem tvoj!
Oj bodi hvaljeno . . .

2. Posvetitev Jezusovemu Srcu.

I. Po sv. obhajilu.

1. Jezus, vse tolažbe vir,
v srca vlivaš sladki mir.
Svet odrešil si s krvjo,
v jed nam svoje dal telo:
Tebi, Bog, se posvetimo,
v dar ti srca izročimo.
2. Jezus, naš Odrešenik,
v raj nebeški si vodnik,
da nas greh ne pogubi,
Srce tvoje nas krepi.
Tebi, Bog, se posvetimo,
v dar ti srca izročimo.

3. Božje ljubljeno Srce,
sliši vernih src želje:
Nas pripelji v sveti raj,
tam ljubezen svojo daj.
Sprejmi nas k radosti svoji,
vekomaj naj bomo tvoji.

(Ljudska pesmarica, str. 168).

II. Za družabne slovesnosti.

1. Sina božjega Srce
srca zate naj plamté.
S trnjem si ovenčano
in s plameni zaljšano:
Vabiš nas k ljubezni svoji,
Srce božje, mi smo tvoji.
2. Sliši nas, nebes Gospod,
varuj ti slovenski rod.
Naj ljubezni tvoje vžgan
bo na veke tebi vdan.
Pomočnik mu vedno bodi,
ga do prave sreče vodi!

3. Srce Jezusovo, vir vse tolažbe.

1. O, kje se bomo tolažili,
kadar nam dušo bega svet?
Kdo da zavetja v hudi sili,
kdo srcu radost vrne spet?
Le zate srce naše ve,
o sladko Jezusa Srce!
2. Iskalo si ovce izgubljene,
ki z grehom so žalile te;
ozri se zdaj na zadolžene,
skesanih src usmili se.
Odpusti milostno dolge,
o sladko Jezusa Srce!

3. Za nas na križu prebodeno
opralo krivde si zemljo,
v srce je upanje vsajeno,
da spet odprto je nebo.
Usliši vernih src želje,
o sladko Jezusa Srce.
4. Zdaj gor nad zvezdami kraljuješ,
z Marijo in družbo angelsko,
in vernih svojih pričakuješ
še vedno vsem usmiljeno.
Vsa srca k tebi naj hite,
o sladko Jezusa Srce!

Pečjak.

(Cerkveni glasbenik 1906, str. 90.)

4. Zapuščena ljubezen.

V sanjah se je noč zibala,
ko je tajno zazvonelo,
ko je struna vztrepetala,
Srce bítí je začelo.

Bilo je Srce presveto,
ki ljubezni je iskalo;
z bedo, revščino odeto,
je po meni vpraševalo.

Betlehem je čul utripe,
meni, revni, posvečene;
Nazaret je gledal hipe,
ko je mislil Kralj na mene.

Ljubil me je, ljubil vroče,
križ je vzel na rame svoje,
kazal rane zevajoče,
prosil me ljubezni moje.

— In še več — pred smrtjo svojo
tabernakelj je postavil:
da se združi z dušo mojo,
je nebeško jed pripravil.

Pa vse to me ni ganilo,
da le njega bi ljubila;
srce ga je le ranilo,
roka mu je trnje vila.

Ljubil je, pa srce moje
tolikrat ga ni umelo;
nudil mi poglede svoje,
pa srce se zanj ni vnelo.

In sedaj še milo prosi
on, ljubezen nepoznana,
Srce trnjev venec nosi
in pod njim globoka rana.

In iz rane zevajoče
dviga prošnja se le ena:
»Ljubi, ljubi!« prosi vroče
on, ljubezen zapuščena.

Pred oltar srce čuteče!
Ti ljubezni ne odrekaj!
V Srce, žaljeno, trpeče,
z grehi novih ran ne sekaj!

Pridite, ljubite vneto
Jezusa v samotni ječi!
Blagor mu, ki ga Srce sveto
potolaži in osreči!

S. E.

5. Srce Jezusovo.

I.

1. Tu v kruhu vse svetosti
nebeškega sladú,
v zastavi in skrivnosti
ljubezni in miru.

Odpev: Spoznano, hvaljeno,
češčeno, ljubljeno,
naj Jezusovo Srce
med nami vedno bo!

2. Že prej si nas ljubilo,
ko svet spoznal te ni,
zatorej, Srce milo,
ves svet naj te slavi:
Spoznano, hvaljeno . . .

3. V to Srce zaklenimo
se zdaj in slednji čas,
ga več ne zapustimo,
Da v raj popelje nas:
Spoznano, hvaljeno . . .

II.

(»Auctor beate saeculi«.)

1. Začetnik časov blaženi,
odrešenik vsega sveta,
ti večne luči žarek si
in Bog od pravega Boga.
Ljubezen je ganila te,
da naše si telo sprejel,
kot drugi Adam vrnil si,
kar prvi Adam nam je vzel.

2. Ljubezen tvoja ustvarila
je zvezde, zemljo in morje,
očetov greh je izbrisala
in strla spone nam težke.
Naj iz srca ne umakne se
ljubezni moč precenjene!
Iz tega vira narodi
zajemljejo naj milosti!

3. Zato je bilo ranjeno
in prebodeno s sulico,
da naše madeže čisto
izpira z vodo in krvjo.
Slavé naj vse stvari Srce,
ki vzelo naše je dolge!
In vsako srce hvali naj
Očeta z Duhom vekomaj!
-

6. Ti, o Jezus, srčnomili.

1. Ti, o Jezus, srčnomili,
naš pastir najboljši si;
o kako bi ne ljubili
te zvesto iz vseh moči!
Dol do nas si se ponižal,
in ovčic iskat prišel.
Rod bresrčni te je križal,
za naš greh si smrt trpel.
 2. Kaj uboge me ovčice
bi zato vrnile ti?
svoje damo ti dušice
v duhu čiste vdanosti.
Zvesto bomo poslušale
tvojih ust presladki glas;
tvojo voljo poslušale
rade bomo vsaki čas.
 3. Sladko je pri tebi biti,
v tvoji čredi pasti se;
sladko je s teboj hoditi
in ljubiti večno te.
Pasi nas, o Jezus mili
v cvetju svojega medú,
daj, da bi sladkosti pili
v viru večnega mirú!
-

7. O Jezus, božji Sin.

1. O Jezus, božji Sin,
uteha bolečin,
moj sladki mir!
Te duh objema že,
te uživa že srce,
si spolnil mi želje,
o moj pastir!

2. Zdaj se ti posvetim,
le tebi ves živim,
in umrjem.
Črez dan za te bedim,
po noči tebi spim,
če zdrav sem al' zbolim,
le nate zrem.

3. Telo in Rešnja kri
naj vedno me krepí,
za te živim.
Ti, Jezus, si oltar,
očeta rajski dar,
o naj nikdar, nikdar
te ne izgubim!

Vse v večjo čast božjo!

Dodatek za duhovnike.

I. Kaj je treba storiti, kadar se hoče kje vpeljati bratovščina presv. Srca Jezusovega?

Najprej treba prositi svojega škofa, da kanonično ustanovi bratovščino v župniji (zavodu ali samostanu), ter dovoli, da se ta bratovščina pridruži rimski nadbratovščini.

1. V prošnji se mora označiti: kraj, naslov cerkve in oltar, pri katerem se bratovščina ustanovi. V isti prošnji prosi župnik ali drugi duhovnik, ki bo vodil bratovščino, škofa, da more pooblastiti tudi drugega duhovnika, da tudi ta veljavno sprejema ude.

2. Ti prošnji je treba priložiti pravila bratovščine. Ta pravila niso povsod enaka, samo v bistvenih rečeh se morajo ujemati s pravili rimske nadbratovščine. Zato se lahko dene v pravila tudi to, kar je prikladno za dotični kraj in čas. Da bodo več ali manj enaka, naj se glase tako-le:

Pravila bratovščine presvetega Srca Jezusovega.

a) V pobožnosti presv. Srca Jezusovega se časti Srce Zveličarjevo in njegova neizmerna ljubezen, ki gori in se nam predstavlja v njegovem presv. Srcu.

b) Namen bratovščine je: Častiti božje Srce Jezusovo, vračati mu ljubezen za ljubezen, zahvaljevati ga za dar presv. Rešnjega Telesa, ter mu zadostovati za mrzloto, nehvaležnost in žalitve, s katerimi se pogosto žali njegova neizmerna ljubezen v najsvetejšem zakramentu.

c) Udje bratovščine naj molijo vsak dan 1 očenaš, 1 češčenamarijo, vero (apostolsko) in vzdihljaj: »Sladko Srce Jezusovo, daj, da te bom ljubil vedno bolj in bolj.«

č) Udje bratovščine naj obhajajo pobožnejše praznik presv. Srca Jezusovega v petek po osmini praznika presv. Rešnjega Telesa, ali prvo nedeljo po tej osmini. V ta namen gredo k spovedi in sv. obhajilu, ako le morejo. — Razen tega naj bodo, če morejo, pri javni božji službi, ki se vrši v čast presv. Srcu.

d) Udje naj molijo drug za drugega, posebno za umrle ude bratovščine.

Kdor ne izpolnjuje teh pravil, nima zato nobenega greha; kdor pa hoče dobiti bratovščini podeljene odpustke, mora moliti vsak dan molitve predpisane pod e).

3. Na podlagi te prošnje ustanovi škof s svojo oblastjo bratovščino, a dotični »dekret« napiše navadno na prazno stran prošnje, pritisne svoj pečat in jih vrne s potrjenimi pravili prosivcu.

Prošnja, dekret in pravila naj se hranijo skupno v župnijskem arhivu.

4. Tako je bratovščina ustanovljena, a manjka ji še odpustkov in predpravic; zato jo je treba pridružiti rimski nadbratovščini presv. Srca Jezusovega. V ta namen se napiše latinska prošnja.

Tej prošnji bi se moral priložiti škofov dekret; ker se mora pa ta kot najvažnejši spis hraniti v župnijskem arhivu, se priloži mesto njega latinski »certifikat«, katerega škof takoj napravi, kadar prosivcu določi »dekret«.

Prošnji za pridružitvev bratovščine in »certifikatu« se mora priložiti pristojbina šest frankov (šest kron). Prošnja se pošlje na tajnika rimske nadbratovščine.*

Ko pride iz Rima listina (diploma), jo škof potrdi s svojim podpisom. Nato se dene v okvir pod steklo, in se obesi v zakristiji ali na steno pri bratovskem oltarju. S tem je bratovščina popolnoma in kanonično ustanovljena.

Vse te listine se prebero določeni dan slovesno ljudstvu v cerkvi, ne, kakor bi bilo to neobhodno potrebno, ampak da se bratovščina vpelje z večjo svečanostjo.

5. Sele sedaj se morejo sprejemati in vpisovati udje. Zato se omisli lepo in močno vezana knjiga za vpisovanje (Imenik udov bratovščine presvetega Srca Jezusovega); zapiše se pri vsakem članu ime, priimek, dan in leto.

Ta vpis je tako potreben, da je brez njega tudi sprejem sam neveljaven.

* Sedaj je tajnik: R-mo Monsignore Aloysi Borgia a Roma, Seminario Romano.

Sprejemati ude morejo le duhovniki, ki so označeni v škofovem dekretu; vpisati jih v imenik pa morejo tudi druge osebe, celo svetne.

Vpisanim udom se da navadno »sprejemnica«, na kateri je zapisano ime; na njej so redno tudi natiskana »pravila« in »odpustki«.

Za sprejem, vpis in sprejemnico se ne sme zahtevati ničesar, ne denar in tudi ne kaj drugega, ker bi bil drugače celo sprejem sam neveljaven; toda doneske, ki jih kdo sam ponudi za nastale troške, sme ravnatelj bratovščine vzeti.

Kdor se želi vpisati v bratovščino, mora sam osebno priti, ako more brez težave. Vsak se lahko vpiše v bratovščino, kjer hoče, ker imajo vse bratovščine presv. Srca Jezusovega isti cilj, ista bistvena pravila in iste molitve.

Vsaka tako ustanovljena bratovščina je samostajna, neodvisna od druge.

Ako se udje kam presele, ostanejo tudi na drugem kraju, kjer je bratovščina, pravi udje, in se jim ni treba vnovič vpisati.

6. Ves uspeh, da bratovščina vedno cvete, je odvisen od voditeljeve gorečnosti. Tu nekaj pomočkov:

a) V cerkvi naj se izpostavi na oltarju lepa podoba ali kip presv. Srca Jezusovega.

b) Podobice in svetinjice presv. Srca naj se dele ljudstvu in otrokom.

c) Voditelj naj ima, ako le kako more, vsak mesec prvo nedeljo (če prvi petek ni mogoče) javno pobožnost v čast presv. Srcu: kratek govor, izmoli naj molitve za žive in mrtve ude, prošnjo za odpuščenje in posvetitev.

č) Vsak prvi petek (prvo nedeljo) v mesecu naj se slika ali oltar presv. Srca ozaljša s cveticami.

d) Udom treba prigovarjati, da gredo vsak prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu k spovedi in zadostilnemu sv. obhajilu.

e) Voditelj bratovščine imej knjižice o presv. Srcu Jezusovem, da jih posodi, podari, priporoči.

f) Praznik presv. Srca Jezusovega naj se obaja tem slovesneje, kakor največji prazniki v letu.

g) Voditelj naj sam in po drugih spominja svoje vernike na preveliko ljubezen presv. Srca. Za to ima dosti priložnosti v spovednici, na prižnici, pri obiskovanju bolnikov, v šoli pri otrocih, v zasebnih hišah, pri zasebnem občeivanju z ljudmi, pri vsaki nesreči, na pr. pri nalezljivi bolezni, suši, povodnji, toči itd.

h) Udom bratovščine naj se posebno priporočajo časopisi, ki pišejo o presv. Srcu.

II. Uredba (organizacija) molitvenega apostolstva.

1. Po novih pravilih, katere je dal molitvenemu apostolstvu papež Leon XIII. 11. julija 1896, je glavni voditelj apostolstva molitve general družbe Jezusove sam. Mesto sebe pa lahko imenuje namestnika, ki mora biti v Tuluzu (Toulouse)* na Francoskem, kjer je zato glavni sedež tega društva. Sedaj je ta namestnik glavnega voditelja Mons. l'Abbé August Drive v Tournai v Belgiji, Rue des Choraux 19.

2. Glavnemu voditelju so podrejeni škofijski voditelji. V posameznih škofijah namreč, v katerih je s škofovim dovoljenjem vpeljana molitveno apostolstvo, določi škof duhovnika za vo-

* Ker so redovniki iz Francoske pregnani, je sedaj glavni sedež: Turné (Tournai) v Belgiji.

ditelja vseh krajevnih društev molitvenega apostolstva v celi škofiji. Od škofa imenovani škofijski voditelj se mora (neposredno ali posredno po uredništvu nemškega »Glasnika presv. Srca Jezusovega« v Innsbrucku, Universitätsstraße 8) obrniti na glavnega voditelja, da ga pooblasti, da sme veljavno izvrševati svojo službo. V to se mu dopošlje navadno diploma škofijskega voditelja; glavni voditelj pa ga lahko ali pismeno ali pa tudi ustmeno pooblasti.

Škofijski voditelj je lahko od škofa imenovan duhovnik, ki ima stalno službo (na pr. vodja ali spiritual duhovskega semenišča ali predstojnik kakega samostana). Ko ta odstopi ali umrje, je njegov naslednik tudi takoj škofijski voditelj, ki ima vse pravice in oblasti svojega prednika. Svoje ime in dan, kdaj je nastopil službo, naj naznani glavnemu vodstvu.

Škofijski voditelj imenuje s škofijskim dovoljenjem krajevne (lokalne) voditelje, t. j. voditelje vseh posameznih krajevnih društev molitvenega apostolstva in jih neposredno vodi.

Ako se misli v kakem kraju ustanoviti novo društvo molitvenega apostolstva, napravi škofijski voditelj krajevnemu voditelju in vsem njegovim naslednikom pridružilno (in krajevnega voditelja) diplomu. V pridružilno (aggregationis) diplomu vpiše ime pridružene občine, škofije in dan pridružitve, v diplomu krajevnega voditelja pa ime kraja in dan imenovanja, in oboje podpiše s svojim imenom.

Te diplome dobi škofijski voditelj ali naravnost od glavnega voditelja ali pa od uredništva nemškega »Glasnika presv. Srca« zastonj, ako prosi zanje.

Sprejemnice, na katerih bi bili kaki novi odpustki, predloži škofijski voditelj škofu, da jih potrdi.

Škofijski voditelji prav kmalu naznanijo novo pridružena krajevna društva uredništvu nemškega »Glasnika«, katero potem brezplačno preskrbi voditeljem novih krajevnih društev in njihovim naslednikom, da smejo vernike sprejemati tudi v rimsko nadbratovščino presv. Srca Jezusovega. To pravico naznanja nemški »Glasnik« mesečno ali vsaj večkrat v letu, v zapisniku pridružitvev.

III. Kako se molitveno apostolstvo vpelje in vodi?

1. Ker molitveno apostolstvo ni ne kongregacija, ne bratovščina, ampak samo molitvena zveza, molitveno društvo, zato se lahko povsod vpelje.

Vpelje se lahko v župnih cerkvah in njihovih podružnicah, v samostanih, kongregacijah, v vseh bratovščinah, bogoslovskih in deških semeniščih, v konviktih, šolah, sirotiščih, ubožnicah, zavodih, v Marijinih družbah, v tretjem redu sv. Frančiška, skratka, povsod in v vseh družbah in verskih društvih, katera vodi Cerkev.

Ker je molitveno apostolstvo izmed najlažjih, a vendar najboljših pobožnih vaj v čast presv. Srcu, zato je nekaka podlaga drugim pobožnim vajam k presv. Srcu. Kjer se torej še ne more vpeljati bratovščina ali druge pobožnosti presv. Srca Jezusovega, naj se kot začetek vpelje apostolstvo. Udje pridejo tako z neprisiljeno lahkoto do tega, da vedno bolj upoznavaajo duha in namene presv. Srca, njegovo ljubezen, in tako se vname v njih želja, še bolj častiti presv. Srce in še kaj več storiti zanj.

2. Da se kje vpelje molitveno apostolstvo, ni treba, da je škof »kanonično« ustanovi, ampak da dovoli vpeljavo. Ker je pa za to v vseh avstrijskih škofijah dano splošno dovoljenje, ni treba v posameznih slučajih škofove privolitve. Pač pa se morajo obrniti na škofijskega voditelja, ki napravi pridružilno in krajevnega voditelja diplomo in s tem da oblast, da more ude veljavno sprejemati v molitveno apostolstvo.

3. Ko imajo v kakem kraju v rokah diplome, naj se apostolstvo slovesno vpelje. V ta namen naj se najprej verniki poduče o bistvu in koristih društva in naj se jim prigovarja, da pristopijo k društvu in goreče opravljajo vaje. Čas, kdaj naj se društvo slovesno vpelje, kdaj naj bodo nadaljne tedenske, mesečne in letne društvene pobožnosti ali shodi, določi krajevni voditelj apostolstva.

Diploma pridružitve naj se dene pod steklo in okvir in naj se obesi v cerkvi ali zakristiji.

4. Kdo sme veljavno sprejemati ude?

Pravico veljavno sprejemati v molitveno apostolstvo ima najprej samo duhovni voditelj (»director ordinarius«) društva molitvenega apostolstva. V župnijah torej vsakokratni župnik (oziroma kurat, lokalni kapelan, ekspozit itd.); v samostanih, zavodih, bolnišnicah ženskih redov ali kongregacij duhovni predstojnik; v pridruženih šolah katehet.

Vsak »director ordinarius« ima oblast, drugega v dotičnem kraju bivajočega duhovnika mesto sebe določiti za voditelja krajevnega društva z vsemi pravicami. Ta vodi društveni zapisnik, pri njem se je treba oglasiti za sprejem, in z njegovim imenom se podpisujejo sprejemnice. Ako

pa ta namestni voditelj umre ali odstopi, preide vsa pravica zopet na pravega voditelja.

Osebne pravice veljavno sprejemati v apostolstvo, ne da bi bil voditelj kakega društva apostolstva, tudi duhovniki ne morejo dobiti.

V krajih, kjer ni molitvenega apostolstva, sme vsakdo nabirati imena tistih, ki hočejo pristopiti društvu, in jih pošiljati uredništvu »Glasnika« v Innsbrucku, ali škofijskemu voditelju ali kateremu koli že obstoječemu krajevnemu društvu molitvenega apostolstva, da jih veljavno sprejmo in da dobe sprejemnice.

5. Kdo vpisuje ude in kako?

Krajevni voditelji oskrbe zapisnik, v katerega se vpisujejo imena vstopivših vernikov.

Ude sprejema le voditelj sam; vpisovanje imen udov v zapisnik pa oskrbuje sam ali po katerikoli drugi osebi, če je mogoče, po kakem duhovniku ali kakemu udu molitvenega apostolstva. Dotični sme vstopivšim dati tudi sprejemnice, na katere pa ne sme podpisovati svojega imena, ampak ime krajevnega voditelja, ki ude sprejema. — V krajevni zapisnik vpisanih udov ni treba nikamor pošiljati, tudi ne glavnemu vodstvu.

Za sprejem, vpis in sprejemnico se ne sme zahtevati ničesar; vendar sme voditelj jemati prostovoljne darove za društvene namene (na pr. za društveno božjo službo, za pokritje troškov), pri društvenih shodih napraviti darovanje, če ni to po splošni škofijski uredbi prepovedano.

6. Vsak krajevni voditelj sme sprejemati tudi tuje, t. j. take vernike, ki ne spadajo k pridruženi župniji, šoli, bratovščini, redu, zavodu itd.

(bodisi da so duhovniki, redovniki ali svetni ljudje) v molitveno apostolstvo (oziroma tudi v nadbratovščino presv. Srca).

Kdor bi bil rad sprejet v molitveno apostolstvo, mora sam osebno priti k voditelju in ga prositi, da ga sprejme in vpiše v imenik, ako mu je to lahko, brez vsake težave. Ako je pa res zadržan, da ne more osebno priti, se sme tudi odsoten sprejeti po drugih osebah ali pismeno. Nihče pa ne more biti veljavno sprejet, ako za to ne ve in ne privoli. Otroci se sprejemajo, ko so prišli k pameti. — Kdor je ud apostolstva, zato še ni ud bratovščine presv. Srca, ampak se mora sprejeti vanjo še posebej.

Vsled izrecnega določila glavnega vodstva z dne 8. decembra 1896 je nemški »Glasnik presv. Srca« uradno društveno glasilo molitvenega apostolstva za Nemce, in ker še dozdej Slovenci nimamo takega glasila, ki bi ga glavno vodstvo proglasilo uradnim, tudi za Slovence. Omenjeno glasilo more preskrbeti splošne tiskovine, na pr. pouk o vpeljavi, vodstvu molitvenega apostolstva, sprejemnice, diplome za gorečnike itd. Sploh je uradni posredovavec pri glavnem vodstvu, zato naj se nanj obračajo škofijski voditelji, ako nočejo neposredno občevati z glavnim voditeljem. Posebno se želi, da se naznani uredništvu nemškega »Glasnika« ime novega škofijskega voditelja in imena novo ustanovljenih krajevnih društev.

IV. Kako se vpelje in vodi društvo za »zadostilno sv. obhajilo?«

Kjerkoli je bratovščina presv. Srca Jezusovega, tam se lahko ustanove taki oddelki po 7 oseb (tedenski oddelki) ali po 30 oseb (me-

sečni oddelki). Zelo je koristno, da se ti oddelki (društva) pridružijo središču celega tega društva, ki je v Paré le Monialu, ne sicer več v samostanu čč. sester reda ,Obiskanja Marijinega', kjer je bilo prej, ampak od leta 1881. pri sestrah »de Notre-Dame di Senakel (du Cènakle)«.

Vsak posamezen oddelek ima svojega načelnika, gorečnika.

1. Ta se zmeni z udi svojega oddelka, kateri dan bo šel vsak k sv. obhajilu, tako da je vsak dan v tednu ali v mesecu eden pri sv. obhajilu. Zapisane ima vse ude in pazi, ako gre vsak ud določeni dan k sv. zakramentu. Tudi lahko sprejema nove ude, mora pa imena vseh udov zapisati in ta prepis izročiti duhovnemu voditelju društva.

2. Vsem gorečnikom, oziroma vsem posameznim oddelkom, načeluje duhovni voditelj. Kjer je bratovščina presv. Srca ali molitveno apostolstvo, je njihov voditelj navadno tudi voditelj društva za zadostilno sv. obhajilo. Sicer pa lahko vodi to društvo vsak drug duhovnik. Ako ni duhovnega voditelja, ne more društvo pravomočno obstati.

Duhovni voditelj: a) skrbi, da gorečniki, načelniki posameznih oddelkov, natančno vrše svojo dolžnost. Zato večkrat na leto, na pr. vsake tri mesece, pregleda z načelniki vse zapisnike in nadomesti mlačne ude z gorečnejšimi, nepopolne zapisnike izpolni z novimi udi;

b) ustanavlja nove oddelke ali jih potrdi;

c) sprejema ude v društvo;

č) ima zapisnik, v katerega zapisuje ude sam ali po drugih.

Ker je zadostilno sv. obhajilo tretja vaja molitvenega apostolsta, udje apostolstva dobivajo že samo za to odpustke »društva za zadostilno sv. obhajilo«, ne da bi se morali vpisati v imenik zadostilnega obhajila, in tudi ne v bratovščino presv. Srca Jezusovega.

V. Kje dobi duhovnik oblast sprejemati v škapulir Srca Jezusovega?

Duhovnik naj se obrne na te-le naslove: »Mons. l' Aumônier de la Visitation à Paray-le-Monial. Saône et Loire, France«; ali »Rev. Monsig. A. O. Borgia, canonico, Seminario Romano, Roma, Italia«; ali »P. Provincial d. Oblaten M. J. im St. Bonifaciuskloster zu Hünfeld bei Fulda (Hessen-Nassau)«. Tudi uredništvo nemškega »Glasnika presv. Srca Jezusovega« v Innsbrucku, Universitätsstraße 8, je pripravljeno posredovati za to pravico. Vselej pa se mora priložiti taksa: 1 K, ali 1 M., 1 Fr.

KAZALO.

Prvi del.

Pouk o pobožnosti presv. Srca Jezusovega.

I. Razodetje te pobožnosti.	Stran
1. Skrit zaklad	9
2. Blažena Margareta Marija Alakok	14
3. Razodetje pobožnosti Srca Jezusovega . .	29
4. Pobožnost se širi vkljub velikemu naspro- tovanju	35
5. Končna zmaga — delo božje	45
II. Predmet te pobožnosti ali kaj častimo?	54
III. Namen in nagibi te pobožnosti, ali zakaj častimo presv. Srce Jezusovo?	64
1. Prvi namen: vzbuditi v nas ljubezen do Jezusa	64
2. Drugi namen: Posnemanje čednosti Srca Jezusovega	71
3. Nagibi k pobožnosti Srca Jezusovega . .	72
IV. Kako častimo presveto Srce Je- zusovo?	98
A. Kako sploh prav častimo presv. Srce Je- zusovo?	100
B. Kako posebno častimo presv. Srce? . . .	113

	Stran
a) Praznik presv. Srca Jezusovega	113
b) Prvi petek v mesecu	119
c) Češčenje podobe presvetega Srca Je- zusovega	136
C. Kako še častimo presv. Srce?	145
1. Posvečenje presv. Srcu Jezusovemu	146
2. Zatajevanje samega sebe	154
3. Bratovščina presv. Srca Jezusovega	156
4. Apostolstvo molitve	167
5. Zadostilno sv. obhajilo	184
6. Sveta maša	189
7. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa	191
8. Častna straža presv. Srca	194
9. Devet služb ljubezni v čast presv. Srcu	201
10. Šveta ura	204
11. Škapulir presv. Srca Jezusovega	208
12. Ščiti presv. Srca Jezusovega	215
13. Mesec junij	217

V. Krasni sadovi pobožnosti presv. Srca Jezusovega	221
---	-----

Drugi del.

Splošne molitve.

Jutranja molitev	239
Apostolstvo molitve	240
O presladko Srce Jezusovo	241
Posvetitev Materi božji	241
Priporočitev angelu varihu	242
Priporočitev svojemu patronu	242
Angelovo češčenje	243
Večerna molitev	244

Mašne molitve.

Stran

Prva sveta maša v praznik presv. Srca Jezusovega	247
Druga sveta maša (po p. Arnutu)	266
Tretja sveta maša v čast presv. Srcu	275

Spovedne molitve.

Pred spovedjo	281
Po spovedi	293

Obhajilne molitve.

Pred sv. obhajilom	295
Po sv. obhajilu	303
Sveti križev pot.	310

Razne pobožne vaje.

1. Vzdihljaji k presv. Srcu Jezusovemu	341
2. Kratki vzdihljaji med dnevom	343
3. Molitev pred podobo Srca Jezusovega	344
4. Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa	347
5. Vzdihi ljubezni k Srcu Jezusovemu	350

Male dnevnic v čast presv Srcu	356
--	-----

Spravne in zadostilne molitve v čast presv. Srcu.

1. Za praznik presv. Srca Jezusovega	370
2. Obnovitev posvečenja presv. Srcu	372
3. Spravna molitev k presv. Srcu Jezusovemu	376
4. Zadoščenje božjemu Srcu Jezusovemu	379
5. Druge spravne molitve k presv. Srcu Jezusovemu	381
6. Pristrčna prošnja k najsvetejšemu Srcu Jezusovemu	382
Devetdnevnic, kot priprava za praznik presv. Srca Jezusovega	383

Na praznik presv. Srca Jezusovega	426
Litanije presv. Srca Jezusovega	434
Litanije presv. imena Jezusovega	440
Lavretanske litanije Matere božje	443
Litanije vseh svetnikov	451

Razne druge molitve.

1. Na čast Materi božji	461
2. Molitev k sv. Jožefu	463
3. Za sv. Cerkev	464
4. Molitev k sv. Alojziju za sveto čistost	465
5. Molitev k sv. Stanislavu Kostki	466
6. Molitev k sv. Janezu Berchmansu	466
7. Molitev k sv. Ignaciju	466
8. Molitev k bl. Margareti Alakok	467
9. Tri božje čednosti	467
10. Ponovitev krstne obljube	468
11. Zahvalna pesem (Te Deum)	470
12. Popolni odpustek za zadnjo uro	472

Pesmi v čast presv. Srcu Jezusovemu.

1. Presveto Srce	473
2. Posvetitev Jezusovemu Srcu	474
3. Srce Jezusovo, vir vse tolažbe	475
4. Zapuščena ljubezen	476
5. Srce Jezusovo	477
6. Ti, o Jezus, srčnomili	479
7. O Jezus, božji Sin	480

Dodatek za duhovnike	481
--------------------------------	-----

3300

274-

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000520007

